МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

LV наукової студентської конференції УІПА

01-04 грудня 2020 р.

Харків

УДК 378.147

З-41

СКЛАД ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету:

Коваленко О.Е. – ректор Української інженерно-педагогічної академії

Заступник голови:

Купріянов О.В. – проректор з наукової роботи

Відповідальний секретар:

Христич А.С. - молодший науковий співробітник НДЧ

Члени оргкомітету:

Антоненко Н.С. –декан факультету енергетики, енергозберігаючих технологій і автоматизації енергетичних процесів.

Нікуліна А.В. - декан Технологічного факультету.

Кондратюк О.Л. – декан факультету Комп'ютерних і інтегрованих технологій в виробництві та освіті.

Коваленко Д.В. – декан факультету Міжнародних освітніх програм

Чернишенко О.В. - начальник НДЧ.

З-41 Збірник тез доповідей LV наукової студентської конференції Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків, 01-04 грудня 2020 р.) : за заг. ред. О. В. Чернишенко ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків, 2020. – 310 с.

Збірник містить тези доповідей науковців, студентів та викладачів, з актуальних проблем розвитку професійної освіти, науки та технологій, інформаційні комп'ютерні технології, креативної педагогіки та інтелектуальної власності, економіки та менеджменту, практичної психології.

Редакційна колегія та оргкомітет не завжди поділяють думку авторів.
Повну відповідальність за достовірність і правильність поданого матеріалу несуть автори.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Української інженерно-педагогічної академії
(Протокол № 5 від 23 грудня 2020 року)

© УІПА, 2020

© Колектив авторів, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ..... 19

Глушко А.В. СУЧАСНІ МЕТОДИ ПОШУКУ ІДЕЙ..... 20

Головко А. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ 21

Жирнова М.С. ЗАРОДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВАННЯ 22

Жирякова А. В. КОНФЛІКТ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ..... 23

Жупинська В. О. БУЛІНГ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ..... 24

Задорожня Я.В. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ..... 25

Задорожня Я.В. ВИНИКНЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У СЕРЕДНЬОВІЧЧІ: ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТІВ..... 26

Ісаєв В. УПРАВЛІННЯ ДОШКІЛЬНИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ НА АДАПТИВНИХ ЗАСАДАХ 27

Карпов Д. О. ДО ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ..... 28

Козіна А.І. ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ СУХОМЛИНСЬКОГО..... 29

Лобач О. Є. КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА 30

Марков В.О. ЩОДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 31

Микитенко К. М. СТИЛІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ..... 32

Негіпа О.Л. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ УКРАЇНСЬКОЇ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ..... 34

Раца В.І. АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 35

Савенкова Н.А. ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ 36

Сибірцева О.С. ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ КУХАРІВ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ. 37

Сивовалов А. ЗАРОЖДЕНИЕ ХРИСТИАНСКОЙ ПЕДАГОГИКИ..... 38

Сироватська І.С. ВИТОКИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ 39
Слюсаренко К. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА 40
Усік К.В. КОМУНІКАТИВНА МЕТА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА 41
Феннич Х.В. НАВЧАННЯ РІДНОЇ МОВИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СИСТЕМІ К.Д.УШИНСЬКОГО 42
Халатов А.С. ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ 43
Шкіря К.О. ФІЛОСОФСЬКІ ІДЕЇ МІШЕЛЯ ДЕ МОНТЕЛЯ 44
Якимов Д.О. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДО КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ 45
Яценко Т.М. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ Е-ПОРТФОЛІО 46
Літкевич В. НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ ПЕДАГОГІКИ 47
Середа Я. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я 48
Хміль О. ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ 49

СЕКЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ 50

Аллахвердієва Ф. М. ВІДНОШЕННЯ ДО ГРОШЕЙ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ 51
Баженов О.В. ПРЕДИКАТОРИ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ПРИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ 52
Байдикова О. О. ФЕНОМЕН ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ 53
Ващенко Н. Г. СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ В КОНФЛІКТІ ЗАЛЕЖНО РІВНЯ САМООЦІНКИ ОСОБИСТОСТІ 54
Вєтрова Н. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ 55
Гвімрадзе Т.К. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРОКРАСТИНАЦІЇ ТА ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ 56

Головіна Д.А. ПРОБЛЕМА СМИСЛОЖИТТЄВИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 57

Горбенко В.Ю. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА АГРЕСИВНОСТІ 58

Губін Т.О. ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ 59

Дудка А.О., Жинюх Р.П. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБДАРОВАНОСТІ ПІДЛІТКІВ 60

Євглєвська Т.П. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ 61

Заднепрянська Н. В. МАНІАКАЛЬНО-ДЕПРЕСИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ 62

Зінова М.А. ФОРМУВАННЯ ТОВАРИСЬКИХ СТОСУНКІВ СЕРЕД ПЕРШОКУРСНИКІВ ПТНЗ У ПЕРІОД АДАПТАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ . 63

Knikker Anton YOUNG PEOPLE'S DIFFERENTIATION OF CREATIVE TRIGGERS IN ADVERTISING IN CONNECTION TO PREFFERED GOODS TO BUY 64

Калашнік А. А. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 65

Ковтун А. С. МАНІПУЛЯЦІЇ У СПІЛКУВАННІ: ЇХ ПРИЧИНИ, ВИДИ. 66

Коротя Н.М. ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ 67

Кравченко М. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДЛІТКІВ 68

Кулик Д. М. ПРОБЛЕМА АБЬЮЗУ В ПСИХОЛОГІЇ ТА ЖИТТІ ЛЮДИНИ 69

Лєбєдєва А. О. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИТИНИ В СІМ'Ї 70

Лесик С.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ ТА СТАРШИХ КУРСІВ..... 71

Лоза О. В. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПОНЯТЬ «САМООЦІНКА» ТА «ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПОДРУЖНІМ ЖИТТЯМ» У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ 72

Новікова А.О. ВПЛИВ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВІДНОСИН НА РІВЕНЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ 73

Посмітна А. О. ПСИХОЛОГІЯ ЯК ОДНА ІЗ ВАЖЛИВИХ НАУК В ЖИТТІ ЛЮДИНИ 74

Прокоф'єва А. О. СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ШКОЛЯРІВ З ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ 75

Тригорла А. В. ВПЛИВ УСВІДОМЛЕНИХ СНІВ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ 76

Чередник А. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИХИЛЬНИКІВ АНІМЕ-КУЛЬТУРИ 77

Яцина М., Соколова М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГЕЙМЕРІВ ТА АНГЕЙМЕРІВ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ 78

Скачко Дарія Юріївна ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМПАТІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ 79

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ 80

Андрєєва К.В. ВИДИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 81

Білецька К.Є. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ СФЕРИ ПОСЛУГ 82

Власенко С.В. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТ ОФІС-МЕНЕДЖЕРІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ 85

Водолажський М.Л. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ НАМН УКРАЇНИ» 86

Войтенко А.С. КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ 87

Волошина А.В. МІСЦЕ ДІЛОВОДСТВА В ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ 88

Герасименко К. СТРУКТУРА УПРАВЛЯННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА 89

Джумшудов А.М. РОЛЬ СТАБИЛЬНОСТИ ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ В СОВРЕМЕННЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ 90

Дмитраш Д.С. МІСЦЕ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ 91
Дмитрієв Д. ПРОБЛЕМА МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ 92
Дмитрієв Д. ТВОРЧІЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ 93
Долга М.О. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.. 94
Домнич Є.С. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 95
Дюженко М.М. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ КОМПАНІЇ 96
Жупинська В. О. ВНУТРІШНЄ ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ... 97
Замора С.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ 98
Захаренко В.С. ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГУ КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ У КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ 99
Івченко В.О. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ 100
Козаченко В.В. ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 101
Колісник Д.С. МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЇ В РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РОБОТИ ОРГАНІЗАЦІЇ 102
Колеснік О.І. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ 103
Колот О.М. ЯКОСТІ ПІДПРИЄМЦЯ – ВИМОГИ СУЧАСНОСТІ 104
Кононенко Д. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ І ЗАВДАНЬ ЦІНОУТВОРЕННЯ 105
Кострова Т.В. ДИНАМІЧНІ ЗМІНИ В ЗМІСТІ УПРАВЛІННЯ 106
Кривцов С.А. ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЕКОЛОГІЧНИХ РОБІТ, ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ 107
Куцолап Б.В. МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКУ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ 108
Лісна А.В. ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ 109

Лиман Т.І. ОПІР ЗМІНАМ В ОРГАНІЗАЦІЇ 110
Литвиненко М. С. РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ. 111
Лирьова Н.К. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСПОРТНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ 112
Логвінова О.С. СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА НАПРЯМИ .. 113
Логвинова М.О. ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЯК СУСПІЛЬНИЙ ФЕНОМЕН 114
Максимович О.В. УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ 115
Малюта К.І. РЕЦЕСІЯ НЕОЛІБЕРАЛЬНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЯК ЗОВНІШНІЙ ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ 116
Миронов В.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ 117
Момот Д.О. НЕЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ НИЗЬКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА 118
Нєрєзова Є. В. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ СПОЖИВАННЯ СИРОВИНИ ТА ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ 119
Новикова К.С. ПРОБЛЕМИ МОНОПОЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 120
ПілюгінД.Ю. ЗАГРОЗИ ПІДПРИЄМСТВАМ МІСЦЕВОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ 121
Платова А.П. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ СФЕРИ ПОСЛУГ 122
Розумовська Л. О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ 123
Рябов О.В. СТИМУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ ДІЛОВОЇ ОЦІНКИ ПРАЦІВНИКА ОРГАНІЗАЦІЇ 124
Семерніна Ю.Є. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ 125
Сироткина А.О. СТАТИ ФАХІВЦЕМ – ОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В УІПА 126

Слепцов О. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ 127

Слепцов О. ОСОБЛИВОСТІ ЧАСУ ЯК РЕСУРСУ 128

Степанова А.О. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ЯВИЩА МОНОПОЛІЗАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ 129

Сусленкова А.Д. ..... УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ 130

Танько А. М. ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ... 131

Тімаріна О.В. УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМІВ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ІЗ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ 132

Чистякова А.Є. МОТИВАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ОСОБИСТОЇ ІНІЦІАТИВИ ПЕРСОНАЛУ 133

Шамаріна Ю.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ 134

Шамрицька Є. ПРОБЛЕМА МОНОПОЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ 135

Шевченко Д.Ю. ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ЯК ВАГОМИЙ РЕСУРС РИНКУ РОБОЧОЇ СИЛИ 136

Шкіря К.О. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ 137

Шкіря К.О. ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД БІЗНЕСУ 138

Юдін О.І. РОЗРОБКА СУЧАСНОЇ МОТИВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПЕРСОНАЛУ 139

Khomenko Viacheslav THE RELEVANCE OF THE APPLICATION OF COACHING TECHNOLOGY IN PERSONNEL MANAGEMENT OF ORGANIZATIONS 140

Halushka Anzhelika PROBLEMS OF THE COMPANY'S ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT SYSTEM 141

Hryhortsev Artem THE RELEVANCE OF PERSONNEL DEVELOPMENT MANAGEMENT IN A MODERN ORGANIZATION 142

СЕКЦІЯ: ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ 143

Афанасьєва О. Ю. «ПРОЕКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ «БУКВИЦА» 144

Барладян Т. А. ГОЛОГРАФІЧНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ: ПРОГРАМНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 150

Барладян Т. А. АНАЛІЗ ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ГОЛОГРАФІЧНОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ 151

Будняк А. ШЛЯХИ ПРОЄКТУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ З ТКАНИН З РИСУНКОМ 154

Вокзальна Віталія ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ НАСТРОЇВ ПРИ НАЛАШТУВАННІ МАСОВОЇ МОДИ 156

Іванчикова І., Ткач У. СУЧАСНІ ЕКОЛОГІЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ОДЯГУ 157

Іванчикова І., Баштинська А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОШКІРИ, ЯК МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ-ТРАНСФОРМЕРІВ .. 159

Кацевал Яна. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПІДГОТОВЧОГО ЦЕХУ 161

Кісіль Єлизавета МЕТОДИ АДАПТИВНОЇ КРЕАТИВНОСТІ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ 164

Ткач Уляна УДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОГО ОДЯГУ ДЛЯ БІГУНІВ 165

Пічка І., Проценко О. РОЛЬ ФОТОГРАФІЇ У FASHION - ІНДУСТРІЇ 167

Педоренко Х. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ 3D-МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ В РЕКЛАМІ 168

Педоренко Х. В. ФОРМОУТВОРЕННЯ 3D-МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ В ПРОГРАМНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПРОЕКТУВАННЯ 169

Хайнус А. С. АНАЛІЗ МОДНИХ ТРЕНДІВ У РІШЕННІ ШТОР..... 170

Хайнус А. С. ІСТОРИЧНЕ СТАНОВЛЕННЯ РЕКЛАМИ В СТАРОДАВНЬОМУ СВІТІ 171

Шацько О. гр., Сінітенкова М. ХАРАКТЕРИСТИКА МАТЕРІАЛІВ ТА ФУРНІТУРИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ПІЖАМ «КІГУРУМІ» 172

Ядерна А.В. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТРАНСФОРМАЦІЙ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ 173

СЕКЦІЯ ХАРЧОВИХ ТА ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....174

Аксакова Н.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОРИСТОСТІ КЕКСІВ ДЛЯ ХВОРИХ НА АНЕМІЮ.....175

Грибова С.П. ДОСЛІДЖЕННЯ НАМОЧУВАНОСТІ ЗБОДНОГО ПЕЧИВА З ПОРОШКОМ ГАРБУЗА 176

Крайнюк А.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДЙОМНОЇ СИЛИ ДРІЖДЖІВ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ЗБАГАЧЕНИХ ВИСОКОБІЛКОВОЮ РОСЛИННОЮ СИРОВИНОЮ 177

Любченко А.В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИГОТОВЛЕННЯ МАРМЕЛАДУ ЗБАГАЧЕНОГО ФРУКТОВО-ОВОЧЕВИМИ СОКАМИ 178

Войтенко А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ЗЕФІРУ ДЛЯ ВЕГАНІВ.....179

Рожко І. ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ МАФІНІВ ДЛЯ ХВОРИХ НА ДІАБЕТ……...180

Карагодіна Ю.Т. ОБҐРУНТУВАННЯ ТА РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ЗЕФІРУ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....181

Глущенко А.А., Шарко А.А. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЛЬНЯНОГО БОРОШНА У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КЕФІРУ...182

Григоренко Н.В., Ліберман В. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АКВАФАБИ У СКЛАДІ ВЕГАНСЬКИХ ПРОДУКТІВ 183

Позднякова К.С., Крівіч В. В. ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ШОКОЛАДУ.....184

Штукань І. В. АНАЛІЗ ШЛЯХІВ СТВОРЕННЯ МОРОЗИВА ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....185

Ескузян К.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА ВТРАТУ ВОЛОГИ ЖЕЛЕЙНИМ МАРМЕЛАДОМ ПРОТЯГОМ ЗБЕРІГАННЯ.....186

Шарко А.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА СТРУКТУРНО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОСЛІДНИХ ЗРАЗКІВ ЯГІДНО-ПЛОДОВОГО МУСУ НА ОСНОВІ ЖЕЛАТИНУ 187

Ніколов К.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА РЕОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОСЛІДНИХ ЗРАЗКІВ ЯГІДНО-ПЛОДОВОГО МУСУ НА ОСНОВІ ЖЕЛАТИНУ ...188

СЕКЦІЯ: ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ, ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА 189

Burlachka A. ENGLISH IN THE PROFESSION OF A PROGRAMMER... 190

Danylenko M. THE IMPORTANCE OF SPORTS IN OUR LIFE 191

Goloborodko A. IT MAKES A DIFFERENCE! 192

Kazmirchuk A. THE NATURE OF CONFLICTS 193

Krotova *Y.* AN OVERVIEW OF THE PHENOMENON OF ANIMATED FILMS 194

Loboiko M. VIRTUAL REALITY. 195

Movchan D. SCIENCE, EDUCATION, INNOVATION 196

Papazian O. THE STANFORD PRISON EXPERIMENT 197

Pashchuk R. ENGLISH IN THE PROFESSION OF A PROGRAMMER 198

Shushpan A. THE BIGGEST AND EXPENSIVE COMPANY ALL OVER THE WORLD-APPLE 199

Sleptsov A. WHAT IS THE ROLE OF MASS MEDIA? 200

Vashenko A. PLASTIC POLLUTION 201

Zabelina O. NONVERBAL COMMUNICATION AND BODY LANGUAGE 202

Zholudiev V. AN OVERVIEW OF THE ESSENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE 203

Zinchenko D. ‚DISTANCE EDUCATION. 204

СЕКЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ 205

Арзамасцев В.О. ВПЛИВ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА НА РІВЕНЬ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ 206

Карпенко С.Л. ЗАХОДИ З ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ ГІГІЄНИ І БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ 207

Гордієнко А. В. МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАГРІВАННЯМ ІНДУКЦІЙНОЇ ПЕЧІ ШЛЯХОМ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 208

Ковріжкіна Е.А. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОГО УСТАТКУВАННЯ.....209

Кононов Є.А. ВПРОВАДЖЕННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО МИСЛЕННЯ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....210

Н. А. СОРОКОЛАТ, І. В. КАНИЦЬКА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОБЄКТІВ КВАЛІМЕТРІЇ МЕТОДОМ ІНТЕГРУВАННЯ 211

Рудіна В.О. ОЦІНКА ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ САЛОНОМ КРАСИ «КУАФЕР».....212

Заіка С.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБІВ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ОБРОБЦІ ОТВОРІВ В СИСТЕМАХ БЕЗ НАПРАВЛЕННЯМ РІЖУЧОГО ІНСТРУМЕНТУ.....213

Тімохіна Ю.О. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КАПСУЛЬОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ТОВ «КАПСУЛАР» ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО МЕТОДУ ПАСТЕРИЗАЦІЇ.....214

Черкашина О.С. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ УЧБОВОГО ЗАКЛАДУ.....215

Чистякова А.Є. ФАКТОРИ РИЗИКУ В СИСТЕМІ «СТУДЕНТ-ТЕХНІКА-СЕРЕДОВИЩЕ».....216

СЕКЦІЯ КРЕАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....218

Ахметова Г.В. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОБ'ЄМУ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА vs. ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР 219

Бондаренко А. А. САМООСВІТА ТА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 220

Бондаренко А.О. ТАТУЮВАННЯ ЯК ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА……...221

Брижашова Є.М. МОЛОДІЖНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО 222

Васіщева В. М. ФОРМУВАННЯ ІТ КОМПЕТЕНТНОСТІ 224

Васильченко М. А. ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКОГО ПРАВА.....225

Воржеінова В.В. ПОРЯДОК НАБУТТЯ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК.....227

Горбенко В.Ю. ПАТЕНТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ 228

Глущенко А.А. НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ 229
Гук Р.Е. АСПЕКТНИЙ ПІДХІД ДО ПОНЯТТЯ «КРЕАТИВНА ОСВІТА» 230
Гуслєва О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ ЯК ОБ'ЄКТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА 231
Дворник О.М. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НЕЗАХИЩЕНИМ ВЕРСТВАМ НАСЕЛЕННЯ 232
Домаскін А.А. ПОНЯТТЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА 234
Дегтярьова О.А. ДІЛОВА ГРА ЯК ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 235
Жирякова А. В. МИСТЕЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 236
Жирнова М.С. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСТНІСТЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ 237
Задорожня Я.В. ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО 238
Зміївська О.В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В СОЦІАЛЬНОМУ ПРОЕКТУВАННІ 239
Карцева В.В. МІСЦЕ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СЕРЕД ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 240
Киченко Є.В. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА УКРАЇНИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 242
Кобзар В.В. ПАТЕНТ ТА ЙОГО ФУНКЦІЇ 243
Козіна А.І. СУМІЖНІ ПРАВА ТА ЇХ ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ 244
Кононенко О. М. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КЕРІВНИКА В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 245
Курилко М.С. ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА КОМП’ЮТЕРНУ ПРОГРАМУ 246
Кутузов О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ОХОРОНОЗДАТНОСТІ СКЛАДНИХ КОМПЛЕКСНИХ ОБ’ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 247
Лєбєдєва А. О. ПОНЯТТЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ 248
Лисокобилка А.А. ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ 249

Лобач О.Є. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СПРЯМОВАНИХ НА ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ 250

Лимаренко Ю. ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ 251

Любченко А.В. ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ А.С. МАКАРЕНКО 252

Любченко О.В. УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЕКТІ – КОНСТРУКЦІЯ «ОДНОРАЗОВЕ ЗАВАРОЧНЕ СИТО» 253

Малютяк Б.Б. ОХОРОНОЗДАТНІСТЬ ВЕБ-САЙТУ ЯК ОБ'ЄКТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 254

Масленнікова В.О. АНАЛІЗ ОХОРОНИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ, ЯК ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ – ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВ ЄВРОСОЮЗУ 255

Микитенко К. М. ЗОВНІШНІ ПОКАЗНИКИ ВИЯВУ КРЕАТИВНОСТІ В ПОВЕДІНЦІ ТА РЕЗУЛЬТАТАХ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 256

Міхно Д.Ю. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ 257

Олійник Г.Г. ОХОРОНОЗДАТНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЬОЇ ЗБІРКИ «КІТ ІНЖИР» ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТІВ, ЯК ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК 258

Нєрєзова Є.В. НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ У УЧНІВ 259

Сафонова Т.В. УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНИХ МИСТЕЦЬКО-ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЯХ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА 260

Синяковський А.М. УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЕКТІ – ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКЕ РІШЕННЯ «ОДЕЖА ЯКА ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ» 262

Сироватська І.С. РІЗНИЦЯ МІЖ ТОВАРНИМ ЗНАКОМ І ФІРМОВИМ НАЙМЕНУВАННЯМ 263

Степанова А.О. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ МОЖЛИВОСТЕЙ УЧНІВ 264

Ткач У.В. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕВРИСТИЧНИХ МЕТОДІВ У НАВЧАННЯ 265

Харченко С.М. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗА ІГОРЕМ ВОЛКОВИМ 266

Хижняк В. О. МАЙНОВІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ 267

Чистякова А.Є. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ 268

Швецова В. О. ПОНЯТТЯ «ТОПОГРАФІЯ (КОМПОНУВАННЯ) ІНТЕГРАЛЬНИХ МІКРОСХЕМ (ІМС)» 269

Шепелєва О.О. ТЕСТОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ: ВСІ «ЗА» І «ПРОТИ».. 270

Штих О.В. РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ І ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТА.... 271

Штукань І.В. ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ 272

Фениич Х.В. ПОШИРЕННЯ ПАТЕНТНОГО ТРОЛІНГУ В УКРАЇНІ .. 273

Яценко Т.В. ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ КАРАНТИНУ СПРИЧИНЕНОМУ COVID-19 У ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ МОСКОВСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА ХАРКОВА 274

СЕКЦІЯ: ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І МАТЕМАТИКИ 275

Анісімов О.О. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ АЛГОРИТМІВ СТИСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДАНИХ ЦИФРОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ 276

Артем'єв О.О. МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК SPORT MONITOR ДЛЯ ВІДСТЕЖЕННЯ СПОРТИВНОГО ПРОГРЕСУ НА БАЗІ ПЛАТФОРМИ XAMARIN 277

Безотосний Н. TOUR CREATOR — ГАРНИЙ СПОСІБ ПРОГУЛЯТИСЬ В БУДЬ-ЯКІЙ ТОЧЦІ СВІТУ, ЗНАХОДЯЧИСЬ У СЕБЕ ДОМА ЗА КОМП'ЮТЕРОМ 278

Венжин К. РОЗРОБКА МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ "KHAITEDU" 279

Воронцов Р. В. НАВЧАЛЬНЕ ІГРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА СЦЕНАРІЄМ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНДІ-ГРИ MINECRAFT 280

Головіна Д.А. НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ НА ВЕБ-ПЛАТФОРМЕ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ ПОЧАТКОВИМИ НАВИЧКАМИ ТАНЦІВ З

ВОГНЕМ ФАЄР-ШОУ 281
Голуб А.В. ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ І КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ» 282
Гусєв М. І. ВИБІР ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ДІЮЧОЇ МОДЕЛІ АВТОМАТУ ОСВІТЛЕННЯ АКВАРІУМУ З ДОДАТКОВИМИ ФУНКЦІЯМИ НА ПЛАТФОРМІ ARDUINO. 283
Єгорова Є. САЙТ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ДОНЕСЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДО ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛКИ 284
Кальницький О. С. РОЗРОБКА САЙТУ ОНЛАЙН-МАГАЗИНУ З ФУНКЦІЄЮ АДАПТАЦІЇ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ 285
Квітка К. РОЗПІЗНАВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМУВАННЯ 286
Kovalchuk K.G. (TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY, FACULTY OF PHYSICS, GROUP 5A) TESTING A CUBATURE FORMULA FOR APPROXIMATE CALCULATION OF TRIPLE INTEGRAL USING WOLFRAM MATHEMATICA 287
Kuznetsova A.D. DEVELOPMENT AND PROMOTION OF A WEB-SITE FOR LEARNING BASIC ENGLISH 288
Курилко М. С. ТЕХНОЛОГІЇ ЗАПИСУ ТА РЕДАГУВАННЯ РЕКЛАМНИХ ВІДЕОСЮЖЕТІВ ДЛЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ 289
Куркіна О.М. GEOGEBRA 3D - ОСВІТНЯ МАТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА 290
Липовський О.І. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАПІВТОНОВОЇ ГРАФІКИ, ОТРИМАНОЇ СПОСОБОМ ЦИФРОВОГО ДРУКУ 291
Павленко О.В. РОЗРОБЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ ... 292
Пащук Р.С. FIGMA-СЕРВІС ДЛЯ РОЗРОБКИ ВЕБ-ДИЗАЙНУ 293
Руденко І.С. ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ЧАТ-БОТУ КАФЕДРИ ІКТІМ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З АБІТУРІЄНТАМИ 294
Саба Л.В. АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЦЕНТРІ ДОВУЗІВСЬКОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В.Н. КАРАЗІНА 295

Сівіцкий В.В. OCULUS & UNITY: ПРОЕКТУВАННЯ І РОЗРОБКА ІГОР ДЛЯ VR 296

Скребцова О.В. CLASSTIME В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ 297

Суркова А. ОГЛЯД ДИСТАНЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ» 298

Чайка А.В. ДОДАТОК ДЛЯ РОБОТИ З ДОПОВНЕНОЮ РЕАЛЬНІСТЮ – WIKITUDE STUDIO 299

Яресько О. ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЗІ СТУДЕНТОМ 300

СЕКЦІЯ МАШИНОБУДУВАННЯ, ТРАНСПОРТУ І ЗВАРЮВАННЯ……301

Гулько Д.Г. ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ НА ЦІЛІСНІСТЬ АЛМАЗНИХ ЗЕРЕН У ПРОЦЕСІ СПІКАННЯ ШЛІФУВАЛЬНОГОКОЛА. 302

Вусик І. І. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВХІДНИХ ФАКТОРІВ НА КОЕФІЦІЄНТ ШЛІФУВАННЯ Й ЕНЕРГОЄМНІСТЬ ПРОЦЕСУ 303

Моргуль В.О. ЗАСТОСУВАННЯ КОМБІНОВАНОГО ДВОДУГОВОГО СПОСОБУ НАПЛАВЛЕННЯ В АРГОНІ 304

Алексейцев Ю.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІКРОЛЕГУВАННЯ ЗВАРЮВАЛЬНОГО ДРОТУ НА КОРОЗІЙНУ СТІЙКІСТЬ ЗВАРНИХ З'ЄДНАНЬ 305

Корнілов А.С. ВИКОРИСТАННЯ ВУГЛЕЦЮ В ЯКОСТІ ДЕШЕВОГО Й ЕФЕКТИВНОГО РОЗКИСЛЮВАЧА ПРИ ЗВАРЮВАННІ ПЛАВЛЕННЯМ 306

Олексюк Б.Є. РОЗРОБКА ПОРОШКОВОГО ДРОТУ, МІКРО ЛЕГОВАНОГО ЦИРКОНІЄМ 307

Гапонько М.В. МОДЕЛЮВАННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ РЕЖИМІВ РОБОТИ ДВИГУНІВ АВТОМОБІЛЬНИХ КРАНІВ. 308

СЕКЦІЯ ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

Глушко А.В.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПОШУКУ ІДЕЙ

До сучасних методів пошуку інноваційних ідей можна віднести такі, як «Альтер-его», «Сесія питань», «Символ», «Виклик», «Символ», «Метод SCAMPER».

Суть методу «Альтер-его» полягає у вирішенні будь-якого питання з точки зору відомої людини. Для того, щоб вирішити конкретну проблему з цим методом, необхідно подивитися на неї очима історичної особи, персонажа книги, видатного фахівця в певній сфері, відомого корпоративного лідера. Застосування цього методу дозволяє спрогнозувати рішення, використовуючи стиль та ідеї відомих особистостей.

Мозковий штурм, мінімум критики, максимум свободи думки – це характеристика методу «Сесія питань». Це метод являє собою обговорення ряду попередньо сформульованих питань в форматі мозкового штурму (брейнсторминга) з повною свободою висловлювань думок без обтяження критикою.

Метод «Символ» уявлення проблеми або питання певним символом, який максимально відповідає цій проблемі; кожен елемент символу може бути відповіддю на питання. За цією методикою керівник формулює проблему і пропонує групі працівників придумати аналогію у вигляді певного символу, який би максимально відповідав висунутої проблеми по суті і характеру. За складеним списком атрибутів даного символу група продумує способи їх застосування для вирішення проблеми.

Метод «Виклик» – це коли керівник формує уявну проблему, а персонал повинен вирішити її без будь-якої допомоги. За допомогою цього методу керівник кидає виклик підлеглим, слідуючи на їх підсвідоме бажання довести свою спроможність самостійно вирішувати проблеми і приймати рішення.

«Метод SCAMPER» характеризується вирішенням проблем шляхом заміни, комбінації, адаптації, модифікації, застосування, ліквідації, створення протилежності). Назва методу включає перші літери дій, які потрібно зробити персоналу над продуктом, послугою або явищем в організації. Це дозволить знайти безліч несподіваних ідей для модифікації існуючих і створення нових продуктів або послуг.

«Метод провокацій» (пошук вигоди від незвичайних, навіть безглуздих ідей). Цей метод сприяє генерування серед персоналу ідей, які виходять за межі стандартних моделей мислення і особливо корисний. Коли підприємство хоче створити абсолютно новий товар, почати новий бізнес.

«Рефреймінг» (використовується для вирішення важливих бізнес-проблем). Найбільш поширеною формою рефрейминга є оцінка працівниками проблеми з точки зору людей різних професій. Керівник доручає підлеглим грати різні ролі при критичній оцінці різних складових продукту або послуги підприємства та вислуховує їх думку, фіксуючи нові ідеї.

Таким чином, можна зробити висновки, що існує велика кількість методів для пошуку та реалізації інноваційних ідей, головне доцільно втілювати їх у життя та практику.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри ПММО Литвин С.В.

Головко А.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ

Поняття «екологічні цінності» розглядається як особистісно зумовлена значущість об'єктів довкілля в межах соціального буття, що визначається прийняттям екологічних очікувань та установок, емоцій, знань, переконань, намірів, дій, оцінок щодо сучасних і майбутніх подій екологічного змісту.

До структури екологічних цінностей ми відносимо компоненти: мотиваційний; інформаційно-когнітивний; операційно-діяльнісний.

Провідним компонентом досліджуваного особистісного утворення є мотиваційний компонент, який охоплює екологічну свідомість і зумовлює формування всіх інших компонентів.. Основною функцією цього компоненту є спонукальна. Не менш важливим компонентом екологічної культури є інформаційно-когнітивний, який охоплює систему уявлень, знань (наукових підходів, теорій, закономірностей, понять), які розкривають особливості взаємодії природи, суспільства й людини в процесі її життєдіяльності. Третій компонент екологічної культури є діяльнісно-операційний, який передбачає оволодіння учнями важливими практичними вміннями й навичками (інструментами одержання і переробки інформації та перенесення теоретичних знань в площину практичних дій), необхідними для здійснення природоохоронної діяльності.

Формування екологічних цінностей потребує розв'язання таких завдань:

1) формування екологічної свідомості учнів;

2) формування екологічної поведінки учнів;

3) забезпечення єдності екологічної свідомості та екологічної поведінки.

В епоху інформаційного суспільства до 90% інформації передається візуальними каналами, оскільки відбулися значні зміни в засобах, які реалізують унаочнення інформації і які вплинули на організацію навчально-виховного процесу та його вихідні результати.

Візуалізація навчальної інформації дозволяє вирішити завдання інтеріоризації екологічних цінностей:забезпечення інтенсифікації навчання;активізації навчальної та пізнавальної діяльності;формування і розвиток критичного і візуального мислення; зорового сприйняття;образного представлення знань і навчальних дій;передачі знань та розпізнавання образів.

Найбільшу кількість (обсяг) інформації несуть у собі структурно-логічні схеми типу інтелект-карт. Вони характеризуються певною універсальністю та інтегративністю. Їх побудова ґрунтується на виявленні зв'язків між елементами знань і аналітико-синтетичної діяльності в процесі переведення вербальної інформації в невербальну. Поетапне розгортання логічного ланцюга думок або поняття, від головного елемента до підпорядкованих, опис образів, а також операції по передачі інформації вербальним шляхом формують продуктивні способи мислення, які стали вкрай необхідними при сучасних темпах інформатизації суспільства, розвитку науки, техніки, технологій.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н Шемигон Н.Ю.

Жирнова М.С.

ЗАРОДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВАННЯ

Складно уявити собі одноманітний світ, в який ніколи не приходять зміни, де все завжди постійне та не міняється. Мабуть це насправді складно, адже такого не буває. Ми живемо у XXI столітті і вже світ не такий, яким ми його бачимо зі слів історії, коли людина тільки вчилась всьому. На сьогоднішній день ми живимо і маємо свободу, свободу думки, слова, свободу дій, якщо вони не відносяться до поганих та багато чого ще можна перерахувати, але так було не з самого початку історії людства.

На периферії Римської імперії, в Палестині, в Ізраїлі та Юдеї, біля підніжжя I тис. Зароджується ***християнство*** - нова світова релігія, названа ім'ям свого засновника ***Ісуса Христа.*** Християнські громади, виникнувши серед євреїв на Близькому Сході, поширилися потім але всієї Римської імперії і за її межами. Християнське вчення дало потужний поштовх розвитку педагогічної думки. Воно виявилося фундаментом педагогічних доктрин епохи кризи античного світу, джерелом ідей католицької, реформаторської та православної педагогіки аж до сьогоднішнього часу [1].

І все ж було добре, навіщо це було необхідно і як воно вплинуло на наше майбутнє та теперішнє життя?! Завдяки Ісусу Христу, який прийшов до нашого життя з'являється християнство, яке насправді і до сих пір міняє людей, людські погляди на життя, тим самим дарує майбутнє та відкриває сенс буття.

Християнське вчення, яке було зорієнтоване на Біблії (Старий Заповіт тексти II-I тис. До н.е, та Новий Заповіт створений в I-II ст.) навчило людей любити та поважати інших, бути милостивим, поблажливим, мудрим, розумним і багато чого іншого навчило, але все ж таки ще однією великою зміною для майбутнього було зміна поглядів на дитину. Якщо раніше в античній педагогіці дитина розглядалась тільки як результат статевих зносин і звідси було широке поширення дітовбивств, то, з появою християнського вчення навпаки до дитини почали відноситись як до дарунку, як це описує священне писання Біблія.

Отже, зародження християнської концепції виховання дуже позитивно вплину на наше життя, та вірю, що так само позитивно впливатиме на наше майбутнє та майбутнє наших дітей і нашої країни.

Література:

1. Зародження християнської концепції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/72331/pedagogika/viniknennya_hristiyanskogo_vihovannya_navchannya

---

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н Мефанік М.С.

Жирякова А. В.

КОНФЛІКТ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Педагогічний конфлікт – це найгостріший спосіб розвитку і подолання значущих суперечностей, що виникають у взаємодії учасників освітнього процесу, який зазвичай супроводжується негативними емоціями та потребує розв’язання.

Основні сигнали конфлікту:

- криза, може супроводжуватися насильством, суперечками тощо;
- відчуття атмосфери напруженості;
- дискомфорт.

Стадії протікання конфліктів:

1. Стадія формування протиріч: проходить приховано, під час неї відбувається назрівання конфлікту;
2. Стадія конфліктної поведінки: проявляється гострі розбіжності, агресивність, наростає ворожість;
3. Стадія вирішення конфлікту: сторони обирають одну з програм поведінки або знизити рівень напруження, але залиши сам конфлікт або шукати способи повного вирішення конфлікту.

Риси характеру і особливості поведінки, які притаманні конфліктним людям:

- неадекватна (дуже завищена) самооцінка;
- прагнення до домінування;
- консерватизм поглядів;
- надмірна принциповість і прямолінійність, педантизм;
- тривожність, агресивність, упертість, дратівливість і ін.

До об'єктивних причин виникнення конфлікту відносять такі протиріччя, як:між системою виховання і освіти в суспільстві;цінностями, які культивує учбовий заклад/сім'я і цінностями, які складаються в навколишньому середовищі;між педагогічним колективом і сім'єю;між традиціями і новаціями в системі навчання і виховання.

Форми конфліктної поведінки учня:

- відкрита конфронтація (порушення дисципліни, грубість, брехня)
- спокійне протистояння (вираження незгоди, критикування дій педагога);
- пасивний протест (ігнорування вимог, прогули).

Стратегії подолання конфлікту:

1. Конкуренція або суперництво – активний наступ, людина йде до розв'язання конфлікту своїм шляхом, не зважаючи на інших.
2. Уникнення – намагання відсунути появу конфліктної ситуації якомога далі.
3. Пристосування – людина не відстоює свої інтереси, погоджується на умови іншої.
4. Співробітництво – врахування інтересів обох сторін, пошук взаємовигідних результатів і шляхів їх досягнення.
5. Компроміс – обидві сторони частково задовольняють власні потреби та бажання, компромісного рішення, досягають з найменшими втратами для кожного.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н Мефанік М.С.

Жупинська В. О.

БУЛІНГ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

У сучасному освітньому середовищі педагоги все частіше стикаються з проблемою булінгу, який розглядають як тривалий процес свідомого жорстокого ставлення булера або групи до іншої особистості з метою заподіяння фізичної, психологічної шкоди, створення для неї негативного середовища. Така вкрай негативна ситуація спричинила до того, що держава на законодавчому рівні взяла під особливий контроль проблему булінгу в освітньому середовищі. Так, 18 грудня 2018 року було прийнято Закон України № 8584 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо протидії булінгу», яким вперше визначено юридично поняття булінгу і відповідальність за діяння та приховування випадків булінгу.

Вивченням проблеми булінгу активно займаються такі вчені, як В. Бесаг, І. Ком, Д. Лейн, О. Ожийова, Д. Ольвеус, Е. Пелігріні, Е. Роланд, С. Салмівалі, С. Стельмах, Р. Дж. Хезлерта інші. Завдяки цим науковим працям на сьогодні визначено види булінгу, особливості виникнення та протікання булінгових ситуацій. Встановлено, що основними видами булінгу є вербальні або фізичні знущання, брехливі чутки, відбирання та псування речей, погрози або примус до виконання певних дій. Окрім цього існує расистський та сексуальний булінги.

У булінговій ситуації завжди присутні три сторони: булер (переслідувач), жертва (той, кого переслідують) і глядачі (ті, хто безпосередньо не приймають участі у цькуванні). Кожна сторона отримує в результаті свою психологічну деформацію. Інакше й не може бути в булінговій ситуації, бо кожен переживає свої почуття: страх, почуття провини, сорому тощо. Це, врешті решт, призводить до депресивних розладів особистості. Деструктивні почуття утримуються, закріплюються і відбувається повторення певної моделі поведінки знову і знову. Розвиток особистості блокується негативними почуттями. Через це булінг сам по собі не припиниться.

Нами розроблено програму роботи куратора у напрямі боротьби з булінгом в освітньому середовищі. Мета програми полягає у профілактиці булінгу в умовах коледжу. Завданнями програми виступають здійснення позитивного впливу на вміння студентів конструктивно вирішувати конфлікти в ситуаціях з підвищеним ризиком булінгу, розвиток навичок безконфліктної комунікативної взаємодії, саморегуляція емоційних проявів у поведінці та підвищення рівня емпатійного ставлення і поваги до гідності іншої людини.

Програму було реалізовано на базі Харківського державного автотранспортного коледжу. Втілення Програми дозволило отримати позитивну динаміку за визначеними завданнями. Подальші дослідження будуть спрямовані на удосконалення розробленої програми.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ПММО д.пед.н. Штефан Л.В.

Задорожня Я.В.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Оскільки громадянське виховання вперше впроваджується в освітній простір України, то виникає гостра потреба у визначенні основних засад, цілей, напрямів, змісту, форм і методів громадянського виховання, які цілеспрямовано та ефективно забезпечували б процес розвитку і формування громадянина, тобто особистості, в якій органічно поєднуються високі моральні чесноти, громадянська зрілість, патріотизм, професійна компетентність, самоактивність, творчі начала, потреба у самовдосконаленні, розвиненість почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством, Батьківщиною. Головна мета громадянського виховання – це підготовка молоді до життя у громадянському демократичному суспільстві, у взаємопов'язаному світі, визнання та прийняття цінностей, що виступають головними, визначальними для нашого суспільства, це формування громадянської позиції у кожного учня.

Ідеї громадянського виховання завжди були актуальними для педагогічної еліти України. Такі відомі українські діячі, як В. Антонович, М. Драгоманов, М. Грушевський, Б. Грінченко, А. Макаренко, В. Сухомлинський звертали увагу у своїх роботах на особливе значення формування громадянської свідомості підростаючої особистості. Важливе місце у громадянському вихованні посідає громадянська освіта – навчання спрямоване на формування знань про права і обов'язки людини. Громадянська освіта тісно пов'язана з формуванням соціально-політичної компетентності особистості у суспільній сфері.

На відміну від інших розвинутих країн, де громадянське виховання майже повністю базується на політичній та правовій сфері діяльності громадянського суспільства, в Україні на сучасному етапі її розвитку громадянське виховання, через відсутність відповідної правової та юридичної бази або її недієспроможності, майже повністю базується на морально-етичних засадах, тобто морально-етичні імперативи й цінності виступають головним критерієм ефективності громадянського виховання.

Список літератури:

1. Пріоритетні напрями громадянського виховання в сучасній школі [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://ru.osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/36173/

2. Концепція громадянського виховання [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.khpg.org/index.php?id=976002302

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Задорожня Я.В.

ВИНИКНЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У СЕРЕДНЬОВІЧЧІ: ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТІВ

Умовно існували два навчальних періоди: великий – від середини вересня – жовтня до Великодня і малий – від великодніх канікул до середини липня.

Лекції поділялися на ординарні (важливі, обов'язкові) та екстраординарні (додаткові). Перші читалися вранці, коли голова у молоді працює краще, другі – після обіду й на свята. Обстановка на ординарних лекціях була суворою, наче на месі: заборонялося переривати лекцію запитаннями, лектор мав носити формене вбрання.

Читання лекцій «із папірця» не схвалювалося. Вимагалося, аби мова викладачів була живою і вільною, наче у проповідника.

Богословські науки складалися переважно з мертвого тягаря непов'язаних фактів, окремих положень. Історія являла собою або сонмище легенд, або ж сухий перелік імен і дат. Фізика, анатомія викладалися умоглядно, без лабораторних дослідів і наочних демонстрацій.

Головне достоїнство середньовічного школяра – гарна пам'ять. Адже він мав умістити в голові величезну кількість текстів «авторитетних» давніх мислителів, а також їхніх коментаторів.

Практичні заняття відбувалися у формі репетицій і диспутацій. На репетиціях школярі повторювали пройдений матеріал, відповідали на запитання, пов'язані з текстом. А на диспутаціях вони мали навчитися оперувати логічними поняттями і вдосконалити свою красномовність під час ученого спору.

Мовою ученого західнохристиянського світу була латина. Говорити і писати школярам дозволялося лише нею.

Не всім лекторам вдавалося «живитися» досхочу. Якщо до уславлених професорів учні йшли з охотою, то менш відомих просто ігнорували. Тому останнім доводилося «піарити» себе всіма доступними способами. Вони приходили до студентів додому, вербували їх на лекції у шинках, щедро пригощаючи випивкою, розпускали славословні плітки про себе через торгівців, лихварів і навіть повій. Крім того, підкупали більш уславлених професорів, аби ті віддавали їм частину своїх годин.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Маркової В.М.

Ісаєв В.

УПРАВЛІННЯ ДОШКІЛЬНИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ НА АДАПТИВНИХ ЗАСАДАХ

Описуючи сутність адаптивного закладу освіти, необхідно звернути увагу й на такі її особливості, як варіативність моделей її побудови. Застосування саме їх забезпечує відкритість і дружній характер інформаційного, пізнавального, соціального середовища в школі, різноманітність освітніх програм і узгоджених з ними освітніх технологій (з урахуванням індивідуальних особливостей та інтересів дитини), повноцінність емоційно-морального, інтелектуального, фізичного розвитку суб'єкта навчання.

Нами розглянуто філософію побудови адаптивного закладу освіти, яка описана в зарубіжних джерелах. Але для повноти розкриття, яким чином здійснюється функціонування такої школи, необхідно розглянути як і на якій основі відбувається управління нею. Особливістю управління в такий спосіб є те, що поточний контроль, аналіз проміжних результатів та коригування стану діяльності здійснюють безпосередньо виконавці, а зовнішнє оцінювання та коригування здійснюється керівником навчального закладу. Підсумовуючи зазначене вище, можна стверджувати, що нами розглянуто сутність та провідні характеристики адаптивного підходу в управлінні соціально-педагогічними системами, описано різні підходи до цього процесу.

Виокремлено, що особливістю управління дошкільним навчальним закладом на адаптивних засадах є використання процесів спрямованої самоорганізації всіх суб'єктів освітнього процесу, що забезпечує їх саморозвиток. При здійсненні цього процесу реалізується сім етапів адаптивного управління. Технологією такого управління виступає освітній моніторинг. Але потребує подальшого вивчення технологія здійснення управління закладом дошкільної освіти на адаптивних засадах. в основу управління адаптивним освітнім закладом покладені процеси самоорганізації й саморозвитку.

Одним із механізмів цих процесів є рефлексія. Управління через рефлексію отримало назву рефлексивного управління. Вперше поняття «рефлексивне управління» в педагогіці було використано Ю. Кулюткіним і Г. Сухобською, які визначають, що сутнісна характеристика рефлексивного управління навчально-виховним процесом полягає в тому, що метою спільної діяльності вчителя та учнів є розвиток в учнів здатності до самоуправління та самореалізації в освітньому процесі. Використання рефлексивного управління забезпечує вирішення проблеми включення учнів у різні форми спільної діяльності (спільно-індивідуальну, спільно-послідовну та спільно-взаємодіючу) з урахуванням рівня розвиненості у них здатності до самоуправління і проблеми розробки таких технологій навчання і виховання, які забезпечували б не тільки досягнення кінцевих результатів освітньої підготовки учнів, але і в максимальній мірі сприяли б реалізації та розвитку їх суб'єктності. Сутнісною характеристикою рефлексивного управління є делегування багатьох повноважень і відповідальності за результати навчання і праці самим учасникам освітнього процесу.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Карпов Д. О.

ДО ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ

Християнська церква як головна ідеологічна сила, що визначала розвиток культури і освіти. Церква різко негативно сприйняла античну культуру, вважаючи її гріховною. Людина розглядалась як гріховна істота, яку слід звільнити для вищого блаженства постами, молитвами, покаяннями. З'явилося церковне (духовне) виховання, що здійснювалося в християнській сім'ї та в церковних школах. Незважаючи на релігійний характер навчання, ці школи сприяли поширенню письменності, підвищенню загальної культури населення країн Західної Європи.

Філософія християнського виховання (Ф. Аквінський, А. Блаженний). Основна ідея релігійної філософії Аврелія Августина – пізнання Бога і Божої любові. Бог – це єдине, абсолютне буття, все інше існує лише завдяки божій волі. Бог – джерело норм моралі і права. Фома Аквінський почав систематизувати християнські ідеї, щоб звести їх в ціле. Він класифікує закони на вічні, природні, людські і божі. На думку Аквінського, керування державою аналогічне тому, як Бог править світом, а душа тілом, тож краща форма правління – монархія.

П'єр Абеляр раціоналізував відносини віри і розуму, вважаючи обов'язковою умовою віри розуміння. Радикальному сумніву Абеляр піддавав будь-які тексти, окрім непогрішимої Біблії. Вище всього Абеляр цінував самостійність думки, вільне і критичне відношення до будь-яких авторитетів. Етичні погляди Абеляра характеризуються прагненням вирішувати питання моралі без релігійного диктату. Суть гріха він визначає як свідому згоду зробити зло, переступити Божий закон, бо вибір належного і неналежного є результатом осмислення і моральної оцінки.

У Західній Європі склалися такі основні типи виховання й освіти: церковне, рицарське, бюргерське та практичне. Окремим було виховання жінок. Церковні школи, які призначались тільки для хлопчиків, ділилися на кілька різновидів: монастирські, соборні (або кафедральні) та парафіяльні. Вершиною навчання вважалося богослов'я. Цим і вичерпувався весь зміст середньовічної освіти.

Лицарське виховання. Освітня система, розроблена педагогами католицького ордену єзуїтів, побудована на прагматичних засадах. Метою її було створення мережі навчальних закладів, де здійснювалося виховання юнаків з привілейованих верств. Лицарське ж виховання одержували діти світських феодалів та лицарів. Хлопчик ставав пажем, вивчав ази лицарського мистецтва, поведінки, через декілька років ставав зброєносцем, а потім сеньйор посвящав його в лицарі. Отримував обладунки та шпори під час обряду посвячення. Завершався обряд демонстрацією доблесті.

Перші університети Середньовіччя виникли як співтовариства відомих викладачів та їхніх учнів. Спочатку в Балонії та Парижі. Згодом в Англії – Оксфордський, Кембриджський, в Іспанії – Саламанський, в Чехії – Празький. В Західній Європі засновниками університетів були релігійні ордени. Університети тоді зосереджувалися в монастирях, де навчання поєднувалося з молитвою. На початку своєї історії практично всі університети мали релігійне спрямування і розвивалися під прямим впливом Церкви, яка шукала нові філософські джерела для розуміння Божого слова.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Козіна А.І.

ГУМАНІСТИЧНІ ІДЕЇ СУХОМЛИНСЬКОГО

Освіта покликана виховати усвідомлення місії "бути на землі людиною". У філософському розумінні призначення людини полягає у створенні за законами розуму, краси і добра "власного дому", у якому їй буде затишно і цікаво жити. Відповідно, філософський зміст освіти полягає у набутті нею людиноцентричного (гуманістичного) значення [1].

Гуманізм – це формування у людей моралі, духовності, а також, так би мовити, духовної сили. Саме тому у педагогічній системі В. О. Сухомлинського, гуманізм ґрунтується на положеннях про гідність та самоцінність людини, як індивідуальної особистості.

Ідеал гуманістичного виховання в нашій країні реалізував саме Василь Олександрович Сухомлинський в 50-60-х роках XX століття. В Павлиській школі, в якій він навчав дітей, уся освітня система була зорієнтована на створення умов для творчого розвитку для кожної дитини, творення щастя та хорошого ставлення до них.

Одна з найважливіших гуманістичних ідей, що має своє місце в педагогічній системі Сухомлинського, полягає у недопустимості будь-якого насильства над дитиною, а також визнання педагогом права учня бути рівноправним суб'єктом виховного процесу, бути суб'єктом власної активності і носієм волі.

Видатний педагог вважав, що найнеобхіднішою умовою виховання дитини є створення умов для її самовираження та самореалізації під час виконання обов’язку. Міцним підгрунтям гуманістичного виховання особистості є виховання поваги до самої себе у кожної дитини, адже саме самоповага виступає необхідною умовою задля існування особистості та колективу, школи. У цьому процесі провідна роль належала педагогу та його творчості.

Методика гуманістичного виховання у гуманіста являє собою систему органічно поєднаних різноманітних способів, методів, прийомів впливу на вихованців, що реалізувались засобами майстерного спілкування вчителя з учнями.

Отже, гуманістична педагогічна система Сухомлинського спрямована на те, щоб виховати дитину свідомою особистістю, яка не буде цуратись благородних вчинків та завжди буде допомагати людям [2].

Список літератури:

1.Гуманістичний сенс філософії освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://pidru4niki.com/1102081152097/filosofiya/gumanistichniy_sens_filosofiyi_osviti.

2. Боднар Л. С. Гуманістичне виховання школярів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського / Л. С. Боднар // Педагогіка і психологія. – 2004. IV2 – С. 5–10.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Лобач О. Є.

КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА

Комунікативна культура – сукупність знань, умінь і комунікативних якостей особистості, що надає успішне вплив на учнів і дозволяє найбільш ефективно організовувати процес навчання і виховання і регулювати комунікативну діяльність в процесі вирішення педагогічних завдань [1].

Основні комунікативні вміння педагога: здатність встановлювати емоційний контакт, завойовувати ініціативу в спілкуванні; здатність керувати своїми емоціями; спостережливість і переключення уваги; здатність розуміти психологічний стан за зовнішніми ознаками; вміння «презентувати себе» в спілкуванні; вербальні і невербальні вміння комунікації.

Культура мови – володіння нормами усної і писемної літературної мови, а також уміння використовувати виразні засоби мови в різних умовах спілкування відповідно до цілей і змістом промови .

Педагогічне мовлення повинно передбачати:

– продуктивне спілкування, взаємодію вчителя та учнів;

– позитивний вплив педагога на свідомість та почуття учнів з ціллю формування і коригування мотивів діяльності;

– повне сприйняття, усвідомлення та закріплення знань у процесі навчання;

– раціонально організована навчальна та практична діяльність учнів.

– Вимоги до мови педагога:

– змістовність, точність, логічність;

– лексична, фонетична, граматична орфоепічна правильність;

– образність, смислова виразність;

– емоційна насиченість, багатство інтонацій, неквапливість, достатня гучність;

– хороша дикція, дотримання правил мовного етикету, відповідність слова до дій вчителя;

– вміле використання невербальних засобів спілкування (жести, міміка, пантоміміка).

Функції мовної поведінки викладача:самопрезентаційнафункція – професіоналізм викладача проявляється в здатності викликати до себе стабільне розташування і симпатію тих, хто навчається; мотиваційна функція – розгорнуті оціночні судження викладача сприяють вдосконаленню змістовного аспекту діяльності та поведінки, спонукаючи учнів до самокритичності; психотерапевтична функція – особистісний рівень спілкування, людяність педагога, саме тоді у учнів виникають почуття захищеності, усвідомлення своєї самоцінності, які спонукають до особистісного саморозкриття і самоствердження [1]

Список літератури:

1. Комунікативна культура викладача [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/User/Downloads/Tema_8.pdf

---

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Марков В.О.

ЩОДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Головна мета професійної освіти – підготовка кваліфікованого працівника відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, компетентного, відповідального, вільно володіючого своєю професією та орієнтованого в сумісних галузях діяльності, здатного до ефективної праці за фахом на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності, задоволенню потреб людини в отриманні відповідної освіти.

В зв'язку з цим в освіті багато уваги приділяється реалізації компетентнісного підходу, орієнтованого на формування певних компетентностей.

Під професійними компетентностями, що визначають сучасну якість освіти, розуміють систему універсальних знань, умінь та навичок, а також досвід самостійної діяльності та особистої відповідальності фахівця. При цьому досвід самостійної діяльності та особистої відповідальності лежить в основі процесу прийняття рішення – процесу діяльності людини, спрямованого на вибір найкращого варіанту дій.

Володіння фаховою термінологією – показник ґрунтовності підготовки фахівця, його конкурентоздатності на сучасному ринку праці. Низький рівень володіння фаховою термінологією зумовлює у студентів неспроможність адекватно сприйняти, об`єктивно оцінити та ґрунтовно засвоїти необхідний мінімум науково-навчальної інформації під час опрацювання спеціальної літератури за своїм фахом.

Поняття «компетентність» знаходиться нині в епіцентрі світової думки тому що, воно розкриває якісно нові перспективи розуміння місії вищого навчального закладу, життєвих результатів освітньої діяльності.

На відміну від терміну «кваліфікація» компетентність включає не тільки сугубо професійні знання й уміння, а й такі якості, як ініціативність, здатність до співробітництва, роботи в групі, вміння оцінювати ситуацію, логічно мислити, добувати, відбирати й аналізувати інформацію. Точніше, людина може стати компетентнісною тільки після здобуття нею адекватної інформації, знань і практичного досвіду. Тобто у формуванні компетентної особистості освіта відіграє головну роль.

Європейські експерименти розглядають поняття компетентності як загальні, ключові або базові вміння, ключові кваліфікації. Ними визначено також поняття «компетентність» як здатність успішно задовольняти індивідуальні й соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання.

В основі концепції компетентності лежить ідея виховання компетентної людини й працівника, який не лише має необхідні знання, професіоналізм, але й уміє діяти адекватно у відповіднихситуаціях, застосовуючи ці знання, й бере на себе відповідальність за певну діяльність.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Маркової В.М.

Микитенко К. М.

СТИЛІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Стиль педагогічного спілкування – усталена система способів і прийомів, які використовує вчитель під час взаємодії з учнями, їхніми батьками, колегами по роботі. Під стилем педагогічного спілкування розуміють індивідуально-типологічні особливості соціально-психологічної взаємодії педагога та учнів.

Стиль педагогічного спілкування залежить від особистісних якостей педагога і комунікативної ситуації. До особистісних якостей, які визначають стиль спілкування, належать ставлення вчителя до дітей (активно-позитивне, пасивно-позитивне, ситуативно-негативне, стійке негативне) та володіння організаторською технікою.

За *активно-позитивного ставлення* педагог виявляє ділову реакцію на діяльність учнів, допомагає їм, реалізує інші потреби в неформальному спілкуванні. *Пасивно-позитивне ставлення* фокусує увагу вчителя на вимогливості та суто ділових стосунках. *Ситуативно-негативне ставлення,* що залежить від зміни настрою вчителя, породжує в дітей недовіру, замкненість, нерідко лицемірство, брутальність тощо. *Стійке негативне ставлення* характеризується виявом грубості, використанням образливих, принизливих висловів тощо..

Ставлення до дитини детермінує організаторську діяльність учителя, визначає загальний стиль його спілкування, який може бути авторитарним, ліберальним і демократичним.

За *авторитарного стилю спілкування* вчитель сам вирішує всі питання життєдіяльності класу, визначає кожну конкретну мету, виходячи з власних установок; суворо контролює виконання будь-якого завдання і суб'єктивно оцінює досягнуті результати.

Ліберальний (поблажливий, анархічний) стиль спілкування характеризується прагненням педагога не брати на себе відповідальності. Формально виконуючи свої обов'язки, учитель, що обрав такий стиль, намагається самоусунутися від керівництва колективом школярів, уникає ролі вихователя, обмежується виконанням лише викладацької функції..

Демократичний стиль спілкування передбачає зорієнтованість учителя на розвиток активності учнів, залучення кожного до розв'язання спільних завдань. В основі керівництва - опора на ініціативу класу. Демократичний стиль є найсприятливішим способом організації взаємодії педагога і школярів..

Залежно від продуктивності виховного впливу розрізняють такі стилі педагогічного спілкування (за Віктором Кан-Калик): спілкування на основі захоплення спільною творчою діяльністю, спілкування на основі товариської прихильності, спілкування-дистанція, спілкування-залякування, спілкування-загравання..

Педагогічне спілкування буде продуктивним лише тоді, коли базуватиметься на повазі до особистості учня, розумінні його інтересів, на вмінні правильно оцінювати ситуації і обирати необхідний тип спілкування.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Насоненко С.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Освіта в Україні ґрунтується на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями і народами, вона виховує національно свідомих людей своєї країни і громадян світового співтовариства. Нинішні студенти – це майбутні фахівці з різних галузей знань, майбутня українська інтелігенція, українська еліта, яка повинна сприяти розбудові і розвитку молодої Української держави.

Колишні педагогічні схеми та пріоритети в умовах, які змінилися, втратили своє значення, механізми їх реалізації в значній мірі втратили свою ефективність. Це потребує у контексті педагогічної науки серйозного переосмислення установок, які залишались незмінними багато років. Однією з таких установок є «знаннєва парадигма», яка будується на пріоритеті отриманих знань як цілі учбового процесу, в той час як формування і становлення особистості у ньому відходе на другий план.

Щоб виконати історичне завдання виховання сучасного покоління українців, потрібно насамперед виховати педагогічні кадри, які відповідали б вимогам національного відродження.

Життєва практика і соціальний досвід показують, що вчитель завжди виражав інтереси і перебував у перших лавах того нечисленного прошарку, який був інтелектуальною рушійною силою всього суспільства і стояв на голову вище від інших верств населення. Сучасний навчально-виховний процес тримається на вчителеві – творчій гуманній особистості, яка повинна мати не тільки високу фахову підготовку, а і бути людиною з новим мисленням і новим світовідчуттям, бути носієм високої культури, здатного до самоактуалізації і саморозвитку.

Педагогічна праця – це один із найскладніших видів людської діяльності. Ефективність здійснення її вимагає не тільки опанування широкими і різнобічними професійними знаннями, вміннями, навичками, а і наявності певних психолого-педагогічних якостей, на основі яких педагог виробляє власне практичне рішення.

Необхідність інтеграції України у світовий соціальний простір, зміни в ринку праці потребують перегляду підходів до підготовки спеціалістів у вищій школі. В нових умовах вищі навчальні заклади повинні підтримувати постійний зв'язок з потенційними роботодавцями і враховувати їхні вимоги щодо професійно-кваліфікаційних якостей майбутніх спеціалістів

Проблема відповідності знань, умінь та навичок, які спеціаліст отримав у вищому навчальному закладі, запитам суспільства, стала особливо актуальною в умовах відсутності системи державного розподілу випускників. В ринкових умовах висока якість підготовки спеціаліста є одним з визначальних факторів знаходження ним свого місця на ринку праці та подальшого професійного росту.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Маркової В.М.

Негіпа О.Л.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ МІЖНАРОДНИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ УКРАЇНСЬКОЇ ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

В умовах реформування вищої освіти студентоцентрованому навчанню відводиться центральне місце у освітньому процесі. Закон Украйни «Про вищу освіту» визначає студентоцентроване навчання як «підхід до організації освітнього процесу, що передбачає заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу» [1]. Студентоцентроване навчання передбачає забезпечення публічності інформації стосовно освітнього процесу здобувачів освіти, а саме, відкритість та доступність інформації про освітні програми, широке залучення стейкхолдерів до розробки ОП, їх моніторингу та постійного перегляду, враховує потреби здобувачів вищої освіти через надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, стимулює самостійну роботу здобувачів освіти та створення комфортної атмосфери взаємоповаги та взаємодопомоги між здобувачами освіти та НПП.

На наш погляд, виникла нагальна потреба у розробці моделі розвитку студентоцентрованого навчання, яку впроваджено на факультеті МОП УІПА, з метою реалізації та забезпечення більш широкого кола прав здобувачів освіти згідно ст.1 ЗУ«Про вищу освіту», Положення «Про організацію освітнього процесу Української інженерно-педагогічної академії», Положення «Про порядок та умови обрання здобувачами освіти дисциплін за вибором в Українській інженерно-педагогічній академії» [2,3]. Таким чином, за допомогою впровадженої моделі розвитку студентоцентрованого навчання, здобувачі освіти МОП УІПА матимуть можливість для реалізації гнучких траєкторій навчання через вільне обрання ними дисциплін за їх вибором, а не тільки вибіркових дисциплін, які пропонує їм ЗВО. Втілення студентоцентрованого навчання передбачає: повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, уможливлюючи гнучкі навчальні траєкторії; застосування різних способів подачі матеріалу, де це доречно;гнучке використання різноманітних педагогічних методів;регулярне оцінювання і коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів; заохочення у здобувача вищої освіти почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва і підтримки з боку викладача;розвиток взаємоповаги у стосунках здобувача вищої освіти і викладача.

Список літератури:

1.Закон України «Про вищу освіту» № 1556−VII від 01 липня 2014 року.

2.Положення «Про організацію освітнього процесу Української інженерно-педагогічної академії»[http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052].

3. Положення «Про порядок та умови обрання здобувачами освіти дисциплін за вибором в Українській інженерно-педагогічній академії» – http://www.uipa.edu.ua/ua/general-information/normatyvni-dokumenty?id=3052

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ПММО д.пед.н. Малихіної Я.А.

Раца В.І.

АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

При вступі до ЗВО кожен студент неодмінно стикається з низкою проблем, пов'язаних з недостатньою психологічною готовністю до нових умов навчання. Зокрема, різке включення в нове для себе соціальне середовище в поєднанні з недостатнім рівнем сформованої здатності до психологічної саморегуляції діяльності призводить до соціально-психологічної дезадаптації особистості, спричиняє втрату сформованих раніше позитивних настанов і відносин. Наслідками такої дезадаптації є стан зниження активності у навчанні, різноманітні розлади поведінки тощо. І навіть попри значну увагу дослідників-практиків до проблеми адаптації студентів до навчання у ЗВО, її дослідження не тільки не втрачає актуальності, а навпаки ставить ще більшу кількість запитань, що потребують уваги науковців. Адаптація – це процес вироблення певного режиму функціонування особистості, тобто бачення її в конкретних умовах місця і часу в такому стані, коли всі духовні і фізичні сили спрямовані й витрачаються лише на виконання основних завдань. Адаптація першокурсника полягає в здатності відповідати вимогам і нормам закладу освіти, а також в умінні розвиватися в новому для себе середовищі, реалізувати свої здібності та потреби, не вступаючи із цим середовищем у протиріччя. Дослідники розрізняють три форми адаптації студентів-першокурсників до умов ЗВО: формальна адаптація, яка стосується пізнавально-інформаційного пристосування студентів до нового оточення, до структури вищої школи, до змісту навчання у ній, до її вимог та до своїх обов'язків у ній; соціальна адаптація, тобто процес внутрішньої інтеграції груп студентів-першокурсників та інтеграція цих груп зі студентським оточенням в цілому; дидактична адаптація, що виявляє підготовку студентів до нових форм та методів навчальної діяльності у вищій школі [1, с.231].

Процес навчання у виші реалізується в межах багатоманітної цілісної системи організаційних форм і методів навчання. Аналіз літературних джерел [1, 2] засвідчив, що формами навчання, які сприятимуть більш ефективній адаптації студентів першого курсу, є інтерактивні форми освітнього процесу, найбільш продуктивним й мотивуючим варіантом яких в контексті активізації адаптаційних процесів у здобувачів є квести. Квест (від англ. quest – пошук, пошук щастя, знання, істини, пошук пригод) – інтелектуальне змагання з ігровими елементами, основою якого є послідовне виконання заздалегідь підготовлених завдань командами або окремими учасниками. Квест активізує пошукову діяльність, сприяє застосуванню на практиці теоретичних знань, вмінь і навичок, розвитку інтелектуальних, творчих і організаційних здібностей, розвитку командного духу учасників шляхом спільного вирішення логічних завдань, пошуку оригінальних рішень. Тому саме така форма позитивно впливає на адаптацію здобувачів першого курсу до навчанні у виші.

Список літератури:

1. Рогачова Т. Психологічні проблеми студентів на першому році навчання у ВНЗ: причини виникнення та можливості подолання. *Психологія і особистість*. 2016. № 2 (10), Ч. 2. С. 228-236.

2. Штифурак В. С. Адаптація студентів-першокурсників в умовах вищого навчального закладу : монографія. К. 2008. 322 с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к. пед. н. Ковальської В.С.

Савенкова Н.А.

ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ

В останні роки увага до іміджу закладу, організації, підприємства та іміджу керівника цього закладу або організації актуалізувалася у зв'язку з проблемою вибору, що гостро постала перед людьми (вибору товарів і послуг, лідерів та керівників), і конкуренцією на різноманітних ринках – споживацькому, політичному та інших. Щоб продати товар, послугу, привернути на свій бік виборця, щоб успішно конкурувати на ринку, фірма, суспільна організація, освітній заклад на чолі з керівником повинні створити собі відповідний імідж.

Доцільний, адекватний імідж абсолютно необхідний для будь-якого виду діяльності, і це підтверджують наукові дослідження та багаторічна практика.

У зв'язку з ситуацією, яка склалася на ринку освітніх послуг, як ніколи гостро стоїть питання про формування іміджу керівника освітнього закладу чи установи. В сучасних умовах освіта опинилась перед вибором нових пріоритетів: спеціалізації, диференціації, інформатизації, профілізації, гуманізації. Кожен директор і його педагогічний колектив мріють, щоб на їхньому освітньому закладі лежала печатка яскравої індивідуальності, щоб він виділявся серед інших, викликав бажання влаштуватися на роботу чи вчитися саме в ньому.

За дослідженнями, імідж – це спеціально сконструйований образ, який повинен відповідати очікуванням і потребам тих, на кого він спрямований.

Людина, яка виконує функції керівника має різні назви, в залежності від сфери, в якій вона працює. Керівником називається особа, яка очолює колектив і використовує надану йому владу для впливу на поведінку людей, що у ньому працюють. Л. Кисіль зазначає той факт, що керівників називають «адміністраторами», «менеджерам» або «організаторами роботи керованого ними колективу».

До сучасного керівника освітньої установи висувається багато актуальних вимог і побажань, які він має враховувати у своїй роботі під час управління навчальною організацією та персоналом у ній.

Так, до головних особливостей керівника освітньої установи відноситься успішне виконання ним своїх управлінських функцій, дотримання ділового етикету поведінки та культури спілкування з керівниками інших закладів освіти та освітніх установ, колегами, підлеглими, начальством з Міністерства освіти і науки України, а також створення власного іміджу, який є системою уявлень про керівника, його діяльність, авторитет тощо.

Імідж керівника – це цілісний несуперечливий образ керівника в свідомості оточуючих та підлеглих, який відповідає цілям, нормам, цінностям, прийнятим в організації і очікуванням, що пред'являються до керівника.

Позитивний імідж керівника освітньої установи має значний вплив на формування як внутрішнього, так і зовнішнього іміджу організації та може стати однією з конкурентних переваг.

Робота виконана під керівництвом доцента каф. ПММО к.пед.н. Маркової В.М.

Сибірцева О.С.

ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ КУХАРІВ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Швидкий розвиток індустрії харчування, виникнення інновацій в області технології виробництва кулінарної продукції і торгово-технологічного устаткування пред'являють нові вимоги до професійної підготовки кухаря в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Аналіз структури професійної діяльності кухаря показує, що йому необхідно володіти декількома видами професійної діяльності (техніко-технологічною, організаційно-технологічною, контрольно-технологічною, економіко-технологічною) серед яких техніко-технологічна безпосередньо впливає на виконання виробничих операцій, пов'язаних з приготуванням, оформленням, порціонуванням і відпуском кулінарної продукції на підприємстві харчування. Це дозволяє виділити техніко-технологічну компетентність серед інших професійних компетентностей як найбільш важливу, таку, що безпосередньо впливає на випуск кухарем якісної кулінарної продукції і передбачає наявність відповідної сукупності знань, умінь і навичок, професійно-важливих якостей.

Професійна компетентність будь-якого фахівця взагалі та сфери харчування зокрема, представляє собою інтегративну властивість, що заснована на здобутій цілісній системі професійних знань, вмінь та навичок, забезпечити формування якої можливо завдяки застосуванню інтегративного підходу, що забезпечує доцільне об'єднання і синтез компонентів змісту навчання.

Реалізація інтегративного підходу в освітньому процесі відбувається завдяки інтегрованому навчанню. Освіта розглядається через призму загальної картини, а не ділиться на окремі дисципліни. Предметні межі зникають, коли педагоги заохочують учнів робити зв’язок між дисциплінами й спиратися на знання і навички з кількох предметних областей.

Інтеграція навчального матеріалу з різних навчальних предметів відбувається, як правило навколо певного об’єкту чи явища довкілля, або для розв’язання проблеми міжпредметного характеру, або для створення творчого продукту, або в рамках певного тематичного проекту.

Тобто навчання в закладі професійної освіти, окрім традиційного, може бути інтегрованим та інтегрованим проектно-тематичним (коли інтеграція навчального матеріалу з різних навчальних предметів відбувається в процесі виконання певного тематичного проекту).

Характерні особливості організації процесу навчання в системі професійної освіти в умовах сьогодення створюють можливість застосування інтегрованого проектно-тематичного навчання в закладах професійної освіти в процесі підготовки кваліфікованих робітників.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Божко Н.В.

Сивовалов А.

ЗАРОЖДЕНИЕ ХРИСТИАНСКОЙ ПЕДАГОГИКИ

На периферии Римской империи, в Палестине, в Израиле и Иудее, на заре I тыс. зарождается *христианство* – новая мировая религия, названная именем своего основателя *Иисуса Христа.* Христианские общины, возникнув среди евреев на Ближнем Востоке, распространились затем по всей Римской империи и за ее пределами. Христианское учение дало мощный толчок развитию педагогической мысли. Оно оказалось фундаментом педагогических доктрин эпохи кризиса античного мира, источником идей католической, реформаторской и православной педагогики вплоть до сегодняшнего времени.

Для христианского воспитания были характерны приоритет веры над знанием и наукой, связь обучения с нравственным религиозным воспитанием, осознание высокой важности трудового воспитания. Последнее хорошо иллюстрируют слова апостола Павла: «Кто не хочет трудиться, тот не ешь». В Евангелии по-новому раскрыты лежащие в основе воспитания нравственные правила Ветхого Завета, облеченные в форму заповедей: «Не убий», «Не укради», «Не прелюбодействуй», «Возлюби ближнего своего» и др. Заповеди рассмотрены не столько как этические и юридические каноны, сколько как нормы состояния души.

В условиях кризиса античной педагогики христианство столкнулось с необходимостью определить отношение к программе и принципам античного образования.

Воспитание и обучение в ранних общинах христиан ориентировалось на *Библию* – собрание канонических сочинений: *Ветхий Завет* (тексты II–I тыс. до н.э.) и *Новый Завет* (создан в I–II в.). В начале христиане учили детей в общественных учебных заведениях. Однако уже в I в. приступили к организации собственных *школ катехуменов.* Школы не принадлежали к определенным социальным стратам и носили явно демократический характер. Они предназначались для *катехуменов* (посвящаемых), т.е. тех, кто желал сделаться членом христианской общины, но не познал христианского учения. В числе учащихся были дети верующих и новообращенные христиане. Первоначально считалось излишним учить детей каким-либо мирским знаниям, ибо веровали, что близко спасение и что нет нужды в языческом образовании, нелепых сказках об античных богах. Учащиеся находились под надзором, регулярно выслушивая нравственные наставления священника.

Школы катехуменов были предшественниками *школ катехизиса*, где давали образование повышенного типа. Одна из первых школ катехизиса возникла в Александрии в 179 г. Она предназначалась для подготовки священнослужителей. В программе сочетались элементы христианского и античного образования. В христианские школы были перенесены латинский язык, в ряде случаев греческий язык, логика, право. Впрочем, большинство христиан вплоть до V в. Приобретали высшее образование в учебных заведениях античного типа. Они посещали грамматические и риторские школы, где изучали науки по античной программе «семи свободных искусств». С III в. растет число учителей-христиан: грамматиков, риторов, философов, несмотря на запреты христианам преподавать в школе.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Сироватська І.С.

ВИТОКИ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Народ і виховання являються взаємопов'язаними поняттями, вони не існують одне без одного. Так повелося в історії людства, що кожен народ від покоління до покоління передає свій суспільний та соціальний досвід, духовне багатство як спадок старшого покоління молодшому. Саме так створюється історія матеріальної і духовної культури нації, народу, формується його самосвідомість. Народ завжди виступає вихователем молодого покоління, а виховання при цьому набуває народного характеру.

Що ж являє собою народна педагогіка? В сучасній педагогічній літературі існують різні підходи щодо тлумачення цього наукового поняття. Так, російський учений Г. С. Виноградов характеризує народну педагогіку як сукупність навичок та прийомів, котрі використовує народ для формування особистості в певному напрямі, як сукупність народних поглядів, засобів впливу на молоде покоління для його навчання та виховання. Автор пов'язує народну педагогіку не з педагогічною теорією, а з педагогічною практикою, за його словами, «це не стільки система, скільки сума знань та вмінь». Натомість, Г. Н. Волков, дослідник чуваської народної педагогіки, розглядає її як педагогічну науку. Він уперше ввів в педагогічну літературу термін «етнопедагогіка», дав її наукове визначення.

Окремі вчені зводять поняття народної педагогіки лише до набуття суми знань. Народна педагогіка передбачає передавання соціального досвіду, норм поведінки, суспільних традицій, тієї чи іншої ідеології, вимог до виховання дітей. Вона виступає в моральних законах, звичаях, закріплює традиції.

Народна педагогіка є сукупністю накопичених та перевірених практикою емпіричних знань, умінь та навичок, що передаються від покоління до покоління переважно в усній формі як продукт історичного й соціального досвіду народу. Пам'ятки народної педагогіки зберігаються в казках, легендах, епосах, прислів'ях, приказках, які створив сам народ, відбиваються в національних звичаях, традиціях різних народів, передбачають цілеспрямоване виховання та навчання молоді на кращих ідеалах народу. Народна педагогіка «є колискою наукової педагогіки».

Основою народної педагогіки є наївно-реалістичні та стихійно-матеріалістичні погляди народної філософії. У змісті народних приказок, прислів'їв, прикмет об'єктивно відбито діалектику життя.

На сучасному етапі в Україні проблеми української народної педагогіки та її місце у вихованні і навчанні дітей досліджує академік М. Г. Стельмахович. За його визначенням, народною педагогікою є «галузь емпіричних педагогічних знань і досвіду трудящих мас, що виробляється в домінуючих серед народу поглядах на мету і завдання виховання, у сукупності народних засобів, умінь і павичок виховання та навчання».

Народна педагогіка існує стільки, скільки існує народ, корені її сягають у сиву давнину. Отже, вона є фундаментом наукової педагогіки, зокрема таких її галузей, як педагогіка сім'ї, педагогіка духовності, моралі, педагогіка виховання. Народна педагогіка стимулює розвиток наукової педагогіки. Тому сьогодні вона сама є предметом наукового дослідження багатьох учених.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Слюсаренко К.

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

Докорінні зміни в соціально-економічному житті України, модернізація та вдосконалення системи освіти зумовлюють нові вимоги до якості підготовки фахівців соціальної сфери. Перед закладами вищої освіти постає завдання підготовки соціальних педагогів, здатних надавати населенню кваліфіковану допомогу у вирішенні життєвих проблем, здійснювати соціальну, психологічну та педагогічну підтримку особистості, сприяти попередженню негативних явищ у молодіжному середовищі, забезпечувати сприятливі умови соціалізації особистості. Концептуальні засади підготовки фахівців соціальної сфери визначено в Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття), Національній доктрині розвитку освіти, Законі України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю».

Сфера діяльності соціального педагога – соціум, як найближче оточення особистості, людські відносини, соціокультурні умови розвитку. Потреба в соціальному педагогові з'являється там і тоді, де і коли сім'я, школа, громадськість не забезпечують необхідного розвитку, виховання й освіти дитини, молодої людини. Саме у такий період соціальний педагог є дуже потрібним, особливо для роботи з іще не сформованою молоддю та дітьми, на долі яких ці процеси впливають, мабуть, найтяжче.

Робота соціального педагога – це, насамперед, робота з дітьми, зокрема, з особливими потребами. Такі фахівці займаються розв’язанням проблем суспільства, допомагають дітям та їх батькам, які цього потребують.

Діяльність соціального педагога в закладах освіти передбачає створення умов для успішної соціалізації та адаптації дитини, як процесу набуття нею соціальної компетентності, формування і ствердження її як особистості, входження в активне громадське життя. Соціальний педагог – ключова фігура в закладі освіти, яка покликана об'єднати зусилля родини, школи, громадськості, для надання допомоги дитині.

Однією з визначальних функцій соціального педагога у закладі освіти є організаційна, реалізація якої передбачає встановлення і розвиток соціальних зв’язків зі спеціалістами школи, державними закладами, громадськими організаціями та ін., створення фахівцем ефективної взаємодії усіх учасників спільної діяльності з метою отримання позитивного результату.

Продуктивність взаємодії фахівця психологічної служби залежить від комунікативної підготовки соціального педагога. Комунікативна компетентність робить соціального педагога підготовленим і захищеним в умовах міжособистісного спілкування. Встановлення педагогічно доцільних відносин соціального педагога з членами педагогічного колективу, батьками, іншими суб’єктами, які залучаються до навчально-виховного процесу, створення сприятливого середовища спілкування фахівця з ними – все це характеристики невід’ємного комунікативного компоненту в організаційній діяльності соціального педагога.

Таким чином, для відповідності сучасним вимогам соціального педагога – фахівець має володіти професійною компетентністю, що досягається тільки завдяки добре сформованим та розвинутим комунікативним здібностям.

Робота виконана під керівництвом доц. каф. ПММО к.пед.н. Маркової В.М

Усік К.В.

КОМУНІКАТИВНА МЕТА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

У постіндустріальному, інформаційному суспільстві проблема комунікації є однією з найважливіших. Особливо це стосується освітньої сфери, покликаної забезпечити підготовку людини до життя у світі різноманітних зв'язків, відносин, комунікативних можливостей.

Провідним суб'єктом професійно-педагогічної комунікації є педагог, професійна, в т.ч. комунікативна, діяльність якого має бути спрямована на виконання соціального замовлення – формування гармонійно розвиненої особистості. Будучи учасником будь-якого акту комунікації, він повинен дбати про навчання, виховання, розвиток особистості.

Комунікативною метою майбутнього вчителя є не лише досягнення взаєморозуміння у спілкуванні, а й ініціювання всебічного, гармонійного розвитку інших. Цього він може досягти, усвідомлюючи унікальність і неповторність людини як індивідуальності, враховуючи динамічність змін, що відбуваються з нею, розуміючи складність і неоднозначність процесу розвитку, вміючи бачити віддалені перспективи взаємодії, вселяючи тим, із ким спілкується, впевненість в успішному оволодінні знаннями, правильному особистісному зростанні.

Майбутній вчитель, як викладач, має усвідомлювати, що головна відповідальність за успіх комунікації покладена саме на нього як фахівця, який може і повинен знайти вихід із будь-якої ситуації.

Зміни в суспільних відносинах завжди висувають нові вимоги до виконання людиною своєї професійної ролі. Ці вимоги вже знайшли відображення у визначенні принципів здійснення навчально-виховної роботи у вищій школі України, а саме: гуманізація, гуманітаризація та індивідуалізація навчання, демократизація відносин між учасниками навчального процесу, спрямованість та виховання самостійного, інноваційного мислення у майбутніх представників інтелектуальної еліти. Разом з тим інноваційний потенціал використовується не в повній мірі. Це обумовлено як складністю загальної соціально-економічної ситуації, яка склалася у нашій країні, так і труднощами подолання усталених ще за радянських часів, але вже неактуальних принципів, форм та методів навчальної роботи.

Необхідність дотримання нових вимог до підготовки спеціаліста повинна знайти відображення в організаційних формах та методах навчання. Світ як об'єкт пізнання стає більш різнобічним та динамічним, що потребує використання адекватних методів інтенсифікації навчання. Об'єми інформації зросли настільки, що просто збільшення часу на вивчення тих чи інших дисциплін не може дати бажаного ефекту, до того ж має певні межі.

Вирішення проблеми полягає в тому, щоб озброїти майбутнього спеціаліста методологією пізнання, навчити самостійному пошуку інформації, зорієнтувати на постійне оновлення знань.

Сьогодні сучасне суспільство потребує не вузьких спеціалістів – носіїв окремих виробничих функцій, а у всебічно розвинених соціально активних особистостях, які мають фундаментальну базову освіту, багату внутрішню культуру.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ПММО к.пед.н. Маркової В.М.

Феннич Х.В.

НАВЧАННЯ РІДНОЇ МОВИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СИСТЕМІ К.Д.УШИНСЬКОГО

Особливого значення К.Д. Ушинський надавав питанням вивчення рідної мови, розвитку в дітей природженої здібності, яку називають даром слова. Для його формування пропонував використовувати усні й письмові вправи, поступово ускладнюючи їх. Навчати дітей рідної мови радив на кращих зразках народної творчості (билинах, піснях, казках, прислів'ях, загадках та ін.), а також кращих творах письменників. Рідне слово, за К.Д. Ушинським, правдиво і глибоко висловлює національну самобутність народу, його думки, його надії, його права на самостійне існування. У методичній системі К.Д. Ушинського важливе місце посідає вчення про рідну мову як основне підґрунтя навчання і виховання. «Поки жива мова в устах народу, до того часу живий і народ. І нема насильства нестерпнішого, як те, що хоче відірвати в народу спадщину, створену незчисленними поколіннями його віджилих предків» [1].

Особливо великої уваги К.Д. Ушинський надавав змісту і методиці початкового навчання рідної мови. Він розробив його систему, дав їй наукове психолого-педагогічне обґрунтування, вважаючи рідку мову центральним навчальним предметом і основою вивчення всіх інших загальноосвітніх предметів початкової школи. За допомогою мови відбувається процес пізнання і завдання вчителя полягає а тому, щоб мовними засобами розвинути розумові сили учня.

К.Д. Ушинський виділив дві мети навчання рідної мови. Перша мета, формальна, складається з розвитку розумових здібностей учня, його пильності, пам’яті, уяви, фантазії і розуму. Друга мета шкільного навчання реальна і полягає в розумному доборі предметів для спостережень і міркувань. Перед учителем стоїть три основних завдання при навчанні рідної мови: розвиток «дару слова», прищеплення навичок володіння усною і писемною мовою, вивчення граматичної будови рідної мови

Він вважав, що основними завданнями народної школи у вихованні особистості є виховання патріотизму засобами рідної мови, яка не тільки виражає духовні якості народу, а й являється найкращим його наставником, що вчив народ ще тоді, коли не було ні книжок, ні школи.

Основна мета вивчення рідної мови в загальноосвітніх навчальних закладах України на сучасному етапі полягає у формуванні національно свідомої, духовно багатої, мовної особистості, яка володіє вміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами рідної мови. У системі дидактичних поглядів Ушинського важливе місце займає проблема підручника. Хороший підручник називав фундаментом хорошого навчання [2].

Список літератури:

1. Ушинський К.Д. Твори: В 6 т. / Радянська школа, – К., 1952. – Т.2: Звіт про відрядження для огляду закордонних жіночих закладів колезького радника К.Ушинського. – 560 с.

2. Реалізація педагогічних ідей К.Д. Ушинського в освіті сьогодення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/20366/1/_2015.PDF

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Халатов А.С.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

В роботі розглянуті деякі принципи і основи побудови дистанційного навчання, а також системи і систематизація матеріалів, які успішно використовуються за кордоном, а також при міжнародному дистанційному навчанні.

Дистанційне навчання – це навчання, що має на увазі що учень буде знаходиться на дистанції від установи або викладача, і буде отримувати достатній рівень необхідних знань користуючись матеріалами та технологіями, які дозволять нівелювати мінуси дистанції між викладачем і учнем під час занять.

Способи реалізації дистанційного навчання:

1. Навчання з використанням навчальних онлайн ресурсів – вид навчання, коли учень використовує будь-які навчальні сайти.

2. Навчання з використанням онлайн підручників – вид навчання, коли основним способом отримання знань є використання онлайн підручників, які редагуються або надані викладачем. За своєю суттю це дистанційне самонавчання з можливістю консультації з викладачем.

3. Навчання з використанням засобів онлайн зв'язку – вид навчання, коли викладання відбувається з використанням голосових засобів зв'язку. Наприклад, за допомогою телефону або онлайн сервісів що дозволяють використовувати тільки голос.

4. Навчання з використанням відеозв'язку – використання онлайн сервісів дозволяють використовувати відео і голос для розмови зі співрозмовником. Наприклад, сервіси відеодзвінків або сервіси організації відеоконференцій.

5. Навчання з використанням спеціально розроблених комп'ютерних програм – вид навчання, при якому учні використовують спеціально розроблені навчальні програми, в яких закладений весь потрібний матеріал в доступному вигляді і адаптований для самостійного вивчення.

6. Навчання за допомогою штучного інтелекту - вид навчання, при якому навчання за допомогою навчальних програм або сайтів, доповнюється системою штучного інтелекту, який розташований в системі, чи який сам є цією системою, або який безпосередньо приймає участь в навчанні. Це можуть бути нейронні мережі, повноцінний ІІ, ВІ і інші системи.

Способом реалізації дистанційного навчання є створення систематизованого курсу з записаними викладачем заздалегідь, відео, і розміщеними в системі. Учням залишається тільки подивитися дане відео, і пройти тест щодо засвоєної інформації. Важливим буде також використовувати он-лайн підручники або демонстрації екрану, де викладач відразу зможе стежити за навчальними діями учнів.

Рішенням для розвитку українського дистанційної освіти буде створення онлайн програм і систем навчання. При використанні системи MOODLE або будь-якої іншої системи, також буде зростання якості освіти. Основними пріоритетами при створенні таких систем, все ще повинні залишатися системи інтеграції знань в систему, будь то у вигляді онлайн підручників або документів, або ж у вигляді прикріплених посилань або матеріалів. Іншим же найважливішим критерієм таких систем повинні бути системи і модулі для тестування і контролю знань.

Робота виконана під керівництвом к.п.н., доц.. кафедри ПММО Бакатанової В.Б.

Шкіря К.О.

ФІЛОСОФСЬКІ ІДЕЇ МІШЕЛЯ ДЕ МОНТЕЛЯ

Мішель Екем де Монтель – французький письменник та філософ епохи Відродження, автор книги «Досліди».

У своїй книзі філософ продовжує традиції гуманізму, коли головною проблемою є людина – центр науки і культури епохи Відродження, але розглядається не як центр всього існуючого, а як жива природна істота зі своїми достоїнствами і недоліками.

Монтень критикує теологічний підхід, згідно з яким людина - вінець творіння є безсильною і мізерною, і будучи гріховною, потребує божественного спокуту для досягнення вічного спасіння. Але в той же час критикує позицію, коли людина є центром світобудови, оскільки закликає зрозуміти, що людина - частина природи, її породження і вона підпорядкована «загальним законам» природи.

Філософ не виступав прямо проти релігії, але його ідеї щодо розуміння всесвіту: Такий підхід веде до перегляду всієї картини світу, до нового розуміння бога: бог не має ніякого відношення до справ і вчинків людей, а божественний промисел існує лише у вигляді самого загального природного закону.

Монтень особливо досліджує внутрішній світ людини, аналізує власну особистість - в цьому і полягає сенс його філософської системи. Крім того, книга Монтеня написана не на латині, а французькою мовою, а значить призначена широкому колу читачів, що протистоїть офіційній нормі вченості того часу.Він вважає, що схоластична філософія на той час доходить до рівня порожніх сперечань, через що безглуздою і беззмістовною. Причиною цього є виховання, що було однотипним, а не ґрунтувалося на свободі думок, можливості вибирати між різними підходами і школами, формуючи власне світобачення.

Скептицизм і сумніви – це те на чому повинна бути заснована філософія, на прагненні все перевірити, все піддати самостійної оцінки розуму. Під сумнів ставиться насамперед знання існуюче, наявне, саме воно підлягає контролю розуму. Це пов'язано з тим, що загальноприйняте знання ніколи не перевіряють. Сумнів в початкової достовірності знання є початкове «незнання», яке встановлює обмеженість знань про світ до тих пір, поки вони не пройшли суворої критичної перевірки розуму. Це говорить про те, що в наших повсякденних знаннях існує багато неперевірених положень, до яких і необхідно ставитися з сумнівом. Незнання є, таким чином, не відмова від розумного пізнання, а його передумова: тільки визнавши своє незнання, ми можемо щось пізнати, відкинувши упереджені і прийняті на віру уявлення. Монтель пропонує використовувати скептицизм для перевірки всіх людських знань, і стверджує, що розум повинен піддати аналізу сам себе. В цьому суть знаменитого сумніву Монтеня, спрямованого на перевірку достовірності наших знань про світ.

Таким чином, на думку Монтеня, людина – є природна істота, що пізнає світ через розум, ставлячи під сумнів всі знання, але саме пізнання є не готовий результат, а безперервний процес, і істина завжди носить відносний характер.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Мефанік М.С.

Якимов Д.О.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДО КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Комунікація є невід'ємним складником педагогічного процесу. Від якості спілкування залежать результати освіти. Взаємодія між здобувачами освіти та викладачами в дистанційному навчанні відбувається в межах штучно створеного комунікативного простору. Він передбачає сформовану ситуацію взаємодії в якій місце, час та взаємне бажання для спілкування, спрямовані на досягнення освітніх цілей. В умовах дистанційного навчання процес комунікації є складнішим, він породжений необхідністю спільної діяльності, сприйняття та розуміння інших у віртуальному просторі. Крім того, існує необхідність у відео фіксації фрагментів уроку, авторському розробленні відео лекцій та іншого. Що вимагає від викладача додаткової компетентності щодо якість мовлення, запровадження режисури уроку та реалізації особистого артистизму. Одними з засобів формування наведених якостей є театральна педагогіка. Аналіз особливостей комунікації у системі дистанційної освіти, яка безпосередньо пов'язана з проведенням навчальних занять, дозволив визначити її особливості: через фізичного сприйняття партнерів не виникає традиційних комунікативних бар'єрів, які обумовлені зовнішніми даними співрозмовників: стать, вік, соціальний статус, майнові, географічні характеристики; з'являється можливість створювати про себе будь-яке враження за власним бажанням, тобто стає можливим конструювання віртуальних особистостей; відсутні попередня соціостереотипізація й оцінка партнера за зовнішніми даними; зникає проблема, яка пов'язана з труднощами формулювання своїх думок під час безпосереднього діалогу між суб'єктами комунікації; з'являється можливість пробних комунікативних дій та їх корекції (відео лекції, відео уроки та інше). Способами вирішення зазначених проблем визначені засоби театральної педагогіки. Засоби театральної педагогіки: сценічна мова (словесні впливи, образність, емоційність, виразність мовлення викладача); режисура уроку (опанування навчального матеріалу через стимулювання особистої причетності здобувачів освіти до спільного проживання теми та змісту навчального заняття);формування артистичності викладача (ерудиція, чарівливість, імпровізація та інше).

Нами розроблена методика підготовки майбутніх викладачів до комунікативної діяльності засобами театральної педагогіки. Її мета – підготовка викладачів до реалізації сценічної мови, здійснення режисури уроку та педагогічного артистизму. Завдання методики: підвищити мотивацію добувачів освіти до активної комунікативної діяльності у майбутній професійній роботі; забезпечити формування таких компонентів сценічної мови (словесні впливи, образність, емоційність, виразність мовлення); забезпечити формування умінь здійснювати режисуру уроку (опанування навчального матеріалу через стимулювання особистої причетності здобувачів освіти до спільного проживання теми та змісту навчального заняття); розвивати свій педагогічний артистизм (ерудиція, чарівливість, самобутність, імпровізація, образність мовлення, пластика). Зміст методики містить практичні заняття за темами «Техніка мови», «Педагогічний артистизм», «Режисура навчального заняття (виховного заходу)».

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ПММО к.пед.н. Бачієвої Л.О.

Яценко Т.М.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ Е-ПОРТФОЛІО

Початок XXI століття – це період стрімкого розвитку та становлення інформаційного суспільства, в основі якого знаходиться вибуховий розвиток інформаційних технологій. За таких умов радикально змінюється функціонування освітньої системи. Особливого значення набуває у нових умовах педагогічна майстерність викладача.

Наукове поняття «педагогічна майстерність» сформувалось у 60-70-ті рр. XX ст., коли були проведені важливі дослідження щодо змісту і рівнів педагогічної майстерності, умов її формування та розвитку, про взаємозв'язок майстерності та творчості в педагогічній діяльності. Формування педагогічної майстерності викладача включає конструювання способів оволодіння інформаційною стороною діяльності, яка своїм змістом забезпечує мотиви професійного навчання, а також комплекс заходів, спрямованих на усвідомлення суб'єктом ролі освітньо-професійної діяльності, соціальної значущості своєї професії. Інноваційний розвиток сучасної освіти актуалізував потребу суспільства у викладачах, що активно, свідомо і доцільно працюють в інформаційних середовищах. Сьогодні в їх межах активно розвиваються засоби, які реалізуються на основі інформаційних технологій. У сучасних умовах професійна освіта наповнюється новим змістом, який потребує формування готовності викладача до вирішення складних нетипових ситуацій в професійній діяльності на основі нових засобів. Серед останніх – чільне місце займає е-портфоліо. У 2003 р Хелен Баррет на конференції національної освітньої ініціативної спільноти (2003) ввела поняття «е-портфоліо», яке сьогодні широко використовується в освітянській практиці.

У педагогіці суть «портфоліо» визначено неоднозначно. Одні дослідники відносять портфоліо до технологій, інші – до методів оцінювання досягнень викладачів. Ми пропонуємо використовувати його у процесі формування педагогічної майстерності. Опрацювання портфоліо розвиває дослідницьку культуру викладача; удосконалює його особистісну, соціальну й професійну компетентності; уміння самостійно здобувати, аналізувати й ефективно використовувати інформацію; уміння раціонально працювати у світі, що постійно змінюється. Орієнтуючись на самооцінку й рефлексію, портфоліо викладача стає мотиваційною основою його діяльності і сприяє особистісному розвитку фахівця, стимулюючи його до самоосвіти й удосконалення професійної підготовки. У ході нашої роботи обґрунтовано мету, завдання, принципи зміст, форми, методи та засоби методики формування педагогічної майстерності викладачів закладів вищої освіти на основі портфоліо. Створено структуру е-портфоліо, спираючись на структуру педагогічної майстерності викладача. Базою експериментального дослідження розробленої методики став Відокремлений структурний підрозділ «Хомутецький фаховий коледж» Полтавської державної аграрної академії. Результати проведеного дослідження засвідчили її дієвість. Подальші дослідження будуть спрямовані на вдосконалення створеної методики.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ПММО д.пед.н. Штефан Л.В.

Літкевич В.

НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ ПЕДАГОГІКИ

Діяльність педагога щодо збереження й зміцнення здоров'я дошкільників лише тоді може вважатися повноцінною та ефективною, якщо в повній мірі професійно й творчо в єдиній системі реалізуються здоров'язберігаючі технології.

Зокрема, у Базовому компоненті дошкільної освіти, редакція 2012 року у змісті освітньої лінії «Особистість дитини» йдеться про необхідність формування у дитини усвідомленого ставлення до здоров'я як до цінності, його значення для повноцінної життєдіяльності, необхідність оволодіння елементарними знаннями про основні чинники збереження здоров'я. У педагогіці існують різні визначення здоров'я та підходи до його збереження та зміцнення. Згідно визначенню Всесвітньої організації охорони здоров'я: «Здоров'я – це стан повного фізичного, психічного та соціального благополуччя, а не просто відсутність хвороб або фізичних вад».

Сутність здоров'язберігаючих технологій постає в комплексній оцінці освітніх умов, які дозволяють зберігати наявний стан дитини, формувати більш високий рівень їхнього здоров'я, навичок здорового способу життя, здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку, прогнозувати можливі зміни здоров'я і проводити відповідальні психолого-педагогічні, корегувальні, реабілітаційні заходи з метою забезпечення успішної навчальної діяльності.

Знання та застосування здоров'язберігаючих технологій є важливою складовою професійної компетентності сучасного педагога, який у тісному взаємозв'язку з дітьми, батьками, психологами, медичними працівниками спроможні створити здоров'язберігаюче освітнє середовище, у якому кожен учасник зацікавлений у збереженні й зміцненні здоров'я вихованців. Мета всіх здоров'язберігаючих освітніх технологій – сформувати у дошкільників необхідні знання, вміння та навички здорового способу життя, навчити їх використовувати отримані знання у повсякденному житті.

Процес навчання в умовах здоров'язберігаючої педагогіки складається з трьох етапів, які відрізняються один від одного як специфічними завданнями, так і особливостями методики. І етап початкового ознайомлення з основними поняттями та уявленнями. Мета цього етапу – сформувати у дітей елементарні уявлення про основні поняття здорового способу життя, досягти виконання елементарних правил здоров'язбереження, створити мотивацію на ведення здорового способу життя. ІІ етап поглибленого вивчення. Мета – сформувати повноцінне розуміння основ здорового способу життя. Досягти свідомого виконання елементарних правил збереження та зміцнення здоров'я, сформувати практичні знання, уміння і навички, необхідні в повсякденному житті. ІІІ етап – закріплення знань, умінь та навичок збереження та зміцнення здоров'я та їх подальшого вдосконалення. Мета – сформувати навички збереження здоров'я у повсякденному житті. Досягти стабільності та

Формування культури здоров'я дошкільників на індивідуальній основі із застосуванням здоров'язберігаючих технологій допоможе забезпечити високі показники здоров'я підростаючого покоління, що має велике національне значення.

Робота виконана під керівництвом аспіранта кафедри ПММО Булиніна В.

Середа Я.

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я

Проблемі індивідуального стилю діяльності педагога присвячено достатню кількість психолого-педагогічних досліджень. Поняття індивідуального стилю діяльності педагога розглядається педагогами і психологами протягом багатьох років.

У великій кількості психологічних робіт з даної проблеми було показано, що «ядром» стилю (В. Мерлин) є типологічні особливості нейродинамічних властивостей (К. Гуревіч, Г. Іларіонов, Л. Колитова), які детермінуються індивідуальними особливостями комунікативного стилю входження в спільну колективну діяльність.

Індивідуальний стиль діяльності вчителя основ здоров’я (ІСД) – сукупність дій педагога, побудована на максимально ефективному використані його особистісних і професійних якостей, що забезпечує йому оптимальну продуктивність і досягнення необхідного результату в навчанні, вихованні та розвитку школярів; формуванню у них компонентів здорового способу життя.

У структуру індивідуального стилю діяльності вчителя основ здоров’я входять два блоки компонентів: перший блок компонентів визначено щодо процесуально-діяльнісної характеристики (включає три компоненти: 1) цільовий; 2) прогностично-проектувальний; 3) організаційний; другий блок компонентів визначено щодо індивідуально-особистісних особливостей суб’єкта діяльності (включає три компоненти: 1) мотиваційний; 2) рефлексивний; 3) творчий (креативний)).

Метою безперервної педагогічної практики майбутніх вчителів основ здоров’я є сприяння вихованню професійних і спеціальних якостей і особистісних властивостей відповідно до сучасних вимог до педагога, розвитку у студентів інтересу до професії вчителя, формуванню самостійного і творчого підходу до виконання функцій вчителя основ здоров’я, формуванню його індивідуального стилю діяльності.

Організаційно-педагогічними умовами формування ІСД вчителя основ здоров’я на педагогічній практиці є: а) наявність сформованих професійних знань, умінь і навичок; б) внутрішня потреба в здійсненні педагогічної діяльності; в) творчий характер діяльності студентів в процесі педагогічної практики; г) спеціально організована структура педагогічної практики; д) завдання на педагогічну практику, що забезпечують формування основних компонентів ІСД вчителя основ здоров’я.

Основними критеріями сформованості індивідуального стилю діяльності вчителя основ здоров’я є процесуально-діяльнісний та індивідуально-особистісний. До процесуально-діяльнісного компоненту індивідуального стилю педагогічної діяльності відносяться конструктивні і організаторські професійні вміння, до індивідуально-особистісного – наявність внутрішньої потреби, рефлексії та творчості в педагогічній діяльності.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доцента кафедри ПММО Корольової Н.В.

Хміль О.

ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Кожна сучасна держава прагне бути високорозвиненою, правовою, демократичною, авторитетною країною у світовій спільноті. Це спонукає країну до необхідності вирішувати не тільки економічні проблеми, а й турбуватися про розвиток свого народу, передусім, про здоров'я майбутнього покоління. Одна з життєво важливих проблем усього людства – це збереження і зміцнення здоров'я людини. Здоровий спосіб життя – це оптимальна для існуючих соціально-економічних та історичних умов організація життєдіяльності людини, яка сприяє формуванню, збереженню, зміцненню, відновленню і передачі по спадковості здоров'я, в основі якої лежить валеологічних світогляд особи.

Складовими здорового способу життя виступають: харчування (якісна питна вода, необхідна кількість вітамінів, мікроелементів, протеїнів, жирів, вуглеводів, спеціальних продуктів і харчових добавок): побут (якість житла, умови пасивного і активного відпочинку, рівень психічної і фізичної безпеки на території життєдіяльності); умови праці (безпека не тільки у фізичному а й у психічному аспекті, наявність стимулів, умов професійного розвитку); рухова активність (використання засобів фізичної культури і спорту, різноманітних систем оздоровлення, спрямованих на підвищення рівня фізичного розвитку, його підтримку, відновлення після фізичних і психічних навантажень); інформованість людей і можливість доступу до спеціальних профілактичних процедур, здатних протидіяти природному процесу старіння, належних екологічних умов, достатньої системи охорони здоров'я; відсутність шкідливих звичок, пануюча світоглядна установка на приоритетну цінність здоров'я.

Здоровий спосіб життя можна також охарактеризувати як активну діяльність людей, направлену в першу чергу на зберігання та покращення здоров'я. Формування здорового способу життя виступає як опосередковане ставлення буття для суб'єкта, процес вирішення протиріч між буттям і суб'єктом, функцією якого є ставлення і розвиток суб'єкта здоров'я як суб'єкта діяльності, процес реалізації здоров'ям своїх сутнісних сил. Формування цінностей здорового способу життя є діяльністю, яку повинен виконувати індивідуально кожний, здійснюючи це свідомо як акт розуміння. Здатність вміти формувати здоровий спосіб життя – це розвиток певних якостей, умінь життя людини, які необхідні в першу чергу для самої себе щоб забезпечити собі продуктивну діяльність та ставлення до здоров'я, як головної цінності людини.

Структурними компонентами формування цінностей здорового способу життя нами визначені: когнітивний, діяльнісний, ціннісний. Аналіз результатів дослідження дає підстави стверджувати, що ефективність формування цінностей здорового способу життя в дітей значною мірою зумовлена такими індивідуальними проявами психологічного характеру, як мотиваційно-вольова сфера особистості, що впливає на рівень сформованості функцій самоуправління при оволодінні складовими здорового способу життя не тільки в теоретичному плані а й на рівні практичної діяльності.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доцента кафедри ПММО Бакатанової В.Б.

СЕКЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

Аллахвердієва Ф. М.

ВІДНОШЕННЯ ДО ГРОШЕЙ ЯК ФАКТОР ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ

В даній роботі розглянуті особливості ставлення до грошей та мотивації досягнення успіху. Дослідниками виділено чотири важливіших функції, а саме: забезпечення соціальної взаємодії людей; соціалізацію, розвиток та самореалізацію особистості; порівняння та оцінку місця індивіда в соціальній структурі; основний засіб задоволення потреб та досягнення цілей.

Відомо, що джерелом будь-якої діяльності особистості є прагнення задовольнити свої потреби. У сучасному світі люди прагнуть задовольнити свої потреби через гроші. Зараз мати більше грошей – це нормальне людське бажання. Але не кожен віддає собі звіт в тому, що перший і найважливіший крок до мільйонів полягає в роботі з усвідомленістю. В рамках гуманістичної психології найбільш повно проблема відносини до грошей висвітлювалася А. Маслоу і Е. Фроммом. А. Маслоу виділив основні компоненти самоактуалізації – потреби та мотиви особистості. Мотив є станом потреби в об'єктивних умовах, без якої неможливе існування організму. Потреба – особливий психічний стан індивіда, який відчувається ним в дискомфорті та напрузі. Віра в індивідуальний досвід людини, здатність виявляти в собі унікальні особистісні потенціали є центром концепції самоактуалізації. Гармонія між внутрішньою натурою людини та її рішенням є важливою причиною самоактуалізації. А. Маслоу розглядав прагнення до самоактуалізації як прагнення до реалізації матеріальних, буттєвих цінностей; в грошах укладені можливості задоволення потреб індивіда і безліч підкріплюють подій вносять вклад в їх цінність. Гроші дають можливість не просто задовольняти насущні потреби, а й дозволяють бути впевненим у своєму майбутньому. Е. Фромм же вважає, що прагнення до грошей - це замкнутість світогляду, яке не дозволяє цілісно сприймати світ, таким чином, особистість, яка прагне до отримання грошей, ризикує втратити сенс свого життя.

За Маслоу, всі потреби особистості розташовані у вигляді ієрархічної структури. Людина починає задовольняти свої потреби з нижчих структур, бо без їх реалізації вона просто не зможе існувати як біологічний організм. Виходить так, що людина рухається від задоволення однієї потреби до задоволення іншої, поки не дійде до самоактуалізації. Механізми мотивації не завжди є чіткими, тому в реальному житті дійти до самоактуалізації важко. В людині закладено одночасно всі види потреб, де вона обирає одну за важливістю

На думку А. Маслоу взяття на себе відповідальності за результати своєї діяльності роблять людину більш впевненим у собі. Чим більше людина бере на себе відповідальність, тим досконалішою вона стає. Секретом самоактуалізації за А. Маслоу є присвячення всієї старанності, яка тільки існує в людині, улюбленій справі і тоді переживання тріумфу від відмінно виконаної роботи стане швидкоплинним моментом самоактуалізації.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Баженов О.В.

ПРЕДИКАТОРИ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ПРИ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Важливим науковим і практичним питанням є проблема адаптації студентів до процесу навчання у ВНЗ та майбутньої професії, яке досліджується та вирішується на психофізіологічному, індивідуально-психологічному та соціально-психологічному рівнях (Фальова, 2007). Зміни в шляхах отримання знань у сучасному світі, обумовлені ситуацією пандемії, наразі, ще більш ускладнюють адаптацію студентів-психологів в академічному середовищі: розширяється перелік предикторів академічного стресу і стає нагальна потреба визначитись щодо чинників особистісної та професійної самореалізації та виділити предиктори дезадаптації. З метою дослідити особливості адаптації в цих умовах ми провели опитування студентів-психологів 1 курсу декількома методиками. В блок емоційно-вольової регуляції ввійшли: рівень суб'єктивного контролю та опитувальник почуття стану самотності; в блок самоактуалізації ввійшли: тест самоактуалізації Шострома, тест особистісної зрілості Гільбух, в мотиваційний блок – методика Елерсу; особливості темпераменту були досліджені за допомогою методики EPI Айзенку, поведінкові – відношення до кар'єри та грошей. В пілотному дослідженні було задіяне 50 першокурсників, проте, повних протоколів оброблено на 35 студентів 1 курсу. Було зафіксовані такі результат: відносно типів темпераменту – співвідношення 2020 (порівняно з 2017 р.) коли на 1 курсу фіксувались значні нестабільні тенденції (80% нестабільних типів – холериків (60%) та меланхоліків (20%)), змінилося в бік невротизації (меланхолік 45%, холериків – 26%). Невротизація за Айзенком за обома типами має сильну позитивну кореляціє з невизначеним типом самотності на рівні p=0.001 (й помірковану – з дисоційованим типом). Тобто, окрім усамітнення ми можемо очікувати, за визначенням С.Корчагіної – стан різких коливань між ідентифікацією та усамітненням. За результатами факторізації результатів з'ясувалось, що в такому стані негативне ставлення до кар'єри і грошей долучається до блоку самоактуалізації; тобто, без визначення позитивного образу починається нівелювання ціннісних установок: було знайдено, що при високому рівні почуття самотності та виходу на перший план екстернальності, ми виявили парадоксальне падіння негативної кореляції між інтернальністю к невдачам та інтернальністю до успіху (за РСК). При не усвідомленні усамітненою особою власного стану та предикторів дезадаптації, єдиним механізмом взаємодії стає екстернальність у міжособистісних відносинах разом з дифузним типом усамітнення. Це майже останній пограничний тип дезадаптації, за яким процес ідентифікації студента з моделлю професійного розвитку, тобто професіоналізація, вже незворотньо зупиняється тому, що студент-психолог опиняється відчуженим від особистісного зростання, та, як відказ від самоактуалізації не усвідомлення завдань на оволодіння професією психолога.

Байдикова О. О.

ФЕНОМЕН ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ

Синдром емоційного вигорання – це стан, коли людина відчуває себе виснаженою морально, розумово, і фізично. Все складніше зосередитися на своїх обов'язках і виконувати їх своєчасно. руйнується звичний уклад життя, псуються стосунки з оточуючими.

Джордж Грінберг виділив п'ять етапів наростання психічної напруги і позначив їх як «стадії емоційного вигорання»:

1. Людина задоволена своєю роботою. Але постійні стреси поступово зменшують енергію.

2.Спостерігаються перші ознаки синдрому: безсоння, зниження працездатності і часткова втрата інтересу до своєї справи.

3.На цьому етапі людині так важко зосередитися на роботі, що все виконується дуже повільно. Спроби «надолужити згаяне» перетворюються в постійну звичку працювати пізно ввечері або у вихідні.

4.Хронічна втома проектується на фізичне здоров'я: знижується імунітет, і простудні захворювання перетворюються в хронічні, проявляються «старі» болячки. Люди на цьому етапі зазнають постійного невдоволення собою і оточуючими, часто сваряться з товаришами по роботі.

5.Емоційна нестабільність, занепад сил, загострення хронічних захворювань – це ознаки п'ятої стадії синдрому емоційного вигорання.

Синдром вигорання часто зустрічається у людей, що мають певні особливості характеру: максималізм, бажання робити все ідеально правильно; підвищена відповідальність і схильність жертвувати власними інтересами.

Лікування: перше, що необхідно зробити, – це сповільнитися. Не те щоб витрачати на виконання роботи ще більше часу, але робити між окремими завданнями великі перерви. А під час відпочинку займатися тим, до чого прихильна душа. Можна виписати причини вигорання на аркуші паперу, залишаючи навпроти кожного пункту місце для написання рішення проблеми.

Профілактика: дієтичне харчування, заняття спортом; повноцінний сон та дотримання режиму дня; медитації та аутотренінги; обов'язковий вихідний раз в тиждень; розставлення пріоритетів.

Висновок: щоб не допустити появи синдрому або посилення вже існуючого феномена емоційного вигорання, психологи рекомендують навчитися миритися з втратами. Почати боротьбу з синдромом легше, коли дивишся своїм страхам «в очі». Ще одне важливе вміння, на думку фахівців, – це здатність відмовлятися від непотрібних речей, гонитва за якими і призводить до синдрому емоційного вигорання.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Ващенко Н. Г.

СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ В КОНФЛІКТІ ЗАЛЕЖНО РІВНЯ САМООЦІНКИ ОСОБИСТОСТІ

В даній роботі вперше розглянута специфіка вибору стратегії поводження в конфліктній ситуації з точки зору впливу на неї рівня самооцінки особистості. Доведено залежність між неадекватно високою самооцінкою і вибором стратегії суперництва в конфліктній ситуації, як психологічної причини напруженості соціально-психологічного клімату колективу.

Сучасний світ, не обходиться без конфліктів і практичний психолог, у своїй роботі постійно зустрічається з проблемою конфліктів. Коли в колективі виникають конфлікти, це найчастіше призводить до зниження працездатності, зниження ефективності праці.

Конфлікти бувають: внутрішньоособистісні, міжособистісні, між особистістю і групою, міжгрупові.

Конфлікти бувають конструктивними (такими, що творять) і деструктивними (такими, що руйнують).

Практичному психологу необхідно розібратися в цьому світі конфліктів: знайти причини і допомогти вирішити конфлікт, ще ефективніше займатися профілактикою виникнення конфліктних ситуацій. І дуже важливо, щоб у психолога був сучасний інструментарій.

Мета статті: обґрунтувати причини вибору стратегії поводження в конфліктній ситуації залежно від рівня самооцінки особистості для роботи психолога, який стикається з проблемою конфліктів в колективі.

Література:

1. Гришина Н. В. Психологія конфлікту. – Спб.: Питер, 2004. – 464 с.

2. Гришина Н. В. Сприйняття й аналіз конфліктної ситуації як фактор її ефективного перетворення // Конфлікт у конструктивній психології. – Красноярськ, 1990. – С. 46-48.

3. Ложкин Г. В., Повякель Н И. Практична психологія конфлікту: Учебн. Посібник. – К.: МАУП, 2000. -256 с.

4. Скотт Д. Г. Способи вирішення конфліктів. – Київ, 1991 –231 с. 12.

5. Основи психології: Практикум/Ред. – сост. Л. Д. Столяренко. Изд.3-і, доп. і перераб., 2002.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Вєтрова Н. В.

ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ

Феномен підприємництва виступає як невід'ємний атрибут ринкового господарства. Сьогодні саме з цим видом діяльності держава пов'язує надію на швидкі позитивні структурні зміни в економіці. В світлі цього особливої актуальності набуває особистість підприємця – ключової фігури ринкової економіки.

Успіх у підприємницькій діяльності багато в чому залежить від хисту й таланту людини, яка нею займається. Поєднуючи в собі комерційні, організаторські та новаторські здібності для пошуку й розвитку нових видів і методів виробництва, нових благ та їхніх нових якостей, підприємець реалізується в своїй діяльності як особистість. Характер підприємницької діяльності висуває певні вимоги до особистості підприємця. Актуальним у цьому контексті є вивчення факторів формування особистісних підприємницьких властивостей та особистісного зростання суб'єкта підприємницької діяльності.

Аналіз літературних джерел показав, що проблема вивчення психологічних особливостей підприємницької діяльності досліджувалась в рамках особистісного, соціального та когнітивного підходів. Ця проблема відображена у працях Дж. Мак-Клеланда, Брокхауза, С. Т. Посохової, Ю. М. Швалба, Е. Б. Філінкової, Л. М. Карамушки, О. В. Креденцер, С. Д. Максименка, В. В. Москаленка, Ю. Ф. Пачковського, Н. В. Худякової, С. Г. Яновської. Дослідження зазначених авторів є досить вагомим внеском у вивченні проблеми розвитку підприємницької діяльності в сучасних умовах прогресу суспільства с позицій розвитку особистості підприємця. Натомість бракує методологічно обґрунтованих розроблених заходів психологічного характеру, спрямованих на розвиток особистості підприємця, подолання психологічних бар'єрів, які заважають повноцінному самовираженню; створення умов для зниження тривожності, емоційного напруження, визначення напрямів особистісного зростання підприємців.

В даній роботі здійснено дослідження психологічних особливостей чоловіків-підприємців та жінок-підприємців шляхом визначення їхньої особистісної спрямованості, кар'єрних ціннісних орієнтацій, рівня губристичної мотивації через шкали «прагнення до переваги» та «прагнення до досконалості». Результати дослідження засвідчують, що розвиток здійснюваної підприємницької діяльності залежить від психологічних особливостей підприємця. З метою здійснення корекційної роботи з підприємцями розроблено тренінг їх особистісного вдосконалення, який передбачає набуття суб'єктами підприємницької діяльності оволодіння знаннями щодо особливостей особистості підприємця, розуміння поняття особистісного розвитку, розширення можливостей особистості в напрямку особистісного удосконалення в сфері підприємництва.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Гвімрадзе Т.К.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРОКРАСТИНАЦІЇ ТА ПЕРФЕКЦІОНІЗМУ

В даній роботі розглянуті особливості взаємозв'язку прокрастинації та перфекціонізму. Кожна людина прагне в своєму житті чогось досягти, хоче як найкраще впоратися з тим чи іншим завданням, показати чи зарекомендувати себе з кращої сторони. Та на жаль, це не в кожного виходить. Існує багато причин що можуть завадити людям здійснити свої мрії, дійти до назначених цілей і навіть просто виконати план назначених робіт або доручене завдання. Однією з таких перешкод на шляху до досягання мети є наявність у людини перфекціонізму, через який людина ставить собі недосяжні цілі і в основному концентрується на своїх помилках.

Тим більше постійні високі вимоги до себе та до своєї роботи, сумніви, що до правильності вибору, концентрація на помилках, та постійна оцінка себе та своїх дій – витрачає багато часу та енергії.

Також існують і інші перешкоди, наприклад, прокрастинація, через яку, як вважав Мілграм, виконання важливих справ та прийняття рішень відкладаються до останнього моменту.

Існує багато думок та теорій навколо цих феномені і те як вони можуть бути пов'язані. Деякі вчені, вважають, що людина може не поспішати з вирішенням питань, щоб отримати додатковий час для ідеального завершення завдання. Та, при надмірно високих вимогах до власної діяльності ймовірність відповідності кінцевого результату таким стандартам є низькою. Наприклад Г. Флетт та співавтори, говорили про те, що на сам перед завищені стандарти в особистості є попередником прояву дилаторної поведінки.

Інщі вчені підійшли до вирішення цього питання з іншого боку, досліджуючи теорії та причини виникнення прокрастинації. Ось деякі з них: страх провалу та страх успіху, теорія тимчасової мотивації, непокірність і нарешті перфекціонізм. Остання теорія полягає в тому, що перфекціоністи концентруючись на деталях та ідеальному виконанні завдання ігнорують фактор обмеженого часу. Перфекціоністи також часто отримують задоволення від останніх термінів, від ще більшого тиску обставин, від роботи «в останню ніч». Вони свідомо чи підсвідомо переконані в тому, що якість їх роботи залежить від тиску зверху, і чим воно більше – тим краще результати.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Головіна Д.А.

ПРОБЛЕМА СМИСЛОЖИТТЄВИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Поняття «смисложиттєві орієнтації» є одним із складових більш загального поняття «смисл життя» і в науковій літературі ці два поняття нерозривно пов'язані. Представники західної психологічної традиції здебільшого розглядали смисл життя глобально – як ключову мету, головне прагнення, потребу людини та життєву цінність, що реалізуються через самоактуалізацію та свідоме творення життя.

Досліджуючи смисложиттєву сферу особистості, більшість вітчизняних вчених розглядали смисл життя як ієрархічно-структуровану смислову реальність, в якій поєднуються різновидові, різнорівневі, великі та малі смисли, смислові утворення, в тому числі й смисложиттєві орієнтації, а також – різноманітні мотиви та потенції. Смислова структура людини формується за змістом головного смислу, визначає кут світосприйняття людини й регулює та спрямовує її діяльність на різних етапах життя (Б. С. Братусь, Д. О. Леонтьєв, В. Е. Чудновський та ін.). Водночас, деякі вчені, серед яких: В. Франкл, О. М. Леонтьєв, Е. О. Помиткін, В. А. Роменець та ін., – відносили поняття смислу до духовного виміру життя й вважали головним сенсом життя людини віднайдення цього сенсу.

Здійснений аналіз літературних джерел показує, що у визначеннях понять «смисл життя» та «смисложиттєві орієнтації» багато чого спільного: обидва поняття вчені розуміють як джерела особистісного зростання людини, діалектично пов'язані з процесами в ціннісно-смисловій сфері людини, визначені специфікою ставлення індивідуума до оточуючого світу. При цьому ці поняття не являються тотожніми. Складність визначення поняття смисложиттєвих орієнтацій обумовлюють необхідність дослідження його структури. В роботах сучасних українських та зарубіжних вчених панує думка, що смисложиттєві орієнтації – це динамічний компонент смислової сфери людини, що інтегрує емоційну, поведінкову, когнітивну складові. Згідно з Н.Л. Биковою, смисложиттєві орієнтації є вищими структуроутворюючими підсистемами динамічної смислової системи людини, що характеризують структуру якісно та кількісно, а також визначають змістовний початок смислової компоненти особистісної структури. Важливою стороною дослідження проблеми смисложиттєвих орієнтацій є визначення основних детермінант. У сучасних психологічних дослідженнях існує думка про наявність діалектичної єдності як всередині системи смисложиттєвих орієнтацій людини, так і смисложиттєвих орієнтацій в цілому з іншими феноменами розвитку особистості, зокрема, мотивами, цінностями та потребами. Смисложиттєві орієнтації, в свою чергу, обумовлюють специфіку активності людини у всіх сферах її життя, як то: особистісній, міжособистісній, професійній тощо. Саме смисложиттєві орієнтації – джерело творчого і активного ставлення особистості до життя.

Таким чином, ми прийшло до розуміння смисложиттєвих орієнтацій як індивідуальної динамічної ієрархічної структури суб'єктивних цілей-цінностей людини, що визначають життєві сфери та вектори її діяльності, та які підпорядковані реалізації головного життєвого смислу – бути щасливою через неперервний процес самоактуалізації.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Колчигіної А.В.

Горбенко В.Ю.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТА АГРЕСИВНОСТІ

В даній роботі були розглянуті поняття психологічного благополуччя, агресивності, та їх взаємозв'язок. В межах вивчення психологічного благополуччя були проаналізовані роботи таких вчених як А. Маслоу, К. Роджерс, В.А. Ананьев, В. Франкл, К. Хорні, Е. Еріксон, І.В. Дубровіна та ін. В межах вивчення агресії були проаналізовані роботи З. Фрейда, Д. Долларда, К. Лоуренца, Е. Фромма та ін.

В ході проведеного аналізу психологічної літератури було встановлено, що психологічне благополуччя розглядається як динамічна сукупність психічних властивостей, що забезпечують можливість повноцінного функціонування людини і його розвитку в процесі життєдіяльності, а також гармонію між різними складовими внутрішнього світу людини, підтримання активного динамічного балансу між людиною і навколишнім середовищем. Узагальнена модель психологічного благополуччя включає в себе аксіологічний, інструментально-технологічний, потребово-мотиваційний, розвиваючий і соціально-культурний компоненти. Основними факторами, що впливають на психологічне благополуччя є соціально-психологічні, соціально-культурні та соціально-економічні.

Агресія – еволюційно та соціально сформований психологічний механізм, що забезпечує виживання індивіда, а також є відповіддю на зовнішні подразники. Вона може проявлятися як деструктивна поведінка, яка виражається в фізичних або вербальних формах, або як позитивна поведінка, яка спрямована на адаптацію та розвиток особистості, формування коркурентності.

В дослідженні були використані наступні методики: «Шкала суб'єктивного благополуччя» та тест Басса-Даркі в модифікації Резапкіної «Тест емоцій». Обчислення взаємозв'язку було здійснено за допомогою коефіцієнту кореляції Пірсона. Дослідження проведено на базі Української інженерно-педагогічної академії. Приймали участь студенти віком від 17 до 23 років.

В дослідженні були представлено високу зворотну кореляцію між загальною агресією та загальним психологічним комфортом. Також високий рівень кореляції продемонстрували такі показники як: значимість соціального оточення та фізична агресія, напруга та чуттєвість з рівнем непрямої агресії, рівень непрямої агресії та значення соціального оточення рівень роздратування з напругою та чуттєвістю, рівень роздратування та значення соціального оточення, напруга та чуттєвість з підозрілістю, загальна агресія з напругою та чуттєвістю, значенням соціального оточення та загальною агресією, загальним психологічним дискомфортом та підозрілістю. Таким чином було встановлено, що рівень психологічного благополуччя та рівень агресії взаємопов'язані.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Сапельнікової Т.С.

Губін Т.О.

ПСИХОЛОГІЯ ВПЛИВУ

У момент прийняття рішення спрацьовують сім основних принципів: принцип зобов'язання і послідовності, принцип взаємного обміну, принцип соціального доказу, принцип авторитету, принцип прихильності, принцип дефіциту і принцип контрасту. Принцип зобов'язання і послідовності полягає в тому, що люди прагнуть бути послідовними в своїх словах, думках, справах. Людина намагається відповідати тому, що він вже зробив. Якщо він зробив вибір або зайняв певну позицію, він буде прагнути вести себе відповідно до прийнятих на себе зобов'язаннями і намагатися виправдати раніше прийняте рішення.

Принцип взаємного обміну полягає в тому, що людина намагається певним чином відплатити за те, що йому надала інша людина. Людей з дитинства вчать тримати своє слово. Ті, хто ігнорують це правило, скоріш за все будуть відчувати несхвалення з боку суспільства. Людина для того, щоб вирішити, як діяти в будь-якої ситуації, орієнтується на других людей. В основі такої поведінки лежить механізм соціального наслідування і це називається принципом соціального доказу.

Принцип авторитету заснований на тому, що люди часто слухаються фахівців або авторитетних осіб навіть не замислюючись, чи правильно це чи логічно. Ми виховані так, що слухаємось більш авторитетних людей: батьків, вчителів, начальство.

Принцип прихильності полягає в тому, що люди потрапляють під вплив тих, кого знаходять більш привабливими. Це явище ще відомо, як «ефект ореолу» - тенденція переносити сприятливе враження про одну якість людини на оцінку його особистості в цілому. Цінність чогось позитивного в очах людей істотно збільшується, якщо воно стає недоступним. Так працює принцип дефіциту і це можна пояснити тим, що думка про можливу втрату впливає на людей більше, ніж думка про придбання. У людському сприйнятті, також, важливу роль відіграє принцип контрасту, який впливає на те, якою ми бачимо різницю між двома речами, представленими одна за одною. Простіше кажучи, якщо другий предмет явно відрізняється від першого, ми будемо схильні перебільшувати їх відмінність.

Є багато способів, щоб спіймати людину на «гачок».

У даній роботі були розглянуті основні принципи того, як нами, навіть не усвідомлено, можуть маніпулювати інші люди. Щоб не потрапити під вплив іншої людини, потрібно контролювати свої емоції і тримати голову постійно ввімкненою, адже навіть людина, про яку ви не подумали б, може вами маніпулювати.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Кучеренко Н.С.

Дудка А.О., Жинюх Р.П.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБДАРОВАНОСТІ ПІДЛІТКІВ

Актуальність теми дослідження визначається значним зростанням зацікавленості в реалізації інтелектуального та творчого потенціалу молоді як одного з головних ресурсів розвитку сучасного суспільства. У відповідь на цей соціальний запит зростає обсяг наукових досліджень і практичних напрацювань, присвячених проблемі обдарованості та її розвитку у неповнолітніх. Разом із тим, основні теоретичні та методологічні аспекти цієї проблеми, до числа яких належить питання про особливості психічного онтогенезу обдарованих неповнолітніх, залишаються вкрай дискусійними. Головною проблемою можна назвати певну систему освіти, при якій безліч обдарованих дітей просто не витримують соціального відсіву ще в школах. З огляду на той факт, що обдарованість можна розвивати, то виходить, завдання полягає в тому, щоб допомогти розпізнати і розвивати обдарованість, ще зі шкільних років. Найважливіше, не пропустити на не згубити талант у дитині. Виявлення здібностей школярів залежить від їх масштабу, творчої та креативної спрямованості, так як, від цього буде залежати вибір професії, професійна підготовка та орієнтація раціонального використання своїх здібностей, талантів та обдарувань. У своїх роботах про проблему обдарованості писали наступні дослідники: О.М. Матюшкін, П. Торренс, К. Тейлор, Дж. Керрол, С.Л. Рубінштейн, Б.М. Теплов, Ж. Брюно, Н.С. Лейтес, та інші.

Феномен обдарованості має в собі інтереси та результати різних дисциплін та основою є проблеми навчання, розвитку та виявлення обдарованих дітей. Обдарованість – це високий рівень здібностей людини, що дозволяє їй досягти особливих успіхів у певній галузі діяльності. Поділяють на загальну і спеціальну обдарованість. Загальна – це в цілому розумова обдарованість, що виявляється в оволодінні всіма видами діяльності, для успішного здійснення яких, необхідні певні розумові якості. Спеціальна обдарованість пов’язана з певними видами діяльності, в яких вона найбільше розвивається. Обдарованість не завершується на рівні IQ та здібностях, вона включає в себе пізнавальну активність, нестандартне мислення, працездатність, творчість, креативність тощо. Обдарованість має свою результативну та процесуальну сторону.

В закладах освіти зазвичай оцінюють та перевіряють тільки результативну сторону, в той момент як процесуальна сторона, що й визначає становлення обдарованості, залишається прихованою. До результативної сторони обдарованості належать особистісні властивості дитини та умови зовнішнього середовища. Деякі науковці, вважають що, обдарованість - це системна якість психіки та потенціал який, постійно знаходиться в динаміці і безперервно змінюється. Обдарованість проявлятися у всіх дітей та підлітків на різних стадіях. І якщо людина має хоча б один компонент, то її вже можна вважати обдарованою в своїй діяльності.

Таким чином, можемо зазначити, що обдарованість може розглядатися як, внутрішня структура під впливом безлічі внутрішніх і зовнішніх проявів тієї чи іншої здібності в індивіда. Здібності та обдарованість є складовою загальної структури особливості. Здебільшого вони пов’язані темпераментом, характером, індивідуально-психічним розвитком індивіда в процесі виховання та діяльності.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології. Колчигіної А.В.

Євглєвська Т.П.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЮДЕЙ ЗРІЛОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

В даній роботі розглянуто психологічні особливості людей зрілого віку з порушенням опорно-рухового апарату. Розглядалися структурні компоненти феномену «внутрішня картина здоров'я».

Феномен внутрішня картина здоров'я демонструє відношення особистості до власного здоров'я. Людина, яка зіткнулася з проблемою погіршення здоров'я, а саме з порушенням опорно-рухового апарату, перебуває в складній ситуації, оскільки в один і той самий час вирішує складні питання власного становлення та адаптується до вимог захворювання.

Аналіз та узагальнення досліджень з проблеми психології людей зрілого віку з порушенням опорно-рухового апарату дав змогу виділити ключові аспекти, що потребують ґрунтовного емпіричного дослідження стосовно внутрішньої картини здоров'я цієї категорії людей:

1) уявлення про власне здоров'я в континуумі «Здоров'я/Хвороба»;

2) особистісну позицію щодо власного захворювання;

3) визначення джерела відповідальності за стан здоров'я;

4) стратегії поведінки людини функціональними порушеннями щодо підтримки та збереження власного здоров'я.

За результатами емпіричного дослідження показано тісний зв'язок внутрішньої картини здоров'я респондентів з віковими особливостями, психологічними характеристиками хвороби, суб'єктивною оцінкою стану свого здоров'я й підтвердили необхідність створення програми психологічної корекції когнітивної, поведінкової та емоційної сфери життя людей з порушенням опорно-рухового апарату.

Література:

1. Кукуруза А. В., Кириллова Е. А., Беляева Е. Э. Характеристика внутренней картины здоровья подростков с соматической патологией. Медицинская психология в России: электрон. науч. журн. 2011. N 2. URL: http:// medpsy.ru.

2. Продан А. И. Дегенеративные заболевания позвоночника / А. И. Продан, В. А. Радченко, И. А. Корж.– Харьков: ИПП «Контраст», 2009.– 272 с.

3. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии/С.Л. Рубинштейн. – СПб.: Питер, 2000. – 625с.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Заднепрянська Н. В.

МАНІАКАЛЬНО-ДЕПРЕСИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ

Біполярний розлад зазвичай починається в середньому підлітковому або юнацькому віці, у дітей зустрічається рідко. Може передаватися у спадок. Недавні дослідження також вказують на наявність підвищеного ризику розвитку біполярного розладу або шизофренії серед підлітків, які використовують продукти конопель. Основними симптомами є епізоди інтенсивного захоплення і хвилювання (манія), що чергуються з нападами депресії.

Під час маніакальних епізодів порушується сон, і діти можуть ставати агресивними. У них може бути дуже гарний настрій або вони можуть бути дуже дратівливі. Вони можуть швидко говорити. Їхні думки можуть обганяти один одного. У них можуть бути претензійні думки. Наприклад, діти можуть вважати, що вони мають якимось великим талантом або що вони зробили важливе відкриття. У них може бути порушена здатність тверезо мислити, підлітки можуть вести себе безвідповідально, наприклад, бути нерозбірливими в статевих зв'язках або лихачити за кермом. Діти молодшого віку можуть переживати різкі скачки настрою, які часто тривають лише кілька секунд. Часто погіршується успішність у школі. Під час нападу депресії діти з біполярним розладом, як і діти, які страждають тільки депресією, відчувають надмірну смуток і втрачають інтерес до своїх звичайних занять. Вони можуть повільно думати і рухатися, спати більше звичайного. Ними можуть опанувати почуття безнадії і провини. Напади депресії лікують психотерапією і антидепресантами. Антидепресанти можуть спровокувати перехід від депресії до манії і тому зазвичай використовуються з препаратом, стабілізуючим настрій.

Індивідуальна і сімейна психотерапія допомагає дітям та їхнім родинам впоратися з наслідками захворювання. Психотерапія може допомогти підліткам, які не дотримуються режиму лікування, продовжувати його дотримуватися. Якщо у підлітків симптоми легкі або помірні, і вони дотримуються режиму прийому лікарських препаратів, вони зазвичай відчувають себе добре.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Зінова М.А.

ФОРМУВАННЯ ТОВАРИСЬКИХ СТОСУНКІВ СЕРЕД ПЕРШОКУРСНИКІВ ПТНЗ У ПЕРІОД АДАПТАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ

В даній роботі розглянуто формування товариських стосунків серед першокурсників професійно-технічних навчальних закладів у період адаптації до навчання. Проблема формування дружніх стосунків, взаємовідносин з оточуючими людьми, міжособистісні стосунки всередині одного колективу актуальна сьогодні як ніколи, тому що сучасні підлітки майже не спілкуються з однолітками в середині учнівської групи. Від характеру міжособистісних відносин учнів-першокурсників ПТНЗ залежить успішність їхнього навчання, процес пристосування до нових навчальних умов, професійна мотивація, психологічне здоров'я учнів, формування здорового мікроклімату у колективі. У нашому суспільстві ці відносини, характеризуються дружнім співробітництвом, взаємоповагою, піклуванням людей один про одного, взаємодопомогою. В юнацькому віці зростає вибірковість, відповідно, зменшується кількість друзів. В основі прагнення до дружби лежить потреба в саморозкритті, розумінні іншого і себе іншим. Змістом такого спілкування є реальне життя: проблеми спільної учбової діяльності, громадська робота, спільне дозвілля, розваги, спорт.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та експериментально визначити психологічні особливості товариських стосунків першокурсників в період адаптації до навчання, напрямки їх формування.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретичні підходи до проблеми дослідження;
2. Визначити рівень показників адаптаційних, особистісних, мотиваційних, соціальних блоків у дівчат і хлопців;
3. Провести порівняльний аналіз показників досліджування блоків у дівчат і хлопців,
4. Провести корекційні заняття;
5. Визначити умови формування товариських стосунків;
6. Скласти програму психологічного супроводу на період навчання.

Предметом дослідження є соціально-психологічні особливості дружніх відносин в навчальній групі.

Об'єкт дослідження – товариські стосунки першокурсників.

Проблеми розвитку дружніх стосунків у юності досліджували наступні вчені та психологи: Г. Абрамова, І. Бех, Н. Добринін, А. Коваленко, І. Кон, М. Корнєв, В. М'ясищев, Ф. Райс, Л. Орбан-Лембрик А. Петровський, К. Роджерс, Л. Фрідман, Е. Фромм та інші дослідники.

Література:

1. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Вікова і педагогічна психологія, 2-е вид., допов. – К.: Каравела, 2009.

2. Помиткін Е.О. Психологічні закономірності та механізми духовного розвитку дітей і молоді: автореф, дис.. на здобуття наук, ступеня... доктора психол., наук: спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія». – Київ: 2009.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Knikker Anton

YOUNG PEOPLE'S DIFFERENTIATION OF CREATIVE TRIGGERS IN ADVERTISING IN CONNECTION TO PREFFERED GOODS TO BUY

Previously, we have invented a closed differential questionnaire of preferences in advertising (ZDOK) was conducted on four samples of young men (students of 10th, 11th grade, and 1st and 3rd year students). In addition to the questions that "liked" in advertising, that "interested", that was "cute" with the differentiation in the choice of trigger between "plot", "video", "actors" and "general atmosphere" for more "older" young people was the question "would you buy the advertised products" was added.

For younger young people, the dependence of the influence of advertising on the personal creativity of young people (imagination, curiosity, propensity to risk and complication) was studied.

The age of the subjects is found to be sensitive to various aspects of video perception. In particular, with age, young men decrease both the overall evaluation of the video and its individual components, but in different ways for different triggers. The slightest change is the preference of the plot. For some videos, such a trigger that really attracts ("cute") and encourages the purchase of advertised products are actors.

However, if the general atmosphere is really important in the early stages of forming of the young's image of the advertised product, but its impact is not long-lasting. That is, if we want to create a commercial that will not only attract attention, but also really affect the socio-psychological institutions of youth, we need to pay attention to the plot, which allows to organize and organize the personal imagination to realize the dream; or actors who can visually embody the image in an accessible form of self-concept, as well as an interesting video series.

The obtained results allow us to hypothesize a change in the gestalts of forming of advertising image alongside ages: the initial fascinations of younger young people with the general atmosphere of the video became differentiated in older age and get up to needs in the distribution between actors and plot. While actors are more influential for young persons, the plot play the role for elder persons. Thus, the personal imagination is a mental function that regulates the process of desire to purchase the advertised products. Thus a creativity has long-lasting effects on forming image of preferred goods in advertising.

Роботв виконана під керівництвом асистента кафедри Практичної психології Баженова О.В.

Калашнік А. А.

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

На думку М. І. Лукьянова «соціальна компетентність» - це усвідомлене уявлення індивідуума, що виявляється в поглядах, судженнях, відносинах, мотивах, установках на певну поведінку, в сформованості індивідуальних властивостей, що сприяють конструктивній взаємодії, за допомогою наступних компоненти: мотиваційно-ціннісний, операційно-змістовий, емоційно-вольовий.

Розглянувши компоненти соціальної компетентності можна сміливо говорити про процес використання їх в процесі навчання молодших школярів. Педагог-психолог по формуванню соціальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку спостерігає за соціалізацією і соціально - психологічної адаптації дитини в освітній організації, але в більшій мірі звертає значну увагу як дитина взаємодіє і соціалізується в класі. Орієнтирами для формування соціальної компетентності, на думку М.М. Лук'янової є усвідомлення потреби прийняття норм конкретного суспільства, прагнення до розуміння, придбання і розширення спеціальних знань і умінь з метою досягнення високого рівня адаптивності, осмислення і адекватна оцінка своїх можливостей в діяльності, визначення можливих і найбільш ефективних способів діяльності, необхідність контролювати своє поводження, прийняття відповідальності за свою власну поведінку і вміння аналізувати його в ситуації соціальної взаємодії. Тому для простеження адаптації дітей, психолог залучає їх в різні види діяльності в позаурочний час, прищеплює працьовитість і старання, орієнтує і направляє дитини на шлях самоосвіти, проводить різні тренінгові заняття для поліпшення сформованості соціальної компетентності.

Позначивши і розкривши всі фактори, що впливають на формування соціальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку, педагог-психолог вибудовує алгоритм роботи з учнями:

1етап. Вивчення інформації про розвиток молодших школярів та їх проблем.

2етап. Знайомство з дітьми і з їхнім оточенням, бесіда з дітьми та оцінка взаємодії з оточуючими.

3етап. Вивчення причин порушення формування соціальної компетентності.

4етап. Проведення діагностичних методик з виявлення рівня сформованості соціальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку.

5етап. Складання програми по роботі з молодшими школярами.

6 етап. Висновки про результати роботи з молодшими школярами щодо формування соціальної компетентності.

Завдяки проведеному алгоритму педагогічної діяльності педагог-психолог вибудовує свою роботу по формуванню соціальної компетентності у молодших школярів, в якій зазначає індивідуальні особливості дитини, а також фактори, що впливають на формування соціальної компетентності.

Зібравши і проаналізувавши всю інформацію про дітей молодшого шкільного віку, педагог-психолог складає програму формування соціальної компетентності у дітей молодшого шкільного віку, де сприяє розкриттю особистості кожної дитини.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Ковтун А. С.

МАНІПУЛЯЦІЇ У СПІЛКУВАННІ: ЇХ ПРИЧИНИ, ВИДИ

Спілкування – невід'ємна частина нашого життя. Люди з якими ми спілкуємося, безперечно, впливають на нас, але не завжди можливо відрізнити вплив людини від маніпуляцій. Маніпуляція – це прихований психологічний вплив на партнера по спілкуванню з метою домогтися від нього вигідної поведінки.

На думку Еверетта Шострома, в основі психологічної маніпуляції лежать наступні причини:

– Недовіра. Маніпулятор не довіряє собі. Свідомо чи несвідомо він переконаний, що «його порятунок в інших», і тому вдається до маніпуляцій, щоб прив’язати до себе людей.

– Нездатність любити. «Нормальні відносини між людьми – це любов. Любов обов'язково передбачає визнання людини такою, якою вона є, і повагу його істинної сутності». Для маніпулятора такі відносини неможливі, так як «тунельне сприйняття» не дозволяє йому правильно оцінювати людей і їхні вчинки. Крім того, любов – «перемога, досягти якої нелегко», і людині, яка полінувалася її домогтися, залишається лише одна альтернатива – «відчайдушна, повна влада над іншою особою».

– Почуття безпорадності. Багато маніпуляторів намагаються управляти людьми через усвідомлення власної безпорадності: «Універсальним прикладом може служити мати, яка «занедужує», коли не може впоратися з дітьми».

– Страх тісних міжособистісних контактів. Одним з основних людських страхів є страх скрутного становища. Для маніпулятора, болісно переживаючого свою неповноцінність, така фобія особливо характерна, тому він вважає за краще близького спілкування формалізоване.

– Бажання отримати схвалення. Діяльність багатьох маніпуляторів викликана їхньою залежністю від існуючих у суспільстві стереотипів, один з яких можна сформулювати так: «нам необхідно отримати схвалення всіх і кожного».

Види маніпуляцій: Використання стереотипних ролей: використання стереотипних фраз, що передбачають виконання певних соціальних ролей по шаблону. Взаємний обмін і прохання про допомогу: Люди часто роблять іншим невеликі послуги, розраховуючи на допомогу у відповідь.

Нав’язування обов’язків: Якщо людина дає обіцянку, вона вважає себе належним виконати її. Мотивація страхом: Страх щось втратити змушує людей погоджуватися на дії, яких вони б не зробили. Згода з співрозмовником: Коли маніпулятор хоче схилити вас до своєї точки зору, він спочатку приймає вашу сторону. Але потім підводить вас до того, що вигідно йому. Тиск часом: Від вас вимагають прийняти рішення тут і зараз, без можливості подумати. Протистояти маніпулятивних дій різного роду допомагає така якість як ассертивність, деяку зрілість особистості, адекватну самооцінку і наявність власної точки зору. Така людина є актуалізатором. Актуалізатор намагається не дозволяти собою маніпулювати і орієнтується на самореалізацію і відкритість у відносинах.

Висновок: Важливо вміти розпізнавати маніпуляторів та вміти протистояти маніпуляціям.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Коротя Н.М.

ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

В даній роботі розглянуто особливості логічного мислення дітей молодшого шкільного віку. Теоретичне значення дослідження полягає у тому, що з`ясовано роль і місце логічного мислення учнів як вихідної основи і важливої складової частини інших видів мислення у природничо-науковому пізнанні. Для розвитку процесів логічного мислення треба підходити чітко та обґрунтовано.

Предметом дослідження стало логічне мислення у хлопчиків та дівчаток молодшого шкільного віку. Об'єкт дослідження – мислення дітей молодшого шкільного віку. Метою дослідження було виявлення особливостей логічного мислення у хлопчиків та дівчаток молодшого шкільного віку.

Основні задачі які ставились перед дослідженням це – провести теоретичний аналіз аспектів розвитку логічного мислення в дітей молодшого шкільного віку.

Розкрити особливості розвитку логічного мислення у дітей молодшого шкільного віку допомогли методики, які задіяні в роботі.

Було розглянуто особливості логічного мислення у хлопчиків та дівчаток молодшого шкільного віку. Зроблено порівняльний аналіз логічного мислення у хлопчиків та дівчаток молодшого шкільного віку. Було проведено теоретичний аналіз підходів розвитку логічного мислення у дітей молодшого шкільного віку. На основі отриманих результатів розроблено систему рекомендацій.

За результатами емпіричного дослідження особливостей логічного мислення дітей молодшого шкільного віку, в групах дівчаток та хлопчиків, було підтверджено необхідність створення програми психологічно-педагогічної корекції в групах. Найважливішою задачею освіти є озброєння учнів загальними прийомами мислення, просторової уяви, розвиток здатності розуміти зміст поставленої задачі, уміння логічно міркувати, засвоїти навички алгоритмічного мислення та при цьому підвищувати інтерес до навчання.

Література:

1. Ісаченко Г.В. Формування логічного мислення молодших школярів в процесі навчальної діяльності.
2. Забродський М.М. Вікова психологія: навч. посібник. Київ, 2003. 92 с.
3.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Кравченко М. О.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДЛІТКІВ

В даній роботі розглянуті особливості дослідження психологічних особливостей мотивації навчальної діяльності підлітків та виявлення впливу гендерних відмінностей на рівень їх навчальної мотивації. Також була розглянута гіпотеза: рівень навчальної мотивації дівчаток підліткового віку вище рівня навчальної мотивації хлопчиків того ж віку.

Актуальність дослідження зумовлюється тим, що навчальна діяльність є провідною діяльністю протягом періоду становлення та самовизначення особистості. У сучасних умовах розвитку українського суспільства важливе значення у становленні особистості школяра має проблема якісної освіти. Одним із вирішальних факторів успішності навчання є навчальна мотивація. Саме від мотивації залежить переважна частина успіхів в навчанні, саме її становлення з початком навчання обумовлює подальший розвиток особистості як частки суспільства.

До середини XX століття статева належність індивіда вважалася біологічним фактом, з якого автоматично виводилися всі біологічні, соціальні і тілесні відмінності між чоловіками і жінками. Пропозиція Р.Столлера про розмежування біологічної та культурної складових у вивченні питань, пов'язаних зі статтю, дала поштовх формуванню особливого напрямку в сучасному гуманітарному знанні - ґендерним дослідженням. Ґендерні дослідження набувають все більш широкого розмаху і є дуже важливими у сучасній трансформації поглядів на природу чоловіка і жінки, у боротьбі суспільства з масовими стереотипами свідомості. Більшість сучасних дослідників зосереджують свою увагу на соціальній природі ґендеру, психологічних (а не біологічних) відмінностях між статями та культурних чинниках формування ґендерної ідентичності. Поняття ж «Гендер» на слуху зараз у багатьох, воно є досить популярним. В даний час фактор статі став найважливішою складовою багатьох серйозних соціальних, педагогічних і психологічних досліджень. Гендерні дослідження допомагають більш чітко акцентувати увагу на вивченні відмінностей і подібностей в соціальній поведінці чоловіків і жінок, на рисах, стереотипах, ролях, що вважаються типовими для них.

Виховуючи і навчаючи дітей, батьки і педагоги повинні враховувати їх статеві особливості. Адже хлопчики і дівчатка розрізняються не тільки зовні: чоловіча чи жіноча природа проявляється задовго до статевого дозрівання і відкладає свій певний відбиток на їхні почуття, свідомість і поведінку. Разом з тим не слід забувати, що представників чоловічої і жіночої статі все-таки, перш за все, об'єднують загальнолюдські якості, які властиві і тим і іншим. Наукова новизна дослідження та теоретична значущість дослідження полягає в тому, що в даний час відчувається дефіцит робіт у галузі вивчення якостей змісту і динаміки мотивів навчальної діяльності підлітків, а також гендерних особливостей цих мотивів.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Фальової О.Є.

Кулик Д. М.

ПРОБЛЕМА АБЬЮЗУ В ПСИХОЛОГІЇ ТА ЖИТТІ ЛЮДИНИ

Абьюзивні відносини (від англ. Abusive relationships) – відносини, в яких партнер порушує особистісні кордони іншої людини, принижує, допускає жорстокість в спілкуванні і діях з метою придушення волі жертви. У такому типі відносин жертва і агресор не змінюються місцями, жертва з деяких причин не може вийти з цих відносин. Виступати в якості абьюзера може як чоловік, так і жінка, одна з відмінностей полягає в тому, що кожен з них має негативний вплив на свого партнера різними способами. Чоловіки частіше застосовують фізичне та сексуальне насильство, на відміну від жінок.

Психологічний абьюз – це форма насильства, яка виражається в емоційному або психологічному тиску, залякуванні, маніпуляції, і яка завдає короткотривалі і/або довготривалі психологічні травми жертві. Жертва занурюється в цикл абьюзу поступово – зниження самооцінки і втрата особистісних кордонів протікають повільно і часто залишаються непоміченими. У більшості випадків людина навіть не усвідомлює, що піддається насильству.

Психологи виділяють такі причини становлення абьюзером: 1) Наявність у людини хвороб і психічних розладів. 2) Велика кількість комплексів і низька самооцінка. 3) Наявність у людини психічної нестабільності та прояви соціально-негативних рис. 4) Переконання в тому, що для досягнення власних цілей людьми можна і потрібно маніпулювати.

Та такі ознаки абьюзера:

1) Ідеалізація партнера. На початку відносин абьюзивний партнер ідеалізує свою жертву. Це робиться для того, щоб жертва згодом потрапила в пастку ідеального образу, який абьюзер вибудував для неї.

2) Контроль. Партнер стежить за кожним кроком своєї жертви і не дозволяє їй приймати рішення самостійно.

3) Егоцентризм. Людина не думає про потреби і бажання свого партнера.

4) Наявність подвійних стандартів. Якщо партнер дозволяє собі певні моделі поведінки, але ставить обмеження в тих же системах поведінки свого партнера – це ознака абьюзу.

5) Погрожуюча поведінка. Партнер здійснює дію загрозливого характеру в сторону жертви, з метою залякування і схиляння до дій, на які партнер не погоджується.

Нами було проведене дослідження та опитування в студентському осередку. В результаті цього дослідження було виявлено, що деякі студенти були повержені абьюзу у легкій чи складній форми, або самі були абьюзерами. Все це є важливо необхідним для студентів, для опрацювання їх психіки, для покращення життя, та для важливо досвіду у майбутньому. Такі відносини приносять лише психічний дискомфорт, погіршення самооцінки та пригніченої віри у відносини в цілому.

Висновки: потрібно використовувати методики для виявлення абьюзивного відношення до себе, або від себе. Більше висвітлювати тему абьюзу, та тему того, що робити коли у людини абьюзивні відносини, або він сам абьюзер. Будувати спеціальні центри підтримки та допомоги жертвам абьюзу.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Лєбєдєва А. О.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИТИНИ В СІМ'Ї

В даній роботі розглянуті соціально-психологічні особливості розвитку дитини в сім'ї. У дослідженні взяли участь 30 учнів 6-х класів, 12 років Комунального закладу «Мереф'янський медичний ліцей» Харківської області. Для дослідження стосунків дитини з батьками була використана методика «Відносини з батьками» Н.С.Єфімової та методика «Самооцінка психічних станів» Г.Ю.Айзенка.

Актуальність дослідження визначається тим, що на всіх етапах життя дитини сім'я – найважливіше і найефективніше середовище для виховання і соціалізації особистості на мікрорівні. Її основні соціалізуючи функції насамперед полягають у забезпеченні фізичного та емоційного розвитку дитини, формуванні статевої ідентифікації дитини, її розумового розвитку, потенційних можливостей, забезпеченні дитині почуття захищеності; в формуванні ціннісних орієнтацій особистості; оволодіння.

Проблема розвитку дитини в сім'ї вивчалася багатьма вітчизняними вченими, такими як Андрєєва Т.В., Карабанова О.А., Яблонська Т. М., Шнейдер Л.Б., Зацепін В.І., Берещенко А.В., Бучинська Л.М, та зарубіжними К. Роджерсом, Н.Пезешкіна, Сатир В., Николас М, Шварц Р.

Саме сім'я закладає фундамент розвитку нахилів, здібностей дитини, формування її моральних якостей, здоров'я її самооцінки та соціалізації, дитина опосереднює норми людських стосунків, засвоює моральні відносини.

Соціально-психологічний розвиток дитини реалізується, якщо дотримуються певних умов виховання в сім'ї, а саме:

– мікроклімату здорових стосунків між усіма членами родини;

– авторитет батьків, вирішальну роль у сімейному вихованні дитини відіграє власна поведінка дорослих;

– особливості спілкування з дитиною;

– створення в дитини впевненості в тому, що її люблять і про неї піклуються.

Сім'ї зі сприятливим психологічним кліматом характеризуються згуртованістю, доброзичливістю і водночас високою вимогливістю подружжя один до одного, відповідальністю, почуттям захищеності та емоційної задоволеності в сім'ї. У сім'ї дитина набуває вмінь і навичок в різних сферах суспільного життя. Поступово в неї формується досвід сімейного життя, ставлення до родини.

Отже, сім'я здійснює різноспрямоване виховання підростаючого покоління. Ефективність цього процесу залежить від здатності батьків уникати негативних впливів на дітей.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Сапельнікової Т.С.

Лесик С.О.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ ТА СТАРШИХ КУРСІВ

На даний момент проблема мотивації та волі студентів являється, як ніколи актуальною, бо саме зараз в закладах вищої освіти, дуже часто стикаються з заниженим рівнем мотивації та волі щодо навчання. Дослідження даної теми виділяють такі причини: вплив соціуму, виховання та якщо людина обрала професію, а потім збагнула, що це не її.

Мотивація і воля є предметом багатьох досліджень зарубіжних та вітчизняних вчених. Існує багато точок зору щодо даної теми. Та з плином часу змінюється навколишній світ, світогляд молоді відрізняється від дорослих, тому шляхи та засоби формування мотивації та волі зазнають змін та потребують постійного та неперервного вивчення. Оскільки мотивація та воля являється фактором засвоєння знань, оволодіння професією, що впливає на побудову майбутнього.

Вивченням даної теми займалися такі дослідники: мотиваційні процеси (Є.П. Ільїн; Х. Хекхаузен; Д. Маккелленд; Т.О. Гордєєва; Л.С. Виготський), вольові процеси (Л.І. Божович; С.Л. Рубінштейн; А.Г. Маклаков; Є.П. Ільїн та ін.), юнацький вік (І.С. Кон; Є.І. Рогов; Ю.Н. Кулюткін). Автори під час дослідження даної теми не прийшли до єдиної думки, тому немає одного конкретного визначення, бо кожен хто розглядав мотиваційну та вольову сферу трактував її по різному, виходячи з власної точки зору. Для дослідження були використані наступні методики: тест опитувальник волової саморегуляції (А.В. Звєркова та Є.В. Ейдман); опитувальник для оцінки свого завзяття (Є.П. Ільїн і Е.К. Фещенко); методика Мотивація афіліації (методика А. Меграбяна в модифікації М.Ш. Магомед-Емінова); методика діагностики мотиваційної структури особистості (В.Е. Мільман).

Дослідження було проведено на базі Української інженерно-педагогічної академії факультету міжнародних освітніх програм спеціальності «Психологія». Для участі в досліджені було залучено 50 чоловік – студентів-психологів віком від 17 до 25 років. З них – 25 студентів молодших та 25 старших курсів.

Після проведення дослідження виявлено, що студенти молодших та старших курсів мають однаковий рівень розвитку мотиваційної та вольової сфери. Виходячи з результатів дослідження дві групи мають середній рівень мотиваційно-вольової сфери. Можемо припустити, що причинами таких показників можуть бути: вікова криза, вплив соціуму, зацікавленість лише в отриманні диплому, а не в навчанні.

В дослідженні були представлені кореляційні зв’язки між шкалами показників волі та мотивації студентів різних курсів. Отримані дані вказують на те, що в студентів молодших курсів виявлено статистично значимий взаємозв’язок між страхом відкидання та наполегливістю та загальною шкалою вольової саморегуляції, між суспільною корисністю та наполегливістю. В студентів старших курсів – між страхом відкидання та шкалами вольової сфери.

На основі отриманих результатів було розроблено програму оптимізації розвитку мотиваційної та вольової сфери студентів, що складається з трьох блоків (факультативний курс, тренінгова програма та індивідуальна програма).

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Колчигіної А.В.

Лоза О. В.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПОНЯТЬ «САМООЦІНКА» ТА «ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ПОДРУЖНІМ ЖИТТЯМ» У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

В останні роки, як відмічають багато дослідників розвитку сім'ї в нашої країни спостерігається багато негативних явищ – збільшується кількість розлучень, росте кількість самотніх, неповних сімей. Вирішення таких проблем неможливе без вивчення механізмів внутрішньо сімейних відношень. Дослідники вивчають динаміку емоційних відношень у шлюбі, чому розпадаються сім'ї, причини самотності, особливості сімейного виховання (Артамонова, Єкжанова, Зирянова, 2002). Все це, а також ряд розбіжностей відносно критеріїв успішності, або неуспішності сім'ї, дозволяють зробити особливо актуальним питання вивчення факторів, які впливають на задоволення подружнім життям і потребують більш пильної уваги (Дубовських, 2015).

Думка Д.А. Леонтьєва про те, що людина, по суті, все своє життя займається освоєнням нових і нових ролей, представляє нам розвиток особистості через динаміку освоєння соціальних ролей (Леонтьєв, 1993). Освоєння соціальної ролі чоловіка або жінки в подружньому житті це важливий етап у розвитку особистості, який не залежить від індивідуальних особливостей, чого не можна сказати про її виконання, яке залежить від суб'єктивної інтерпретації особистісними характеристиками.

В працях вітчизняних і закордонних психологів накопичено багато дослідницького матеріалу о природі самооцінки, його місті в структурі особистості, в динаміці формування в ході онтогенезу. В роботі Молчанової О.М. узагальнено не тільки наявні підходи та теорію самооцінки, але і проаналізував результати особистих досліджень (Молчанова, 2010). Русіна С.А. запропонувала новий підхід до вивчення самооцінки як вирішення особливого класу задач. Самооцінка відбиває оцінку фізичних та психічних якостей, здібностей і можливостей особистості, а саме як людина оцінює свої якості, можливості, здібності, особливості своєї діяльності в процесі засвоєння, прийняття і виконання соціальних функцій, а саме в подружньому житті (Русіна, 2014)

Під час аналізу літературних джерел було виявлено, що попри велику кількість досліджень психологів, соціологів, демографів, є недостатньою вивченість питання проблеми розвитку самооцінки особистості, як факторів, що впливають на успішність або неуспішність подружнього життя, гармонійність відносин, а саме питанню взаємозв'язку рівня самооцінки і рівня задоволення подружнім життям. Сім'я, рівень задоволення подружнім життям має велике значення для людини, для якості його життя, самопочуття, формування особистості, формування моральних якостей особистості, духовних цінностей особистості, що має велике значення для розвитку і майбутнього суспільства і країни.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Білоцерківської Ю.О.

Новікова А.О.

ВПЛИВ ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВІДНОСИН НА РІВЕНЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ДО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ

В даній роботі розглянуті особливості дослідження впливу дитячо-батьківських відносин на рівень психологічної готовності до сімейного життя. Актуальність даної теми полягає в тому, що велика кількість молодих людей не свідомо та безвідповідально підходять до створення власної сім'ї, що призводить до великої кількості розлучень чи зовсім не приводить до шлюбу.

Причиною цьому є низький рівень особистої відповідальності, відсутність культури планування власного життя, виявлення власних цінностей та цілей, слабкий вплив моралі на повсякденне життя в сім'ї, на вирішення складних етичних та моральних проблем народження і виховання дітей, формування в них оптимальних людських і соціальних якостей.

Україна характеризується доволі високими показниками рівня розлучення, а стабільність шлюбу залежить в основному від віку одруження, тобто від психологічної зрілості. Не дивлячись на важливість вивчення для практичної психології та значущість для суспільства, проблема психологічної готовності особистості до сімейного життя залишається мало дослідженою.

З цієї точки зору, необхідність дослідження впливу дитячо-батьківських відносин на рівень психологічної готовності до сімейного життя продиктовано як запитами психологічного консультування так і психологією сім'ї як окремої галузі.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що на основі отриманих емпіричних досліджень виявлений вплив дитячо-батьківських відносин на жінок з благополучних та неблагополучних сімей на внутрішні рольові позиції, які впливають на образ себе і свого ідеального партнера, несуперечливість уявлення про себе та на ціннісні і життєві орієнтації у майбутньому.

Мета: дослідити вплив дитячо-батьківських відносин на рівень психологічної готовності до сімейного життя в благополучних і неблагополучних сім'ях. Розробка поетапної системи психокорекційних заходів, щодо зростання рівня психологічної готовності до сімейного життя та створення чіткого уявлення про себе і свою майбутню сім'ю.

Результати дослідження в даній роботі підтвердили гіпотезу, що рівень психологічної готовності до створення сім'ї залежить від благополучності батьківської родини і це закладає ціннісні орієнтації до створення сім'ї.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Кучеренко Н.С.

Посмітна А. О.

ПСИХОЛОГІЯ ЯК ОДНА ІЗ ВАЖЛИВИХ НАУК В ЖИТТІ ЛЮДИНИ

З найдавніших часів знання самої людини, розуміння властивостей і механізмів її поведінки, законів її психічної діяльності, фактів і умов її розвитку та формування, складали і складають по сьогоднішній день одну з найбільш необхідних частин професійних знань учителя, одну з основ його педагогічної діяльності. В розв'язанні цього важливого завдання велика роль належить психології.

Що таке психологія? Перш за все це наука, яка є найскладнішою, досить цікавою і важливою для людини наук. Тим більше, що вона є однією з найдивніших наук. Правда, в наш час здивувати людину чим-небудь не так вже й легко. Адже наше сьогодення наповнене вражаючими дивовижними відкриттями і звершеннями в соціальній, науковій, політичній та економічній сферах. І все таки, найзагадковіші далеко ще не вивчені до кінця таємниці знаходяться в самій людині і особливо в її психічній діяльності. Вдумаймось, наскільки дивні духовні сили людини, якій вдалося відкрити і обґрунтувати різноманітні закономірності людського буття, закономірності загадкового всесвіту. Мабуть, найбільш загадковим і надалі залишається мозок людини маленька крихітка в порівнянні з всесвітом, яка вміщує в собі весь цей всесвіт із усіма його чудесами, законами, властивостями і силами. Ось, чому ми кажемо, що зі всіх чудес, які нам відомі це сама людина. Тому заклик "пізнай самого себе", який був звернений до людей ще древньогрецьким філософом Сократом, залишається одним з найактуальніших і для людей XXI століття.

«Психологія» вживається в повсякденному, життєвому розумінні. Психологом називають людину, яка завдяки життєвому досвіду може багато відчути, побачити, зрозуміти і навіть передбачити в інших людях. В такому розумінні кожний з нас є психологом і займається психологією. Адже ми постійно взаємодіємо з іншими в різноманітних сферах людського життя. При цьому ми так чи інакше змушені формувати для себе відповідні уявлення про внутрішній світ і особливості особистості цих людей, про їх ставлення до нас і оточуючого середовища, про їх наміри, думки та інше.

Висновки: Наше ставлення до інших людей, наші реакції на їхні дії, наші дії по відношенні до них визначається цим нашим тлумаченням внутрішнього, психологічного розуміння і змісту поведінки людей, з якими ми зустрічаємось на всьому життєвому шляху. І таке тлумачення, таке розуміння інших людей береться головним чином з набутого досвіду людських стосунків.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Прокоф'єва А. О.

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ШКОЛЯРІВ З ПСИХІЧНИМИ РОЗЛАДАМИ

В даний час існує тенденція впровадження інклюзивної освіти. Дитина з порушенням психічного розвитку може з'явитися в будь-якій школі. Але навіть в умовах ще існуючих спеціальних навчальних організацій, як правило, педагоги і вихователі стикаються з цілою низкою проблем в навчанні таких дітей.

Школярі з психічними розладами погано сходяться з людьми через нелагідності. Вони погано входять в режим занять, їм потрібен індивідуальний підхід. Таких дітей потрібно постійно спонукати і підтримувати, адже вони не завжди реагують на інструкції вчителя.

Важливо розуміти, що соціальна адаптація відіграє величезну роль у житті школярів. Виходячи з цього, вона розглядається не тільки як процес пристосування дитини до умов соціального середовища, але і до нової системи соціальних умов і вимог до них. Психологічна адаптація відображає стан емоційної сфери школяра в процесі навчальної діяльності та психологічне здоров'я в цілому. Вона грає важливу роль в самореалізації людини, від її успішності залежить подальше досягнення поставлених цілей. Найбільш частими зустрічаються чотири стадії соціальної адаптації дітей: початкова стадія, стадія терпимості, акомодація, асиміляція.

Проблеми соціальної адаптації індивідуальні для кожної особистості, але можна виділити деякі риси і ознаки, які є загальними. Різноманіття видів і способів соціальної адаптації може бути розглянуто як з точки зору типів спрямованості, активності в процесі адаптації (і тоді воно задається провідними мотивами особистості) так і з точки зору конкретних видів і способів адаптації, які задаються, з одного боку, ієрархією цінностей і цілей, що залежать від загальної спрямованості, а з іншого-психологічної та психофізіологічними особливостями особистості.

З адаптацією тісно пов'язана і дезадаптація. Вона являє психічний стан, при якому психосоціальний статус особистості не відповідає новій соціальній обстановці. Збій в роботі адаптаційного механізму веде до порушень у взаєминах між школярем і суспільством в цілому, дитина не може повноцінно взаємодіяти з оточуючими. Однією з головних складових адаптації та навченості дитини з психічними захворюваннями є безпосередньо сім'я. Вона розглядається як соціальний фактор, так і як основний осередок суспільства. Сім'я є природним середовищем оптимального розвитку дитини. Саме тому проблеми сім'ї, умови сімейного оточення і виховання є провідними серед основних макросоціальних факторів, які досліджують дитяча психіатрія і соціальна психіатрія дітей і підлітків. Батькам необхідно забезпечити моральну і емоційну підтримку дитині. У сім'ї повинна знаходитися сприятлива атмосфера, батьки повинні утриматися від критики, враховувати темперамент своєї дитини, заохочувати і хвалити його. Завдяки родині дитина з порушенням психічного розвитку здатний застосовувати в школі отримані цінності і норми сім'ї. Якщо сім'я не дала дитині основних знань, необхідних для успішного розвитку особистості, школяр замикається в собі, втрачається можливість соціалізуватися колективі.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Тригорла А. В.

ВПЛИВ УСВІДОМЛЕНИХ СНІВ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ

Поняття сну та сновидінь. Сон – це періодичний функціональний стан організму людини, який характеризується вимкненням свідомості та знижується здатність нервової системи відповідати на зовнішні подразники, Сон необхідний людині. Таким чином ми забезпечуємо організму відпочинок, обробляємо отриману за день інформацію, допомагаємо тілу розслабитися. Уві сні ми також генеруємо сновидіння.

Іншим важливим елементом життя у сні є його галлюцинаторна властивість, переживання реальності. Воно змінюється зі зміною рівня і глибини регресії уві сні. Деякі сновидіння настільки реальні, що пробудив ми приходимо в здивування, дивуємося, іноді відчуваючи почуття полегшення, що «це всього лише сон».

Усвідомлені сни. Усвідомлене сновидіння – це стан, при якому людина розуміє, що бачить сон, може управляти подіями, по факту, нерідко може робити все, що захоче, поки його не обмежить фантазія. Ви можете побачити сон як спонтанно, що буває дуже рідко, так і навмисно.

Практикують усвідомлені сни з різних причин, однак в основному до цього приходять бажаючі розібратися в своїх думках. Таке часто спостерігається у людей, які пережили серйозні проблеми, які відбилися на їх психіці. Чи допомагають усвідомлені сни, сказати точно не можна, але вони безумовно впливають на людину. Сам процес входження в усвідомлений сон у більшості людей може займати чималу кількість часу. Основним фактором є ваше прагнення і впевненість в тому, що ви зможете контролювати свій сон.

Вплив сну на психіку. Усвідомлені сни – не до кінця вивчене явище, що має як свої позитивні, так і негативні риси.

Насамперед, багато лікарів-біологів вважають, що практика усвідомлених снів може бути рівнозначна наркотичної залежності (без застосування наркотиків). Також Євген Вербицький, доктор біологічних наук, вважає, що перехід в керований сон тягне за собою проблеми в реальному світі і порушує сон в цілому.

Висновки: Отже, сон, в якому ви керуєте тим, що відбувається, допомагає розібратися в своїх думках, поглянути на себе по-новому, самореалізуватися. Для одних це джерело натхнення, для інших – хобі. Іноді таку методику проводять для придушення кошмарів, особливо це помічається у людей похилого віку.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Практичної психології Харцій О.М.

Чередник А. О.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИХИЛЬНИКІВ АНІМЕ-КУЛЬТУРИ

Актуальність дослідження субкультур в XXI столітті пояснюється постійними спробами адаптації молоді до норм та образу життя суспільства,а також бурхливим розвитком культури в цілому. Вивченням субкультури аніме займалися такі дослідники як: П. Вебб, А. Денисова, Г. Деві, С. Фріт, Г. Будникова, І. Лебедєва, К. Криловський, О. Самойлова.

Мета: вивчення індивідуально-психологічних особливостей особистості аніме прихильників.

Методи дослідження: тест локус контролю Дж. Роттер; методика TAS-26; методика дослідження вольової саморегуляції А. Звєрькова та Є. Ейдмана; оцінка комунікативних та організаторських здібностей В. Синявського та В. Федорошина.

Аналіз результатів дослідження. Було отримано наступні результати:

1. у представників аніме розвиток комунікативних здібностей знаходиться на рівні нижче середнього (30%); показники організаторських здібностей знаходяться на високому рівні (40%);
2. показники вольової саморегуляції аніме в своїй більшості знаходяться на високому та середньому рівнях («Загальна шкала»: високий рівень – 55%, середній рівень – 20%, низький рівень – 25%; «Наполегливість»: високий рівень – 35%, середній рівень – 40%, низький рівень – 25%; «Самовладання»: високий рівень – 45%, середній рівень – 30%, низький рівень – 25%);
3. прихильники аніме мають виражені прояви алекситимії (високий рівень – 20%, середній рівень – 30%, низький рівень – 50%); що свідчить про ймовірні складнощі в розумінні та прояві емоцій в повсякденному житті;
4. у більшості випробуваних (65%) переважає інтернальний тип локалізації особистісного контролю; екстернальний тип локусу контролю мають 35%.

Рекомендації: для підвищення рівня комунікативних здібностей та зменшення алекситимічних проявів необхідне використання психокорекційної програми, яка повинна містити тренінгові вправи і рекомендації спрямовані на покращення міжособистісної взаємодії.

Висновки: як видно з отриманих результатів, прихильникам аніме притаманна добре розвинена вольова саморегуляція, інтернальний локус контролю, але є достатня вірогідність виникнення проблем в прояві та розумінні емоцій під час комунікативної взаємодії з оточуючими.

Література:

1. Левикова С. И. Молодежная субкультура: учеб. пособие. М.: Фаир-пресс, 2004. – 608 с.

2. Иванов Б.А. Введение в японскую анимацию. 2-е изд. М.: Фонд развития кинематографии, 2002.– 336 с.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Соколової І.М.

Яцина М., Соколова М.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ ОСОБИСТОСТІ ГЕЙМЕРІВ ТА АНГЕЙМЕРІВ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ

В даній роботі розглянуті особливості структури особистості геймерів та ангеймерів серед підлітків. Незважаючи на те, що термін включає в себе людей, які не вважають себе повноправними гравцями, ними часто називають тих, хто проводить багато часу за іграми або цікавиться ними. Тобто геймером є людина, яка полюбляє грати в комп'ютерні ігри.

Мета дослідження: вивчити індивідуально-психологічну структуру особистості геймерів та ангеймерів, та на цій основі розробити корекційно-тренінгову програму спрямовану на поліпшення соціально-комунікативної компетенції геймерів та ангеймерів. Задачі: встановити рівень та тип агресивної поведінки та тип копінгу геймерів та ангеймерів серед підлітків; встановлення рівень емпатії геймерів та ангеймерів серед підлітків; встановлення взаємозв'язки між вивченими показниками.

З отриманих даних видно, що 42% геймерів мають високий рівень прямої фізичної агресії. Можна припустити, що такий рівень цієї шкали пов'язаний з тим, що часто геймери ідентифікують себе з персонажем, яким вони керують. А ось по шкалі прямої вербальної агресії 60% геймерів набрали високий рівень.

Ангеймери мають 45% респондентів набрали високий рівень по шкалі прямої фізичної агресії. Це свідчить про те, що для ангеймерів це настільки ж характерно, як і для геймерів, адже майже однакова кількість респондентів в обох групах набрала такий рівень по цій шкалі.

Це свідчить про те, що комп'ютерні ігри не впливають на даний показник, адже він однаковий в обох групах. По шкалі ідентифікації 57% ангеймерів набрали низький рівень. Їм складніше, аніж геймерам ставити себе на місце інших людей, їх емоції менш гнучкі.

Загальний бал емпатії знаходиться на середньому рівні у 54% ангеймерів.

У геймерів загальний рівень емпатії у 74% досліджуваних.

Отримані дані свідчать про те, що комп'ютерні ігри та субкультура геймерів не тільки не шкодять можливості емоційно розуміти інших людей, ставити себе на їх місце, встановлювати емпатійні чутливі зв'язки, безпечні стосунки, але і покращує ці здатності людини.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Практичної психології Соколової І.М.

Скачко Дарія Юріївна

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМПАТІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ

Актуальність. Визначення здатності до емпатії у особистості, дедалі частіше стає предметом наукового вивчення в галузі психології. Пов'язано це з тим, що емпатія займає провідну роль у розвитку емоційно-вольової сфери, різних когнітивних процесів, є важливою складовою при взаєминах між людьми, дає можливість передбачити дії інших, припустити їх думки, висловлювання, зрозуміти причини вчинків інших людей.

У сучасному світі здатність до емпатії досліджується у людей які працюють в різних сферах професійної діяльності, так як емпатія є основою для комунікативних взаємин, що в свою чергу підвищує рівень якісного виконання професійних завдань. Найбільш часто дослідження проводяться серед психологів, педагогів, лікарів, так як в їх професійній діяльності необхідно мати високий рівень емпатійних здібностей для поліпшення адаптації дітей до дорослого життя, поліпшення якості лікувальної терапії.

Нашим об'єктом дослідження була емпатія як психічний процес. Предметом дослідження - рівень вираженості емпатії у студентів.

На основі результатів отриманих під час проведення методик «Опитувальник для діагностики здатності до емпатії» А. Мехрабіана та Н.Епштейна та «Діагностика рівня емпатії» І. М. Юсупова ми досліджували рівень емпатії студентів.

Основні завдання дослідницької діяльності:

1.Провести теоретичний аналіз дослідження емпатійних здібностей у зарубіжній і вітчизняній літературі.

2.Провести емпіричне дослідження розвитку емпатії у студентів 2 курсу.

3.Аналіз даних та інтерпретація отриманих результатів.

Характеристика вибірки: дослідження було проведене на базі УІПА в групі ДМП-ПС 17-1 студентів 2 курсу

Нами було використано наступні методи дослідження:

1. Теоретичний аналіз психологічної літератури з проблеми дослідження емпатії.
2. Емпіричні дослідження за методиками «Опитувальник для діагностики здатності до емпатії» А. Мехрабіана та Н.Епштейна та «Діагностика рівня емпатії» І.М.Юсупова.
3. Статистична обробка та аналіз отриманих даних.

Результати діагностики шкали емоційного відгуку

Рівень емпатії	Розвиток емпатії в процентному співвідношенні
Низький	10%
Середній	60%
Високий	30%

Також, була проведена методика «Діагностика рівня емпатії» І. М. Юсупова. Результати емпіричного дослідження наступні: низький рівень емпатичних здібностей проявляється до: літніх людей, малознайомих та незнайомих людях. Високий рівень по відношенню до батьків, героїв художніх фільмів.

Висновки: В результаті емпіричного дослідження було виявлено, що студенти здатні до співпереживання, емоційного відгуку, товариськості, дружелюбності. Всі ці риси є важливо необхідними для студентів у їх майбутній професії.

Науковий керівник к.пс.н., доцент Харцій О.М.

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

АНДРЄЄВА К.В.

ВИДИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В сучасній світовій практиці основними видами екологічного підприємництва визначаються: виробництво обладнання та устаткування для проведення контролю за забрудненням водних джерел, повітря, ґрунту, очищення повітря і використаної води, раціонального використання та збереження ресурсів, проведення робіт з відходами – збирання,переробки, утилізації. В зв'язку з ростом забруднення природного середовища, зростає попит на екологічно чисті органічні продукти харчування, безпечні меблі, будівельні матеріали, побутову хімію та ін. Задоволення цього попиту можливе завдяки розвитку,поширенню та активному використанню екологічно чистих промислових і сільськогосподарських технологій. Також, актуальним та прибутковим видом бізнесу є збирання,сортування, переробка та утилізація промислових і побутових відходів. Загалом на зростання цієї індустрії впливає доступ до інформації. Інформація і знання природоохоронного законодавства, інформація про ринки дуже важлива для підприємств, які надають екологічні товари та послуги. Нестача інформації з екологічної політики і природоохоронного законодавства та слабке контролювання за дотриманням природоохоронних законів не дає змоги цим підприємствам адекватно оцінювати розміри, розвиток та структуру екологічних ринків як з боку попиту, так і з боку пропозиції [1].

Відмінність у ступені просування країн шляхом переходу до ринкової економіки також впливає на зростання екологічної індустрії. Такі країни як Чехія, Угорщина та Польща, більш розвинені з погляду інвестиційного потенціалу, в результаті мають і кращі умови для розвитку та створення нових підприємств, ніж інші країни регіону. Вища економічна стабільність та більш ефективні фінансові ринки поряд з всебічним та реалістичним природоохоронним законодавством, ефективнішою правоохоронною діяльністю в цій сфері позитивно впливають на розвиток екологічних ринків і, отже, на екологічну індустрію в багатьох країнах Центральної та Східної Європи. Позитивний досвід Польського Екологічного Фонду, успіх якого полягає у незалежності від Міністерства охорони навколишнього середовища, його прямим зв'язком з парламентом, значними і стабільними фінансовими ресурсами. Створення більш сталого попиту на екологічні товари та послуги, вдосконалення фінансового механізму, краща інформованість про природоохоронне законодавство на ринках, про доступ до кредитів, а також безперервне навчання менеджменту є основними етапами, які треба брати до уваги різним сторонам, що задіяні для створення сприятливих умов розвитку екологічної індустрії.

Література:

1. Гаврилко П. П. Стан та особливості розвитку світового та вітчизняного екологічного ринку товарів та послуг / П. П. Гаврилко, В. М. Черторижський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.6. – С. 68-72.

2. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / Валерій Михайлович Геєць. – К.: Ін-т екон. та прогнозув. НАН України, 2009. – 864 с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Безуглої Ю.Є.

Білецька К.Є.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ СФЕРИ ПОСЛУГ

За даними Всесвітнього Економічного Форуму у 2019 р. в рейтингу конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Report 2018-2019) Україна посідає 81 місце серед 137 оцінюваних країн. У порівнянні з минулим роком Україна піднялася на 4 позиції. Перед Україною – Таджикистан та Бразилія (79 і 80 місця відповідно), а відразу за нею Бутан (82 місце). Сьогодення диктує нові виклики перед керівництвом підприємства та організацій сфери послуг. Для збереження рівня загрузки та підвищення рівня лояльності клієнтів в готельному бізнесі виникає потреба у докорінній зміні підходу до обслуговування споживача. Для цього сучасному готельному підприємству замало створити гарну послугу завдяки постійному удосконаленню і підвищенню якості, призначити вигідну для готельного підприємства ціну та реалізувати готельну послугу якнайшвидше. Становлення конкурентного середовища вимагає відповідного пристосування підприємств до нових для них умов, розробки нових і корегування вживаних методів господарювання, стратегії і тактики поведінки на ринку, тобто здатності реалізувати свої цілі в протистоянні з конкурентами. Конкурентоспроможність є однією з найважливіших категорій сучасної ринкової економіки. Об'єктивною умовою існування і розвитку ринкової економіки виступає конкуренція, що є «динамічним і безперервно поновлюваним процесом суперництва, здійснюваним між економічно незалежними (відокремленими) виробниками в умовах обмежених ресурсів з метою найбільш повного задоволення різноманітних потреб (потреб споживачів) за прийнятною для них ціною». Становлення конкурентного середовища вимагає відповідного пристосування підприємств до нових для них умов, розробки нових і корегування вживаних методів господарювання, стратегії і тактики поведінки на ринку, тобто здатності реалізувати свої цілі в протистоянні з конкурентами. Конкурентоспроможність є однією з найважливіших категорій сучасної ринкової економіки. Залежно від об'єкту застосування цього терміну слід розрізняти конкурентоспроможність продукції (товару або послуги), конкурентоспроможність підприємства, конкурентоспроможність галузі (національної економіки). Узагальнюючим для всіх даних категорій є те, що вони відображають здатність досліджуваного об'єкта ефективно виконувати свої функції в умовах формування конкурентного середовища.

Конкурентоспроможність є одним з основних понять, яке активно використовується в теорії та практиці економічного аналізу. Для її характеристики використовується поняття порівняльних витрат (Д. Рікардо), порівняльних переваг (Є. Хекшер, Б. Олін), порівняння конкурентних переваг, чинників управління та продуктивності використання ресурсів (М. Портер), конкурентного статусу фірми (І. Ансофф). Це відносна характеристика, що відображає відмінності процесу розвитку даного виробника від виробника-конкурента як по рівню задоволення своїми товарами або послугами конкретної суспільної потреби, так і по ефективності виробничої діяльності. Конкурентоспроможність підприємства сфери послуг, це багатоаспектне поняття, що означає відповідність послуги умовам ринку, конкретним вимогам споживачів не тільки по своїм якісним, економічним, технічним, естетичним, ергономічним характеристикам, але і по комерційних і інших умовах його реалізації.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Карлової О.А.

Борковська А.О.

РОБОТА ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ ОЧИМА СТУДЕНТА

Всі звикли, що державний службовець – це робітник, який працює на державній службі, забезпечує дотримання інтересів держави у відповідній сфері діяльності. Частіш за все таку діяльність пов'язують з фіскальними або контролюючими органами, вважають її не складною та досить прибутковою. Однак при дослідженні вимог до діяльності державних службовців можна відмітити, що, як і на більшості, робіт, є певні особливості, складності, які необхідно розуміти до працевлаштування. Виділимо основні з них, які є важливими для молодого фахівця.

Першим і досить суттєвим проблемним елементом в діяльності державного службовця для молодого співробітника є оплата праці. В більшості державних службовців вона на початку діяльності досить низька, лише трохи більша за мінімальну, і лише потім (зі збільшенням стажу та кваліфікації) зростає. Тому декілька років випускник буде отримувати дуже мало в порівнянні з заробітною платнею в інших організаціях.

Діяльність державного службовця має більшу відповідальність, ніж діяльність робітника в інших організаціях, бо впроваджує державну політику в діяльність інших організацій, контролює її дотримання та карає за порушення. Тому на цій роботі молодий фахівець змушений краще вивчати законодавчу базу, більш прискіпливо ставитись до можливих помилок та заздалегідь їх унеможливлювати. Це вимагає посиленого розвитку та контролю, додаткового напруження як фізичного, так і психологічного.

Часті зміни та уточнення законодавчої бази країни, певна неузгодженість окремих актів, наявність значної кількості роз'яснень потребують їх досконалого вивчення та прийняття відповідно до власного усвідомлення. Це потребує від робітника психологічної стійкості в разі не повної згоди зі змістом актів, вміння опрацьовувати значні об'єми інформації в досить короткий проміжок часу, вміння швидко гармонізувати власний стан.

Завжди будуть люди та організації. які не задоволені діяльністю державних службовців. Молоді фахівці частіш за все знаходяться на посадах, до яких звертаються в першу чергу, особливо з претензіями. І частіш за все вони стосуються загальної організації діяльності державної служби або її органу, невдоволення змістом законодавчих актів, незгодою з діями державного службовця. Тобто, саме молодий фахівець не має компетенцій щодо вирішення проблем, з якими до нього звертається невдоволена особа,і тому стає об'єктом психологічного тиску. Це вимагає від робітника посилення рівня власної стресостійкості, вміння спілкуватися в негативній атмосфері та знати можливі прийоми позитивного вирішення подібних проблем саме між собою та відвідувачем для себе особисто і, бажано, для організації.

В цілому робота державного службовця перспективна в довготривалому періоді, але складна для початківців.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Васіщева В.М.

ОСНОВНІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ

В даній роботі розглянуті основні проблеми сучасності та основні шляхи їх вирішення.

На початку XXI століття почався бурхливий розвиток техніки та технологій, які призвели до позитивних зрушень у світовій економіці: підвищення доходів, до високого економічного розвитку, тощо. І все одно ми маємо ряд негативних наслідків: економічну відсталість деяких країн, нерівномірність світового економічного розвитку, погіршення екологічної ситуації. Економічний розвиток призводить до появи глобальних проблем, які стосуються кожного з нас.

Глобальні проблеми – це світові за своїми масштабами й значенню проблеми, які торкаються життєвих інтересів усіх країн та народів. Їхнє вирішення можливе тільки завдяки спільним зусиллям усіх або значної кількості країн.

Серед основних таких проблем можна виділити: посилення нерівномірності світового розвитку, бідність, сировинна та енергетична проблеми, екологічна проблема, продовольча проблема, міжнародний тероризм. Кожна проблема так чи інакше пов’язана з іншими проблемами. Так, наприклад, нерівномірність світового економічного розвитку веде до соціальної диференціації країн, бідності. А продовольча проблема погіршується у зв’язку з екологічною ситуацією, яка погіршується. Глобальні проблеми людства неможливо вирішити одразу зусиллям окремих країн. Тому потрібний єдиний міжнародний механізм їх розв'язання і регулювання, мобілізація ресурсів усіх країн світу, визначення міжнародних правових та економічних норм цього регулювання.

Екологічна проблема та проблеми, пов’язані з бідністю є одними з найголовніших. Адже кожного року зростає населення Землі, яке призводить до більшого використання природних ресурсів для задоволення власних потреб.

Екологічна проблема на цей час має катастрофічний характер та тенденцію до загострення. Тому зусилля світової спільноти повинні бути спрямовані на виконання наступних основних заходів: забезпечення структурної перебудови економіки з орієнтацією на екологічну безпеку, встановлення відповідальності за порушення природоохоронного законодавства і міжнародних угод з екологічних питань, проведення систематичного моніторингу і контролю за станом навколишнього середовища, формування ефективної системи екологічного виховання та професійної підготовки в цій сфері.

Проблема бідності полягає не тільки у низькому рівні доходів та споживання, але й у слабкому рівні освіти та медичного обслуговування, у недостатньому та неякісному харчуванні. Боротьбу з бідністю можна вести, працюючи по окремих напрямках – в системах освіти, охорони здоров’я, соціального захисту населення тощо. Зараз перед світовою спільнотою постає завдання реалізувати прийняті на початку цього сторіччя плани зі скорочення кількості бідних, усунення расової та статевої дискримінації, покращення охорони здоров’я, зберігання навколишнього середовища.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Власенко С.В.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТ ОФІС-МЕНЕДЖЕРІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Всі звикли, що менеджер, а особливо офіс-менеджер – це особа, що постійно знаходиться в офісі, виконує лише управлінські (керівні) функції, працює з документами, користується офісною технікою. Але в сучасних умовах при веденні діяльності компанії в сфері малого бізнесу таке уявлення вважаємо не досить коректним. На даний час в організаціях, які мають малу чисельність умовно позначеного управлінського персоналу, більшість з таких працівників виконує одночасно значну кількість дуже різноманітних функцій.

Розглянемо на прикладі компанії, що одночасно надає послуги з проектування систем, їх монтажу, постачання складових та супутніх матеріалів. Теоретично офіс-менеджер повинен отримати від виробничої частини компанії всі дані та формувати проект. Потім окрема особа – узгоджувати його з замовником, економіст – прораховувати собівартість. Фактично при роботі малого бізнесу всі ці процеси здійснює одна особа, яка виступає в даному разі і економістом, і замірником, і проектантом, і маркетологом та ін.

Тобто, робітник не тільки не знаходиться постійно на робочому місці, але й повинен мати додаткові навички, не притаманні його колезі з великої компанії. Він повинен володіти вмінням користуватися додатковим програмним забезпеченням, яке потрібне для виконання кожної з окремих функцій; орієнтуватися географічно в просторі регіону. Він бажано повинен мати транспортний засіб та бути його водієм, користуватися навігатором та рахувати ресурсні витрати на переміщення. Він повинен володіти риторикою, вміти впевнено розмовляти, чітко формулювати думку та без змін переносити її в документальну форму. Він повинен знати основних постачальників та особливості складових пропонованих матеріалів. Він повинен знати нормативи щодо проектованих систем та додаткові нормативні умови можливості їх використання. І ми перелічили не всі функції, що виконує сучасний офіс-менеджер малого підприємства.

Виходячи з цього, важливо розуміти, що при працевлаштуванні як потенційний робітник, так і керівництво повинні надавати один одному всю інформацію, що стосується не тільки професійних, але й особистісних характеристик. Так для досліджених робіт необхідно уточнювати, наприклад, наявність у претендента на роботу транспортного засобу і очікувану можливість його придбати та використовувати (в разі відсутності); володіння переліком комп’ютерних програм, що встановлені або можуть бути задіяні в даному офісі; наявність розуміння планіметрії; можливість за станом здоров’я тривалий час знаходитися поза межами офісу та ін.

Вищевказане доводить, що малий бізнес потребує універсальних працівників, які здатні поєднувати функції, бути гнучкими, «багатозадачними», фізично менш вимогливими за інших, комунікабельними та уважними.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір’ян О.І.

Водолажський М.Л.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ НАМН УКРАЇНИ»

Темпи зміни зовнішнього середовища часто не дозволяють закладам охорони здоров'я своєчасно реагувати на них. У цьому разі зростає частота появи непередбачуваних загроз для закладів охорони здоров'я. Інноваційна діяльність у таких умовах вимагає застосування дієвих підходів у сфері стратегічного управління. Це значною мірою дозволить здійснювати адаптивне управління закладами охорони здоров'я за рахунок швидкого пристосування до умов функціонування та створити передумови стабільного їх розвитку. Закладами охорони здоров'я для підсилення своїх конкурентних переваг, необхідно формувати стратегії розвитку з урахуванням відбору стратегічних альтернатив інноваційної діяльності. Аналітично-інтуїтивною платформою формування ієрархічної системи стратегій інноваційного управління розвитком закладами охорони здоров'я є принципи аналізу та інтуїтивізм. Стратегія закладів охорони здоров'я має декілька рівнів декомпонування, кожному з яких відповідає стратегія певного рангу, тобто, стратегія має ієрархічну будову [1].

Ієрархія стратегій закладів охорони здоров'я означає ранжування, взаємозв'язок і підпорядкованість різних стратегій, які формують загальну стратегію. Для закладів охорони здоров'я необхідно формувати чотирирівневу ієрархічну систему стратегій, яка складається з таких рівнів: корпоративна (генеральна); ділова (конкурентна); функціональна; оперативна [1].

Кожен з вищих рівнів утворює стратегічне середовище для формування нижчого рівня стратегії та визначає рівень їх обмежень. Кожен рівень ієрархічної системи управління інноваційною діяльністю закладу охорони здоров'я Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України» має бути адаптивним, тобто мати інтегровану систему обґрунтування пристосованих до особливостей мінливих умов зовнішнього і внутрішнього середовища, які є основою формування методологічного базису реалізації встановлених стратегічних цілей та ефективних напрямів стратегічного розвитку на шляху досягнення цільового стану.

Адаптація ієрархічної системи стратегій управління інноваційною діяльністю закладу охорони здоров'я Державної установи «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України» має бути спрямована на виокремлення нераціональної роботи, підпорядкування кожного процесу, задоволення вимог споживача, досягнення найвищої якості послуг та послуг й формування інноваційної діяльності тощо. Отже, закладам охорони здоров'я Державній установі «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України» необхідно обирати ефективну стратегію свого розвитку із сукупності стратегічних альтернатив.

Література:

1. Чобіток В. І., Прохорова В.В. Управління потенціалом конкурентоспроможності підприємств на засадах контролінгу : монографія. Харків: Українська інженерно-педагогічна академія, 2012. 278 с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Чобіток В. І.

Войтенко А.С.

КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Харчова промисловість – це сфера промисловості, яка містить в собі сукупність виробництв харчових продуктів у виглядінапівфабрикатів або у готовому вигляді. У системіагропромислового комплексухарчова промисловість тісно пов'язана зсільським господарствомяк постачальником сировини і зторгівлею. Частина сфер харчової промисловості відноситься до сировинних сфер, інша частина – до сфер споживання.

Важливою економічною проблемою харчової промисловості є конкурентоздатність. Нині конкурентоздатність продукції харчової промисловості має не лише внутрішній, але й зовнішній аспекти, оскільки значна частина продовольства в нашій країні ввозиться з-за кордону та експортується. Харчова промисловість в Україні характеризується всезростаючим дефіцитом власної сировини і продовольства, внаслідок чого в український ринок стрімкими темпами стали надходити імпортні сировина і товари, що поставило вітчизняного товаровиробника й населення країни в невигідне становище. Нині, коли підприємства почали налагоджувати обсяги реалізації, конкуренція стає жорсткішою.

У будь-якому випадку конкуренція стає економічною основою, що вимагає чіткого регулювання з боку держави. Кожна держава мусить мати чітку та стабільну законодавчу базу, що регулює і контролює дії підприємців у конкурентній боротьбі

Передовий закордонний досвід свідчить, що якість, безперечно, є найбільш вагомою складовою конкурентоспроможності, але разом з тим, можливості реалізації продукції, крім якості, визначаються значним числом параметрів і умов, більшість з яких розповсюджується не тільки на товар, але і на підприємство, фірму і навіть країну. Підтримка діяльності підприємств харчової промисловості, в умовах посилення конкуренції, потребує більш глибокого наукового дослідження, надання низки практичних рекомендацій з вибору та реалізації стратегії конкуренції, враховуючи особливості вітчизняної економіки.

На сьогодні не менш важливим фактором конкурентної стратегії підприємства є здатність до інновацій та заходи, спрямовані на підвищення виробництва екологічно безпечної продукції

На нашу думку, конкурентоздатною слід вважати харчову продукцію, вироблену з екологічно чистих продуктів, на основінових, енергозберігаючих технологій. Це дозволить населенню споживати продукцію безпечну та високої якості, також призведе до надлишків експорту і одержання прибутків. В цьому напрямку держава повинна стимулювати усіх товаровиробників. Для цього треба створити необхідний економічний механізм, який дав би змогу контролювати виробництво продукції, її якість та ціну. Щоб вийти з кризи потрібно перейти до екологічно чистих, нових технологій. Здорове харчування набирає оберти і стає актуальним.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Волошина А.В.

МІСЦЕ ДІЛОВОДСТВА В ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Більшість пересічних громадян, а інколи – і працівників організацій вважають, що діловодні функції не є значущими в життєдіяльності організації, тому приділяють їм не достатньо уваги. Лише після виникнення суттєвих проблем керівництво організації починає ставитись до діловодства як до рівноправного елементу системи управління. При цьому більшості працівників його значущість так і не пояснюють, що й надалі формує умови для появи наступних проблемних ситуацій. Тому вважаємо за потрібне надати власне бачення значущості ефективного діловодства в організації.

В першу чергу діловодство – це синонім документального забезпечення всіх процесів в організації. Воно може стосуватися як окремих підсистем (кадрове, технічне, економічне та ін.), так і всього процесу управління (управлінські рішення загально організаційні). Тобто, саме воно забезпечує обґрунтування всіх процесів, фіксує остаточні умови здійснення функційних обов'язків робітниками, містить методику реалізації тих чи інших процесів, технологій; підтверджує розподіл відповідальності та обов'язків між членами колективу, організацією та зовнішнім середовищем. Тому одним з головних завдань діловодства є структуризація всіх процесів в організації, їх впорядкування та інформаційна підтримка.

Робітники повинні розуміти, що чітке забезпечення всіх процесів положеннями, інструкціями, правилами дозволяє в першу чергу уникнути неузгодженості дій, різного розуміння процесів, вимог, що, в свою чергу, зменшує ризики виникнення конфліктів та навіть судових позовів до організації з боку як сторонніх осіб, робітників. так і перевіряючих органів.

Крім того, наявність всіх документів, які повинні бути, дозволяє швидко та чітко приймати рішення. Особливо це стосується кадрової документації, даних щодо характеристик персоналу, його оцінки, фіксації результатів праці.

Документація, що містить методику виконання робіт, технологічні процеси, алгоритми виконання дій дозволяє передавати їх виконання без присутності наставників, дозволяє робітнику простіше та ефективніше виконувати доручені завдання так, як це заплановано в організації, без зайвої самодіяльності та можливих не правомірних в організації дій. Такий підхід забезпечує узгодження діяльності робітників та підрозділів без додаткового контролю, без витрат часу на додаткові пояснення, організаційні процеси.

До завдань керівників підрозділів пропонуємо додати обов'язкову роз'яснювальну роботу серед підлеглих щодо значущості кожного документу, який використовує, формує або обробляє підрозділ, з визначенням проблем, що виникають при його відсутності, не відповідному оформленні або збереженні; при не дотриманні виконання тощо. Такий підхід, на наш погляд, дозволить суттєво підвищити якість діловодного забезпечення і всієї роботи персоналу.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Герасименко К.

СТРУКТУРА УПРАВЛЯННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Управління персоналом необхідно для зосередження зусиль працівників на виконання намічених стратегій організації, для забезпечення ефективного використання інтелектуальних і фізичних можливостей працівників, реалізації їхнього потенціалу, для сприяння зміцненню трудових відносин у дусі співробітництва й поліпшення морального клімату в колективі.

Технологія управління персоналом припускає організацію наймання, відбору, прийому персоналу, його ділову оцінку, профорієнтацію й адаптацію, навчання, управління його діловою кар'єрою й службово-професійним просуванням, мотивацію й організацію праці, управління конфліктами й стресами, забезпечення соціального розвитку організації, вивільнення персоналу й ін.

Структура служби управління персоналом, багато в чому визначається характером і розмірами організацій, особливостями продукції, що випускається. Система управління персоналом організації включає підсистему загального й лінійного керівництва, а так само ряд функціональних підсистем, що спеціалізуються на виконанні однорідних функцій.

Підсистема загального й лінійного керівництва здійснює: управління організацією в цілому, управління окремими функціональними й виробничими підрозділами. В практиці господарювання традиційно розрізняють декілька типів організаційних структур управління.

Лінійна організаційна структура управління – це така структура, між елементами якої існують лише одноканальні взаємодії.

При функціональній організаційній структурі здійснюється поділ функцій управління між окремими підрозділами апарату управління. Кожний виробничий підрозділ отримує розпорядження одночасно від кількох керівників функціональних підрозділів, виконавці одночасно підпорядковані всім функціональним керівникам. Лінійно-функціональна організаційна структура управління спирається на розподіл повноважень та відповідальності по функціях управління та прийняття рішень по вертикалі.

За дивізіональної структури кожний виробничий підрозділ (дивізіон, відділення) корпорації має свою власну досить розгалужену структуру управління, що забезпечує його автономне функціонування.

За матричної організаційної структури управління поряд з лінійними керівниками підприємства та функціональним апаратом управління виділяють ще й тимчасові предметно – спеціалізовані ланки – проектні групи.

Розробляючи стратегію організаційних змін, слід брати до уваги,що організаційна структура має забезпечувати високу ефективність роботи всієї компанії;мати мінімальну кількість рівнів управління й формувати найкоротший ієрархічний ланцюг;сприяти підготовці й перевірці наступного покоління керівників.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Єльникової Г.В.

Джумшудов А.М.

РОЛЬ СТАБИЛЬНОСТИ ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ В СОВРЕМЕННЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ УСЛОВИЯХ

В современной экономике финансовая система имеет сложное строение, представляет собой совокупность различных сфер финансовых отношений, и на первое место выходит вопрос о состоянии, объемах и качестве капитала в стране. Этот капитал не может быть сформирован без помощи эффективной финансовой системы [1].

Предлагается подробно рассмотреть финансовую систему Азербайджана. Как и финансовая система Украины и других стран, она включает в себя следующие звенья финансовых отношений: государственный бюджет, внебюджетные фонды, кредит, фонды страхования, фондовый рынок и финансы предприятии различных форм собственности. Для более полной характеристики финансовой системы какой-либо страны, исследование необходимо начать с основного макроэкономического показателя, характеризующего развитие экономики страны – показателя ВВП. Успехи, достигнутые в национальной экономике, обусловили социальную направленность государственного бюджета, что позволяет систематически увеличивать размер оплаты труда, а также пенсии и социальные выплаты. Также, одним из элементов финансовой системы страны является Национальный фонд поддержки предпринимательства. Фонд был создан в 1992 году Указом Президента Азербайджана, и с этого времени было профинансировано тысячи проектов.

Важнейшим элементом финансовой системы страны является банковский сектор. Кредитный портфель, банковский капитал, депозиты в банковском секторе – все эти показатели выросли примерно в десять раз. В общем, ситуация, сложившаяся в экономике страны, довольно стабильная. Более того, несмотря на мировой финансовый кризис, форс-мажорные обстоятельства из-за пандемии 2019-2020 гг., стабильная макроэкономическая динамика в Азербайджане сохраняется. Об этом свидетельствуют и отзывы международных финансовых организаций, таких как Всемирный банк, Международный валютный фонд и рейтинговых агентств [2].

Таким образом, становление современной финансовой системы стран возможно при выполнении следующих основных условий: формирование системы, обладающей достаточными объемами ресурсов, функционирующими в реальном и финансовом секторах экономики; достижение результативности путем оптимального размещения, их рационального и эффективного использования; обеспечение стабильного развития путем использования системных подходов государственной политики.

Литература:

1. Пономаренко А.А. Тенденции и перспективы развития финансовой системы Украины. *Бизнес информ*. 2011. № 2. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2011-2_1-pages-25_28.pdf.

2. КулиевР. Стабильность финансовой системы Азербайджана в условиях мирового финансового кризиса. *ВІСНИК Київського національного університету імені Тараса Шевченка. ЕКОНОМІКА*. 2013. № 8(149). URL:file:///D:/Downloads/stabilnost-finansovoy-sistemy-azerbaydzhana-v-usloviyah-mirovogo-finansovogo-krizisa%20(1).pdf.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кононенко Я.В.

Дмитраш Д.С.

МІСЦЕ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ КРАЇНИ

Громадська організація – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи[1]. Громадська організація має право на володіння майном, здійснення підприємницької діяльності (при відповідному оформленні), але члени організації не мають право на подальший розподіл майна та прибутків. Все, що напрацьовує організація, вона перерозподіляє відповідно до місії, сформованої при її заснуванні.

Не прибуткові організації мають важливе значення в життєдіяльності країни. Більшою мірою воно визначається основними функціями громадського об'єднання: захисною, освітницькою, виховною, кадровою, політичною, опозиційною та ін.

Формуються вимоги, заяви,законодавчі ініціативи, що підтримують інтереси або членів організації, або груп осіб, що підлягають опіці згідно місії організації. Захист інтересів висвітлює наявні проблеми суспільства та формує підтримку в питаннях, що не охоплені в потрібному обсязі увагою державних органів. Вирішення питань може носити радикальні форми (страйки, пікети тощо), тому додатково дозволяє державним органам відпрацьовувати та оптимізувати реакцію на подібні заходи. Але частіш звернення уваги суспільства та держави до проблем певної групи людей дозволяє суспільству краще ознайомитись з проблемою.

Звідси витікає наступне значення громадських організацій для суспільства – вони виховують в громадянах певні риси: людяність, толерантність, увагу до суспільно значущих тем тощо.

Паралельно з цим здійснюється просвітницька діяльність – доведення до суспільства певної інформації, розвінчання помилкових стереотипів, розвиток обдарованих особистостей, підтримка творчості, формування сучасного бізнес-мислення та ін.

Завдяки цьому здійснюється додаткова підготовка висококваліфікованих кадрів з активною громадською позицією та навичками колективної діяльності в державному управлінні.

Саме громадські організації здійснюють тиск на владу в певних питаннях, що вимагають для забезпечення реалізації інтересів своїх членів, комплексного розуміння проблеми, наявності рішень в правовому полі.

Організація здійснює не тільки вплив для остаточного вирішення питань, але й контроль за учасниками процесу, за процесом реалізації рішення до фінальної його стадії. Вона – джерело сучасності, демократії та людяності суспільства.

Література:

1.Про громадські об'єднання. Закон України від 22.03.2012 зі змінами та доповненнями № 4572-VI. – Електронний документ. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text (дата звернення 16.11.2020)

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Дмитрієв Д.

ПРОБЛЕМА МІГРАЦІЇ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Питання трудової міграції громадян України за кордон та в самій державі є актуальною проблемою в наш час, тому що міграція робочої сили відіграє значну роль у суспільному розвитку країни. Сьогодні міжнародна міграція стала одним з головних чинників соціально-економічних трансформацій і розвитку всіх регіонів. На даний час тема українських заробітчан активно обговорюється в пресі та на телебаченні, привертаючи увагу всього суспільства. На сучасному етапі розвитку України глобальною проблемою є демографічна ситуація, тому що багато українців залишають країну у пошуках кращого життя нелегально. Основною причиною міграції населення є те, що люди незадоволені економічними умовами життя у країні. Вони бажають мати стабільну роботу з належними умовами праці та гідною оплатою. Якщо узяти інші країни, то зрозуміло, що від того, наскільки технологічно розвинена країна, наскільки вона багата, залежить й міграція її населення.

Таким чином, майбутнє України полягає в тому, щоб це була країна, яка виробляла б продукцію високої доданої вартості і створювала високооплачувані робочі місця. Це має бути основним чинником стабілізації міграційних процесів. Для України важливо, з одного боку, наслідувати цей приклад, а з іншого – подумати, як стримати своїх фахівців удома. Світова практика свідчить, що чим багатша країна, тим більше розвинена в ній сфера послуг. В сфері послуг у розвинених країнах зайнято більше людей, ніж у виробництві. Водночас сфера послуг може розвиватися лише тоді, коли доходи населення є досить високими, а країни можуть впливати на стан міграційних процесів через економічну та соціальну політику, забезпечуючи певне вирівнювання добробуту населення соціальними трансфертами.

Можна виділити наступні заходи, які допоможуть з вирішенням проблеми трудової міграції в Україні:

1) забезпечення умов для поширення легального працевлаштування;
2) забезпечення прав та соціального захисту працівників-мігрантів;
3) здійснення постійного аналізу масштабів нелегальної трудової міграції за межі України;
4) усунення або мінімізація обставин, що призводять до дискримінаційного, безправного становища громадян України на ринках праці закордонних країн.

Отже, міграція робочої сили в Україні є складним, багатофакторним та масштабним явищем. І дуже важливо не забувати, що чим стабільнішими будуть національне бізнес-середовище і динамічнішим ринок, тим сильнішою буде мотивація українських іммігрантів повернутися на свою батьківщину.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Юхнова Б.Ю.

Дмитрієв Д.

ТВОРЧІЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСОБИСТОСТІ

Творчий потенціал особистості це можливості і здібності, що є суб'єктивними умовами успішного інноваційного здійснення своєї діяльності і поведінки. Він проявляється в нестандартних рішеннях, пошуках поліпшення організації та умов праці, у створенні оригінальних продуктів. Під творчістю зазвичай розуміють художню, наукову і технічну творчість. Але творчий елемент має місце в будь-якому виді діяльності: в бізнесі, спорті, грі, в простому розумовому процесі, в щоденному спілкуванні, як каже відомий фізик, академік П.Капіца, – всюди, де людина діє не за інструкцією. Сутність творчості – в пошуку і творінні якісно нового, що має будь-яку цінність. Різні види творчості відрізняються за результатами, продуктам творчості, але підкоряються єдиним психологічним законам. Будь-який процес творчості передбачає суб'єкта творчості, творця, схильного до творчості певними потребами, мотивами, стимулами, що володіє відомими знаннями, вміннями, творчими здібностями.

Особистісний потенціал спирається на деякі особистісні ресурси, але не зводиться до них. Особистісний потенціал людини характеризує внутрішню, фізичну і духовну енергію людини, його діяльну позицію, спрямовану на творче самовираження і самореалізацію. Він характеризується такими властивостями як: рівень особистісних досягнень у відповідних сферах функціонування – можливістю скласти конкуренцію; якісний зміст наявних у особистості ресурсів; кількість характеристики кожного з них, а також можливі області ефективного функціонування особистості на основі наявних ресурсів. Визначення особистісний потенціал знаходиться в тісному зв'язку з категорією розвитку, що обумовлює його динамічну, системну природу. Мотивація творчої особистості виявляється у тенденції до пошуку й ризику, заснованих на бажанні досягнути й перевірити свої творчі можливості.

Реалізація творчого потенціалу пов’язана з механізмом інтелектуальної активності людини, продуктивністю підсвідомих процесів. Від творчого потенціалу як підсвідомого процесу залежить рівень творчої самореалізації і саморозвитку особистості. Таким чином, головним джерелом її розвитку є творчий потенціал, який реалізується у творчому зусиллі, а головною ціллю є – прагнення до само-актуалізації і самореалізації. Творчій потенціал не є вродженим, але його можна набути у процесі освіти, як знання та інші вміння. Від вроджених здібностей психофізіології людини творчий потенціал залежить частково, але його актуальний стан залежить від цінностей самої людини, та від бажання його розвивати. В результаті своїх творчих зусиль людина може навіть підпорядкувати своїй волі, цілям і планам власну психофізіологічну організацію, свій темперамент.

Таким чином доходимо висновку, що творчий потенціал людини визначає його діяльність і творча активність розвивається в діяльності. Сутність творчої особистості не зводиться до рівня й обсягу її знань, умінь і навичок, але поняття знань, умінь, навичок і творчості взаємно обумовлені. Процес оволодіння знаннями і вміннями, в найпростішому сенсі, процес навчання. Тому творча активність розвивається в процесі навчання тієї чи іншої діяльності.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Дуднєвої Ю.Е.

Долга М.О.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Банківська система є невід'ємною складовою ринкової економіки. Вона виконує важливу економічну функцію акумуляції та розміщення тимчасово вільних коштів підприємств та населення. Ефективне функціонування банківської системи, яка користується довірою вкладників та активно кредитує підприємства різних форм власності та галузей економіки, сприяє економічному зростанню в країні. Але банківські установи України схильні до проведення ризикованої незбалансованої кредитної політики, яка несе загрозу фінансової та загальноекономічної криз, втрати довіри населення до економічної політики уряду і національної валюти. Необхідність запобігання та усунення наслідків банківських криз на мікро- і макрорівнях призвели до виникнення механізму державного регулювання та управління банківською діяльністю. На даний час він використовується в усіх країнах незалежно від рівня економічного розвитку та спрямований на попередження кризових ситуацій, забезпечення надійної і стабільної роботи банківської системи.

Для України одночасно з попередженням банкрутств і криз у банківській системі, необхідно створити умови для її становлення та інституціонального та функціонального розвитку. Важливою проблемою державної економічної політики є активізація участі банківського сектору, насамперед у кредитуванні підприємств реального сектору економіки у необхідних обсягах за прийнятними цінами. У банківській справі, як і в інших видах бізнесу, ризик пов'язують передусім з фінансовими втратами, що виникають у разі реалізації певних ризиків. Оскільки повністю уникнути ризиків неможливо, ними можна і потрібно свідомо управляти, пам'ятаючи про те, що всі види ризиків взаємопов'язані і їхній рівень постійно змінюється під впливом динамічного оточення. Макроекономічна динаміка останніх років позитивно вплинула на розвиток фінансового сектору. На сьогодні, у порівнянні з початком трансформаційних процесів в Україні, з інституційної точки зору створені всі основні фінансові інститути. Функціонують фондовий і валютний ринки, ринки банківських і страхових послуг. Проте основним гравцем на ринку фінансових послуг України залишаються банківські установи, маючи активи майже в 9 разів більші за активи небанківських фінансових установ.

Вивчення стану та аналіз тенденцій розвитку банківської системи дають підстави стверджувати, що вона в основному сформована і відповідає вимогам нинішнього періоду, в тому числі рекомендаціям Базельського Комітету. При створенні умов для збільшення ресурсів банків, тобто їх ефективного функціонування, виявлено позитивний вплив такого інструменту інституціональних методів, як створення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб для повернення коштів вкладникам банків у разі ліквідації останніх. Використання цього інструменту дозволило суттєво підвищити обсяги вкладів фізичних осіб до банківської системи. Для беспечного управління ризиками комерційних банків, потрібно вдосконалити механізм регулювання банківської діяльності на макро- та мікрорівнях, у тому числі використовувати методи та інструменти вирішення завдань, які виникають у зв'язку з інтеграцією до міжнародних ринків капіталів.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Карлової О.А.

Домнич Є.С.

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Стратегічне управління є для економіки України відносно новим явищем, хоча за останні роки вже досить багато написано про стратегії, стратегічне управління і планування. В умовах України теорія і практика стратегічної діяльності і управління нею ще не зайняли належного місця. Думки більшості керівників підприємств щодо потреби освоєння та застосування стратегічного управління в умовах діяльності вітчизняних підприємств коливаються від ствердження про неможливість використання досвіду зарубіжних корпорацій на українських підприємствах до дуже обережного погодження з тим, що окремі елементи стратегічного управління, певно, будуть корисними в недалекому майбутньому. Необхідність у стратегічному управлінні виникла внаслідок переходу до ринкових відносин, у результаті чого підприємства різних форм власності отримали повну господарську самостійність, а разом з нею – й відповідальність за виживання і забезпечення розвитку. Стратегічне управління покликане створити можливість своєчасної реакції підприємств у відповідь на ті зміни, що відбуваються у зовнішньому середовищі: на ринках товарів і технологій, у економічній, соціальній, політичній сферах. Функціонування підприємств за умов перехідної економіки ускладнюється нестабільністю зовнішнього середовища: події стають усе більш незвичайними та непередбаченими, підвищуються темпи змін та зростає частота появи раптових змін та ін. За таких умов неможливо управляти, реагуючи на проблеми, що вже виникли, використовуючи наявний досвід або його екстраполяції. Для своєчасної та ефективної реакції у відповідь на ці зміни необхідне прогнозування, дослідження і творчість. Цими методами передбачається використання саме стратегічного управління підприємствами. Треба знайти цільові орієнтири, що є вирішальними для успіху підприємства, ідентифікувати їх, виробити критерії та вжити заходів щодо їх досягнення – саме в цьому й полягає стратегічне управління. Забезпечення якісного здійснення процесу розробки та реалізації стратегії розвитку підприємства висуває підвищені вимоги до системи управління. Це зумовлює необхідність поступового нарощування управлінського потенціалу, здатного переводити об‘єкт з існуючого стану до бажаного, а також здійснювати ефективне управління його подальшим функціонуванням і розвитком у більш складній і динамічній ситуації. Для стратегічного управління підприємством характерними є гнучка структура;динамічні, не жорстко визначені задачі;готовність до змін;влада, яка базується на знанні і досвіді;самоконтроль і контроль колег;різноплановість комунікацій (вертикальні, горизонтальні, діагональні). Головною відмінністю стратегічного управління від механістичного є його екстравертна природа, тобто підприємство виступає як відкрита система, на яку впливають численні фактори зовнішнього середовища. І, отже, ефективність підприємства в значній мірі визначається його адаптивними можливостями. Стимулами до його розвитку є насичення ринку та уповільнення зростання ряду фірм. Сьогодні вченим та практикам зрозуміло, що планувати майбутнє підприємства на основі екстраполяції минулих тенденцій, як це робилося при довгостроковому плануванні, стає небезпечним.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Карлової О.А.

Дюженко М.М.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ КОМПАНІЇ

Соціальна відповідальність – термін багатозначний. З одного боку, це узагальнене дотримання будь-ким соціальних норм. Це може стосуватися як окремої людини або колективу, так і організації в цілому.

З іншого боку, це свідоме виконання обов'язків, які дозволяють не тільки дотримуватись суспільних норм та правил, але й захищають суспільство та його представників від різноманітних негараздів в майбутньому.

Організація «Центренерго» є такою, що несе дуже вагомі впливи на суспільство. Саме від неї залежить життєдіяльність багатьох інших організацій, багатьох громадян країни.

Компанія складається з трьох теплових електростанцій – Вуглегірської, Зміївської та Трипільської. В зону її основного впливу входять міста Київської, Харківської та Донецької областей. Без ефективної роботи компанії вони залишаться без електроенергії.

На наш погляд, головною складовою соціальної відповідальності компанії є стабільний нормативний виробіток та передача електроенергії. В разі зменшення виробітку щодо планових показників буде спостерігатися падіння напруги, що призведе до зупинки багатьох одиниць обладнання в різних організаціях.

Особливо небезпечно це для лікарень, підприємств з безперебійними технологіями, харчових виробництв, місць збереження продукції з особливими вимогами температурного режиму, для фермерів, що вирощують птахів та худобу тощо.

Так само при значному збільшення обсягів видачі електроенергії обладнання може не витримати збільшених обсягів, виникне ризик аварійного відключення вже всього електропостачання з даних станцій. Тобто, головною соціальною відповідальністю колективу компанії є стабільна ритмічна робота в рамках планових показників без коливань в будь-яку сторону.

В цьому процесі відповідальність лягає на керівний склад, що здійснює планування діяльності, контроль за процесами, забезпечення стабільної роботи. Робітники компанії відповідають за стан обладнання, своєчасне переключення з одиниць, що викликають невпевненість в працездатності, на резервні; за своєчасне обслуговування та ремонт; за знаходження резервного обладнання в робочому стані для термінового включення в роботу. кожен на своєму місці відповідає за контроль забезпечення діяльності всіма необхідними ресурсами.

Тобто, від кожного працівника колективу «Центренерго», від узгодженості їх дій і здатності прогнозувати всі процеси залежить життєдіяльність організацій та людей в трьох областях країни. Це – висока відповідальність та значущість колективу компанії, що потребує від керівництва формування відповідної свідомості в кожного працівника.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І

Жупинська В. О.

ВНУТРІШНЄ ІНВЕСТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розвиток економіки України впродовж останніх років залежить все більше від іноземного інвестування. Державні органи влади бачать головним фактором розвитку вітчизняної економіки саме збільшення обсягів іноземного інвестування. В Україні створена необхідна законодавча база, яка регулює діяльність іноземних інвесторів та механізм залучення іноземних інвестицій. Все більший акцент робиться на позитивному ефекті іноземного інвестування, на важливості привабливості економіки нашої держави для іноземних інвесторів. Але дуже мало вчених звертає увагу на те, що в залученні іноземного інвестування негативних наслідків для економіки України і суспільства загалом набагато більше.

Нажаль, сьогодні Україна отримує значні бюджетні поповнення за рахунок експорту сировини та напівфабрикатів, а не завдяки виготовленню конкурентоспроможної готової продукції, знарядь праці, які б задовольнили потреби виробництва. При цьому потужність інтелектуального потенціалу України становить 137-138 млрд. доларів. ВНЗ України випускають достатню кількість фахівців, але фактично працевлаштовуються за фахом меншість з них. Замість того, щоб працювати на розвиток рідної країни щорічно Україну залишає приблизно 95,4 тисячі фахівців, емігрує приблизно кожний 25-й спеціаліст з вищою освітою. За останні роки з України назавжди виїхало приблизно 5-5,5 тисяч вчених, ми втратили 4-4,5 млрд. доларів США. Усі ці фахівці тепер розвивають економіку інших держав.

«Світлі голови» емігрують головним чином через невідповідність між реальною вартістю праці та заробітною платнею, відсутність підтримки підприємств та перспектив розвитку. Логічним є висновок, що іноземні інвестори зовсім не зацікавлені в збільшенні економічного потенціалу України. Навпаки, вони переманюють талановитих фахівців кращим рівнем заробітної платні, перспективами розвитку, щоб останні, в свою чергу, розвивали науку та економіку їх держави. Україна, в плані відкриття власної справи, приваблива для іноземних інвесторів лише нашими природними ресурсами і дешевою, в порівнянні з їх рівнем оплати праці, робочою силою. Головна ціль такого виробництва заробити якомога більше без суттєвої віддачі для нашої економіки. Якщо так триватиме далі, економіка, рівень життя населення, освіти і культури в нашій країні падатиме все нижче і нижче.

Щоб змінити ситуацію, держава повинна більше стимулювати розвиток вітчизняної економіки за рахунок внутрішніх інвестицій в інновації. Інвестувати вітчизняне виробництво, а не збільшувати імпорт. Необхідно створити вигідні умови для вітчизняних виробників, особливо для тих, хто тільки-но починає власну справу (відстрочити сплату податків, зменшити податкову ставку, забезпечити вигідними умовами кредитування, ринком збуту, тощо). Особливо важливо стимулювати розробку інновацій, які можна використовувати у вітчизняному виробництві та продавати право на користування інновацією при збережені прав власності на неї.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Юхнова Б.Ю.

Замора С.В.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Суспільство потребує змін в багатьох сферах діяльності, в світогляді громадян. Одним з головних чинників, що впливає на цей процес, є культура. Громадська організація «Держава і я», що була заснована в 2015 році, об'єднала в собі юристів, політологів та культурних активістів, які мають громадянську відповідальність та намагаються шляхом впровадження культури в суспільство сформувати соціально-відповідальних громадян, соціально-відповідальну країну.

Спираючись на досвід класиків політології, члени громадської організації дуже відповідально підходять до питань культурного розвитку суспільства. Вони намагаються поєднати різні стилі, види дійств з виховним та розвиваючим процесом.

Соціальна відповідальність членів даної організації, на наш погляд, в тому, щоб знайти в потоці різноманітних за стилем та за якістю змісту, прояву творчих колективів ті, що дійсно здатні викликати резонанс у слухачів, що спонукають до дії на благо оточуючих, держави, суспільства. Це – досить складне завдання, бо одностайності в сприйнятті мистецтва не спостерігається навіть у фахівців, а не тільки пересічних громадян.

Тому для виконання поставленої задачі членам громадської організації потрібно не тільки досліджувати діяльність колективів, але й вивчати суспільну думку, консультуватися з фахівцями, досліджувати психологічний вплив на громадськість композицій тощо.

Другим важливим напрямом впливу на соціальну свідомість громадян є індивідуальна робота членів організації у вигляді правових, психологічних та економічних консультацій. І від членів громадської організації залежить – як саме буде вестися бізнес окремими підприємцями-початківцями, чи справедливо буде вести себе по відношенню до працівників, партнерів та споживачів той чи інший бізнесмен; чи знайдуть вирішення своїх проблем люди, яких спіткали негаразди або горе.

Здатність своєчасно допомогти, знайти потрібний напрямок в спілкуванні – показник високої соціальної відповідальності членів колективу, яку потрібно постійно підтримувати та розвивати, розширювати сферу її впливу.

На нашу думку, кожна громадська організація, її члени повинні розуміти – як саме вони формують суспільне мислення, як впливають на оточення. Це дозволить мінімізувати формальний підхід до діяльності.

Кожен член громадської організації повинен мати просторово-прогнозове уявлення про багатогранність наслідків своєї діяльності не тільки для безпосередніх учасників процесу контакту з членами організації, але й для всіх інших, для суспільства від дій цих громадян. Тобто, соціальна відповідальність громадської організації – формування все більшої кількості соціально відповідальних громадян.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Захаренко В.С.

ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГУ КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ У КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

В даній роботі розглянуті особливості та проблеми маркетингу кредитних послуг у комерційному банку.

Споживчий кредит служить засобом задоволення різних потреб населення і сприяє розвитку кредитної політики банків. Споживчий кредит-це будь-які види позику, що надаються населенню, в тому числі на придбання товарів тривалого користування, іпотечні позики, позики на невідкладні потреби, автокредитування та ін. На відміну від інших видів кредиту об'єктом споживчого кредиту можуть бути товари, і гроші. Принципами кредитування виступають терміновість, зворотність, платність, забезпеченість, цільовий характер і диференційованість.

Кредит - надання грошей або товарів в борг, як правило, зі сплатою відсотків; вартісна економічна категорія, невід'ємний елемент товарно-грошових відносин.

Банківський маркетинг можна визначити як частину аналітичної роботи з управління діяльністю банку, що є своєрідною основою для прийняття рішення і досягнення банківської стратегії. Однією з основних цілей банківського маркетингу є залучення нових клієнтів як вкладників, так і позичальників. Для цього банк розробляє і пропонує нові послуги, підвищує якість вже наявних.

Маркетинг кредитних послуг – це сукупність заходів, спрямованих на раціональну організацію кредитної діяльності банку з метою найкращого задоволення потреб клієнтів у кредитних ресурсах і збільшення на цій основі прибутковості кредитних операцій. Кредитний маркетинг ґрунтується на ключових показниках стратегічного менеджменту, розвиваючи і конкретизуючи їх як щодо кредитної політики банку в цілому, так і щодо роботи з окремими клієнтами. До основних видів маркетингової діяльності в сфері організації кредитної послуги відносяться: розробка кредитної стратегії, оцінка частки ринку кожного виду кредиту, сегментування ринку кредитів, аналіз факторів, що впливають на величину і динаміку попиту на кредити, визначення цінової (процентної) політики, принципів і форми реклами, створення високого кредитного рейтингу, оновлення кредитних продуктів банку.

Проблематиці вдосконалення маркетингу споживчого кредитування приділяється велика увага у зв'язку з тим, що споживачі стали більш обізнаними і вибірковими при виборі банку. Комерційним банкам все складніше зацікавити і залучати нових клієнтів, особливо в умовах фінансової кризи, тиску економічних санкцій на банківську систему, високий рівень ключової ставки. Банки змушені розробляти нові кредитні продукти, умови кредитування, пропонувати додаткові послуги, придумувати нові методи залучення клієнтів, тобто удосконалювати процес кредитування фізичних осіб. У зв'язку з цим зростає актуальність удосконалення маркетингу кредитування фізичних осіб.

Таким чином, маркетинг в банку – це напрям стратегії розвитку банку, що вимагає ретельної підготовки, глибокого і всебічного аналізу, ефективної роботи всіх підрозділів банку, переорієнтації діяльності зі свого стандартного продукту на потреби клієнта.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Івченко В.О.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Найбільш актуальною проблемою в Україні на сьогоднішній день є фінансово-економічна криза та її негативний вплив на життя суспільства. Першим і найбільшим проявом є загроза втрати людиною робочого місця і, як наслідок, відсутність надходжень найнеобхідніших грошових засобів у вигляді заробітної плати.

Забезпечення ефективного функціонування системи зайнятості стримують дестабілізуючі фактори, а саме:

– наявність кризових явищ в економіці, структурні деформації, розрив господарських і технологічних зв'язків;

– нестабільність політичної системи;

– недосконаліть законодавчої бази як в економічній сфері загалом, так і у сфері зайнятості зокрема;

– некерована міграція населення як у межах, так і за межі країни;

– наявність прихованого безробіття і тіньової зайнятості;

– недостатній взаємозв'язок адміністративних і ринкових механізмів регулювання зайнятості;

– проблеми щодо конкурентоспроможності робочої сили, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів відповідно до вимог ринку праці.

Характерними ознаками фінансово-економічної кризи є збільшення кількості банкрутств підприємств, звільнення на них працівників і, як наслідок, зростання соціальної напруги.

В умовах фінансово-економічної кризи доцільно розробити відповідні заходи щодо правових та економічних умов соціального захисту населення за такими напрямами:

– модернізація трудового законодавства і законодавства про зайнятість населення;

– формування системи моніторингу ситуації на ринку праці;

– забезпечення збалансованої професійної підготовки та попиту на робочу силу;

– підвищення територіальної мобільності робочої сили;

– стимулювання економічної активності населення;

– підвищення якості робочих місць.

Підсумовуючи слід зазначити, що подолання соціальних, економічних криз можливе шляхом переходу економіки від моделі сировинного розвитку до моделі інноваційного розвитку, підтримки розвитку малого і середнього бізнесу, що забезпечує зайнятість значної кількості населення, створення додаткових робочих місць, визначення міжгалузевих пріоритетів інвестування. При цьому необхідно, щоб головними інвесторами залишались вітчизняні підприємства України.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Юхнова Б.Ю.

Козаченко В.В.

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В постіндустріальний період розвитку у світовій економіці різко зросли обсяги ресурсоспоживання та енергоспоживання. Чітко просліджується тенденція поступового переносу індустріально розвинутими країнами «брудних» техногенно небезпечних виробництв у слаборозвинуті країни, а натомість запроваджують інноваційні маловідходні та безвідходні, мало забруднюючі технології, інтенсивно розвиваються сучасні наукомісткі й високотехнологічні галузі виробництва. Масштаб антропогенного впливу на навколишнє природне середовище та природні процеси має глобальний характер. Виникає потреба змінити орієнтацію виробництва у напрямку охорони здоров'я людини, ресурсозбереження та охорони навколишнього середовища. На сьогодні внесок екологічного підприємництва в ВВП найбільш розвинутих країн оцінюється на рівні 10-24%. Наприклад, щорічний обсяг продажів екологічної продукції в США – близько 37 млрд. дол., Японії - 30 млрд. дол., Німеччини - 20 млрд. дол., Франції – 10 млрд. дол. [1-2]. Існуючий високий рівень технологічних знань та технічної освіти підтверджується великою кількістю нових підприємств, створених на базі технічних інститутів, університетів чи інших організацій технічного профілю, які можуть підтримувати зростання екологічної індустрії. Проте підприємцям з технічною орієнтацією недостає загальних і спеціальних навичок управління, що часто перешкоджає розвитку їхнього бізнесу. Взагалі, в сучасній науковій літературі під екологічним підприємництвом розуміють діяльність суб'єктів господарювання з виконання робіт, виробництва товарів та надання послуг для забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, підвищення рівня охорони навколишнього середовища з метою отримання позитивного екологічного та економічного ефекту. Екологічне підприємництво є чинником раціонального використання природних ресурсів, покращення якості продукції, зниження та усунення негативного впливу на стан навколишнього середовища, реалізації принципів сталого розвитку. Отже, для масштабного розвитку екологічного підприємництва має бути розроблено механізм управління цим процесом, який повинен стати частиною державної соціально-економічної політики. Воно являє собою сукупність правових, економічних, соціальних, організаційних, інформаційних, консультаційних та інших заходів, що здійснюються органами державної влади всіх рівнів, спрямованих на забезпечення сприятливого якості навколишнього середовища.

Література:

1. Андрєєва Н. М. Екологічно чисте виробництво в системі екологічного підприємництва: систематика наукового бачення та взаємозв'язку / Н. М. Андрєєва, В. А. Козловцева // Економічні інновації: Зб. наук. пр. – Одеса: ІПРЕЕД НАН України. – 2012. – Вип. 48. – С. 8-17.

2. Базилевич В.Д. Екологічний імператив економічної освіти в контексті глобалізаційних викликів /Віктор Дмитрович Базилевич // Вісник НАН України. – 2010. – № 8. – С. 15-19. – ISSN 0372-6436.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Безуглої Ю.Є.

Колісник Д.С.

МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЇ В РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ РОБОТИ ОРГАНІЗАЦІЇ

Як вважають фахівці, в сучасному світі інформація стала окремим ресурсом, який коштує дорожче за інші. Ми також вважаємо її одним з важливих елементів, що не тільки забезпечує, але й визначає ефективність функціонування та взагалі можливість існування організації в сучасних ринкових відносинах.

В діяльності організації найбільш прийнятним, на наш погляд, можна вважати її визначення як певного судження про об'єкт, явище, процес. Тобто, інформація частіш за все має певні характеристики, опис елементів системи управління, може містити механізм їх реалізації. в організації інформація міститься в декількох формах, від чого суттєво залежить ефективність її використання. Вона може бути на паперових носіях,на електронних носіях та надаватися в усній формі (передача звуковими хвилями). Останній спосіб – найменш надійний, бо не дає можливості повернутися до джерела інформації.

Людина дуже рідко може дослівно повторити той самий текст, особливо через певний проміжок часу, після багатьох інших процесів спілкування. Тому інформація в усній формі може. На наш погляд, застосовуватися лише для не значних процесів та доручень, де не потрібно жорсткої послідовності, немає жорстких вимог до елементів процесу. Тобто, таким чином можна передавати прості доручення, ставити питання та давати поточні термінові завдання.

Інформація на паперових носіях – така, що повинна бути в обов'язково в діловодній системі організації, бо саме вона має підтвердження про її достовірність, правомочність у вигляді віз керівників та відповідальних за певні процеси; має візи тих,хто повинен був з нею ознайомитись. Ця інформаційна форма приймає участь в вирішенні конфліктних ситуацій, підтверджує або спростовує права та обов'язки осіб, визначає механізми взаємодії фізичних та юридичних осіб.

Інформація на електронних носіях також поступово отримує правовстановлюючі елементи (наприклад, завірення електронним підписом). На відміну від інформації на паперових носіях. вона більш прийнятна для подальшого використання, бо може бути застосована одночасно декількома користувачами в різних місцях знаходження користувачів (робота над одним звітом декількох фахівців в різних підрозділах).

Вона є більш раціональною для обробки, бо не потребує додаткового перенесення кожного знаку вручну, а може бути скопійована та перенесена значними блоками; може оброблятися та змінюватись автоматично; може передаватися значними масивами по всьому світу, що суттєво спрощує спілкування з замовниками та постачальниками, дозволяє розширити їх перелік; так само може в будь-якому обсязі та формі передаватися замовнику, що збільшує кількість та місце знаходження потенційних замовників. Тому можна стверджувати, що сучасна інформація – джерело прибутку та ефективної діяльності організації с світі глобалізації та впровадження цифрового управління.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Колеснік О.І.

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ

Суспільний розвиток у другій половині XX століття актуалізував проблематику компетентності, і зокрема соціальної компетентності в сфері управлінської діяльності. Серед п'яти ключових компетенцій, що були прийняті Радою Європи, поряд із міжкультурною, мультимедійною, комунікативною та компетенцією саморозвитку одну з перших позицій займає соціальна компетентність. Соціальна компетентність членів суспільства стає значним ресурсом підвищення рівня суспільної взаємодії, часто ця категорія вживається в контексті попередження багатьох ризиків у саморозвитку і професійній самореалізації. Актуальність проблеми, її практичне значення і недостатня теоретико-методична розробленість зумовили вибір теми даної магістерської роботи, формулювання мети і завдань дослідження. Проблеми співвідношення держави та громадянського суспільства у процесі розвитку їх соціально-ціннісних засад висвітлюються у роботах Е.Афоніна, В.Бакуменка, В.Бондаренка, К.Гаджиєва, В.Козакова, А.Мацюка, В.Місюри, Л.Шкляра, О.Якубовського та ін. Проблемами громадянської і політичної компетентності займаються: Р. Даль, Ю. Ірхін.

З позицій компетенційного підходу питання якісної підготовки фахівця стають імперативом розвитку організації на засадах компетенцій. Засновниками сучасної концепції компетенцій вважаються Девід МакКлелланд і Річард Е.Боятцис. За Д. Спенсером «компетенція» - це базова характеристика людини, що пов’язана з ефективним та/або найкращим виконанням роботи, яке оцінюється на основі відповідних критеріїв. Соціальна компетентність як концепція має провідне значення для членів громадських організацій з двох причин: по-перше, з точки зору професійного благополуччя і відчуття задоволення професійною діяльністю; по-друге, якість соціальної компетентності впливає на їх здатність до досягнення особистісного розвитку і є індикатором постійного саморегулювання. Працівник громадської організації мусить володіти не тільки відповідними рисами як особистості, але також володіти широким колом вмінь, які призводять до успішного функціонування громадської організації.

В умовах обмежених фінансових ресурсів громадська організація може навчити частину своїх співробітників навичкам комунікацій на спеціальних тренінгах. Далі ці співробітники (як правило керівники відділів) за технологією case-study зможуть створювати кейси для вирішення актуальних завдань організації та ділитися досвідом з колегами. Такий вид навчання не тільки заощадить кошти на підвищення соціальної компетентності але й буде сприяти покращенню комунікацій у відділах між керівниками та підлеглими. Система управління компетенціями значно відрізняється від традиційної системи навчання, як було доведено у третьому розділі. Такий підхід економить час та зусилля персоналу. Упровадження системи управління компетенціями надає конкурентні переваги громадській організації, відкриває можливості вчасного коригування й зміни, для досягнення програмою навчання максимальних результатів при обмеженому ресурсі.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Федорової Ю.В.

Колот О.М.

ЯКОСТІ ПІДПРИЄМЦЯ – ВИМОГИ СУЧАСНОСТІ

Кризи в економіці, пандемія та проблеми з робочими місцями змусили багатьох шукати нові види зайнятості, звернути увагу на можливість відкриття власного бізнесу. На наш погляд, для ефективного, прибуткового ведення власної справи кожен повинен спочатку визначитись – а чи є в нього потрібні для цього якості. При їх відсутності більшість започаткованих справ не забезпечить їх власнику прибуткової діяльності, навпаки – призведе до збитків та погіршення життя. Тому спробуємо визначити основні якості, потрібні для успішного ведення власної справи в сучасних умовах.

Оскільки весь світ активно застосовує інтернет-простір, віддалені робочі місця, електронну мережу для спілкування (партнери, виконавці та клієнти тепер можуть ніколи не зустрічатися особисто), важливими якостями бізнесмена-початківця вважаємо:

- Володіння навичками роботи з персональним комп'ютером, вміння працювати в інтернет-мережі, в тому числі бути комунікабельним в соціальних мережах та на спеціальних сайтах; володіти навичками пошуку та надання інформації в інтернет-просторі; здатність до формування, передачі документації в інтернеті з вмінням забезпечення інформаційної конфіденційності, безпеки роботи з даними тощо з метою ведення бізнесу в просторі, найбільш доступному для всіх учасників бізнес-процесів;
- Здатність до чіткого та стислого викладення своїх думок, пропозицій, вимог; вміння чітко формувати управлінські рішення, місію, мету існування бізнесу та завдання до кожної його складової для ефективної взаємодії з робітниками,клієнтами,партнерами та ін. з застосуванням різноманітних каналів за допомогою гаджетів;
- Вміння здійснювати управлінську, організаційну, контролюючу діяльність за багатьма процесами одночасно як при особистому спілкуванні,так і у віддаленому режимі роботи для можливості організовувати роботу як на території організації, так і за її межами; мати свободу вибору власного місцезнаходження не залежно від виконуємих функцій;
- Володіння здібностями психолога-аналітика для прийняття максимально ефективних рішень і своєчасного попередження можливих проблем, для вибору найбільш прийнятних партнерів, інвесторів, працівників тощо;
- Володіння хоча б первинними навичками ведення економічних розрахунків з тим, щоб прораховувати прибутковість діяльності, мати можливість швидко визначатися з доцільністю тих чи інших пропозицій;
- Здатність до планування режиму життя, застосування тайм-менеджменту – для можливості не тільки вести бізнес, але й радіти життю, відпочивати.

На наш погляд, саме ці якості в першу чергу визначають – чи здатна особа організувати бізнес та надалі вести прибуткову його діяльність; чи зможе вона надалі насолоджуватись результатами впровадження бізнес-ідеї.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Кононенко Д.

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ І ЗАВДАНЬ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Ціноутворення − це процес встановлення цін на товари та послуги.

При ринковому ціноутворенні реальний процес формування цін відбувається не на виробництві, не на підприємстві, а у сфері реалізації продукції, тобто на ринку під дією попиту і пропозиції, товарно-грошових відносин. Ціна товару та його користь проходять перевірку ринком і остаточно формуються на ринку. Кожна фірма ставиться до проблем ціноутворення по-своєму. В дрібних фірмах ціни зазвичай встановлюються керівником вищого рівня. У великих компаніях проблемами ціноутворення, як правило, займаються керівники середнього рівня.

Метод ціноутворення – це конкретний спосіб, прийом, сукупність послідовних дій щодо визначення та обґрунтування ціни конкретного товару. У літературних джерелах подаються такі методи: витратний; метод на основі цільової норми прибутку; метод встановлення ціни на основі відчутної цінності товару; вибір ціни на основі рівня поточних цін; установлення ціни на основі торгів. Підприємство обирає той метод, який відповідає його інтересам.

Завданнями ціноутворення є:

покриття витрат на виробництво продукції, забезпечення прибутку, достатнього для нормального функціонування виробника (вимога продавця-виробника й посередника);

облік взаємозамінності продукції при формуванні ціни (основна вимога споживача);

рішення соціальних питань полягає у відносному зниженні цін на товари підвищеного соціального значення;

реалізація екологічної політики включає поліпшення переробки сировини, переробки й утилізації відходів за допомогою цін;

рішення зовнішньополітичних питань засноване на поставках за пільговими або покупках за завищеними цінами продукції для країн, у відношенні яких проводиться політика сприяння.

Отже, завданням підприємства, фірми при встановленні ціни є максимізація поточного прибутку. Ціна дає змогу фірмі захопити лідерство на ринку. Сутність його полягає в завоюванні значної частки на ринку.

Саме визначення цінових пропорцій, зумовлених попитом і пропозицією товару в конкретний період, і є основою формування ціни.

Науковці виокремлюють два підходи до формування цін: ринковий і виробничий (витратний). У першому підході визначальним фактором ціноутворення є кон’юнктура ринку, попит та пропозиція товару. У другому − в основу встановлення ціни товару кладуть виробничі витрати, насамперед трудові, пов’язані зі створенням, випуском товару.

У директивній економіці ціни застосовуються в якості зовнішнього регулятора, своєрідного інструмента впливу з боку уряду, тоді як у ринковій економіці вони утворюють частину системи саморегулювання.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Єльникової Г.В

Кострова Т.В.

ДИНАМІЧНІ ЗМІНИ В ЗМІСТІ УПРАВЛІННЯ

В теоретики – фахівці управлінської думки на початку становлення управління як науки виділяли чотири головні функції управління працею: планування; організацію; мотивацію; контроль. Надалі частина з них у самостійну функцію управління виділили маркетинг. Думки фахівців не співпадали. Наприклад, пропонувалося враховувати наступні функції: прогнозування і планування; організацію; адміністрування; координування; контроль. Дехто виділяв по 12, 14 і більше функцій. Все це, на нашу думку, пов’язане з багатогранністю та різноманітністю змісту процесу управління.

Перехід на глобальні ринкові відносини в корені змінив теорію управління людськими ресурсами, вибір засобів і способів практичної реалізації завдань з управління персоналом з метою збільшення продуктивності виготовлення як обставини конкурентоспроможності організації. Тому в останні роки в управлінні став домінувати підприємницький ринковий підхід, при якому робота, її умови і робочі місця розглядаються як продукти маркетингу.

До початку XXI ст. також трапилися важливі якісні зміни робочої сили. Вона тепер представлена більш діяльними і мобільними співробітниками, здатними ризикувати. В наслідок цього управління персоналом як складова системи управління вимагає іншого, більш сучасного підходу, а діяльність керівника – більш гнучкого та осмисленого змісту.

Управління - це постійний процес впливу на колектив людей, організація координації їх роботи в процесі виготовлення для досягнення кращих результатів при найменших витратах. Для того, щоб успішно долати завдання управління, сучасному керівнику необхідні в першу чергу комплексні знання і вміння аналітично та творчо мислити. Він зобов'язаний знати як технічне обладнання виробництва, його економіку, організацію і планування, так і володіти потрібними знаннями в галузі права, соціології та психології. Одночасно йому необхідно долати стереотипне мислення оточення, бо в певних колах прийнято вважати, що предметом управління є лише управлінські відносини, а всі інші процеси здійснюють підлеглі.

З одного боку, дійсно, управлінські відносини складаються самим керівництвом в сфері його впливу. З іншого, керівник потрапляє в об'єктивно складні управлінські відносини – між підрозділами; між вищим і нижчим рівнями управління; здійснює вибір пріоритетів тощо. При цьому управління повинно бути гармонійним поєднанням людяних і матеріальних ресурсів з метою виконання встановлених завдань, тобто, забезпечити досягнення всіх цілей організації та реалізації всіх управлінських рішень. Тому, на наш погляд, зміст сучасного управління стає більш різноманітним, технічно забезпеченим, гуманним; більш ґрунтовним та прогнозованим на тривалий проміжок часу.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір’ян О.І.

Кривцов С.А.

ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЕКОЛОГІЧНИХ РОБІТ, ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

Загалом ринок екологічних робіт, товарів та послуг має багато сегментів: це ринки товарів, у тому числі природних ресурсів, послуг, праці та капіталів, ринки знань, ідей, матеріалізованих у патенти та ліцензії. Інтелектуальна власність має дуже високу ринкову ціну, про що свідчить, наприклад, бурхливий розвиток сучасних інформаційних технологій, біотехнологій та ін. Нині ринок можна визначити як глобальний взаємовигідний конкурентний обмін усім, що є економічною, екологічною і соціальною цінністю. Не існує «капіталістичного», «регульованого» або «нерегульованого» ринку. Визначення містяться в іншій площині — відкритого чи адміністративно-обмеженого ринку [1]. Велику кількість ринкових понять можна класифікувати по-різному. Є ринки сільськогосподарської, промислової продукції. На сучасному етапі сформувалися поняття та інфраструктура специфічного екологічного ринку (ринку екологічних робіт і послуг) - обмін усім, що поліпшує середовище життя людей, заощаджує природно-ресурсний потенціал. Це справді особливий ринковий сегмент, специфічна складова глобальної ринкової діяльності, що спрямована на поліпшення «якості» життя людини, збереження світової цивілізації на планеті.

Класики економічної науки розцінювали усі прояви суспільного життя виключно під кутом зору економічної раціональності й матеріальної продуктивності. Однак мету економіки не можна установити у відриві від людини. На відміну від природи, яка тисячоліттями поспіль могла би існувати і без нашої в ній присутності, економіка являє собою культурно-історичний феномен, який безпосередньо пов’язаний із присутністю людини. Тому економіка не може не враховувати людські права та потреби, зокрема на здоров’я та задовільний стан навколишнього природного середовища. Без сумніву, будь-яке намагання етично впливати на структури економіки і на поведінку зайнятих у цій сфері людей повинно брати до уваги економічну раціональність. Ніколи не буде етичним те, що абсолютно суперечить принципу необхідного і корисного. Однак це не означає, що речі, прямо пов’язані із суттю економіки та виходять з її природи, не можуть не привести до помилок, якщо сприймати їх у відриві від людини та суспільства. Межа зіткнення власних економічних інтересів суб’єктів господарювання з екологічними інтересами суспільства та всієї планети постає надійним осередком формування та розвитку екологічного підприємництва. Економічні механізми передбачають елементи державного втручання в ринкове регулювання через платежі за забруднення та штрафи, реалізацію ресурсних квот і «ліцензій на забруднення», надання кредитів як заохочення за економію ресурсів, покриття витрат на амортизацію, скасування субсидій тощо.

Література:

1. Купалова Г.І. Екологічне підприємництво як невід’ємна складова сталого розвитку України / Галина Іванівна Купалова // Вісник Київського національного університету. – 2011. – № 26. – С. 35-39.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Безуглої Ю.Є.

Куцолап Б.В.

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКУ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Прибуток торгівельної організації залежить від багатьох чинників: купівельної спроможності споживачів, стабільності економіки країни та регіону, переліку запропонованих організацією товарів та супутніх послуг, якості товарів та цих послуг, місця розташування, режиму роботи, якості роботи персоналу. Визначимо, що необхідно досліджувати торгівельній організації, щоб її діяльність залишалася прибутковою.

Прогнозувати стан економіки в країні та регіоні досить складно, але можливо. Залежно від цього торгівельна організація повинна визначатися з пропонованим асортиментом товарів. В разі збільшення ризиків споживач буде заощаджувати. І завозити більші обсяги продукції не раціонально, так само й ціна повинна поступово переходити в сегмент дещо дешевших пропозицій, обсяг дорогих товарів повинен бути зменшений, але не вилучати їх зовсім, щоб зберегти всіх споживачів. При стабільній економіці та високій платоспроможності споживача його поступово привчають до більш дорогих та якісних товарів.

Пандемія та прогнозовані її подальші сплески дозволяють прогнозувати доцільність нових пропозицій послуг там, де їх до цього не здійснювали: формування товарної корзини, доставка товарів, замовлення певних товарів. Такий маркетинговий хід в подальшому буде оцінений, на наш погляд, багатодітними родинами, хворими, зайнятими людьми та тими, хто не полюбляє довго знаходитись в торгівельних залах. Маркетингові дослідження повинні вивчати цю групу споживачів та динаміку її зміни за категоріями з тим, щоб більш ефективно організовувати рекламну компанію.

Місце розташування, на наш погляд, повинно спрямувати маркетингове дослідження на вивчення оптимальних режимів роботи та контингенту споживачів. Зміна асортименту та графіку дозволить корегувати і якість споживачів, обсяги споживання товарів та послуг, тим самим збільшуючи прибуток організації.

Однак на ці дії,обслуговування споживача, якість товарів та послуг, стан торгівельної зали та ін. суттєво впливає персонал торгівельної організації. Саме він здійснює контроль за продукцією від моменту надходження до отримання її споживачем; забезпечує відповідні умови знаходження та переміщення товарів; взаємодіє зі споживачем та створює в останнього настрій щодо подальшої співпраці або стійкого неприйняття даної торгівельної організації. тому маркетингові дослідження повинні бути спрямовані на дослідження ринку праці, розвитку персоналу, на виявлення оптимальних якостей продавця з точки зору споживача з тим, щоб поступово змінювати вимоги до робітників та сам колектив. Тобто, маркетингові дослідження задіяні в усіх процесах життєдіяльності торгівельної організації та впливають на її прибутковість.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір’ян О.І.

Лісна А.В.

ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

На даний час система міжнародного екологічного управління з його лабіринтом багатосторонніх угод є непридатною. Необхідні нові моделі, механізми і системи управління, починаючи від державно-приватного партнерства, механізмів контролю за ефективністю інструментів управління до заохочення наукових досліджень, зміни навчальних програм та реформування освітніх установ з метою задоволення потреб у кваліфікованих працівниках, менеджерах [1]. На питання, які інструменти – економічні, інформаційні чи дозвільні (заборонні) – будуть найкраще працювати для досягнення поставленої мети, експерти на перше місце висувають інформаційні та більш ефективні економічні. На думку експертів, першим кроком буде підвищення обізнаності про існуючі проблему та проведення публічних дебатів про дії, які необхідно запровадити. Підтримка громадськості може забезпечити ширше впровадження екологічних норм і правил. Крім того, пропонується залучати широкі верстви населення до нормотворчої діяльності(наприклад, група фермерів може запропонувати свій варіант закону). Країни ЄС спеціалізуються переважно на науках про життя,навколишнє середовище та на біомедичних науках. США має більш чітко виражену наукову спеціалізацію у клінічній медицині і біомедицині. Японія проводить дослідження у сферах сільського господарства,наук про життя, біологічних та біомедичних наук. При цьому всі країни мають приблизно однакову кількість публікацій за напрямом «науки про життя» і біомедичні науки. Що стосується технологічної спеціалізації, то лідером щодо технологій сталого розвитку є Японія, яку наздоганяють країни ЄС [2].

Таким чином, можна зробити висновки, що для багатьох розвинутих країн характерним є включення цілій, завдань та діючих інструментів сприяння та підтримки розвитку екоіндустрії у свої довгострокові стратегії або розробка окремих стратегії екологічного підприємництва. Останнім часом спостерігається зміна акценту з розробки програм захисту навколишнього середовища на формування та реалізацію принципово нових стратегій та програм, що орієнтовані на отримання синергічного ефекту від розв’язання економічних, екологічних та соціальних проблем. Серед країн-лідерів, які здійснюють трансформацію своєї економіки у бік нової парадигми екологічного підприємництва та впроваджують нові підходи до системи планування, спрямовані на зміцнення зв’язків між економікою і природним середовищем, розробили і затвердили різні за структурою та характером стратегічні документи, які відображають особливості розвитку цих економік, систем управління та ментальності їх населення.

Література:

1. Гринів Л.С. Екологічна економіка: Навч. посіб. – Львів: "Магнолія 2006", 2010. – 360 с.

2. Єфімова Г. В. Економіко-екологічна збалансованість підприємницької діяльності як передумова сталого розвитку регіону / Г. В. Єфімова, Н. В. Гришина // Економіст. – 2012. – №6. – С. 22-24.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Безуглої Ю.Є.

Лиман Т.І.

ОПІР ЗМІНАМ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Стратегічні зміни в організації обіцяють одним робітникам перспективу кар'єрного та професійного зростання і загрожують іншим, які побоюються втратити своє становище в службовій ієрархії або зовсім позбутися посади.

Під опором будемо розуміти проблеми, що виникають при проведенні змін як наслідок непродуманих дій керівників щодо членів трудового колективу.

Будь-яка зміна усталених правил створює опір всіх працівників, кого ці зміни стосуються, по трьох основних причин: невизначеності, відчуття втрат і переконання, що зміни нічого доброго не принесуть. Опір залежить від характеру і ступеня змін, а також від того, як вони проводяться.

Потужний опір спалахує в тих випадках, коли: зміни радикальні та рішучі; зміни раптові та несподівані; зміни несприятливо впливають на залучених в них робітників, які в цьому випадку вважають себе постраждалими; всьому (стратегії, корпоративної місії, організації та т. п.) виявляється потужна підтримка, яка знижує цінність змін; причини проведення змін нечітко сформульовані, що викликає занепокоєння [1].

Менеджер, зіткнувшись з опором, повинен розібратися у всіх деталях цього явища. Розуміння того, на якому рівні виникає опір, і чим воно характеризується, дозволяє менеджеру спрямувати зусилля в потрібному напрямку.

Один із шляхів зменшення опору – системний підхід до зміни, виявлення взаємозв'язків між різними частинами системи шляхом, наприклад, зміни ієрархічного порядку прийняття рішень або забезпечення рівноваги між соціальною і технічною частинами системи [2]. Універсальних способів подолання опору не існує, проте є деякі перевірені методи, за допомогою яких опір можна істотно зменшити і навіть повністю усунути [3].

Причина можливого опору змінам полягає не стільки в самих організаційних змінах, скільки в тих наслідках, які, на думку членів «малої» групи, можуть порушити або зруйнувати середовище проживання групи.

Отже, проводячи організаційні зміни, необхідно проаналізувати інтереси та можливі позиції представників «малих» груп і в зв'язку з результатами такого аналізу будувати стратегію й тактику проведення організаційних змін.

Література:

1. Маккей Х. Как уцелеть среди акул: (Опередить конкурентов в умении продавать, руководить, стимулировать, заключать сделки). Деловая стратегия: (Концепция, содержание, символы) / Пер. с англ. Б. Карлоф. Уфа: Акад. Менеджмента. М.: Экономика. 1993. С. 214–215.

2. Приймак Н. С. Класифікація опору змінам та його оцінювання в рамках системи управління змінами підприємства. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2019. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2019/69.pdf.

3. Травин В. В., Дятлов В. А. Основы кадрового менеджмента. М.: «Дело», 1995. 331 с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кононенко Я.В.

Литвиненко М. С.

РОЗВИТОК ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УМОВАХ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

У цій роботі розглядаються особливості та проблема формування зовнішньо торгівельних зв'язків України та Європейського Союзу в критеріях Угоди про асоціацію.

Що стосується фінансового падіння та спад темпів фінансового формування, Угода про асоціацію створює нові офіційно встановлені обставини для налагодження зовнішньої торгівлі, проте має достатньо ризиків та ймовірних перспектив для розвитку торгівельної сфери між Україною та ЄС, що з обох сторін відчиняє двері для можливості співпрацювати разом.

Ця угода надала ще один великий крокінтеграції в сфері фінансового розвитку України та Європейського Союзу і дав початок створення не тільки всеохоплюючої зони вільної торгівлі, яка має на метіпокінчити звеликою кількістю митних тарифів, угода закладає ґрунт для злагодження українського та єврорегулювання у екологічній та технічних сферах.

Співпраця з країнами ЄС вимагає роботи за прийнятими традиціями та нормами Європейського Союзу, повного технічного переоснащення виробничої сфери та її відповідність стандартам європейського виробництва. Над цими викликами мають спільно працювати держава, в частині законодавства і регламентації, та бізнес, в сфері імплементації та реального переоснащення виробництва.

Правові норми Угоди покликані підтримувати розвиток двостороннього торгового зв'язку між Україною та Європейським Союзом, посилюючи та підкреслюють ймовірність усунення митних та технічних перепон на шляху до встановлення руху капіталу між державами та відкривають грошові можливості для формування економіки України.

Угода заклала основу для змін в українських нормативних актах, які потроху приймаються в Україні і допоможуть збільшити технологічні та екологічні стереотипи української продукції та дозволять збільшити фінансовий потенціал України та мати вільний доступ до Європейський ринок, важливо збільшити виробництво та експорт.

Зовнішня торгівля України містить низку завдань, які необхідно вирішити для стимулювання фінансового розвитку в країні. Українська продукція є найменш конкурентоспроможною в Європі, економіка України залежить від експорту та імпорту, і їх дизайн говорить про технологічну відсталість України від країн ЄС.

Угодою про асоціацію очікується гармонізація екологічних стереотипів України та ЄС, прийняття Україною інших законодавчих ініціатив у сфері регулювання бізнесу та галузі.

Загалом угода про асоціацію між Україною та ЄС вважається потужним документом, що сприяє розвитку торгівлі між обома суб'єктами. Проте слабкість української економіки та її занепад в останні роки примушує стверджувати про більшу кількість загроз від підписання Угоди, оскільки українські товари можуть бути витиснені з ринку європейськими.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Лирьова Н.К.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСПОРТНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

В Україні функціонує розгалужена мережа всіх видів транспорту: залізничний, автомобільний (наземні), морський, річковий, озерний (водні), повітряний, трубопровідний. Усі вони тісно пов'язані між собою і взаємно доповнюють один одного. Провідну роль у вантажообороті посідає трубопровідний транспорт. Друге місце – залізничний [1].

Транспортні ресурси є найважливішою частиною всього світу. За допомогою транспорту суспільство має змогу потрапляти з однієї точки в іншу, чи то на роботу, чи на навчання. На сьогоднішній день транспортний комплекс в Україні находиться на низькому базовому рівні та зовсім не має інноваційних технологій, в той час коли в інших країнах добре розвинений транспортна інфраструктура. Безпечність пасажирських перевезень не відповідають вимогам, як показує практика ніхто не несе відповідальності за життя та комфортне перевезення пасажирів.

Незважаючи на недоліки кожного з виду транспорту Україна демонструє позитивні показники розвитку перевезень в цілому завдяки зростанню оптово-роздрібного товарообігу і промислового виробництва. У структурі вітчизняних вантажоперевезень відбувається зростання частки і значення автомобільного транспорту, тоді як залізничний транспорт стає дедалі спеціалізованим для ряду традиційних секторів економіки – добувна промисловість, машинобудування, металургія, виробництво будівельних матеріалів. Незважаючи на скорочення показника товарообігу продукції, обсяг реалізованих послуг в країні зростає [2].

Розвиток сучасних ринкових процесів в Україні, вимагає створення нової системи управління транспортними підприємствами та реформування усього комплексу виробничих відносин. Для підвищення рівня конкурентоспроможності транспортних підприємств на внутрішніх та зовнішніх ринках необхідно знаходити та розробляти інноваційні моделі їх розвитку, однією з яких є застосування логістичного підходу до їх управління. Управлінню вітчизняними транспортними підприємствами на засадах логістичних підходів приділяється поки недостатньо уваги.

Активний розвиток суспільства вимагає від транспортної системи України формування нових напрямів для задоволення потреб стейкхолдерів, що пов’язані з підвищенням рівня якості перевезень, швидкості доставки, комфортності, ергономічності, екологічності, а саме найголовніше – економічності. Задоволення цих вимог надасть можливість транспортній системі України удосконалити бізнес-моделі за рахунок підвищення рівня конкурентоспроможності, підвищити рівень інвестиційної привабливості, але для ефективної реалізації цих програм необхідно активно використовувати наявні та приховані інтелектуально-потенційно-людські ресурси завдяки стимулюванню цієї діяльності.

Література:

1. http://www.geograf.com.ua/human/school-course/409-transportna-sistema-ukrajini
2. https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-avtomobilnyh-i-zheleznodorozhnyh-perevozok-v-ukraine-v-2017

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Чобіток В.І.

Логвінова О.С.

СТРЕС-МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА НАПРЯМИ

Стрес супроводжує нас всюди: на роботі, навчанні, у домашніх справах, тож психологи розробили такий метод по боротьбі з ним, як «стрес-менеджмент».

Стрес-менеджмент – грамотне управління своїм станом під час стресу, тобто під час сильної психологічної та фізичної напруги.

Така напруга зазвичай сильно знижує ефективність людини, впливаючи на її інтелектуальний, фізичний та емоційний стан.

Постійне перенавантаження провокує втрату інтересу до роботи, хронічну втому, в деяких випадках навіть психічні захворювання та депресії.

Тож вивчення стрес-менеджменту може не тільки підвищити свій емоційний інтелект, а ще й покращити своє фізичне здоров'я.

Основа стрес-менеджменту – серйозна внутрішня робота над собою, пов'язана з усвідомленням своїх життєвих цінностей, цілей та установ.

Стрес-менеджмент включає в себе два основних напрямки:

1.Короткостроковий – пов'язаний з методиками управління своїми емоціями

2.Стратегічний (довгостроковий) – пов'язаний з розвитком свого емоційного інтелекту, зміні своїх ірраціональних переконань та формуванні раціонального позитивного підходу до усіх справ.

Стрес-менеджмент також тісно пов'язаний з плануванням та управлінням часом, тобто тайм-менеджментом.

Існує три основні стратегії стрес-менеджменту:

1.Ухід від стресових факторів – найшвидший та найлегший спосіб, але треба пам'ятати, що повністю виключити стресори неможливо.

2.Зміна стресових факторів – застосовується, коли потрібно вплинути на проблему та коли ми готові витратити на процес зміни свій час та енергію.

3.Зміна відношення до стресових факторів – найскладніший, але найбільш раціональний варіант, що потребує найбільших психологічних зусиль

Процес управління стресом відбувається за трьома базовими напрямками:

1.Профілактика стресогенних факторів

2.Зниження напруги від стресогенних факторів, які не піддаються усуненню

3.Організація системи усунення наслідків впливу стресогенних факторів.

Отже, щоб вивчити стрес та зрозуміти, як він діє на нас в професійному та повсякденному житті, треба навчитися ефективно з ним справлятися.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Дуднєвої Ю.Е.

Логвинова М.О.

ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЯК СУСПІЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Сьогодення в Україні ставить зростаючі вимоги перед сферою освіти, вимагає постійного підвищення якісного рівня загальноосвітньої та професійної підготовки кожного працівника. Освіта має значний вплив на відтворення робочої сили. Це насамперед вплив на підвищення якості робочої сили, її здатності вчасно пристосуватися до нових вимог, які ставить ринок. Адже зростання освітнього рівня робітників виступає суттєвою передумовою кращої їх адаптації до праці в умовах прискореного розвитку науки, техніки та сучасних технологій. Розвиток творчого потенціалу працівника, який залежить від системи загальної та професійної освіти, підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів є суттєвими факторами зростання продуктивності праці, а також економічного зростання держави. Саме завдяки постійному зростанню витрат на освіту розвинуті країни зберігають провідне становище у світовій економіці. При цьому досвід багатьох країн засвідчує той факт, що в більшості з них у структурі вкладень в освіту переважає державна частка. Основною причиною цього є те, що освіта – це той фактор, котрий громадянин може використовувати для підвищення свого життєвого рівня. Гарантований рівний чи у крайньому разі мінімальний доступ до освіти слугує цілям забезпечення рівних прав та соціальних свобод населенню тієї чи іншої країни. Іншою важливою причиною державної підтримки освіти є суспільно-корисна цінність витрат на освіту. Вигоду від наявності громадян з високим рівнем освіти отримує не тільки окремо взята людина, але й суспільство в цілому. Інакше кажучи, суспільна вигода від освіти перевищує суму тих вигод, які отримують окремі громадяни, саме тому держава в більшості випадків не залишає питання про визначення рівня освіти на розсуд ринку, тому що ринок не завжди правильно враховує потреби та інтереси всього суспільства, тим більше, що послуги освіти, як правило, мають довгостроковий характер, а отже, й від них залежить довгострокова перспектива економічного й соціального розвитку країни в цілому. Зміст освіти як суспільного феномена, на нашу думку, розкривається в таких аспектах: 1) освіта як результат, як сума суспільно-значимих знань; 2) освіта як процес передання знань та інформації, втілення навичок та умінь, тобто навчальний процес; 3) освіта як організаційно-економічна система, тобто як галузь соціально-економічної діяльності. Освіта – це певна сума загальних і специфічних, академічних і вузькопрофесійних знань. Здобути освіту – означає оволодіти певними знаннями, мати навички логічного мислення, дослідження й аналізу різних явищ. Освіта як результат накопичення знань, результат навчального процесу має кількісний та якісний аспекти. Перший знаходить свій прояв у кількісному обсязі набутих і засвоєних людиною знань, формалізованим показником його може бути рівень освіти (середня, вища). Крім того, освіта має й аспект високої моральної цінності, формування здібностей та устремлінь людей кожного народу, які визначають його історичну долю. До того ж, нагромаджені в процесі освіти знання мають цінність не лише самі по собі, а й тому, що сприятимуть духовному та фізичному розвиткові людини. Результатом освіти в сучасному розумінні виступає запуск індивідуального механізму талановитості, який надалі функціонуватиме за само відтворювальним принципом.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Карлової О.А.

Максимович О.В.

УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

В сучасних умовах економічний розвиток господарюючих суб'єктів можливий тільки на основі пошуку шляхів пристосування та адаптації до зовнішнього середовища і це обумовлює необхідність здійснення постійних змін на підприємстві, які здійснюють значний вплив на його функціонування та розвиток. У сучасному науковому полі зміни визначаються по-різному. Управління змінами – це процес постійного корегування діяльності організації, відновлення її структури та пошуку нових можливостей. Зміни – це необхідний інструмент розвитку суб'єктів господарювання, а саме управління змінами повинно забезпечувати конкурентоспроможність підприємств на засадах адаптації до умов зовнішнього середовища. Слушними, на нашу думку, є шість правил ефективного управління змінами: 1. ретельно формуйте потребу в змінах; 2. не тільки вигадуйте зміни, але й продумуйте їх; 3. розпочинайте зміни з неформальних обговорень, щоб забезпечити зворотній зв'язок та участь; 4. заохочуйте учасників висловлювати свої заперечення; 5. будьте готові змінюватися особисто; 6. відслідковуйте результати змін та фіксуйте їх. Так, на підставі розглянутих концептуальних підходів до управління змінами можна виділити властиві більшості вітчизняних підприємств три основні етапи процесу управління змінами: І. підготовка і планування;ІІ. впровадження;ІІІ. реалізація змін. Слід зазначити також, що системі управління змінами притаманні певні властивості, які визначають характер поведінки системи та її економіко-управлінську природу: цілісність, адаптивність і розвиток, сумісність та синергічність [1].

Базовою моделлю управління змінами є, запропонована ще в 1951 році, три етапна модель К. Левіна. Модель включає наступні етапи: 1) розмороження – передбачає аналіз існуючого стану підприємства, визначення рушійних сил і опис бажаного кінцевого стану; 2) рух – перехід з одного стану (те, що є на підприємстві) в інший (як має бути, кінцевий результат). Цей етап передбачає залучення персоналу підприємства до безпосереднього процесу здійснення змін; 3) замороження – цей етап являє собою стабілізацію організації та цементування нового стану[2]. Таким чином, без професіоналізму топ-менеджерів підприємств, їх здатності чітко розставляти пріоритети і визначати ключові фактори успіху результативність змін не буде високою й ефективне управління змінами на підприємствах, в організаціях та установах повинно формуватися на засадах комплексного підходу щодо моделей управління змінами.

Література:

1. Турчіна С.Г.Система управління змінами як складник успішного розвитку підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Випуск 3 (08). URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Turchina-S.-G.-2.pdf.

2. Ладонько Л. С., Ганжа М. В. Сутність та моделі управління змінами на підприємстві. *Науковий вісник Полісся*. 2015. № 2 (2). URL:http://journals.uran.ua/nvp_chntu/article/view/51634.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кононенко Я.В.

Малюта К.І.

РЕЦЕСІЯ НЕОЛІБЕРАЛЬНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЯК ЗОВНІШНІЙ ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ

Глобалізація, як процес системної трансформації світової економіки проходить досить суперечливо та замість зближення країн, призводить їх до дивергенції за рівнем технологічного розвитку. В умовах поширення четвертої промислової революції у найбільш розвинутих країнах світу, більшість менш розвинутих країн стикаються з реальною перспективою звуження (а то і втрати) своїх традиційних ринків. Україна, взявши курс на вільну торгівлю та максимальне усунення держави від управління економікою згідно з неоліберальною економічною теорією, за останні десятиліття втратила та продовжує втрачати значну частку своїх промислових потужностей. В національній економіці спостерігається, так званий ефект Ванека-Райнерта [1], який полягає у тенденції до вимирання найбільш наукомістких секторів промисловості менш розвинутої країни при раптовій вільній торгівлі з більш розвинутими країнами (наслідки цього ефекту можна було спостерігати також у XIX ст. після об'єднання Італії, у 1990-х рр. як знищення комп'ютерної промисловості Чехії та Бразилії, при повній деіндустріалізації Монголії, деіндустріалізації країн республік колишнього Радянського союзу). На прикладах функціонування вітчизняних знакових підприємств металургії, транспортного, енергетичного, важкого машинобудування, авіаційної промисловості, суднобудування, сільськогосподарського машинобудування вітчизняні науковці висвітлюють курс деіндустріалізації національної економіки.

Розчарування практичними результатами неоліберальної глобалізації, деіндустріалізація великої кількості країн зосереджують увагу світової спільноти на необхідності корегувати орієнтири та формати проведення глобалізації (доповідь Дж. Фокса «Торгівельна політика США – час почати спочатку», 2016), і все більше повертають українську наукову спільноту до історичного підходу в економічній думці, започаткованому Ф.Лістом, який опирається на специфіку історії розвитку, національні риси формування господарського середовища, та стоїть на протекціоністських засадах розвитку національної промисловості.

Вивчення та оцінка поточного стану інноваційних процесів в промисловому комплексі, а також визначення шляхів зміцнення вітчизняного промислового сектору в умовах залучення України до світових ринків сьогодні є актуальним питанням. На фоні зовнішніх подій, та з урахуванням внутрішніх суперечностей академік НАН України В.М. Геєць на сторінках журналу «Економіка України» [2] започаткував наукову дискусію, основною тезою якої стали розробка та запровадження нової промислової політики, що ґрунтується на інноваційному розвитку обробної промисловості за умови державної підтримки.

Література:

1. Erik S. Reinert How Rich Countries Got Rich And Why Poor Countries Stay Poor / Anthem Press, 2008. –365 p.

2.Геєць В.М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України // Економіка України. – 2014. – № 12. – С. 4-19. Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ EkUk_2014_12_2

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Федорової Ю.В.

Миронов В.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ РОБІТНИКІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Більшість авторів організацію праці робітників компаній, підприємств вбачають досить чітким, послідовним, зрозумілим процесом виконання певної групи функцій. Для діяльності, де перелік функцій не є визначеним, пропонують організовувати робочий час. Однак існує багато компаній, де одночасно присутні умови, коли працівник має досить широке коло чітко визначених функцій, а на додаток можуть і виникають додаткові, частіш за все одноразові задачі, які включати до цього переліку не доцільно, передбачити їх появу майже не можливо, а виконувати потрібно. Особливо від цього страждають компанії. Які тільки утворилися, які мають унікальну продукцію або послуги, в яких висока плинність кадрів або де мала група виконує весь обсяг робіт.

В таких умовах якісно здійснити планову організацію праці робітників майже не можливо. А це негативно впливає на сприйнятті мотивації праці, на мікрокліматі в колективі – кожен працівник буде вважати, що працює більше за інших, а винагороду отримує не пропорційно маленьку. Тобто, конфліктність в колективі підвищується, а продуктивність праці поступово падає.

В якості часткового вирішення проблематики пропонуємо здійснити наступне. Зробити розподіл робочого часу кожного працівника на 2 частини – для виконання відносно постійних функцій, та для виконання неочікуваних завдань. Для постійних функцій організацію праці здійснювати пропонуємо за класичною схемою – відповідно до особливостей діяльності, з застосуванням вже наявних розробок. Для другої частини дня – роботи з одноразовими задачами – пропонуємо застосовувати нормування праці у вигляді прийомів планування початкових процесів (фотографії робочого дня, системи мікроелементних нормативів, аналогових процесів тощо). Це дозволить більш ґрунтовно оцінювати потрібні витрати праці на одноразові завдання та пояснювати робітникам різницю в очікуваних витратах на ці роботи та оплату їх виконання. При цьому керівник повинен більш-менш справедливо розподіляти складні та відносно не вигідні завдання розподіляти по черзі між всіма працівниками відділу. Бажано при цьому вести облік всіх одноразових завдань для надання можливості кожному робітнику раз на місяць порівняти власний внесок в роботу підрозділу з внеском інших колег.

Вважаємо за необхідне уточнити, що даний підхід також носить суб’єктивний характер, але він психологічно дозволяє забезпечити працівникам відчуття плановості діяльності, обліку внеску та результатів робіт і сформувати узгодженість їх дій з мінімізацією конфліктів.

В цілому організація праці при відсутності стабільного розподілу робіт – процес складний, потребує високого професіоналізму керівника та бажання робітників забезпечити результати роботи компанії як джерела власного добробуту та стабільності.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір’ян О.І.

Момот Д.О.

НЕЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ НИЗЬКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Специфікою розвитку нашої країни є переважний розвиток низьких технологічних укладів, кінцева продукція яких характеризується незначною доданою вартістю.

Металургійна галузь України відноситься до базових галузей національної економіки. Без металургії неможливий розвиток будівництва, транспорту, важкого машинобудування, а тому і науково-технічний прогрес у цих галузях. Металургія забезпечує понад 40% валютних надходжень країни. При цьому більшу частину в ній займає експорт сировини. Україна збільшує видобування корисних копалин при зменшенні виготовлення сталі та прокату, незначному збільшенні виробництва чавуну та труб, що свідчить про експортну орієнтацію вітчизняних металургії. В Україні переважає виробництво III та IV технологічних укладів, у той час, як усі розвинуті країни мають за основний V і розвивають VI технологічний уклад. У період стрімкого інноваційного розвитку, вільної міжнародної торгівлі та глобалізації це фактичне означає, що Україна свідомо займає нішу сировинних придатків. Одна з причин невигідного позиціонування на світовому просторі, на наш погляд, зумовлена природними умовами. Наявність залізорудних родовищ стала так званою пасткою на шляху інноваційного розвитку України. Можливість експортувати сировину зумовила переривання технологічного ланцюжку виробництва продукції з більш доданою вартістю. Ця думка відображена у дослідженнях С. Гурієва, К. Соніна, Е. Райнерта та інших.

Лобіювання інтересів металургії також порушує рівновагу у структурі промислового виробництва. Експортна орієнтація країни як стратегія потребує глибоких структурних змін галузевої структури, в якій металургія має поступитись місцем іншим високотехнологічним галузям. На жаль, аналіз кількісних та якісних складових економічного зростання свідчить, що, розвиток України повторно відтворюється у руслі експортно-сировинної моделі на основі кількісної складової економічного зростання.

Кожний автомобіль від Audi, BMW, Porsche, Honda, Toyota, Volkswagen, Mercedes, Skoda зроблено зі сталі, що містить залізну руду Полтавського ГЗК (Ferrexpo). Усі розвинуті країни намагаються уникнути видів діяльності зі спадаючою віддачею та ринків з досконалою конкуренцією. Такі види діяльності позбавлені потенціалу для інновацій. Якщо винахідники гаджетів самі встановлюють ціну на продукцію, то гірничо-збагачувальний комбінат намагається бути конкурентоспроможнім на світовому ринку, збільшуючи обсяги виробництва і зменшуючи при цьому ціну сировини. Підтверджується ідеї Е. Райнерта: якщо в країні в основному розвинуте виробництво зі зменшуваною вартістю, то чим більше виробництво на експорт, тим бідніше країна. Готовий продукт може коштувати у 10 а то й 100 разів більше ніж сировина, необхідна для його виготовлення, тому що між сировиною та готовою продукцією знаходиться мультиплікативний виробничий процес, що потребує знань, технологій.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Федорової Ю.В.

Нєрєзова Є. В.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ СПОЖИВАННЯ СИРОВИНИ ТА ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ

В даній роботі розглянуті проблеми споживання сировини та енергетичних ресурсів нашої планети, а також запропоновані шляхи вирішення поставленої проблеми.

Проблема необхідності впровадження альтернативних джерел енергії з кожним роком стає все більше актуальною.

Сучасний світ ставить перед нами факти про виснаження земельних ресурсів, що призводить людство до широкого переосмислення життєдіяльності на планеті.

В даний час суспільство приходить до розуміння того, що все природне забезпечення нашої планети не безмірне і слід переоцінити людські потреби.

Ця глобальна проблема пов'язана з обмеженістю найважливіших органічних і мінерально-сировинних ресурсів планети.

Вчені вже давно попереджають людство про неминуче вичерпання необхідних і доступних для використання запасів нафти і газу, а також в наслідок зникнуть інші найважливіші ресурси для життєдіяльності людства: марганцю, хрому, нікелю , залізної і мідної руди, алюмінію і т. д.

На сьогоднішній день споживання сировини неухильно збільшується:

Нафта - 3450 млн. т.

Природний газ - 3 2220 млрд. м

Вугілля - 4625 млн. т.

Можна виділити наступні заходи, які можуть допомогти розв’язати сировинно-енергетичну проблему:

– для того, щоб зменшити залежність людства від використання природної сировини, потрібно привести заміну багатьох видів природних матеріалів на штучні і синтетичні.

– досягти економію у використанні сировини можна досягти за допомогою впровадження вторинних матеріалів: металобрухту, макулатури, пластмас.

Вирішення сировинної проблеми, крім повсюдної економії природних ресурсів, пропоную більше виділяти бюджет на вивчення теплової енергетики та на впровадження послідовно нових технологічних засад. Такі як, спалювання вугілля у «киплячому шарі».

Розглянуті заходи передбачають широке використання альтернативних джерел енергії, такої як сонячна, вітрова енергія, а також внутрішнє тепло Землі. Якщо тенденції розвитку альтернативних джерел та зберігаючих технологій розвиватимуться, розв’язання сировинної проблеми можливе вже зараз.

Також я пропоную у закладах середньої освіти впровадити урок «Збереження і раціональне використання сировини» таким чином ще з дитинства виховувати у населення бережливе ставлення до природних ресурсів нашої планети. Одним зі шляхів вирішення поставленої проблеми також може бути впровадження матеріального заохочення за розробку нового альтернативного палива, або винаходу який допоможе людству економити будь-яку природну сировину.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Новикова К.С.

ПРОБЛЕМИ МОНОПОЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Є чимало видів продукції, послуг і видів занять, суспільна користь від яких істотно відрізняється від вигоди для приватного підприємця, який ці товари і послуги виробляє або надає.

Саме в тих галузях, де в Україні висока ступінь монополізації, найчастіше зустрічається не найкраща якість продукції і послуг при високих цінах.

Провести лібералізацію можна тільки на тих ринках, де є конкуренція. Тому, заклики до лібералізації монополізованих ринків можна трактувати як спробу ще більше ускладнити можливість держорганів перешкоджати деяким структурам в плані зловживання своїм монопольним становищем.

Нерівність умов конкуренції в нашій країні обумовлюється різними привілеями з боку держави або місцевої влади, пільговим доступом до земельних ділянок, до інфраструктури.

Проблеми, які ми маємо внаслідок високо монополізованої економіки, можна вирішувати тільки за допомогою максимального сприяння розвитку конкуренції.

Якщо великий бізнес набуває надмірну владу на ринку і отримує можливість безперешкодно підвищувати ціни без поліпшення якості продукції або послуг, то споживачі намагаються знайти захист у політиків.

Багато економічних експертів не довіряють державі. Як обґрунтування вони наводять наступне – держкомпанії являють собою вищу форму монополії.

У глобальному індексі конкурентоспроможності наша країна в минулому році займала 81 місце і 137 учасників рейтингу. Слабкими сторонами України були визнані антимонопольна політика, ефективність ринку товарів і послуг, розвиток бізнес-середовища.

Органам центральної виконавчої та місцевої влади необхідно віднести до своїх пріоритетних задач питання розвитку конкуренції.

Антимонопольна політика повинна бути в першу чергу зосереджена на захисті ринку від цінової агресії природних і штучних монополій.

У числі інструментів державного регулювання повинна застосовуватися найсуворіша система санкцій - заборон злиттів і поглинань надвеликих фірм.

Щоб створювати в економіці України умови для зростання конкуренції, ми повинні відрізняти тих експертів, які підтримують інтереси ринку і споживачів, від тих, які виступають виключно на підтримку конкретної «ділової сфери».

Дослідники в галузі історії економіки стверджують, що одним з головних елементів системи зростання розвинених країн Заходу є поділ сфер економіки і політики, а також децентралізація економічної влади.

Україна є однією з найбідніших країн Європи значною мірою через те, що у нас прийнято піклуватися про зручність діяльності монополістів і великих компаній, замість того, щоб забезпечувати чіткі правила для розвитку конкурентних ринків, на яких буде рости якість товарів і послуг, і будуть створюватися передумови для зниження цін.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

ПілюгінД.Ю.

ЗАГРОЗИ ПІДПРИЄМСТВАМ МІСЦЕВОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Світова проблема пандемії висвітлила,крім всіх інших, одну з загрозливих проблем організації життя громад. Вона стосується транспортного забезпечення, особливо в умовах жорсткого карантину. Як відомо, законодавство вимагає в разі досягнення певного рівня захворювань зменшити обсяг пасажирів в транспортному засобі. Для окремих переміщень це використання пасажирами лише сидячих місць, для інших – половини сидячих місць. Порушення суворо карається штрафом. Однак в великих містах наповненість транспортних засобів, особливо в години пік, була досить щільною. Пасажири не тільки сиділи,але й стояли в 2 ряди. Так само для міжмісцевих перевезень в районі та області – кількість маршрутів обмежена. Тому щільність пасажирів в салоні була дуже висока. При впровадженні вищевказаних правил заповнення салонів більше половини громадян не можуть отримати послугу пасажироперевезення. Це призводить до наступних проблем: запізнення на роботу, навчання та в інших справах, що викликає витрати вже для цих підприємств та організацій; збільшення захворювань громадян при тривалому очікуванні в несприятливих погодних умовах з подальшим зменшенням ними споживання та випуску товарів що, відповідно, зменшує отримання країною коштів до бюджету; активне впровадження тіньового сектору в перевезення пасажирів, що додатково наносить шкоду бюджету та призвичаює пасажирів і по закінченні карантинних обмежень користуватися іншими перевізниками. При цьому транспортна компанія не доотримує до двох третин прибутку від запланованого.

Додаткові витрати складають заходи щодо обслуговування транспортного засобу – його дезінфекція, надання захисних засобів водіям та іншому персоналу. Обсяг цих витрат в умовах пандемії зростає в декілька разів. Таким чином, транспортні компанії з надання громадських пасажироперевезень отримують значні збитки. При цьому навіть при наявності планових витрат держави на їх компенсацію існуюча процедура за законом вимагає очікувань протягом тривалого часу з метою дотримання всіх вимог законодавства, що затримує передачу коштів транспортній компанії. Відсутність коштів зазвичай порушує графік профілактики та поточних ремонтів транспортних засобів, що створює додаткові загрози для здоров'я пасажирів – підприємство повинно або брати кредити, або мінімізувати витрати на ремонт, оновлення, приведення до ладу транспорту за графіком. Додаткову загрозу складають не адекватні пасажири, що не бажають дотримуватися правил перевезень та загрожують водію з причини відсутності в останнього можливості саме цю людину перевозити в даній партії пасажирів. Охоронці правопорядку не можуть бути присутніми на кожній зупинці громадського транспорту, тому конфлікт інколи погіршенням здоров'я водія. В цілому зрозуміло, що пандемія вбиває не тільки людей, але й громадський транспорт.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Платова А.П.

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ СФЕРИ ПОСЛУГ

На сьогоднішній день організація праці на підприємстві сфери послуг дуже актуальна та важлива тема для впливу на організаційні відносини, що виникають у процесі спільної трудової діяльності, з метою забезпечення ефективного функціонування і розвитку, як системи організації праці, так і всього підприємства у цілому.

Управління організацією праці передбачає формування і розвиток структури і системності, використання сучасних організаційних засобів і технологій, націлених на упорядкування системи організації праці, тобто на приведення структури її внутрішніх і зовнішніх зв'язків у відповідність з цілями управління.

Наукова організація праці передбачає систематичне впровадження досягнень науки і позитивного досвіду та дозволяє найкращим чином поєднувати техніку і людей в єдиному виробничому процесі, забезпечує найбільш ефективне використання матеріальних і трудових ресурсів, безперервне підвищення продуктивності праці.

Необхідність наукових підходів до управління персоналом зумовлена суттєвими змінами у трудовій орієнтації найманих працівників, які дедалі частіше розраховують не просто на певні посади, а й на кар'єрне зростання. Не менш важлива для них гарантія постійної зайнятості в обраній організації.

Система управління, орієнтована на підвищення ролі організаційної та інноваційної культури підприємства, мотивації працівників і стилю керівництва.

У силу того, що основою продуктивності праці більшості сучасних співробітників є їх власні знання та навички, а не розроблені кимось технології і виробничі методи, результати їх праці можуть разюче відрізнятися за схожих в інших організаційних умовах. Ця риса сучасної економіки дозволяє компаніям досягати колосальних успіхів у конкурентній боротьбі, створюючи додаткову цінність для своїх клієнтів, з іншого − потрібно визнання індивідуальних відмінностей у системах управління співробітниками, що суперечить філософії традиційної системи.

Сфера надання послуг є особливим видом бізнесу, що володіє досить специфічними характеристиками, які можуть стати як чинником зростання конкурентоспроможності підприємства, так і причиною його невдач.

Відповідно, для того, щоб така культура була найбільш ефективною, необхідно враховувати специфіку функціонування підприємств у сфері послуг. Організація праці персоналу також має враховувати специфіку такого підприємства. Зокрема, управління професійною діяльністю кадрових працівників має спиратися на соціально-психологічні методи, які забезпечують успішність взаємодії між персоналом і споживачами послуг.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Єльникової Г.В.

Розумовська Л. О.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Забезпеченість підприємства трудовими ресурсами, їх раціональне використання є важливим фактором підвищення ефективності виробництва. Від ефективності використання кадрового потенціалу залежить своєчасність виготовлення продукції, її якість, раціональне використання основних і оборотних засобів, що знаходить відображення в таких узагальнюючих показниках, як собівартість, витрати, прибуток.

Заробітна плата, з одного боку, є складовою частиною витрат операційної діяльності, з другого – одним із найважливіших елементів мотивації праці.

Для характеристики стану використання на підприємстві персоналу і виявлення резервів збільшення обсягу виробництва та підвищення рентабельності роботи треба використовувати такі показники, пов`язані з рухом, якістю робочої сили, її продуктивністю, а також її вартістю: чисельність персоналу підприємства з точки зору динаміки, категорійної структури, професійної підготовленості, плинності працюючих; використання робітниками і службовцями робочого часу, стан трудової дисципліни; продуктивність праці; фонд оплати праці, динаміка середньої заробітної плати працівників і трудомісткості продукції [1].

Цікаву інформацію для характеристики персоналу підприємства являють собою розрахунки, які описують динаміку рівня кваліфікації робітників. Аналіз та оцінка персоналу повинна спиратися на такі методи: методи експертних оцінок; методи стратегічного аналізу; методи економічної та математичної статистики тощо.

Результати аналізу та оцінки персоналу підприємства є базою для обґрунтування стратегічного розвитку. Саме така думка дає можливість врахувати у моделі управління формуванням персоналу довгостроковий характер та необхідність прогнозу в процесі його розвитку. Для вирішення поставлених задач необхідне розроблення прийнятних для практичного застосування методів аналізу персоналу підприємства, відображення його стану та динаміки в той чи інший період часу.

Оцінка персоналу підприємства має на меті зіставити фактичну величину, якість, обсяги й інтенсивність робіт з їх потенційно можливими параметрами. Оцінка персоналу здійснюється для визначення відповідності працівника вакантному або займаному робочому місцю (посади) і виконується трьома способами:

оцінка потенціалу працівника;

оцінка індивідуального внеску;

атестація кадрів.

Вихідними даними для оцінки персоналу є: моделі робочих місць персоналу; положення про атестацію кадрів; методика рейтингової оцінки кадрів; філософія організації; правила внутрішнього трудового розпорядку; штатний розклад; особисті справи співробітників; накази по кадрах; соціологічні анкети, тести.

Література.

1. Чобіток В. І., Волощенко А. В. Формування системи управління персоналом на промислових підприємствах: теоретичний аспект. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. № 50. С. 313–318.

2. Чобіток В. І. Ефективність формування та використання кадрового потенціалу на вітчизняних промислових підприємствах. Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка». 2013. Т. 18. Вип. 3/3. С. 145–147.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Чобіток В.І.

Рябов О.В.

СТИМУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ ДІЛОВОЇ ОЦІНКИ ПРАЦІВНИКА ОРГАНІЗАЦІЇ

Теорія і практика оцінки персоналу в Україні нині перебуває на етапі становлення. Для вітчизняної практики оцінювання персоналу все ще характерними є відсутність комплексності, еклектичний підхід, коли результати оцінки здобувають за допомогою сукупності не пов'язаних між собою оціночних методів; брак систематичності та регулярності у застосуванні процедур оцінювання. До характерних ознак чинних в Україні систем оцінювання персоналу слід віднести й орієнтацію на спрощені процедури оцінки, брак конструктивного зворотного зв'язку між об'єктом і суб'єктами оцінювання. Аналіз практики оцінки персоналу в розвинених країнах Заходу засвідчує такі основні тенденції в цій галузі як: поширення сучасних методів оцінки на всі категорії персоналу; розширення доступу персоналу до результатів його оцінки; активне включення персоналу в процес його оцінки через залучення до самоаналізу діяльності і розробки заходів з поліпшення роботи; розширення кола оцінювачів, у ролі яких, крім безпосереднього керівника, часто виступають вищі менеджери, колеги по роботі, підлеглі, споживачі результатів праці. Усе це свідчить про актуальність потреби вдосконалення практики оцінки персоналу в нашій країні. Підприємства мають збільшувати якість продукції, що випускають а також вимоги до професійної діяльності працівників. Будь-яка оцінка є наслідком порівняння об'єкту з певними еталонами, нормативними вимогами, загальновідомими параметрами. Не є винятком і оцінка персоналу, яка передбачає порівняння певних характеристик людини – професійно-кваліфікаційного рівня, ділових якостей, результатів праці – з відповідними параметрами, вимогами, еталонами. Навіть такі суто індивідуальні риси людини, як краса, розум, сила, ретельність, завжди визначаються «проти чогось», а отже, підлягають оцінюванню. Отож, правомірним є твердження, що оцінювати персонал – це значить порівнювати «ідеального» працівника з тією реальною людиною, що працює в конкретній фірмі на конкретній посаді. Оцінка персоналу полягає у визначенні того, якою мірою кожен працівник досягає очікуваних результатів праці й відповідає тим вимогам, які випливають з його виробничих завдань. Таким чином, завдання ділової оцінки працівника полягає у визначенні його трудового потенціалу, рівня використання цього потенціалу, відповідності працівника наявним вимогам до посади (професії), міри ефективності його трудової діяльності, а отже, у визначенні цінності працівника для підприємства (організації). Оцінка персоналу (самооцінка та зовнішня) виконує основні функції: орієнтувальну і стимулюючу. Орієнтувальна функція полягає в тому, що кожна людина через оцінку з боку суспільства та з допомогою самооцінки усвідомлює себе, свій стан і поведінку, отримує можливість визначити напрями і способи дальшої діяльності. Стимулююча функція оцінки виявляється в тому, що вона, породжуючи в людини переживання успіху або невдачі, підтверджуючи правильність або неправильність вибраної поведінки, спонукає людину до діяльності в певному напрямку. Отже, об'єктивно проведена оцінка діяльності не тільки дає можливість працівникові мати уявлення про те, як було оцінено виконану ним роботу, а й значною мірою впливає на мотивацію його дальшої трудової діяльності.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Карлової О.А.

Семерніна Ю.Є.

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Сьогодні неурядові громадські організації (далі НУО) активно впливають на громадську думку і мають помітний вплив на вирішення проблем людства як глобального так і місцевого характеру. Діяльність НУО служить індикатором розвитку демократії. Вона дозволяє задіяти у вирішенні соціальних завдань найбільш активних громадян, розробляти нові підходи до вирішення наявних проблем. Тим самим НУО сприяють більш ефективній роботі щодо вирішення проблем суспільства. Конфлікт як невід'ємний елемент соціального буття особистості і громадських організацій може виконувати принаймні дві узагальнені функції: позитивну (конструктивну) і негативну (деструктивну). До конструктивних функцій можна віднести такі, як інформаційно–пізнавальна, інтеграційна, функція стимулювання адаптації тощо. Фактором, що об'єднує ці функцій можна вважати процес розвитку особистості загалом і його професійного зростання як фахівця. До деструктивних функцій конфлікту в діяльності громадських організацій слід віднести виникнення безладдя та нестабільності, створення несприятливих умов для реалізації державної політики певними структурними підрозділами органів державної влади, неможливість проконтролювати та усунути всі негативні прояви у відносинах між конфліктуючими, використання неконструктивних (насильницьких) методів роботи та взаємодії під час конфлікту тощо.

Структура конфлікту розглядається комплексно, як така, що складається з об'єктивної та суб'єктивної частин. Об'єктивна підструктура конфліктів в управлінській діяльності громадських організацій включає в себе такі складові: об'єкт та предмет конфлікту, учасники конфлікту, макросередовище та мікросередовище конфліктного процесу. До суб'єктивної підструктури слід відносити психологічні моделі та образи конфліктної ситуації, які існують в учасників конфлікту; мотиви дій конфліктантів; цілі, які ставлять перед собою конфліктанти; актуальні психічні стани конфліктуючих; можливі дії учасників конфлікту та результати цих дій. Під час розгляду причин виникнення конфліктів слід зазначити, що конкретний їх види залежать від концепції розгляду конфлікту. Так, в управлінській діяльності можна виокремити причини, пов'язані з обмеженістю ресурсів (матеріальних, людських тощо), які потрібно розподіляти; пов'язаних з взаємозалежністю завдань, які виконують члени громадських організацій; з розбіжністю цілей; розбіжністю в уявленнях і цінностях посадових осіб; з різницею в стилі поведінки і життєвому досвіді посадовців; причини, пов'язані з незадовільними міжособистісними комунікаціями державних службовців. Прогнозування конфлікту - найважливіший вид діяльності суб'єкта управління, який спрямовано на виявлення причин конфлікту в потенційному розвитку. Основними джерелами прогнозування конфліктів вважаються результати вивчення об'єктивних і суб'єктивних умов та факторів взаємодії між людьми з урахуванням їхніх індивідуально-психологічних особливостей. Запобігання виникненню конфліктів ґрунтується на результатах їх прогнозування.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіка та менеджменту Федорової Ю.В.

Сироткина А.О.

СТАТИ ФАХІВЦЕМ – ОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В УІПА

Для багатьох здобувачів освіти. особливо на перших курсах навчання, майбутнє працевлаштування стає питанням, що викликає невпевненість та острах. Багато хто вважає, що на цікаву та значущу роботи влаштуватися досить складно – відсутній досвід, стаж роботи, немає впевненості у власних силах. На мій погляд, здобувач освіти вже після отримання диплома бакалавра може працювати в багатьох місцях, в тому числі й на досить відповідальних посадах. Наприклад, розглянемо можливість роботи на посаді адміністратора в організації Центра надання адміністративних послуг або на аналогічних посадах.

Працівники на цій посаді виконують багато функцій, з яких ми виділимо наступні, на наш погляд, найбільш важливі як для організації, так і для споживача:

1. Забезпечують організацію надання адміністративної послуги кожному клієнту таким чином, щоб він отримав результат у найкоротший термін, за мінімально можливу кількість відвідувань Центру;
2. Проводячи аналіз процесу діяльності (власної та супутніх), формулюють та впроваджують на практиці процеси спрощення процедури отримання адміністративних послуг, поліпшення якості їх надання;
3. Забезпечують оптимізацію та реалізацію механізму особистого та опосередкованого інформування суб‘єктів звернень про вимоги та порядок надання адміністративних послуг, забезпечення можливості її отримання, терміни отримання та ін.

Враховуючи, що робота в цілому та особливо виконання перелічених функцій пов’язані з тісним спілкуванням з клієнтом, зі специфічними комунікативними процесами, виділимо якості, які потрібно напрацювати здобувачу освіти під час навчання для якісного виконання функцій.

Як вказано вище, для роботи на посаді адміністратора потрібно мати відповідні комунікативні навички. Тому необхідно буде вивчати комунікативний менеджмент, риторику, психологію, антикризове управління. Ці ж предмети надають можливість пояснювати складні елементи адміністративних процесів. Та до цього списку вважаю необхідним додати педагогічну майстерність, виховання тощо. Адміністратор Центру повинен володіти значною кількістю юридичних знань. Тому здобувачу необхідно вивчати всі правові предмети, державне та регіональне управління. Спілкування з колегами, організація власної діяльності та оптимізація інформаційних потоків може бути забезпечена вивченням дисциплін з управління персоналом та менеджменту. Автоматизовані робочі місця потребують знань комп’ютерних програм та відповідної техніки, тому в нагоді стане вивчення інформаційних систем та технологій.

Тобто, випускник-бакалавр має всі компетенції для виконання даної діяльності, має право на роботу на цій посаді.

Робота виконана під керівництвом доценту кафедри Економіки та менеджменту Кір’ян О.І.

Слепцов О.

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ

Інституційне середовище залишається слабким місцем в проведенні всіх трансформаційних процесів. Економіка України склалася як змішана, з вагомим прошарком приватної власності, проте управління промисловим розвитком відбувається без належного узгодження інтересів держави та бізнесу.

Недостатня увага до процесів структурної модернізації пов'язана, на нашу думку, з наступними причинами:

– суб'єкти підприємницької діяльності, які працюють в енерго-сировинному секторі, маючи свою нішу на світовому ринку та привілейовані (завдяки протекціоністським заходам) умови господарювання вдома, не відчувають достатньої мотивації до структурно-технологічної модернізації виробництв;

– в інноваційному секторі не сформувались потужні господарюючі суб'єкти, здатні ініціювати проведення масштабних структурних перетворень.

Тому функції суб'єкта цілеспрямованої та динамічної структурно-технологічної модернізації мусить взяти на себе держава.

Для досягнення цієї мети необхідно:

1. Провести інвентаризацію інноваційно активних підприємств з визначенням їхніх можливостей до виробництва наукомістких та високотехнологічних видів продукції, які б мали попит на внутрішньому та зовнішньому ринках.

2. Стимулювати реорганізацію головного ланцюжка промислових підприємств, з утворенням великих об'єднань, котрі за своїм фінансовим, організаційним і науково-технологічним потенціалом були б здатні ініціювати та проводити структурно-технологічні зміни. Для цього необхідно внести відповідні зміни в антимонопольне законодавство, переглянувши як помилковий принцип розукрупнення великих підприємств.

3. Активізувати утворення інститутів розвитку (галузевих банків реконструкції та розвитку зі змішаним капіталом, венчурних інноваційних фондів, бізнес-інкубаторів, центрів з трансферу технологій тощо), діяльність яких має сприяти зниженню інноваційних ризиків та трансакційних витрат, забезпечити підтримку інноваційних проектів на неприбуткових стадіях реалізації.

4. Оптимізувати систему бюджетних наукових закладів галузевого профілю за критерієм результативності науково-технічної діяльності. Для цього необхідно на довгостроковій основі, з введенням державно-приватного партнерства, стимулювати створення науково-виробничих ланцюжків з реалізації проектів модернізації та оновлення промислових виробництв.

5. Підняти рівень інформаційного забезпечення державної регуляторної політики.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Юхнова Б.Ю.

Слепцов О.

ОСОБЛИВОСТІ ЧАСУ ЯК РЕСУРСУ

Час є унікальним ресурсом. Його особливістю на відміну від інших ресурсів є те, що час не можливо ані купити, ані продати чи накопичити, передати, замінити чимось іншим, примножити. Тож, час є одним із ресурсів, що не відновлюється. Більш того, це найбільш швидкопсувний продукт, який не можливо зберігати. Він іде завжди і безповоротно.

Існує реальний час та його моделі. Людство, намагаючись зрозуміти природу часу, «заганяє» час у рамки будь-яких моделей, наприклад, годинник. Хоча, він нам нічого не каже про реальний час життя будь-якої людини. Годинник не описує нам реального часу жодного з існуючих у світі предметів, це лише конвенціональна модель часу, що дозволяє людям домовлятися однакового розуміння часу того чи іншого об’єкту. Реальний час відображає зміну властивостей об'єкта по відношенню до інших об'єктів. Час це відносна величина. Тож, насправді, не буває людей, які працюють повільно чи швидко, бувають люди, які працюють повільніше, ніж того потребує графік.

Ставлення до часу – один з показників організованості, діловитості людини. Час є ключовим, тобто стратегічним, ресурсом організації або людини, необхідним для досягнення успіху в чомусь конкретно або для стійкого процвітання в цілому. Час, як ресурс, кожна людина має в своєму розпорядженні спочатку в рівній кількості, але результати його використання у різних людей різні. Уміння правильно витрачати свій робочий час,удосконалювати процес його планування є ознаками організованого керівника. Брак часу є результатом відсутності організованості роботи, чіткості та плановості.

Вважаю, що люди в принципі не підготовлені до керування власним часом, нас цього ніде не навчають, ті хто хоче, використовують деякі методи аби почати управляти ним. Наприклад, деякі керівники ведуть щоденники щодо фактичних витрат свого часу, але при зіставленні фактичних і передбачуваних витрат завжди знаходяться великі розбіжності. При аналізі використання часу слід покладатися не на Вашу пам’ять, а на конкретні, завчасно зроблені, записи. Саме тому, керівники, які прагнуть підвищити ефективність їхньої праці, повинні знати, що управління часом вимагає перш за все аналізу їх витрат.

Існує декілька стратегій для управління часом: прискорити, уповільнити, накопичити та впорядкувати. У стратегії прискорення, якщо брати організацію, це може бути прискорення виконання операцій (змінити нормативи), ефективна система прийняття рішень, у стратегії уповільнення – збільшення терміну експлуатації обладнання, матеріальної бази, у накопичення – формування навичок резервування часу у менеджерів і співробітників, у впорядкування – ефективне планування. Вже всім відомо, що час не має ціни, його пропозиція не варіює. Не зважаючи на те, який високий попит на час може бути, пропозиція не буде від цього зростати, бо не може. Час не відобразиш кривою граничної корисності.

Який ми можемо зробити з цього висновок? Я би хотів передати його словами Пітера Ф. Друкера: «Час – найбільш обмежений капітал, і якщо не вмієш розпоряджатися ним, не зможеш розпоряджатися нічим іншим».

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Дуднєвої Ю.Е.

Степанова А.О.

НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ЯВИЩА МОНОПОЛІЗАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Конкуренція завжди пов'язана з монополією, в якій відбувається концентрація капіталу і торгівлі в руках одного або декількох суб'єктів, також виступає ускладнюючим фактором розвитку ринку.

Монополія це велике об'єднання, яке концентрує виробництво і збут певної продукції з метою отримання максимального прибутку.

На сучасному етапі розвитку світового ринку та торгівлі важко уявити економіку будь - якої країни без монопольних процесів у виробництві тих чи інших товарів. З розвитком процесів концентрації капіталу і виробництва, централізації капіталу в руках приватних власників та трансформації індивідуальної приватної власності, що викликали монопольні процеси та й самий термін монополія.

Монополії найчастіше диктують споживачеві свої умови на ринку, так як основна частина виробництва знаходиться в їх руках. Отже, на ринку існує єдиний виробник, у якого є право розпоряджатися всіма ресурсами і розповсюджувати свій вплив на всі сфери життя.

Монополістична конкуренція являє собою ринкову ситуацію, коли невеликі виробники пропонують не ідентичні, а схожі продукції. Тому у кожного підприємства є невелика частка ринку, що дозволяє обмежувати контроль над ринковою ціною.

В умовах монополістичної конкуренції суперництво зосереджується не тільки на ціні, а й на нецінових факторах, таких як: якість, реалізація і реклама.

Продукти можуть розрізнятися по фізичним або якісними параметрами. Це відмінності які включають функціональні особливості, матеріали, дизайн і якість роботи. Таким чином, під монополістичною конкуренцією маються на увазі галузі, що складаються з відносно великого числа фірм, що діють у виробництві диференційованих продуктів і товарів на засадах змагальності.

Монополізація економіки має досить неоднозначний вплив на розвиток країни. До позитивного впливу монополізації відносять те, що у гігантських підприємств та їх об’єднань більше можливостей розвивати сучасне виробництво та фінансувати крупні науково-дослідні лабораторії.

До негативних чинників відносять те, що монопольні ціни ведуть до штучного дефіциту, усюди усувають конкурентів, руйнуючи тим самим нормальний ринок, знижують якість продукції, ігнорують досягнення НТП, забезпечують власні надприбутки. Монополістичні об’єднання придушують конкуренцію та тим самим знищують рушії економічного прогресу в країні

Визначення впливу монополій на економіку в цілому є дуже важливим і водночас вкрай складним завданням, що потребує значного масиву статистичної інформації, але з вище наведеного можна сказати, що навіть враховуючи позитивні фактори розвитку монополістичних об’єднань в країні , монополії мають гальмівний вплив на економічний розвиток, знижують її науково – технічний та виробничий потенціал.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Сусленкова А.Д.

УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Управління персоналом здійснюється в межах організаційних структур, через які реалізується планомірний і систематичний вплив на поведінку членів колективу організації та відносини між ними. Ці структури мають сприяти цілеспрямованому й ефективному управлінню персоналом і всією організацією через механізм взаємодії принципів і засобів управління.

Управління персоналом є складним і складовим компонентом управління організацією. Складним тому, що люди за своїм характером відрізняються від інших ресурсів і вимагають особливих підходів і методів управління.

Суть управління людськими ресурсами в забезпеченні досягнень цілей організації за рахунок комплектування її персоналом відповідної компетенції, вибору стратегії управління людськими ресурсами, визначення шляхів розвитку необхідної компетенції всього персоналу і кожного її співробітника зокрема.

Зазвичай в науці виокремлюють такі методи управління персоналом: адміністративні (організаційно-розпорядчі); економічні; соціально-психологічні.

Адміністративні методи (АМ) базуються на владі, дисципліні та стягненнях і мають прямий вплив на об’єкт. Основне завдання АМ− підтримання дисципліни праці і забезпечення її організаційної чіткості.

Економічні методи управління персоналом являють собою сукупність способів впливу на персонал шляхом створення економічних умов, що спонукають персонал діяти в потрібному для організації напрямку. Вони мають непрямий характер впливу, об’єктом яких є базові потреби людини.

Соціально-психологічні методи ґрунтуються на соціальних відносинах, моральному і психологічному впливі, діють на цінності людини через норми поведінки, моральне мотивування, соціальну політику на підприємстві.

Важливе значення має профіль підприємства, де здійснюється управління персоналом. Від цього залежить і вибір методів, і акцентування впливу. Наприклад, у сфері послуг, активізуються соціально-психологічні методи, висуваються умови етичного ставлення до споживачів послуг.

Психологічне планування складає новий напрямок в роботі з персоналом по формуванню ефективного психологічного стану колективу організації. Воно витікає із необхідності концепції всебічного розвитку особистості людини, усунення негативних тенденцій організації відсталої частини трудового колективу.

Отже, ефективність методів управління залежить від їх мотиваційної спрямованості, системності та наявності механізму їх реалізації і передбачає постійний процес з вивчення правового середовища, в якому працює організація, що в кінцевому підсумку дасть змогу забезпечити правову та економічну безпеку підприємства.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри Економіки та менеджменту Єльникової Г.В.

Танько А. М.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Технологічна революція надає найпотужніше вплив не тільки на кількісні, а й на якісні характеристики зайнятості. У міру того як цифровізация і становлення цифрової економіки сформували нові нетипові форми зайнятості (дистанційна робота, фріланс, робота онлайн на основі інтернет-платформ і т.п.), вони зробили серйозний вплив і на те, як організована робота і як роботодавці і працівники взаємодіють один з одним.

З впровадженням цифровізації і розширенням економіки на вимогу робота стала менш прив'язана до простору і часу, що створює більше автономії у працівників, послаблює контроль за ходом її виконання з боку роботодавця, створює більш комфортні умови для обліку приходу-відходу працівників (повсюдно в світі в великих і середніх компаніях використовується електронний облік робочого часу за допомогою електронних бейджів), впроваджується моніторинг роботи співробітників за допомогою використання веб-камер. Однак існують проблеми, які можуть негативно впливати на права працівників, на підтримку їх здоров'я і психологічного комфорту на робочих місцях. Наприклад, неясно, які межі втручання роботодавця в особисте життя працівників, в використання ними часу відпочинку, чи є у працівників право на відключення (право не відповідати на дзвінки, на електронні листи, СМС-повідомлення, отримані від керівництва у позаробочий час). Важливу роль в умовах побудови цифрової економіки відводиться колективним переговорам і консультацій між роботодавцями та працівниками. Перші порівняльні дослідження впливу цифровізації на колективні трудові права (розглядалася робота на основі інтернет-платформ) стали проводитися в рамках МОП (JohnstonandLand-Kazlauskas 2019). Однак універсальних рішень, прийнятних для багатьох країн світу, поки не знайдено.

Інформування та консультування працівників до впровадження нових цифрових технологій, як свідчать національні практики, можуть згладити перехід, зробити його менш болючим.

Цифровізация впливає на колективні трудові відносини між роботодавцями (їх об'єднаннями) та працівниками (профспілками, їх об'єднаннями) не тільки при нетипових формах зайнятості, а й у традиційних трудових відносинах і всіх галузях економіки, оскільки комп'ютерні та цифрові технології кардинально змінюють організацію взаємодії соціальних партнерів між собою.

Література:

1. Котова С. И. Концепция трудовой занятости: цифровые профсоюзы, право на трудоустройство, абсолютное социально-обеспечительное отношений. *Трудовое право в России и за рубежом.* 2018. 2: 10-13.

2. Лютов Н. Л. Адаптация трудового права к развитию цифровых технологий: вызовы и перспективы. 2019. URL: https://doi.org/10.17803/1994-1471.2019.103.6.098-107c.

3. Головенчик Г. Г. Трансформация рынка труда в цифровой экономике. *Цифровая трансформация.* 2018.4(5): 27–43.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кононенко Я.В.

Тімаріна О.В.

УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМІВ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ІЗ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Громадянське суспільство є невід'ємною частиною механізму, який забезпечує функціонування демократичних інституцій та стабільності політичної та соціально-економічної системи будь-якої країни, роблячи внесок до розвитку надійної та збалансованої державної політики. Успішна співпраця між органами влади та організаціями громадянського суспільства зумовлена створенням сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства. Концепція єдності та співпраці між державними органами влади та громадянським суспільством у розробці, реалізації та моніторингу державної політики, яка знаходиться в прямих інтересах суспільного блага, є однією з головних характеристик сучасної держави, яка стоїть на службі своїх громадян. Одна з основних проблем сучасних демократій полягає у відстороненні громадян від політичних процесів. Громадянське суспільство надає громадянам, разом із представниками політичних партій і лобі, альтернативний спосіб доносити різні погляди та забезпечувати різні інтереси у процесі прийняття рішень. З огляду на це, реформування багатьох сфер діяльності суспільства є актуальним та нагальним і потребує узгодження цих змін із громадськістю, що є необхідною складовою демократизації цього процесу.

Неурядові організації та громадянське суспільство роблять значний внесок у розвиток і реалізацію демократії і прав людини. Термін «неурядові організації» використовується для позначення організованого громадянського суспільства, у тому числі об'єднань волонтерів, некомерційних організацій, асоціацій, фондів, благодійних організацій, а також спільнот або груп активістів за географічним положенням або за інтересами. Основні види діяльності неурядових організацій зосереджені на принципах соціальної справедливості, прав людини, демократії та верховенства права. Метою неурядових організацій є просунення цих принципів та поліпшення життя людей. Зазначено, що неурядові організації становлять найважливішу складову процесу участі у відкритому, демократичному суспільстві завдяки залученню великої кількості осіб. Неурядові організації мають унікальну довіру своїх членів і суспільства в цілому в озвучуванні проблем, представленні їх інтересів та залученні до участі у процесах, забезпечуючи тим самим вирішальний внесок у розробку політики. Напрями взаємодії ГО з органами державної влади такі: упровадження інструментарію електронної участі на веб-сайтах громадських організацій; своєчасне реагування за їх допомогою на пропозиції та звернення громадськості; створення відповідної нормативно-правової та інституційної бази, яка б забезпечувала сприятливі умови для розвитку електронної участі; упровадження сервісно орієнтованих підходів у державному управлінні; розширення доступу громадян до інформаційно-комунікаційних технологій та підвищення рівня їхньої комп'ютерної грамотності; посилити увагу до висвітлення кращих практик державно-громадської взаємодії за різними напрямами; запровадити систему безперервної громадянської освіти як засобу поширення демократії участі, розбудови громадянського суспільства, об'єднаного та консолідованого навколо європейського цивілізаційного вибору України.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Федорової Ю.В.

Чистякова А.Є.

МОТИВАЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ОСОБИСТОЇ ІНІЦІАТИВИ ПЕРСОНАЛУ

Для функціонування будь-якого підприємства необхідні працюючі кваліфіковані робочі кадри, грамотні, здатні до нестандартного підходу та гармонійно розвинені управлінці. Однак навіть якщо вдалося сформувати такий колектив, не потрібно забувати про мотивацію та її позитивний економічний вплив для підприємства .

Кожного дня працівник переживає значну кількість стресових ситуацій в своєму повсякденному житті та особливо на робочому місці. Величезна кількість перевантажень, надмірні вимоги, велика кількість «зайвої паперової роботи», монотонне виконання трудових операцій, невідповідні умови праці, низька заробітна плата та нестабільність робочого графіка є реаліями сучасних українських підприємств та фірм, що призводять до втрати персоналом професійної активності та особистої ініціативи, а згодом і до колосальних матеріальних втрат підприємства, бо саме від гарно вмотивованого та задоволеного умовами праці та заробітною платою персоналу залежить розвиток та процвітання фірм.

Активність та особиста ініціатива персоналу є основною умовою усіху підприємства, зрощення його капіталу та попиту на продукцію не лише на ринках однієї країни, але й передових країн світу, саме тому так важливо знати що ж це таке.Активність — найважливіша характеристика діяльності і часто розглядається як її синонім, вона в основному проявляється в спрямованості особистості на певну діяльність та ретельний добір засобів і способів її виконання.

Професіональна активність є неможливою без особистої ініціативи робітників. Поняття особистої ініціативи включає в себе активну діяльність фізичної чи юридичної особи, спрямовану на досягнення певної мети. Вона впливає на

Досягнення професійної активності та ініціативності неможливо без використання мотиваційного впливу, що задіює особистий потенціал членів персоналу та є дієвим методом з тимчасовими витратами .

Мотивація – це процес стимулювання працівників до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей підприємства. Мотивація необхідна для ефективного виконання прийнятих рішень і запланованих завдань. Якщо людина мотивована, її задоволення від роботи може призвести до якісного результату.

До найбільш ефективних засобів мотиваційного впливу можна віднести:матеріальне заохочення, командні тренінги, курси підвищення кваліфікації за рахунок фірми, преміальні виплати, сумісні святкування та відпочинок на природі, можливість стажування закордоном та забезпечення належних трудових умов.

Залучення вищеперерахованих заходів має допомогти підвищити рівень ефективності праці персоналу, зробити його більш свідомим, відповідальним та вмотивованим, знизити рівень стресу на робочому місці, знищити явище професійного «вигорання» та значно підвищити рівень доходу фірми чи підприємства.

Робота виконана під керівництвом асистента кафедри Економіки та менеджменту Васильєвої М.О.

Шамаріна Ю.В.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сучасні організації функціонують в умовах швидко мінливого зовнішнього середовища і гострої конкуренції. Стан персоналу підприємства, рівень його кваліфікації та професіоналізму, здатність найманих працівників оптимально вирішувати поставлені перед ними виробничі завдання і приносити прибуток підприємству безпосередньо залежать від тих теоретичних підходів і практичних методів роботи з людьми, які використовують в своїй повсякденній роботі менеджери компанії.

Управління персоналом – це забезпечення організації необхідною кількістю працівників, що виконують необхідні виробничі функції [1].

Основною сутністю управління персоналом є те, що працівники розглядаються як цінність компанії, її конкурентна перевага, яку треба активно розвивати, удосконалювати для досягнення стратегічних цілей компанії. Головна мета системи управління персоналом: забезпечення кадрами, організація їх ефективного використання, професійного та соціального розвитку, а також досягнення раціонального ступеня мобільності персоналу.

Методи управління персоналом – це способи і прийоми впливу на персонал для досягнення цілей організації. Методи управління розділяють на групи за різними критеріями, наприклад, за характером управлінського впливу виділяються: методи інформування, методи переконання і методи примусу, а за характером впливу на людину: адміністративні, економічні та соціально-психологічні [2].

Функції управління персоналом це набір дій, за допомогою яких здійснюється процес управління кадрами в організації. Розрізняють такі основні функції управління персоналом: планування, організація, контроль, розвиток персоналу, мотивація результатів праці, правове й інформаційне забезпечення процесу управління персоналом [1].

Аналіз і оцінка ефективності управління персоналом необхідні не тільки для того, щоб отримати уявлення про те продуктивно чи ні працює кадрова служба, а й знайти шляхи вирішення існуючих проблем управління, підвищуючи, тим самим, його якість. Аналіз системи управління персоналом допомагає стабілізувати роботу організації, поліпшити психологічний клімат в колективі, підвищити продуктивність праці. Крім того, за допомогою нього вдається адаптувати прийоми, методи і технології управління під сучасні ринкові вимоги, створити кадрову політику, яка буде працювати на благо підприємства. Аналіз може проводитися у вигляді: наукового дослідження з отриманням тільки теоретичних результатів; дослідження з виявлення можливості застосування чужого практичного досвіду; системного підходу, який полягає в комплексному аналізі діяльності всього підприємства, де система управління кадрами є однією з підсистем. Отже, одним з найважливіших аспектів успішної діяльності підприємства є створення ефективної системи управління персоналом. В основі управлінської діяльності організації завжди лежать принципи, методи і форми управління, що передбачають вплив на людські інтереси шляхом економічного, психологічного або адміністративного управління.

Література.

1. Чобіток В. І., Волощенко А. В. Формування системи управління персоналом на промислових підприємствах: теоретичний аспект. *Вісник економіки транспорту і промисловості.* 2015. № 50. С. 313–318.

2. Чобіток В. І. Ефективність формування та використання кадрового потенціалу на вітчизняних промислових підприємствах. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка».* 2013. Т. 18. Вип. 3/3. С. 145–147.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Чобіток В.І.

Шамрицька Є.

ПРОБЛЕМА МОНОПОЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

У сучасних умовах господарських відносин конкуренція на товарних ринках привертає пильну увагу не тільки спеціалістів, але і широких прошарків населення. Тому на даному етапі величезне значення має створення і удосконалення законодавчої бази з приводу регулювання монополістичних процесів і конкуренції, розуміння населенням України необхідності економічних реформ у даній сфері.

Українська економіка відрізняється високим рівнем монополізму. Але на відміну від більшості країн світу переважний шлях формування монополізму в Україні – не укрупнення конкуруючих підприємств, а утворення монополій в результаті процесів приватизації та подальшої концентрації капіталу в межах окремих галузей. Реалізація конкурентної політики впродовж останніх років дала можливість затвердити конкурентні відносини на більшості товарних ринків України. Проте проблема монополії все ж таки не зникла і монополізація економіки України ще залишається досить високою.

Основними причинами необхідності регулювання дій монополій є відсутність у останніх стимулів для впровадження досягнень науково-технічного прогресу, придушення конкуренції, проведення цінової дискримінації.

Тому на державному рівні необхідно використати такі шляхи для подолання монополізму:

1. У разі суспільної необхідності та з метою усунення негативного впливу на конкуренцію органи державної влади повинні здійснити заходи антимонопольного регулювання відповідно до вимог законодавства та заходи щодо демонополізації економіки, які передбачені відповідними державними програмами.

2. Органам державної влади та органам місцевого самоврядування необхідно заборонити приймати акти або вчиняти дії, які спрямовані на економічне посилення існуючих суб’єктів господарювання – монополістів та утворення без достатніх підстав нових монопольних об’єднань, а також приймати рішення про виключно централізований розподіл товарів.

3. Проти монополій треба застосовувати високе оподаткування монопольних прибутків, контроль за цінами на продукти виробництва монопольних утворень, переведення монополій у державну власність, адміністративне покарання за порушення антимонопольного законодавства, здійснення демонополізації, розукрупнення монополій.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Юхнова Б.Ю.

Шевченко Д.Ю.

ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ЯК ВАГОМИЙ РЕСУРС РИНКУ РОБОЧОЇ СИЛИ

Керівництво більшості підприємств бажає заповнювати вакансії робітниками, що вже мають стаж роботи не менше 2-3 років, мають закінчену професійну освіту, досвід роботи в організаціях аналогічної спрямованості. Однак кожен на початку свого трудового шляху не мав стажу роботи, досвіду роботи. Найбільш досвідчені керівники все частіш приділяють увагу в якості трудових ресурсів здобувачам освіти, в т.ч. денної форми навчання. Розглянемо їх переваги в якості трудових ресурсів організації.

Здобувач освіти частіш за все потребує працевлаштування на неповний робочій день, бо повинен мати можливість відвідувати заняття та виконувати завдання. Їм бажано працювати ввечері та вночі. Тобто, ці працівники досить ефективно узгоджують зайнятість з робітниками-батьками, що мають малих дітей і можуть виходити на роботу переважно лише в першій половині дня. Таким чином керівник може отримати фахівця з дітьми на не повний робочий день, працівника на менш кваліфіковані роботи на залишок робочого часу; та наставника в особі першого робітника для студента в разі такої організації діяльності, щоб забезпечити їх перетин протягом хоча б години.

За рахунок відсутності досвіду та стажу роботи здобувач освіти частіш за все претендує на менший рівень оплати праці, ніж інші робітники, тим самим дозволяє «економити» фонд оплати праці. Крім того, він менш вибагливий до умов праці, бо бажає закріпитися на робочому місці або сприймає його як тимчасове на час навчання, і тому менше переймається наявними негараздами.

Здобувач в силу вікових особливостей є досить творчим працівником, тому при адекватній реакції керівництва здатен формулювати неочікувані пропозиції щодо оптимізації процесу праці, виконання тих чи інших функцій. Він може біти джерелом розвитку підрозділу. Крім того, він має можливість консультуватися в закладі освіти з питань, що виникли в процесі роботи,та отримувати неочікувані рішення від викладачів. проходження практик за місцем роботи дозволяє організації формувати йому певні завдання в рамках програми практики. Це дозволяє отримувати майже безкоштовні консультації з окремих питань висококласних фахівців без їх прямого залучення до вирішення проблеми та без оплати їх праці організацією. Крім того, робітник-здобувач додатково ставить викладачам в закладі освіти практичні питання, тим самим розвиває свій потенціал в потрібному організації напрямку.

В разі, коли здобувач не може виконувати роботу на потрібному організації рівні, він може бути звільнений. Але якщо він проявив себе як потрібний в майбутньому фахівець, організація має можливість поза конкуренцією на ринку залучити його до себе на роботу після закінчення навчання в закладі освіти, сформувавши відчуття подяки як чинника позитивної мотивації для поточної та майбутньої активної діяльності.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кір'ян О.І.

Шкіря К.О.

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Фінансовий стан підприємства є основним показником ефективності діяльності, так як фінансова стабільність - одна з головних цілей функціонування. Фінансово стабільне підприємство – успішне підприємство, оскільки це свідчить по те, що підприємство має нормальний рівень прибутку, є успішним на ринку, ефективно розпоряджається своїм майном та ресурсами, реалізує свій потенціал у всіх сферах діяльності.

Для того щоб досягти фінансової стабільності необхідно ефективно розпоряджатися наявними фінансовими ресурсами. Для оцінки стану фінансових ресурсів необхідно проводити їх діагностику.

Діагностика фінансового стану підприємства – це система цільового фінансового аналізу, скорегованого на виявлення чинників, причин фінансової неспроможності підприємства, встановлення тенденції їх розвитку та вибору варіантів найкращого вирішення наявних проблем [1, с.66].

Можна виділити дві загальні групи фінансової діагностики: експрес-діагностика та комплексна, поглиблена діагностика.

Експерс-діагностика – це швидка, оперативна діагностика, що має на меті в якомога коротші строки провести аналіз та оцінку, виявити найбільш серйозні проблеми в цілому та у фінансовій сфері особливо при наявності обмеженої кількості інформації, визначити напрями подальшої поглибленої діагностики. Характеризує ефективність діяльності підприємства з точки зору її відповідності оперативним (тактичним) цілям бізнесу[2].

Комплексна («детальна») діагностика – докладне аналітичне дослідження, що дає глибоке розуміння поточної ситуації і є основою для визначення як стратегії перетворень в досліджуваних сферах діяльності, так і переліку конкретних заходів для досягнення запланованих результатів [3].

Також особливим видом фінансової діагностики є діагностика банкрутства. Це система цільового фінансового аналізу, спрямованого на виявлення можливих тенденцій та негативних наслідків кризового стану підприємства, що генерують загрозу його банкрутства в майбутньому періоді.

Виходячи з вище приведеного фінансова діагностика є основою для управління фінансовими ресурсами підприємства. Здійснювати ефективну діяльність можливо лише при урахуванні всіх аспектів фінансової сфери діяльності, оскільки вона є джерелом формування всіх процесів на підприємстві.

Література:

1. Лук’янова В.В., Лабунець О.О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. Приазовський економічний вісник. 2018. В. 2 (07). С. 66-69.

2. Сорокінська М.В., Андрейків Т.Я. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Львівська комерційна академія. 2015. 288 с.

3. Яцкевич І.В. Економічна діагностика: навчальний посібник. Одеса: ФОП Бондаренко М.О. 2015. 292с.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Чобіток В.І.

Шкіря К.О.

ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД БІЗНЕСУ

Франчайзинг – це метод розповсюдження товарів або послуг, у якому беруть участь франчайзер, який створює торгову марку чи торговельне найменування та бізнес-систему, та франчайзі, який платить роялті та зазвичай початкову плату за право вести бізнес під іменем та системою франчайзера [1]. Франшиза – фактичний договір між франчайзером і франчайзі, але також цей термін використовують відносно самого бізнесу, що здійснює франчайзі. Це популярний спосіб початку ведення бізнесу, особливо при вході до висококонкурентних галузей та ринків, таких як, наприклад, сфера харчування, фаст-фуд, оскільки франчайзинг бізнес-формату надає у розпорядження франчайзі не просто торгове найменування, товари та послуги, а цілу систему управління бізнесом. Франчайзі, як правило, отримує від франчайзера підбір та підтримку розробки сайту, посібники з експлуатації, навчання, стандарти брендів, контроль якості, маркетингову стратегію та ділову консультативну підтримку. Перші подібні концепції виникли в середині XIX ст. Mc Cormick Harvesting Machine Company і IM Singer Company розробили організаційні, маркетингові та дистриб'юторські системи, які були попередниками франчайзингу[2].У США понад 785 000 франчайзингових підприємств, які вносять в економіку майже 500 мільярдів доларів[3].

Правило франчайзингу - це законне розкриття інформації, яку франчайзер повинен надавати потенційним покупцям. Ця вимога про розкриття інформації називалась «Єдиний проспект пропозицій франшизи», аз 2007 р. – «Документ про розкриття інформації про франшизу» [4]. Як правило, договір франчайзингу включає три категорії платежів: 1. придбання прав або товарний знак у франчайзера у вигляді передоплати; 2. Плата за навчання, надання обладнання або консультаційні послуги з ведення бізнесу і т.п.; 3. франчайзер отримує постійні гонорари – роялті або відсоток від продажів. Розмір роялті розрізняються залежно від галузі та можуть становити від 4,6% до 12,5% [5].

Література:

1. Сайт «International Franchise association». «What is a Franschise?». Режим доступу: https://www.franchise.org/faqs/basics/what-is-a-franchise
2. Tomas S. Dicke«Franchising in America: The Development of a Business Method, 1840-1980». UNC Press Books. 1992. стр. 119.
3. Сайт «International Franchise association». «Franscise business economic outlook 2020». Режим доступу:https://www.franchise.org/franchise-information/franchise-business-outlook/franchise-business-economic-outlook-2020
4. Federal trade commission «Franchise rule. Compliance guide. 16 C.F.R. Part 436». 2008.
5. Міжнародна асоціація франчайзингу. «Визначення вимог до роялті», станом на вересень 2020р. Режим доступу: https://www.franchise.org/sites/default/files/ek-pdfs/html_page/Avg.-Royalty;-Royalty-Fee-Requirement_0.pdf.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Кононенко Я.В.

Юдін О.І.

РОЗРОБКА СУЧАСНОЇ МОТИВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПЕРСОНАЛУ

Сьогодні значно зріс інтерес до людини як до головного чинника виробництва, чинника прибутків, підвищення продуктивності праці, як цінного ресурсу, надбанню організації в конкурентній боротьбі. На багатьох підприємствах розуміють, що головний потенціал будь-якої організації укладений в персоналі. Формування та раціональне використання персоналу – важлива і актуальна проблема. Тривалий час до її вирішення підходили однобоко, як до чисто організаційно-управлінського завдання.

Стратегія в області персоналу повинна сприяти посиленню можливостей підприємства протистояти конкурентам на відповідному ринку, ефективно використовувати свої сильні сторони в зовнішнім оточенні; розширенню конкурентних переваг організації за рахунок створення умов для розвитку й ефективного використання трудового потенціалу, формування кваліфікованого, компетентного персоналу; повному розкриттю можливостей персоналу до творчого, інноваційного розвитку, для досягнення як цілей організації, так і особистих цілей працівників.

Для забезпечення реалізації стратегії підприємства необхідний не тільки кваліфікований персонал, але і якісна система управління персоналом. З персоналом рекомендується проводити наступні заходи: анонімне анкетування, з метою з'ясування причин відходу з підприємства; надавати безкоштовні курси підвищення кваліфікації; надавати відпустки працівникам; видавати разові премії; надавати пільгові путівки на відпочинок; організувати тестування на перевірку рівня знань за фахом; удосконалювати відбір кадрів. В рамках стратегії оцінки ти мотивації творчого потенціалу робітників рекомендуємо розробити та впровадити оціночна модель рівня кадрового потенціалу, що дозволяє скоординувати підготовку та навчання окремих працівників, що забезпечить максимальну віддачу.

Слід рекомендувати розширити завдання відділу кадрів в плані дослідження і застосування сучасних методів оцінки і відбору персоналу. Зростання матеріального і морального стимулювання вимагає відповідного удосконалення оцінки і відбору персоналу. Впровадження сучасних методів оцінки і відбору персоналу дозволять на ряду із стимулюванням привести до підвищення ефективності стратегічного управління. Наголошено на необхідності безперервного пошуку та впровадження нових підходів оцінки та відбору персоналу.

Одним із шляхів удосконалення розробленої методики, є створення спеціальної експертної групи, яка б дозволили визначити найважливіші критерії оцінки. Регулярне використання оцінки на основі оцінної моделі кадрового потенціалу дозволить контролювати і цілеспрямовано управляти процесом оцінки та підготовки персоналу, мотивувати персонал і поєднувати інтереси окремого робітника та підприємства в цілому.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри Економіки та менеджменту Федорової Ю.В.

Khomenko Viacheslav

THE RELEVANCE OF THE APPLICATION OF COACHING TECHNOLOGY IN PERSONNEL MANAGEMENT OF ORGANIZATIONS

In modern conditions of functioning, an important aspect of effective management is the identification and subsequent use of organizational resources. This process is of particular importance against the background of the instability of the external environment, which requires the organization to constantly strengthen its competitiveness and flexibility in carrying out internal and external changes. The basis for effective activity is a rational organization of management, and the human resource becomes the main source, engine and reserve of any changes in the organization. Therefore, ensuring its maximum generation and effective use is a strategically important aspect in the activities of any organization.

Today, the urgent task is to use the potential of personnel as efficiently as possible, therefore, at present, modern management technologies are being reoriented towards motivation, which takes into account deep personal motives, as well as the informal structure of the organization. Currently, many managers do not attach much importance to the ongoing changes, which significantly reduces the effectiveness of management. This is due to the lack of a methodology for building a clear management system that comprehensively takes into account the needs of the organization's personnel and the requirements of the external environment.

In conditions when there is a qualitative complication of management due to the increasing role of socio-psychological technologies, there is a need to deepen professionalism and strengthen the specialization of the leader. Coaching is a tool that allows you not only to combine various techniques, but also opens up new development opportunities. In modern market conditions, coaching is developing more and more actively. This is also confirmed by the willingness of managers to consider and implement coaching as a management tool that enhances the effectiveness of personnel and the competitiveness of the organization. Coaching technology becomes the object of research in various disciplines: psychology, economics, management, philosophy - which makes it possible to talk about coaching in the context of the interdisciplinary integration of sciences. In addition, it is important to note that finding an organization at a particular stage of the life cycle implies certain management features, including a different approach to the use of coaching technologies.

Each group of personnel needs its own ways of motivating and stimulating. Moreover, an individual approach is important, which can be provided by the use of coaching technology. Such an approach will allow not only to build a clear relationship between labor results and wages, but also to satisfy the needs for self-realization, as well as to take into account the peculiarities of the value profile of each.

Motivation management in modern organizations is not efficient enough, but there are large enough reserves for improving incentive systems. These reserves can be leveraged through a shift towards non-material incentives, namely, the use of coaching tools to motivate and develop staff in the framework of the existence of limited opportunities for increasing wages.

The work was carried out under the guidance of Associate Professor of the Department of Economics and Management T. Obydiennova

Halushka Anzhelika

PROBLEMS OF THE COMPANY'S ECONOMIC SECURITY MANAGEMENT SYSTEM

The economic security management system of an enterprise is a complex of organizational, managerial, technical, security, preventive and propaganda measures aimed at the high-quality implementation of the policy of protecting the interests of the enterprise from external and internal threats.

The subject of management in the system of managing the economic security of an enterprise is a group of people who, through various forms of control, carries out the purposeful functioning of the mechanism for ensuring the economic security of an enterprise, influencing the derivative of the development process.

The object of management (controlled subsystem) in the economic security management system of an enterprise is the function of economic security, sources of resources and the relationship of interests and threats that arise both between the organization and other economic entities and within the organization.

The problems of the enterprise economic security management system are divided into two groups: the problems of the object of management and the problems of the subject of management. The problems of the object of economic security management of the enterprise, in turn, are divided into external and internal. External threats and destabilizing factors include illegal activities of criminal structures, competitors, firms and individuals engaged in industrial espionage or fraud, insolvent business partners, as well as offenses by representatives of law enforcement and regulatory agencies.

The problems of the subject of managing the economic security of an enterprise can be divided into two groups: the professionalism of management personnel and the problems associated with the implementation of management functions.

The following are the most significant problems in the implementation of the main functions in the management system of the economic security of an enterprise:

organizational function – systemic problems, the problem of responsiveness to certain changes, problems of working with the external environment, problems of execution of documents and instructions, the problem of transferring information between the object and the subject of management;

planning function – the problem of goal-setting, lack of ideas about strategic goals and objectives, incomplete certainty of internal and external conditions;

coordination function – problems associated with the division of labor in the management apparatus, problems of conflicts, problems associated with the presence of a single database, informational closure of individual structural links, problems of uncertainty in the distribution of responsibility, powers and rules of interaction;

motivation – the problem of ineffective recruitment, the problem of professional development of personnel and their training;

control – problems of analysis and audit of management activities, management systems.

Changing conditions of economic activity place high demands on the management system of the economic security of the enterprise, which makes it necessary to develop new approaches to the management process.

The work was carried out under the guidance of Associate Professor of the Department of Economics and Management T. Obydiennova

Hryhortsev Artem

THE RELEVANCE OF PERSONNEL DEVELOPMENT MANAGEMENT IN A MODERN ORGANIZATION

At present, the main problem faced by organizations is adaptation to new economic conditions of management. Modern organizations are forced to function in a rapidly changing external environment and fierce competition. In such conditions, it is not enough to be stable; for sustainability, continuous development is necessary, which is a leading factor in the competition. At the same time, in the current situation, competitive advantages are determined not only by technology and other components, but also by the organization's ability to mobilize and use human resources.

The current stage of economic development, characterized by the growth of competition, has led to a qualitative change in the role of a person in an organization, turning him into a decisive factor in development. In modern conditions, the knowledge, experience, skills, initiative and enterprise personnel are becoming an increasingly important strategic resource. This puts on the agenda the requirement of continuous development of personnel, which allows to achieve not only high economic results, but also creates a favorable climate in the team, increases the employee's interest in work.

At present, the use of personnel largely determines the implementation of the strategic goals of the organization. Strategic management of personnel development plays a decisive role here. For modern organizations, personnel development from the standpoint of a systematic approach is a system of interrelated actions, the elements of which are the development of a personnel development strategy, forecasting and planning the need for personnel of a particular qualification, career management and professional growth, organization of the adaptation process, training, formation or change of organizational culture. In accordance with the principle of purposefulness, the main object of research in the personnel development system is the strategic management of personnel development - the direction of personnel potential development, which will provide the most effective support for the implementation of the goals and development strategy of the research and design organization.

A systematic approach to the implementation of strategic management of personnel development at various stages of the organization's life cycle is expressed through indicators of the ability to achieve strategic (innovative), tactical and operational goals, through the reproduction of personnel and ensuring a guarantee of their professional growth not only in the long term, but also in the short term.

The personnel development policy is aimed at providing continuous learning opportunities to improve the performance of their duties and training of personnel for nomination. An effective personnel development system allows you to train employees of the organization, identify employees with high potential for promotion, systematically prepare them to fill vacant positions, increasing their competence. At the same time, planned replacement of positions, a painless change of generations, and management continuity are ensured. When planning the development of personnel, one should proceed from the fact that personnel are always needed and to an increasing extent, as well as from the fact that employees who have shown professionally important competencies and qualities must timely undergo special training to perform corporate tasks.

The work was carried out under the guidance of Associate Professor of the Department of Economics and Management T. Obydiennova

СЕКЦІЯ: ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Афанасьєва О. Ю.

«ПРОЕКТУВАННЯ АВТОРСЬКОЇ КОЛЕКЦІЇ «БУКВИЦА»

Незамінним атрибутом молодіжного гардероба нині є одяг з прикрасами у вигляді написів. Вони можуть сказати нам багато про людину, зокрема, про вік, про рівень володіння англійською мовою, а також про сферу інтересів свого власника. Вчені психологи встановили, що ми за 40 секунд оцінюємо людину ми і вона оцінює нас, а потім від усталеної думки ми відступаємо неохоче.

Все почалося дуже просто: спочатку написи прикрашали тільки форму робочих, вказуючи на їх статус, на робочому місці, потім вони стали показувати якого дизайнера або який фірми ця річ, а вже після цього стали з'являтися написи, які, справді, несуть сенс. Невідомо, хто перший придумав писати написи на одязі. У наш час багато кутюр'є використовують в своїй творчості різноманітні написи:

1. Франко Москіно був найбільшим «хуліганом» в італійській моді. Найзнаменитіша модель Москіно - костюм з написом на талії «Талія з грошей» (що можна прочитати і як «Викинуті на вітер гроші» - він розвалився на клієнтці рівно через тиждень). Успіх йому принесли моделі з написами і аксесуари з золотими об'ємними буквами «MOSCHINO» - сумки і пояси. Тексти написів були іронічні і надавали нового змісту класичних форм одягу - напис на трикотажному платті «Мене можна надіти, але не можна зняти! »,« Дорогий жакет »на піджаку,« Ця сорочка коштує один мільйон лір »на сорочці. Москіно зрозумів, що до моди не можна ставитися занадто серйозно, при цьому його клієнти часто перетворювалися в «ходячі реклами» марки «Москіно», носячи на собі джемпери, сукні, капелюхи, сумки і пояси з його ім'ям. Москіно перетворив маленький лейбл, пришитий з вивороту, в величезні гасла на найвидніших і несподіваних місцях.
2. Колекція 1955 року Крістіана Діора була створена на тему трьох букв - H, A і Y. Всі сукні мали такі обриси, а їх шви повторювали ці три літери, це були наймодніші колекції в сезоні 1955 року - якраз в той момент, коли до Диору прийшов молодий Ів Сен Лоран. Можливо, буква Y і символізувала прихід Іва.
3. У 1985 році для «Російської колекції» осінь / зима 1986 - 1987 рр. Жан-Поль Готьє створив моделі, прикрашені написами з використанням кирилиці. Ця дивовижна колекція включала слов'янські літери - кирилицю, ними він писав на своєму одязі орнаментом "Жан-Поль Готьє". Це було хітом, весь Париж носив речі з цим логотипом, особливо всім подобалася буква Ж, тому що вона схожа на жука або на якийсь китайський орнамент.

Кажуть, що написи на футболках придумали хіпі.

Квіточки, голуби, "мир у всьому світі", "аби не було війни" ... Потім на футболках з'явилися фотографії рок-груп. Так чи так це важливо - хто придумав робити прикольні майки? У будь-якому випадку, прикольні футболки - великий винахід людства! Прикольні футболки можуть бути причиною того, щоб підняти настрій всім, хто їх побачить. І в цьому немає нічого поганого - навпаки, це зближує людей, робить їх добрішими і веселіше. У Росії «тематичні» футболки поки менш популярні. Пояснити це можна тим, що все-таки велика категорія молодих росіян не дуже добре знає іноземну (Зокрема - англійська мова), тому казуси з написами на одязі зустрічаються у нас постійно. В основному, молодь вибирає футболки з такими написами, сенс яких можуть зрозуміти тільки присвячені, ті, хто дійсно

добре знає англійську.

Психологи пов'язують популярність одягу з іноземними написами з так званим феноменом російського менталітету, що підкреслює своєрідність російської масової культури: наприклад, відносно вільне користування двома алфавітами - кирилицею і латиницею. Велика частина прочитали іноземний алфавіт не завжди коректно вимовляє вголос фонеми, розпізнані оком. І ще рідше розуміє зміст прочитаного. Тому багато назв так і залишаються просто приємними для вуха фонемами. На думку психологів в області реклами, більш доречними на одязі здаються написи саме іноземною мовою, ніж тексти на рідній кирилиці. Таким чином, гра з написами на двох алфавітах сприймається читачем легко, як природне продовження чогось знайомого, що не потребує праці. [7]

Колекція (від латинського collectio - зібрання) – це систематизоване зібрання будь-яких однорідних предметів, що представляють науковий, історичний або художній інтерес для того, хто їх збирає.

Колекція в моделюванні одягу – це серія моделей різного призначення, які об’єднані єдністю авторської концепції, образу, матеріалів, що застосовуються в колекції, кольорового рішення, форми, базових конструкцій, стилевого рішення.

Головна ознака колекції – це її цілісність. Цільність забезпечується єдністю стилю, творчістю методу, кольорової гами, структури матеріалів, форми, єдністю образів. Окрім цього, ознакою грамотно розробленої колекції є динаміка, тобто розвиток ідеї, центральної в даній колекції.[14]

Колекція може складатися з різних елементів – це можуть бути ансамблі, комплекти, гарнітури, одиничні вироби, колекція доповнень, колекція аксесуарів.Колекція може складатися з одиничних моделей, ансамблів, комплектів та аксесуарів однакового або різного призначення. Колекції містять від 3 до 5 (для конкурсів молодих дизайнерів) до 60 (покази «від кутюр», «прет-а-порте») моделей.

Усі колекції моделей за призначенням ділять на такі типи:

1. *Перспективна колекція* - як правило, представляє нові стилі і тенденції майбутнього сезону, втілює провідні концепції розвитку моди. До перспективних колекцій належить велика частина колекцій високої моди («від кутюр»), а також колекції відомих дизайнерів «прет-а-порте». Їх характеризують яскравість образів, незвичний крій, новітні ідеї у галузі конструювання, технологій виготовлення моделей, матеріалів. Перспективна колекція прет-а-порте є основою для розроблення масових промислових колекцій.

2. *Авторська (творча) колекція* виражає індивідуальну творчу концепцію дизайнера, його бачення перспектив розвитку моди, передбачає створення нових образних рішень з використанням засобів максимальної художньої виразності. Авторськими колекціями можуть бути як колекції високої моди, так і колекції класу «прет-а-порте», представлені визнаними майстрами світу моди. До авторських колекцій належать і колекції, створені дизайнерами для участі у творчих конкурсах, для показу на виставках, ярмарках тощо.

3. *Промислова колекція* втілює адаптацію концептуальних ідей перспективних колекцій для масового виробництва. Промислові колекції демонструють актуальний асортимент виробів, призначений для впровадження у масове виробництво. Як правило, такі колекції демонструють на модних виставках, ярмарках для представників торговельних організацій.

4. *Спеціальні колекції* розробляються з врахуванням вимог, що висуваються конкретними замовниками. До колекцій спеціального призначення належать колекції шкільної форми, колекції форми для міліції, для працівників закладів громадського харчування, спеціальний одяг для делегацій, корпоративний одяг тощо.[11]

Види колекцій:

1. *Колекції Haute Couture* («від-кутюр», в перекладі «високе шиття») - висока мода. Колекції, що представляють ексклюзивні вироби, дуже високої якості, що створюються в одиничному (або дуже обмеженому) екземплярі. Статусом Haute Couture можуть користуватися тільки дома мод, що входять до складу Синдикату Будинків Високої Моди, такі як Alexander McQueen, Chanel, Christian Dior, Givenchy, Elie Saab, Hermès, John Galliano, Lacoste, Louis Vuitton, Nina Ricci, Yves Saint Laurent, Armani, Versace, Valentino і інші.

Показ колекцій Haute Couture проходить два рази на рік в січні і в липні, під час Тижнів високої моди в Парижі. У цих колекціях демонструються справжні витвори мистецтв і служать для підтримки високої репутації. Вони складаються з моделей ручної роботи (не менше ніж на 70%, а часто на всі 100%), включають ексклюзивні тканини, обробку, коштовності, аксесуари. У кожній колекції Haute Couture має бути представлено не менше 25 моделей. На показах виставляються зразки виробів, а для клієнта створюються нові, що ідеально сидять на фігурі.

2. *Колекції Pret-a-Porter* («прет-а-порте») або Ready-to-Wear (в перекладі «готовий до носіння»). Це моделі, що випускаються великими партіями для масового виробництва поза салонів мод. Вони є більш звичними для широкого кола і їх можна купити у великих універсальних магазинах і бутиках, які належать Модним Будинкам. Саме по колекціях Pret-a-Porter відстежують модні тенденції сезону. Вироби з колекції Pret-a-Porter не підганяють по фігурі, а виробляють в готовому вигляді, відповідно до стандартних розмірів, за стандартними лекалами, однак за складністю цей одяг часто не поступається зразкам високої моди. Демонструються колекції Ready-to-Wear двічі на рік (в березні і жовтні) на Тижні моди в Лондоні, Мілані, Нью-Йорку, Берліні і т.д.

Серед колекцій Pret-a-Porter виділяється категорія Pret-a-Porter de lux - дорожчі брендові моделі, дизайнер яких зобов'язаний бути власником монобрендового бутика. На відміну від Pret-a-Porter другої категорії, речі категорії de lux не завжди створені для повсякденного носіння.

3. *Capsule collection* - капсульна колекція. Це лімітована колекція, випущена окремо від основної. Найчастіше ці колекції створюються у співпраці з відомою особистістю, або приурочені до якоїсь пам'ятної для Модного Будинку датою. Як правило, в капсульну колекцію входить невелика кількість виробів (від 10 до 30).

4. *Cruise (resort)* - круїзна (курортна) колекція. Міжсезонна колекція, призначена для тих, хто збирається відправитися взимку в теплі країни.

Кількість моделей в таких колекціях невелика і складаються вони найчастіше з літнього одягу (купальники, пляжні ансамблі, вечірні та коктейльні сукні та інше). Їх характеризує більш простий крій, відсутність химерних деталей, більш монохромна колірна гамма, відповідна колірній гамі літа, виконані моделі з легких

тканин. Представляють круїзні колекції з травня по липень, а в продаж вони надходять в кінці осені. Усі типи колекцій складають з урахуванням:

1. асортименту (колекція пальт, костюмів, штанів, білизни тощо);
2. сезону (колекція весна-літо, осінь-зима, колекція літніх суконь тощо);
3. віку і статі (колекції молодіжного одягу, жіночого, чоловічого, дитячого тощо);
4. функціонального призначення (індивідуальний гардероб, колекції одягу для відпочинку, занять спортом, колекція форменого, корпоративного одягу тощо);
5. стилю (колекції класичних костюмів, одягу у стилі гранж, колекції у стилі космічний футуризм тощо);[14]
6. етапу послідовності створення (колекції методичні (програмні), які затверджують моду; колекції спеціального призначення; колекції для промислового та масового виробництва);

Рисунок 1 – моделі з літерами «А» та «G»

в залежності від адресата (індивідуальний, масовий, груповий гардероби, формений одяг тощо). [4]

Створення авторської колекції «Буквиця» було започатковане у 2016 році. Навчаючись на другому курсі інституту за професією «Технолог легкої промисловості» та будучи на одному з практичних занять, рука виводила на аркуші літеру «О». Ця літера наклалася на жіночий силует у вигляді великої літери ім'я Ольга.

Унаслідок з'явилась ідея розробити жіночий одяг, використовуючи інші літери алфавіту, кирилиці або латині. Літери підбиралися не маючи ніякого сенсового навантаження, але по естетичному вподобанню, по тому, як контур літери буде обтікати тіло людини.

Базовий розмір – 170-92-100, стать – жіноча, вікова група – молодша, повнотна група – 2, сезон – весна/літо. Побудова лекал для колекції здійснювалася методом «Мюллер и сын».

Авторська колекція в кінцевому варіанті містить 7 моделей:

«А» – костюм з топа та

лосинів. Лосини з високою посадкою, короткий топ за спущеними плечами, що відкриває живіт. На обох частинах костюма присутня одна літера «А» яскравого помаранчевого кольору.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 1.

1. «С» – костюм з топа та лосинів. Лосини з високою посадкою, короткий топ, що відкриває живіт. На обох частинах костюма присутня одна літера «С» яскравого зеленого кольору, що з'єднує обидві частини костюма застібкою-фастексом.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 2.

1. «G» - комбінезон з одним спущеним плечем. На ньому присутня літера «G» яскравого блакитного кольору.

Рисунок 2 – моделі з літерами «С» та «І»

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 1.

2. «І» - сукня з оформленням верху типу бадлона. На сукні присутня літера «І» яскравого червоного кольору.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 2.

1. «К» - костюм з топа та спідниці. Спідниця трапеціївидна, короткий топ, що відкриває живіт, оформлення зрізів топа та лосин фігурне – трикутне. На костюмі присутня літера «К» яскравого жовтого кольору.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 3.

2. «N» - сукня з однією бретелею. На ній присутня літера «N» яскравого фіолетового кольору.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 3.

1. «Q» - сукня зі спущеними плечами та поясом з бретелями – одна бретеля на плечі, друга внизу. На сукні присутня літера «Q» яскравого синього кольору.

Модельне рішення костюму з колекції представлено на рисунку 3.

Кожну літеру по периметру обрамляє світловідбивна тасьма у вигляді канта, також дана тасьма проходить по деяких конструктивних (боковий, нижній) та декоративних (рел'єфний по пілочці) швах.

Для створення авторської колекції «Буквица» були використані синтетичні матеріали: віскозний трикотаж чорного кольору як основний матеріал для колекції, яскравий кольоровий трикотаж біфлекс для оформлення літер, світловідбивну тасьму для оздоблення швів у вигляді кантів, тракторні застібки-блискави, застібки-фастекси, нетканий двосторонній клейовий матеріал павутинка, сухі блискітки для декорування застібок-фастексів. Одяг призначений для повсякденного носіння, але може бути й ошатним, при умові, що личить людині та у випадку грамотного

підбору взуття і аксесуарів.

Концепції, існуючі в дизайні одягу, як правило, знаходяться в руслі основних проблем дизайну свого часу і пов'язані з загальними тенденціями зміни способу життя. Крім того, специфіка дизайну одягу полягає в тому, що концепції знаходять своє втілення насамперед у візуальній формі, а не у вигляді тексту. Традиції сезонного ритму зміни моди призвели до того, що основною формою реалізації творчої концепції в дизайні одягу є демонстрація моделей - модний показ. Концептуальність проявляється не тільки в самих моделях одягу (хоча це найважливіше), але й у виборі тих чи інших моделей, створенні певного образу (зачіска, грим, манера руху), музичному оформленні і місце проведення показу.

Авторські творчі концепції дизайнерів, як правило, не існують поза загальних тенденцій розвитку проектної культури та «вписуються» в ті чи інші загальні концепції, існуючі в дизайні.[13]

При розробці колекції використано синтетичні матеріали, декоративний матеріал та метод «Мюллер и сын»; колекція є універсальною за розміром завдяки трикотажному матеріалу виконання. Максимальної візуальної ефектності досягнуто за рахунок контрасту яскравих літер на чорному фоні, що підсилено сяючими контурами літер, на які попадає та відбивається світло.

Моделі жіночого одягу мають естетичну єдність, якість композиційного рішення, технологічну доцільність, конструктивну довершеність, функціональність та економічність. [15]

ЛІТЕРАТУРА

1. Івус О.Н. Слоган на одежде: история, сущность и функционирование, 2012
2. Івус О.Н. Невербальная составляющая слогана на одежде, 2017
3. Іосіфенко Д.А., Андрєєва І.А. Английские надписи на одежде как экстралингвистический фактор, влияющий на культуру подростков, 2017

Робота виконана під керівництвом д.т.н., проф. М. Л. Рябчиков

Барладян Т. А.

ГОЛОГРАФІЧНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ: ПРОГРАМНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В напрямку створення та представлення сучасної реклами на сьогодні особливу роль займає використання голографічної піраміди. Її основною перевагою є широкий огляд, що становить 360^{o} , що розширює оглядову аудиторію та її охоплення. Контентом для такої піраміди може слугувати відео або статичне графічне зображення у вигляді файлу, створеного за спеціальною розкладкою за кількістю сторін піраміди на чорному тлі. 3D-моделі можна створити в таких програмах, як Blender, Unity, Autodesk 3D MAX, Maya та ін. Причому, 2D-об'єкти контенту моделюються, анімуються і візуалізуються в програмах Autodesk 3ds Max, Maya. Розкладка по трьом сторонам і додавання спецефектів проводиться в Adobe After Effects та інших адаптованих для широкого редагування програмних засобів.

Іншим способом створення відео файлів для відображення на голографічній піраміді є офіційний додаток компанії Holho, для комп'ютера - HolhoConverter. З його допомогою можна конвертувати зняті відео в потрібний формат для створення голограми. Щоб запустити додаток HolhoConverter, знадобиться офіційний додаток для ПК - Java7. Завантажити його можна на офіційному сайті. Для того, щоб голограма вийшла красивою і правильною, потрібно скористатися наступними порадами при її створенні: об'єкт, що знімається обов'язково повинен знаходитися на чорному тлі, строго по центру кадру; співвідношення сторін при зйомці має бути 16: 9. Якщо використовувати інший формат, то голограма вийде спотвореною; для кращого фокусування на об’єкті рекомендується використовувати для зйомки штатив; якщо об'єкт знаходиться не в центрі кадру, або ж має занадто великий розмір, то додаток HolhoConverter може вирізати частину зображення. Якщо зображення занадто маленьке, то його буде складно розгледіти на самій голограмі; рекомендується знімати відео тривалістю від 2 до 4 хвилин; доцільно провести декілька тестів перед зйомкою остаточного відео.

Після зйомки об'єкта, необхідно конвертувати його в потрібний формат за допомогою програми HolhoConverter, а потім додати файл на комп’ютер, смартфон, планшет або інший девайс, який буде залучатися для кінцевої демонстрації відео. Автоматизована розробка із залученням програми HolhoConverter значно спрощує адаптацію звичайного відео для голографічного представлення та дозволяє отримувати трансформаційний швидкий голографічний контент, популяризуючи розробку та відкриває широкі можливості залучення. Загалом, на сьогодні присутня велика кількість програмного забезпечення, яке дає великі переваги до розширення залучення сучасних презентацій з голографічним ефектом. Вони є рушіями та каталізаторами нових прагнень в демонстрації продукту, його унікальних можливостей на базі програмованих властивостей та залучення нового рівня атрибутів продукту.

Робота виконана під керівництвом к. пед. н., доц. Д. В. Борисенко

Барладян Т. А.

АНАЛІЗ ЗАСТОСУНКІВ ДЛЯ РОЗРОБКИ ГОЛОГРАФІЧНОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ

На сьогодні присутні широкі можливості для розробки голографічного контенту, серед яких особлива роль належить мобільним застосункам. У цьому напрямку існує достатня кількість застосунків, серед яких:

– *3d hologram – Holo-display –* можна створювати фотографії та відео з різними голографічними об’єктами. Наявна велика бібліотека об’єктів, можна створити власні голограми, для цього треба відкрити вкладку створення об’єктів. Галерея застосунка включає велику кількість різних голограм (зображення різних тварин, предметів, персонажів і навіть реальних людей). Можна включити випадковий вибір, а програма сама вирішить, що необхідно додати до вашого образу. Кожен голографічний об’єкт представлений у реальному розмірі.

– *Vyomy 3D Hologram Projector* - дозволяє створити справжні тривимірні голограми. При першому запуску вам будуть доступні кілька об’єктів, голографічні об’єкти можуть переміщуватися та виконувати різні дії. Всі об'єкти можна обертати і переглядати з усіх боків. Застосунок Vyomy 3D Hologram Projector оновлюється щотижня, додаються нові голографічні об’єкти. Вони можуть бути, додані до фотографій та відео користувача.

– *Hologram 3D* - у цій програмі представлено велику кількість різних інструментів для створення голограм. Можна використовувати заздалегідь зроблені зображення, щоб створити нову анімаційну тривимірну модель.

– *Hologram Photo Editor 2019 – Jarvis Hologram App* - застосунок Jlovis Hologram призначений для редагування фотографій. Його унікальна особливість полягає в тому, що вона зробить ваші зображення футуристичними. Можна ділитися готовими зображеннями безпосередньо в програмі редактора фотографій Hologram 2019. Цей безкоштовний застосунок працює без обмежень і дозволяє змінювати будь-яку кількість зображень.

– *HoloCam* - у застосунку HoloCam можна додавати до своїх фотографій тривимірні об'єкти та інші речі. Наявна велика база голографічних об’єктів. Можна вибрати будь-яку фотографію чи відео з галереї свого мобільного пристрою, як основне зображення. Є можливість використовувати камеру, щоб створити нову картинку, весь процес роботи в застосунку HoloCam відбувається в режимі реального часу.

– *HoloViewer Hologram 3D Model Viewer* - надає можливість створення голограм. При першому запуску надаються доступні кілька голографічних об’єктів. Наприклад, земна куля, череп, домашні тварини та багато іншого. Застосунок HoloViewer Hologram 3D Viewer Model часто додає нові тривимірні об'єкти. Таким чином, можна спробувати щось нове.

Це не вичерпний перелік застосунків, але є найбільш залучаємий, надаючи швидкий та результативний мий шлях для розробки голографії.

робота виконана під керівництвом к. пед. н., доц. д. в. Борисенко

БаштинськаА., ІванчиковаІ.

ВИДИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ.

Залежність між якістю продукції, витратами на організацію процесу виробництва та кінцевим результатом у вигляді швейного виробу, який буде мати певний термін експлуатації та придатність до використання у різних умовах життєдіяльності, набуває особливої актуальності. Одним із шляхів вирішення цього питання є розробка багатофункціональних виробів, які можуть виконувати функцію кількох виробів, тобто мають здатність змінювати зовнішній вигляд (трансформуватись).

Під трансформацією одягу розуміємо здатність швейного виробу перетворюватися у виріб іншого виду, а також суттєво змінювати свої властивості, форму та силует за рахунок рухомої конструкції. Створення одягу, здатного до трансформації,було пов'язане із забезпеченням важливих функцій життєдіяльності людини. Такі вироби створюються для способу життя та таких життєвих ситуацій, які характеризуються частою зміною подій.

Трансформація швейних виробів досягається шляхом використання роз'ємно-з'єднаних між собою деталей, що здатні від'єднуватися-приєднуватися, розсуватися-зсуватися, згортатися-розгортатися за рахунок таких скріплюючих елементів як ґудзики, кнопки, тасьма-«блискавка», тасьма, зав'язки, шнури тощо. Такі властивості дозволяють видозмінювати модель одягу, змінювати призначення та функції.

Одяг-трансформер – це один виріб у декількох оригінальних варіантах, які можуть відрізнятись візуально, або бути різними за призначення щодо сезонності.

Вироби-трансформери є важливими для подорожей, оскільки не вимагають багато місця у багажі. Такий одяг подобається тим, хто не вважає за потрібне витрачати лишні кошти на придбання одягу. Купуючи один виріб споживач отримує кілька, які можуть існувати як у повному компонуванні, так і без окремих складових.

Верхній одяг, який може трансформуватися, має ряд переваг перед звичайним одягом, оскільки є можливість: змінювати сезонність виробу шляхом приєднання-від'єднання елементів (утеплювальних прокладок, каптурів, хутряних комірів, манжет тощо); поєднання багатофункціонального одягу всередині кожного комплекту (пальто – жакет – сукня – жилет; пальто – жакет – спідниця тощо); використання будь-якого виробу із комплекту як самостійного; формування нового складу комплекту із багатофункціональних виробів, що трансформуються і входять до складу різних комплектів, але можуть гармонувати за кольором та фактурою матеріалів, з яких виготовлені, та мають однакові трансформуючі блоки; формування складу комплекту із виробів, що трансформуються.

Для виготовлення якісного та конкурентоспроможного одягу, який може користуватися попитом у всіх споживачів, швейним підприємствам слід звернути велику увагу на розробку такого одягу. Трансформація одягу − це здатність швейного виробу суттєво змінювати форму, силует, функціональне призначення та властивості за допомогою рухомої конструкції, тобто це здатність одягу до видозмінення. Метою проектування багатофункціонального одягу є забезпечення багатьох важливих функцій життєдіяльності людини, так як він створений для динамічного способу життя та життєвих ситуацій, які характеризуються частою

зміною подій.

Трансформація швейних виробів може здійснюватися за допомогою різних конструктивно-технологічних рішень та допоміжних елементів, таких як роз'ємно-з'єднані між собою деталі, куліски, пати тощо, а також таких скріплюючих елементів як ґудзики, кнопки, тасьма-"блискавка", текстильна тасьма та ін. За допомогою з'ємних деталей можна не лише змінювати форму виробу, а й його зовнішній вигляд та призначення. З'ємними можуть бути рукави, накладні кишені, коміри, капюшони, дрібні оздоблювальні деталі, а також частини виробу. Пальто з легкістю можна трансформувати у модний жакет чи сукню за рахунок з'ємних рукавів та спідниці, що скріплюються тасьмою-«блискавкою».

За рахунок деталей, які можуть розсуватися та суміщуватися одна з одною можна змінювати силует виробу (напівприлеглий в розширений, прямий у звужений тощо). Трансформація виробів може здійснюватися також за рахунок оздоблення. Оздоблення дозволяє змінювати зовнішній вигляд та призначення одягу, тому різні його види можуть бути використані як початкові компоненти для трансформації одягу. Залежно від виду одягу, його асортименту, призначення та напрямку моди підбираються певні види оздоблення. Наприклад, для оздоблювальних деталей жіночого пальта можуть бути використані всі види оздоблень: декоративна тканина, натуральні та штучні хутро та шкіра, різноманітними вишивки та аплікації, стрічки, мереживо, тасьми та багато інших видів декоративного оздоблення.

Трансформація одягу або зміна функцій одягу може здійснюватися за такою схемою: зміна функції на аналогічну функцію (наприклад пальто – пальто, жакет – жакет); зміна функції на функцію зі зміщеними характеристиками (наприклад: сукня - спідниця, жакет - жилет); зміна функції на функцію з різними характеристиками (наприклад: пальто – жакет); поєднання вищеперерахованих функцій.

Таким чином, трансформуючи виріб, можна змінити не лише його зовнішній вигляд, а й функції (призначення).

На основі проведення аналізу методів і засобів трансформації швейних виробів, було виділено такі прототипи способів трансформації одягу: поява-зникнення об'єму всього виробу; відділення-приєднування елементів одягу; регулювання-фіксація величини, об'єму, форми, силуету виробу і деталей виробу; заміщення елементів та деталей виробу іншими елементами та деталями; трансформація виробу за рахунок оздоблення; трансформація виробу за сезонністю шляхом від'єднання елементів утеплення; трансформація двосторонності виробу.

Отже, систематизовані знання щодо методів та засобів здійснення трансформації одягу дозволять зробити процес проектування сучасного багатофункціонального одягу більш ефективним і досконалим. В свою чергу, це дозволяє значно розширити асортимент продукції швейної галузі легкої промисловості, а також задовольнити естетичні і експлуатаційні вимоги сучасного споживача.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. тід С.В. Нечіпор

Будняк А.

ШЛЯХИ ПРОЄКТУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ З ТКАНИН З РИСУНКОМ

Процеси, які відбуваються у сучасному світі, та проблеми, які стоять перед легкою промисловістю, вимагають від виробника виробів швейної промисловості створення якісної та конкурентоспроможної продукції. Картаті тканини та з різними видами рисунків відіграють чималу роль в формуванні конкурентоспроможності, ніж тканини з однотонним забарвленням.

З різноманітністю текстур та малюнків в одязі, кожна людина зможе підібрати образ до душі та підкреслити свою індивідуальність. За допомогою рисунка на тканинах можливо приховати недоліки фігури та надати їй стрункості.

Конкурентоспроможність – багатогранне поняття, яке означає відповідність товару умовам ринку, певним потребам споживача (не тільки за властивостями а й за технічними, економічними, естетичними характеристикам, але й умовам його реалізації).

Вироби з рисунчастих тканин мають найбільше відповідати «візуальній картинці», тобто найбільше володіти естетичними характеристиками.

При виготовленні одягу з тканин з рисунком особливо важливо приділяти увагу якості обробки виробу. Адже, виготовлення одягу з однотонної тканини набагато простіше, ніж з тканини з рисунком. Наприклад, при неправильному розкрої тканини, тобто неврахуванні особливостей рисунку на тканині, є вірогідність його розбіжності по всьому виробі, що в свою чергу є технологічним дефектом, який впливає на естетичні показники виробу.

На ранніх стадіях повинні бути забезпеченні конкурентні переваги. До них можна віднести насамперед такі фактори:

- якість матеріалу та рисунку на ньому;
- ексклюзивність (унікальність) моделі, яка задовольняє естетичні вимоги споживача та враховує ілюзію зорового сприйняття фігури у такому одязі;
- застосування сучасних методів аналізу, прогнозу, оптимізації, моделювання на всіх етапах розробки швейного виробу;
- розробка моделі з врахуванням виробничо-технологічних можливостей підприємства та існуючих досягнень науки і техніки.

Конкурентоспроможність швейних виробів залежить від багатьох факторів, які тісно пов’язані між собою в процесі виробництва. Якість виготовлення продукції також залежить від матеріалів та комплектуючих виробів, характеристик обладнання та інструментів.

Не залежно від того, яку методику оцінювання якості використовують на швейному підприємстві, наявні дефекти виробу мають відповідати допустимим нормам за кількістю та розмірами.

Оцінка якості готового виробу, має велике значення для виробника, так як характеризує якість виготовлення до початку його експлуатації.

Така оцінка з одного боку дозволяє співставити рівень якості виробу з державними стандартами, а з іншого боку – визначити рівень якості виробу відповідно до побажань споживача.

Але, більшість методик направлені на визначення кількісного показника якості проектного чи готового виробу, чи контролюють виріб при виході з потоку.

Методика визначення якості виробу в процесі виготовлення залишається не розробленою до кінця.

Потрібно забезпечити такі методи контролю, які направлені не на усунення дефектів, а на попередження причин їх виявлення. Наприклад, розповсюдженим дефектом при виготовленні тканин з рисунком є розбіжність малюнку матеріалу в готовому виробі, що в свою чергу впливає на якість виробу.

Щоб запобігти виникненню таких дефектів – потрібно контролювати якість: матеріалу (особливо слідкувати за чітким напрямком нитки піткання, яка у виробах з поперечною смужкою або клітинкою, може вплинути на якість виробу); розбракування матеріалу, на етапі якого можливі дефекти перекосу тканини по нитці піткання; проектування виробу (правильно обирати модель, враховуючи можливий візуальний ефект в місцях рельєфів, виточок, підрізів, кишень, тощо…); внесення модельних змін (лінії середини виточки або одна із сторін виточки, мають відповідати вертикальній або горизонтальній смужці); виготовлення лекал (при плануванні членувань деталей враховувати рапорт рисунка); настилання шарів матеріалу, (кожен шар має бути настелено однаково, відповідно до нижнього шару); розкладання лекал відповідно до рисунка матеріалу (краї бортів, кінці комірів, деталі рукавів – мають бути симетричними; рисунок має співпадати по бічних швах, рельєфах, у верхній частині окату рукава і пройми, тощо…); розкрою (слідкувати за можливим зміщенням шарів матеріалу, використовати додаткові місця кріплення шарів матеріалу); обробки технологічних вузлів швейного виробу з врахуванням рисунка матеріалу і необхідної симетричності деталей крою (збільшити кількість контрольних операцій, посилити самоконтроль та міжопераційний контроль); волого-теплової обробки, яка виконується з урахуванням можливих дефектів перекосу тканини під час ВТО; зберігання готових виробів.

Отже, виробник продукції легкої промисловості, для того, щоб об’єктивно оцінити конкурентоспроможність продукції, яку він виробляє, повинен використовувати засоби попередження виникнення дефектів на усіх етапах виробництва, особливо, коли це стосується виготовлення виробів з тканин з рисунком.

Література:

1. Білей-Рубан Н.В. Методологія розробки конкурентоспроможних швейних виробів. – [Електронний ресурс}. – Режим доступу: http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4098/1/Methodology_for_the_development_of_competitive_sewing_products.pdf

---

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. ТіД С.В. Нечіпор

Вокзальна Віталія

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ НАСТРОЇВ ПРИ НАЛАШТУВАННІ МАСОВОЇ МОДИ

Масове налаштування одягу - це відносно нова концепція послуг та продуктів, яка залучає споживачів до спільного проектування одягу в Інтернеті для індивідуального товару. Це дослідження досліджує ставлення українських споживачів до одягу, одягу на замовлення та спільного дизайну одягу в режимі он-лайн та оцінює потенціал прийняття цієї концепції в Україні.

Це дослідження керується багатокомпонентною моделлю ставлення, де ставлення формується на основі когнітивного, афективного та попереднього досвіду. Отримані дані вказують на те, що українські учасники позитивно ставляться до нестандартного одягу та процесу спільного дизайну. Результати показують, що зразок був готовий прийняти спільний дизайн одягу в Інтернеті за умови, що вони довіряють цій службі, мають доступ до хороших інтерактивних та ефективних Інтернет-інструментів, різноманітних варіантів дизайну та допомоги у дизайні. Більшість вибірки були готові платити більше і готові довше чекати свого спільно розробленого одягу. Кожен з цих висновків вивчається багатошаровою сегментацією споживачів статі, соціальних схильностей та поведінки покупців.

Дослідження сприяє розумінню мотивацій Українських споживачів та потенціалу масового впорядкування одягу в конкретному контексті. Висновки обговорюються у світлі їх значущості для дизайнерів одягу та досвіду користувачів, маркетологів та наукових дослідників.

Це якісне дослідження було зосереджене на українських споживачах та їх ставленні та готовності прийняти спільний дизайн одягу в Інтернеті. Дослідження було зосереджено на 13 споживачах, які проживають в районі Оттави віком від 21 до 65 років, і намагалося перевірити їх відповідність шляхом перехресного посилання на відповіді з відповідями 11 галузевих експертів, які проживають у Україні та за кордоном. Керуючись теорією "обгрунтованих дій" та визначенням ставлення до сфери психології (Edwards, результати показали, що більшість учасників-споживачів позитивно ставилися до спільного дизайну одягу в Інтернеті, і продемонстрували потенційну готовність прийняти його.

Однак це залежить від наявності певних ключових факторів прийняття. Найбільш відзначеним є наявність Інтернет-інструментів, які є простими у використанні, мають хороший дизайн веб-сайту та реалістичну візуалізацію товару. Більшість споживачів учасники почувались комфортно, приймаючи одяг МС, коли довіряли бренду, і мали доступ до різноманітних дизайнерських «варіантів» та «коучингу» (навчальні програми в режимі реального часу та Інтернету). Більшість з них були готові доплатити за індивідуальний одяг, і всі були готові почекати Результати, проаналізовані сегментами споживачів МУ, показали, що ті, хто готовий платити і чекати, були присутніми серед соціальних тенденцій, поведінки в магазинах та статі.

Робота виконана під керівництвом д.т.н.,проф. М.Л.Рябчикова

Іванчикова І., Ткач У.

СУЧАСНІ ЕКОЛОГІЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ОДЯГУ

Кожного року екологічна система Землі все більше забруднюється відходами життєдіяльності людини. Більша частина відходів не переробляється та не розкладається впродовж часу. Саме тому, завданням сучасних дизайнерів є створення продуктів, які не шкодять довкіллю, розроблені на основі нових способів переробки відходів. Один з них - виготовлення альтернативних матеріалів для виготовлення швейних виробів. Набуває розвитку тренд fashion-індустрії, який спрямований на екологічність у виробництві одягу. Одним з аспектів еко-моди є використання матеріалів, виготовлення яких є надійним та безпечним для здоров'я людини і планети Земля.

Пальмова шкіра. Виготовляється з листя аракової пальми. Щоб виготовити полотно з сировини, листя відмочують у біо-розчині. Після попередньої обробки воно стає еластичним. М'яка та довговічна пальмова шкіра підходить і для одягу, і інших швейних виробів. Такий вид екошкіри – матеріал, який піддається повному біологічному розкладу і не завдає шкоди середовищу планети. Він зберігає усі властивості натуральної шкіри: еластичність, практичність та міцність.

Шкіра з бананового листя. Бренд Green Banana Paper майструє з банановї шкіри сумочки, обкладинки для записників, гаманці для візитівки.

Піна. Ананасові листки після збору врожаю фруктів викидають. Однак, витримуючи в закритих резервуарах ананасове листя, – можна добути міцну волокнисту сировину. Для вирощування ананасів і, відповідно, ананасового листя, як сировини для шкіри, не використовуються хімічні речовини. Ці рослини потребують значно менше води, ніж при вирощуванні бавовни.

Пінатекс – матеріал, який виробляється з ананасової шкірки. Штучна шкіра не завжди екологічна. Такі бренди, як Matt & Nat і Stella McCartney, розробили екологічну версію шкіри. У тих країнах, які займаються вирощуванням ананасів, місцеві жителі навчились використовувати жорстке листя як сировину для виготовлення тканин та плетіння цинівок. Для отримання *пінатекс* компанія Хіджоса, пропонує фермерам обробляти листя і розділяти їх на довгі волокна. Волокна від обробки можуть бути використані в якості біомаси

Тканина зі шкірок апельсинів. Текстиль торгової марки Orange Fiber активно виготовляють у Сицилії. Залишки від апельсинів, після вичавлення з них соку, пресуються, викручуються. З цієї маси добувають целюлозу (за допомогою хімічних реагентів). Матеріал виготовляють сезонно

Тканина із зеленого чаю. Американці Малькольм Браун та Девід Ноблс вивели новий штам бактерій, який виробляє целюлозу. Студентка Сюзанна Лі вирішила розташувати цих бактерій у посуд із зеленим чаєм. Після певного часу у посудині дівчина отримала «чайний» текстиль, який став продуктом життєдіяльності створених бактерій. Технологія отримала назву «Bio Couture».

Корковий матеріал. Для отримання корка з дуба, який росте на Піренейському півострові, з дерева зрізають гілки, які потім швидко відновлюються. Модний дім Channel у своїй новій колекції Chanel Vintage використав кору коркового дерева для створення сумок [1]. Аксесуари з такого матеріалу виготовляє швейцарський бренд Allcork. Під торговою маркою Patagonia, яка використовує корок у складі підошви взуття, як вторинну сировину у вигляді коркових кришок від алкоголю.

Екологічний шовк із сої. Для екологічного шовку використовується соя. Тільки частина рослини йде виробництво їжі, з іншої – виробляється соєвий шовк.Соєвий шовк легкий, міцний, на дотик нагадує кашемірове полотно. Тканина має стійкість до ультрафіолетових променів і до дії шкідливих бактерій. Цей варіант шовку винайшла компанія Bolt Threads, з якою співпрацює дизайнер Стелла Маккартні. Волокна microsilk створені з ферментованих у цукрі дріжджів. Для виробництва тканини не потрібні водні чи земельні ресурси: сировину на основі сої готують у великих чанах, а згодом витягують у нитки.

Тканина з кукурудзи. Для створення тканини використовується кукурудзяний крохмаль. Цей матеріал розкладається на 100%, є достатньо довговічним. Кукурудзяна тканина тонка та м'яка на дотик, добре розтягується і зігріває. Проте, матеріал має і недоліки. Одяг з кукурудзяного полотна потрібно дуже делікатно прати, бажано в холодній воді, адже воно може сильно стискатися. Ця тканина не любить прасування, зате стійка до дії сонячного випромінювання.

Тканина з молока. Німецький дизайнер та мікробіолог Анке Домаске в результаті експериментів винайшла полотно з молока. В результаті бродіння виділяється білок казеїну, до якого додаються натуральні компоненти і отримується волокно. Цей матеріал виходить шовковистим на дотик та має антибактеріальні властивості.

Поліестер Cocona (з кокосом). Цей текстиль створюють з переробленої нафти. Зменшити негативний вплив від виробництва такого матеріалу дозволяє додавання кокосового вугілля. При цьому кількість готового матеріалу через додання кокосу збільшується, а використання нафти – зменшується. Завдяки кокосовій шкаралупі тканина гарно поглинає запахи та протидіє ультрафіолетовому випромінюванню. З Cocona створюють верхній одяг та взуття. цей матеріал має гарні водовідштовхуючі властивості [2].

Матеріал з водоростей та деревної целюлози. Цікавий матеріал SeaCell, винайдений у 2007 році фірмою Zimmer AG, складається з водоростей та деревної целюлози. Для отримання сировини рослини подрібнюються і варяться у лужному розчині. Цей матеріал використовується, як наповнювач та утеплювач для подушок та ковдр, для пошиття білизни та наволочок. Полотно за міцністю в кілька разів перевершує віскозу. SeaCell - матеріал, який має корисні властивості для людини. До складу матеріалу входять: кальцій, альгінова кислота, ламіарин, магній. Температура тіла людини сприяє проникненню цих речовин крізь шкіру та покращує кровообіг, відновлює клітини.

Незважаючи на появу перших колекцій з екологічних тканин, їх широке виробництво поки ще планується. Здійснюються наукові дослідження та винаходяться нові еко-матеріали для виготовлення одягу.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. ТіД С.В. Нечіпор

Іванчикова І., Баштинська А.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОШКІРИ, ЯК МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ-ТРАНСФОРМЕРІВ

Суспільство розвиває рух гуманного ставлення до тваринного світу, підтримує екологічний рух. Зростає обізнаність людей про жорстокі методи поводження з тваринним світом. Усе більше людей обирають альтернативні вироби з екологічної шкіри. Штучна шкіра дуже популярна на ринку матеріалів для виготовлення виробів. Вона виглядає подібно до натуральної шкіри. Старі версії цього виду матеріалу, виглядали надто фальшиво, подібно до пластику. Нові розробки виглядають настільки реалістично, що можна помилитись у визначенні їх походження. Ще у минулому столітті знамениті дизайнери уподобали штучну шкіру як матеріал для нових колекцій одягу.

Штучна шкіра створюється з використанням поліаміду, полівінілхлориду, каучуку, поліуретану, нітроцелюлози. Полотно шкіри отримують шляхом нанесення на неткану волокнисту або тканину основу (яка складається з бавовняних, або з додаванням віскозних чи синтетичних волокон) полімерного покриття. На рисунку 1 наведені сучасні види штучної шкіри:

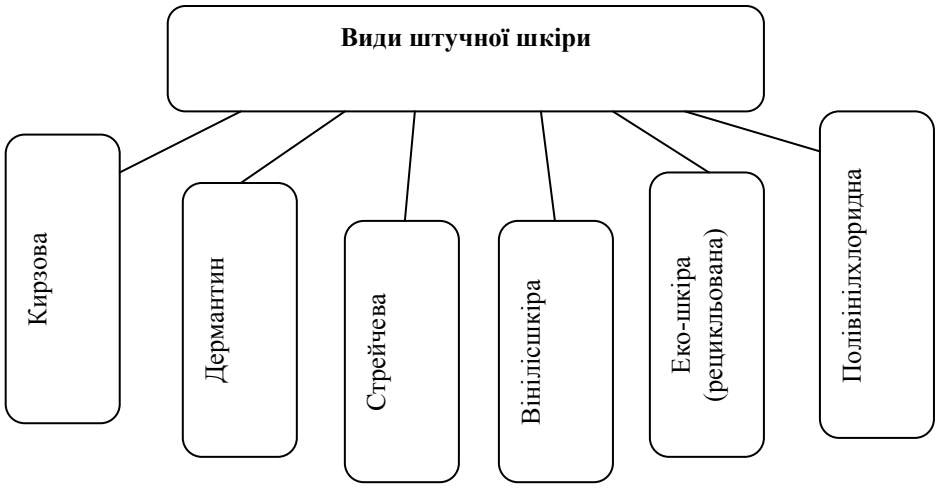

Рис. 1 Види штучної шкіри

Кирзова шкіра. Її основа складається з бавовняних волокон і каучуку. Має кілька шарів. Верхній шар тисненням імітує свинячу шкіру. Один з перших видів штучної шкіри. Добре захищає від вологи, не боїться сезонності температур, міцна до розривів і розтягнення. Використовується для виготовлення спеціального взуття для вологих, суворих умов експлуатації (для будівельних та сільськогосподарських робіт). З неї шиють захисні та антивібраційні рукавиці, захисний одяг для електриків, боксерських груш, тощо…

Дермантиновий замінник шкіри. Виготовляється шляхом нанесення на бавовняну основу покриття з нітроцелюлози (з одного або і з обох сторін). Фактура, товщина і щільність можуть бути різними. Стійкість такої штучної шкіри – середня. Використовується для оббивки м'яких меблів та сидінь автомобілів, виготовлення дверей та пошиття галантерейних виробів.

Стрейчева штучна шкіра. Трикотажна основа з бавовняних волокон, в яку входить певна кількість еластану. На цю поверхню наноситься полімерне покриття. Матеріал – міцний, довговічний, з хорошими експлуатаційними показниками. Зі

стрейчевої шкіри виготовляють одяг (спідниці, брюки, куртки, плащі, тощо), різноманітні аксесуари та галантерейні вироби.

Вінілісшкіра – вид штучної шкіри, яка в основі має тканинну основу, поверхневий пористий монолітний шар виконаний з полівінілхлориду. Максимальна схожість з натуральною шкірою. Має високі показники стійкості до деформацій і розривів. Добре протистоїть стиранню, стійка до забруднень. Таку штучну шкіру використовують для виготовлення автомобільних чохлів, для обшивки офісних і житлових приміщень, металевих дверей. Використовується в меблевій і взуттєвій індустрії.

Екошкіра (рециклювана шкіра) – вид високотехнологічного дихаючого полотна, яке виготовлене без полівінілхлориду. З внутрішнього боку з бракованої шкіри (після попередньої підготовки) наноситься шар надтонкого поліуретанового полотна. Має високі показники зносостійкості, гнучкості. Має гіпоалергенні та морозостійкі (витримує температуру повітря до -35 градусів) властивості. Екошкіру використовують для виготовлення галантерейних виробів, виробництва меблів, пошиття одягу та взуття, виготовлення предметів інтер'єру, тощо.

Полівінілхлоридна штучна шкіра (PVC). Складається з міцної основи (тканинна) і полівінілхлориду з пластифікаторами та іншими допоміжними складовими (ефірами). Має високі показники довговічності, стійкості до стирання та вологи, плісняви.

Штучна шкіра відрізняєься від натуральної багатьма показниками.

Екологічна шкіра дешевша від натуральної при майже однаковому зовнішньому вигляді.

Натуральна шкіра має природній запах, при тому, що замінник відрізняється специфічним запахом. Однак, сучасні версії штучної шкіри мають ідентичний запах зі шкірою. При контакті зі штучною шкірою (на дотик) підвищується вологість та дуже повільно підіймається температура поверхні. При протилежних показниках натуральної шкіри. Зовнішній вигляд екошкіри має ідеальну, гладку, рівномірну поверхню. А натуральна шкіра має недоліки, не рівномірна по всій поверхні, на різних ділянках має різний зовнішній вигляд

Сучасні високотехнологічні варіанти штучної шкіри не завжди можна відрізнити. Єдиний варіант – подивитись запасний відрізок матеріалу, який прикріплюється разом з ярликом. Ярлики у вигляді ромба означають високоякісний замінник шкіри, який виготовлено відповідно до світових показників якості.

Для збільшення терміну експлуатації виробів слід користуватись різноманітними спеціальними серветками, спреями, губками для штучної шкіри. Екошкіра використовується для виготовлення одягу, взуття, тощо.

Сучасна промисловість постійно розробляє нові зразки матеріалів, які не завдають шкоди тваринному світу.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. С.В. Нечіпор

Кацевал Яна.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПІДГОТОВЧОГО ЦЕХУ

На швейні підприємства матеріали надходять в кіпах та рулонах різної довжини та діаметра, різноманітних артикулів. Для безперебійного забезпечення матеріалами швейного підприємства необхідно зберігати матеріали на відповідному обладнанні та з дотриманням відповідних умов. Зберігання матеріалів до і після розбракування мають різницю як за організацією роботи на складі, так і за типом обладнання, яке застосовується. Способи зберігання матеріалів залежать від: конкретних умов роботи кожного підприємства; асортименту виробів, які виготовляє підприємство; конструкції виробничих споруд, складських приміщень та їх розмірів.

Основною задачею підготовчого виробництва є ритмічне забезпечення матеріалами розкрійного цеху відповідно до планового завдання на розкрій.

Підготовка матеріалів включає наступні технологічні, транспортні і складські операції: прийом, розпакування, контроль кількості і якості матеріалів; збереження і накопичення матеріалів, однорідних по ширині та виду малюнка для наступного розкрою; розрахунок кусків тканини для беззалишкового використання; перенесення контурів лекал розкладки на полотно тканини або папір, комплектування матеріалів (верха, підкладки, прикладних) відповідно до конфекційної карти і розрахунку кусків; подачу матеріалів у розкрійний цех.

Матеріали, що надійшли, у кипах або кусках (рулонах тканини) розпаковують, тобто звільняють від тари і направляють на склад, де їх зберігають до розбраковування. Збереження матеріалів повинне забезпечити якісний стан і запобігти псуванню. Для цього на складі матеріали оберігають від вогкості, дії прямих сонячних променів, низької температури, запилення і комах. Нормальні умови зберігання бавовняних, лляних, шовкових, вовняних, брезентових і технічних тканин забезпечують температура плюс 15-18°С и вологість повітря 60-65%.

З метою скорочення ручних операцій при транспортуванні і зберіганні матеріалів використовують піддони, на яких матеріал розміщують у багатоярусних стаціонарних стелажах. На складі з багатоярусними стелажами використовують штабелери або крани-штабелери. У складі не розбракованих матеріалів може зберігатися запас, рівний потреби підприємства у кілька змін, так називаний страховий запас. Він гарантує ритмічну роботу. Його розмір залежить від потужності підприємства й умов постачання.

Існує два основні способи зберігання розбракованих матеріалів: поштучний та партійний. При партійному зберіганні куски тканини за призначенням, шириною, волокнистим складом та видом матеріалів складають в партії, яким виділено певне місце на складі. До партійного способу відноситься зберігання тканини штабелями. При партійному зберіганні сувої тканини об’єднуються в партії по кольору, малюнку та видам у строгій відповідності з їх призначенням і відводять їм загальне місце на піддонах, візках або стелажах по декілька сувоїв в кожній секції стелажа.

Стаціонарні стелажі можуть бути декількох типів: поличкові, ящичні, сотові та з нахиленими площинами ялинкового типу. Цей спосіб зберігання рекомендується для зберігання сорочкових, білизняних тканин та матеріалів спеціального призначення для виготовлення відомчого та спеціального одягу.

Поштучний спосіб рекомендується для зберігання пальтових та костюмних

матеріалів. Поштучне зберігання полягає в розміщенні та зберіганні кожного сувою тканини окремо. Зберігання кожного сувою тканини здійснюється поштучно на поличкових стелажах, секції яких обслуговуються електроштабелером. В його завдання входить завантаження ячейок стелажа сувоями тканини та розвантаження стелажів при підборі кусків тканин для транспортування їх в розкрійний цех.

Найбільш перспективним є зберігання розбракованих матеріалів в автоматизованому складі ЭМС – 1 за допомогою вертикально-замкнутих автоматизованих елеваторів. Використання автоматизованого складу з двома пультами управління, завантаженням та розвантаженням сувоїв, дозволяє використовувати ЭМС – 1 як елемент САПР, виключити використання важкої фізичної праці та суттєво підвищити культуру виробництва.

Штабельне зберігання передбачає вкладання шматків або кип матеріалів на піддони до певної висоти з урахуванням властивостей матеріалів, виду застосовуваних засобів складування і транспортування, норм навантаження на 1 $м^2$ виробничої площі і т.д. Укладання рулонів може бути прямим, перекритим або кліткообразним. При штабельному зберіганні застосовують піддони або вантажні платформи. Цей спосіб найбільш простий і доступний. Його недолік – труднощі в механізації отримання потрібного шматка тканини з штабеля. Стелажне зберігання має кілька різновидів залежно від застосовуваних стелажів: поличні, секційні багатоярусні, стелажі-осередки з прямокутною або шестигранною формою осередку, «ялинкового» типу або у вигляді барабана. Найбільш ефективний стелажно-поличковий спосіб зберігання.

Контейнерне зберігання дозволяє створювати великі запаси тканини на порівняно невеликих площах. Цим способом зберігаються рулони тканин за артикулами і ширині, що становлять один розрахунок.

Елеваторне зберігання рекомендується для розбракованих матеріалів і полягає в укладанні кожного рулону тканини у відповідній колисці механізованого елеватора. Закладка рулону в люльку і вибір потрібного рулону здійснюються автоматично.

З метою раціонального використання матеріалів при підготовці їх до настилання в підготовчому цеху здійснюють розрахунок кусків тканини в настили. Основним завданням технологічної операції розрахунку кусків тканини в настили є визначення кількості полотен, рівних заданій довжині настилу при мінімальній величині залишку. Вірогідність беззалишкового розкрою кусків тканини в настили збільшується із збільшенням варіантів розкрою (кількості настилів і довжини куска). Але із технологічних міркувань при використанні розрахунку необхідно прямувати до мінімальної кількості настилів, а також дотримуватися певної кількості полотен в настилах. Висота настилів в полотнах залежить від замовлення, виду матеріалів та виробничої потужності підприємства. Добір кусків матеріалів в один розрахунок здійснюють за їх паспортами, які повинні заздалегідь бути підсортовані.

У наш час використовують такі методи розрахунку кусків тканини в настили: ручний, механізований, математичний метод напрямленого добору, номографічний та за допомогою універсальних ЕОМ.

Суть ручного методу розрахунку полягає в послідовному доборі комбінацій настилів різних довжин так, щоб їх сума дорівнювала довжині куска або відрізнялись від неї на мінімальну величину залишку. Спосіб простий, доступний,

але трудомісткий та маловаріантний. Математичний метод направленого перебору передбачає розрахунок на два або три настили. Перевірка розрахунків здійснюється згідно умови повного беззалишкового розрахунку куска тканини. Механізований метод розрахунку кусків тканини передбачає виконання добору та випробування можливих варіантів розкрою для кожного куска тканини здійснювати на спеціалізованих машинах ЭМРТ-2, “Каштан”, “Раздан”. Номографічний метод розрахунку кусків ґрунтується на визначенні оптимального варіанту розкрою за допомогою спеціального графіка-номограми. Розрахунок кусків тканини в настили за допомогою ЕОМ здійснюється для кожного куска окремо. Комп’ютер автоматично знаходить найбільш раціональне поєднання для полотен настилів із забезпеченням мінімальної кількості настилів, на які використовується один кусок. Машина розглядає різноманітні варіанти розрахунку в порядку зменшення оптимуму.

Використання сучасних комп’ютерних систем дозволяє нам розрахунок кусків тканини в настили здійснювати ефективно, точно, оптимально. Для забезпечення беззалишкового використання матеріалів розрахунок кусків доцільно здійснювати одночасно на декілька настилів. Підбір кусків тканини для розкрою настилами необхідно виконувати після їх розрахунку.

Заключними операціями підготовки матеріалів до розкрою є оформлення розрахунково-планових карт та карт розкрою, які складаються на основі підсортування матеріалів та розрахунку кожного куска тканини в настили. Розрахунково-планова карта розкрою супроводжують матеріали при їх транспортуванні в розкрійний цех.

Таким чином, розбраковані матеріали в сувоях транспортуються на основний склад матеріалів, який є місцем їх накопичення для подальшого раціонального розрахунку та підсортування. Величина запасів матеріалів обумовлюється потужністю та спеціалізацією підприємства, а також умовами доставки матеріалів для забезпечення ритмічної роботи розкрійного та швейного цехів. Для зберігання розбракованих матеріалів використовують партійний або поштучний способи, кожен з яких має свої переваги та недоліки. Розрахунок кусків тканини може здійснюватися різними методами в такій послідовності: підготовка до розрахунку, розрахунок кусків тканини в настили, оформлення розрахунково-планових карт та карт розкрою.

Список використаної літератури

1. Пристрої для зберігання матеріалів. Матеріали з сайту: «Обладнання для зберігання матеріалів». Електронний ресурс. Режим доступу: http://cozyhomestead.ru/Zhivotnie_86927.html

---

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. тід – Т.І. Попова

Кісіль Єлизавета

МЕТОДИ АДАПТИВНОЇ КРЕАТИВНОСТІ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Дані показали, що творчий процес стосовно дизайну одягу в контексті індустрії моди нерозривно пов’язаний з вирішенням проблем. Тип творчої техніки, що застосовується, залежить від вирішуваної проблеми, яка в більшості випадків безпосередньо стосується клієнта, який придбає розроблений одяг. Під час вивчення креативності в дизайні одягу виявилися дві різні категорії творчості: Творчість лідерства та Адаптивна творчість. Творчість лідерства передбачає зосередження уваги на високоточній техніці, матеріалах та ремеслах, щоб розробити продукт, який є модним, інноваційним та спрямованим. Адаптивна творчість передбачає розробку продукту із загальновстановленими параметрами чи обмеженнями, особливо тими, що стосуються ціни та виробництва, вимагаючи підвищеної обізнаності щодо операцій, управління, методів та технологій. Кожен тип творчості призводить до отримання свіжого продукту для відповідного ринку.

Основні поняття креативного дизайну – це Індустрія моди, Розкішний сегмент індустрії моди, Інтернет, Всесвітня павутина та електронна комерція. Оскільки в цьому дослідженні було зосереджено розкішний сегмент індустрії моди, розуміння еволюції лідерства моди розглянуто. Ще у 1279 р розкішні закони у Франції визначали цінність тканини, якою можна було б користуватися, прямо пропорційно величині багатства. Використання модних ляльок що було започатковано в п'ятнадцятому столітті Ізабо де Бав'єр, дозволило розповсюджувати моду у французьких провінціях і навіть у багатьох країнах країн; від Іспанії до Англії, аж на схід до Росії, і навіть через Атлантику до Бостона та Нью-Йорка. Наприкінці XIX століття традиція ляльок моди була замінена друкованими журналами. У середині XIX століття Чарльз Фредерік Уорт, користуючись потребою вищого класу відрізнятись від нижчих класів за допомогою одягу, Уорт створив основу для окремої галузі швейної промисловості, яка стала відомою як Висока Мода. Вивчення історії моди початку 20 століття показало дизайнерів високої моди, творчість, дослідження та розвиток яких започаткували революційні напрямки у розвитку одягу. Кілька помітних прикладів включають Пола Пуаре, Маріо Фортуні, Медлен Віонет, мадам. Грес, Крістобаль Баленсіага та Коко Шанель.

Відразу після Другої світової війни Висока Мода побачила відродження і розквіт. Дизайнер Крістіан Діор звернув увагу всього світу на свій «Новий погляд». Аналіз постмодерного середовища розкоші показав, що економіки, що розвиваються, зберігають найбільший потенціал для зростання продажів розкоші. Виробництво одягу переросло до багатомільйонної промисловості з великими фабриками та далекосяжними економічними та політичними наслідками.У XXI сторіччі Технології створили нові середовища для соціальної та ділової взаємодії. Впровадження Інтернет-систем менеджменту стало ключовим компонентом фінансового успіху швейного бізнесу.

Робота виконана під керівництвом д.т.н., проф. каф. тід М.Л. Рябчиков

Ткач Уляна

УДОСКОНАЛЕННЯ СПОРТИВНОГО ОДЯГУ ДЛЯ БІГУНІВ

В ході дослідження охарактеризовано особливості різних технік бігу, а саме: біг підтюпцем (7-10 хв / км) за рахунок невеликої швидкості бігу, знижується травмоопасность, що робить цю техніку бігу кращим варіантом для любителів і початківців; біг з середньою інтенсивністю їм можуть займатися любителі, які мають вже достатній формою, щоб витримати темп бігу в 4,5-6 хв/на кілометр; швидкий біг (темп 3хв\км)цю техніку найчастіше застосовують на тренування, або змагання; змінний біг - багато любителів включають змінний біг в свої тренування, особливо при підготовці до аматорським змагань і забігів; гладкий біг, під гладким бігом розуміється біг по доріжці стадіону без перешкод; біг з перешкодами і з бар'єрами, у цій дисципліні бігуни повинні подолати дистанцію в 3 кілометри.; шосейний біг (стаєрський біг) це біг на довгі дистанції, наприклад, марафон та напівмарафо; кросовий біг до цієї техніки бігу можна віднести прості пробіжки по лісу; спрінтерскій біг - є популярним видом змагань з бігу, під час якого спортсмени долають 60-400 метрів; біг на середні дистанції - сукупність легкоатлетичних бігових дисциплін, що об'єднує дистанції, довше, ніж спринтерські, але коротше, ніж довгі.

У ході дослідження було встановлено позитивні впливу бігу: виводить токсини і зайву воду з організму; зменшує жирові відкладення; сприяє загартуванню тіла; стимулює кровотворення - утворення нових клітин «молодий» крові; благотворно впливає на дихальну систему.

На основі огляду спортивної та медичної літератури були виявленні групи м’язів, які задіяні при занятті бігом це:квадрицепси, стегнові м'язи, литкові групи м'язів, сідничний група, клубово-поперекові м'язи.

У ході дослідження розглянутий метод кінезіотейпірування. Кінезіотейпіруванням (від лат. Kinesiotaping) називають унікальну методику зняття болю і прискорення реабілітації, яка прийшла до нас з Японії, яка полягає в накладенні спеціальних пластирів - кінеза тейпов.

Правильна аплікація тейпів забезпечує анатомічно правильну роботу м'язів і відновлення тканинного обміну, що передбачає: свободу рухів; зменшення болю; поліпшення кровообігу і відтоку лімфи.

У ході дослідження виявлені загальні вимоги до спортивного одягу бігуна, до яких віднесено: паропроникненість, випаровуваність, водоємкість, гігроскопічність, мнучкість. Продумане розташування функціональних зон в одязі для бігу сприяє підтримці оптимального температурного режиму тіла, необхідного для нормального функціонування організму при найважчих навантаженнях.

Завдяки застосуванню сучасних дихаючих матеріалів, які володіють відмінними вентиляційними властивостями, дозволяючими добре охолоджувати організм бігуна, відводячи зайве тепло і вологу з поверхні шкіри в зовнішнє середовище. В ході дослідження встановлено, що для виготовлення спортивного костюму для жінки бігуна, важливе значення має сучасна тканина - дайвінг. Матеріал гладкий, щільний, м'який, приємний на дотик, еластичний, добре тримає форму. Дайвінг може мати гладку виворітну сторону або ворсисту. Тканина незамінна для спортсменів, особливо у холодну пору року.

Досліджено популярність проектування моделей одягу для бігунів, від якості

конструкції багато в чому залежить втілення ідеї дизайнера. Для побудови креслення основи конструкції спортивного костюму для жінки бігуна використана методика М. Мюллер і син. Дана методика найбільш перспективна і науково обґрунтована, а також відрізняється універсальністю і простотою способів побудови.

В ході роботи здійснено проектування та розробка технологічного процесу спортивного одягу для жінки бігуна та розроблено рекомендації щодо особливостей проектування одягу для бігу.

Важливими складовими для жінки бігуна стали водолазка з тайтсами, такий вибір пояснюється тим, що саме ці складові забезпечують максимальну комфортність, практичність та простоту використання, а це дуже важливі складові для успішного та легкого бігу. Для водолазки притаманні наступні характеристики (прилеглий силует, комір-стійка, втачні рукава). Для тайтсів також доцільно дотримуватись певних характеристик (прилеглий силует, довжина до щиколотки).

Такі характеристики дозволяють забезпечити функціональність, ергономічність, психологічну комфортність виробу. Ескіз одягу для жінки бігуна представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Костюм для жінки бігуна

Література.

1. Кинезиологическое тейпірування http://www.reaclinic.ru/service/sportmedicine/kinehzioteip/
2. Вимоги до бігу http://zazozh.com/sport/beg/
3. Фізіологія бігу https://vedizozh.ru/kakie-myshcy-rabotayut-pri-bege-v-kartinkax/
4. Різновиди бігу https://www.decathlon.ru/conseil-running-textile.html

---

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. ТіД Попової Т.І.

Пічка І., Проценко О.

РОЛЬ ФОТОГРАФІЇ У FASHION - ІНДУСТРІЇ

Візуальна інформація стає формотворчим принципом культури, образи формують погляди, принципи впливають на світосприйняття людей, конструюють простір культури. Серед різних форм мистецтв фотографія займає центральне положення, що визначає зростаючий до неї інтерес. У процесі історії свого розвитку фотографія дійсно продемонструвала свою величезну роль в процесі формуванні та сприйнятті інформації. Фотографія, з'явившись наслідком пошуку як нових смислів, так і нової мови, здійснила черговий поворот до актуалізації архаїчних схем мислення. Ймовірно, незважаючи на уявну простоту її мови, пробуджує в людях прагнення до потреб більш глибокого рівня.

У зв’язку з цим, виділимо, на наш погляд, найбільш важливі складові сучасної fashion – фотографії. По – перше, фотографія має центральне значення в структурі соціокультурних відносин, вона приймає воістину планетарні масштаби саме в епоху ринкової економіки і, відповідно, в суспільстві масового споживання. Тепер модне зображення не тільки говорить про те, що надіти, а й її дії виходять далеко за межі ринку одягу, воно підпорядковує собі споживання послуги ЗМІ, творів літератури і мистецтва, форм поведінки дозвілля. Зміни які відбуваються зараз, не могли не відгукуватися в перетворенні моди, яка пов’язана і транслює видозміну культурних взірців і стандартів популярної поведінки. Таким чином, фотографія є невід'ємною частиною сучасної, модної культури, самим популяризованим, виразним засобом. По – друге, модна фотографія усвідомлюється як самостійна діяльність, яка стоїть на кордоні мистецтва та бізнесу. Fashion – фотографія виділяється в окрему культурну практику, покликану обслуговувати як індивідуальну потребу в символічному володінні привабливими предметами споживання, так і запит соціуму на активізацію комерційного процесу. Фотографія в сфері моди виступає оператор інформації. Вона затребувана суспільством і як предмет мистецтва, цілком самодостатній, і як реклама в прямому і переносному сенсі. Спеціальна рекламна зйомка або, наприклад, фотозйомка моделей одягу, опублікована в глянцевому журналі, виступає не просто ілюстрацією того чи іншого стилю, але і прихованою рекламою даного одягу, її дизайнера, фірми виробника.

Таким чином, досліджуючи значущість основних елементів індустрії моди, що становлять її основу, тобто визначають її взаємозв’язану структуру, слід виділити саме fashion – фотографію. Мода заявляє про себе за допомогою візуальних образів і знаків. Цінності та її новації здійснюються за допомогою явищ візуальної презентації. Отже рамки, все більше розширюються завдяки багатогранності fashion – фотографії та зусиллям зображень.

Література:

1. A Comprehensive Research on Fashion Photography [електронний ресурс] // режим доступу: https://www.colorexpertsbd.com/blog/comprehensive-research-on-fashion-photography.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. ТіД Нікуліної А.В.

Педоренко Х. В.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ 3D-МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ В РЕКЛАМІ

На сьогодні залучення віртуальних демонстрацій в рекламі не великий, але все більше популярних дизайнерів і фірм починають використовувати цю технологію у своїй роботі. Дизайнери вважають що таким чином можна зберегти екологію, отримати більший простір для творчості, створити моду, яка буде індивідуальною для кожного покупця. Так, компанія одягу Hanifa представила перший в світі 3D показ без моделей. Речі з'являлися на чорному тлі та дефілювали по віртуальному подіуму так, як ніби їх наділи невидимі моделі. Віртуальне дефіле виявилося успішним, завдяки ньому дизайнерка привернула увагу до колекції та зібрала попередні замовлення [1]. В свою чергу, агентство Trashy Muse створило подіумний показ з участю віртуальних моделей – аватарів під час тижня моди у Парижі SS20. Короткі відеороліки з моделями були представлені на екранах фасаду будівлі [2]. Серед вітчизняних впроваджень - Ukrainian fashion group розробило перший в Україні цифровий показ мод, він був представлений на Українському тижні моди. Ще більше ідей з'являється при використанні даної технології у житті звичайних людей. Зараз розробляється концепція віртуальної примірочної, де людина стоїть перед дзеркалом та може «вдягти» на себе вподобану модель, подивитися як буде в ній виглядати. Ця концепція допоможе магазинам стати персоналізованими. А швейні фабрики будуть виготовляти ті речі, які будуть купувати, бо зараз багато не куплених речей викидають. На стадії розробки знаходиться проект від української кампанії 3DLOOK. Додаток, який вони розробляють має створювати 3D модель з фотографії людини. Розробники стверджують, що у майбутньому можна буде по фотографії визначити розмір одягу та підібрати у онлайн магазині зручну річ [3].

Розвиток 3D технологій та візуалізації дуже перспективний для світу моди. Перевагами їх є: можливість побачити одяг на моделі, можливість застосування у багатьох процесах підготовки одягу, створення зразків одягу не витрачаючи тканини, екологічність, швидкість підготовки моделі одягу, можливість використання моделей у онлайн-магазині. Недоліками даних технологій є лише їх недостатня розробка. По цифровим додаткам можна визначити як на людині буде виглядати дана модель одягу, але важко зрозуміти як вона буде себе поводити у повсякденному носінні, чи буде зручною. Технології сканування тіла людини та «віртуального дзеркала» наблизилися до точного визначення параметрів тіла людини, але вони ще недостатньо розвинуті.

Література:

1. Hanifa's virtual 3D fashion show is haunting, beautiful, and brilliantly executed. URL: https://www.fastcompany.com/90513959/hanifas-virtual-3d-fashion-show-is-haunting-beautiful-and-brilliantly-executed [дата звернення: 13.11.2020]
2. Trashy Muse put on the world's first virtual avatar fashion show URL: https://www.dazeddigital.com/fashion/article/45206/1/trashy-muse-virtual-avatar-fashion-show-augmented-reality-lil-miquela-paris [дата звернення: 13.11.2020]

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. Борисенко Д.В.

Педоренко Х. В.

ФОРМОУТВОРЕННЯ 3D-МОДЕЛЕЙ ОДЯГУ В ПРОГРАМНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПРОЕКТУВАННЯ

Формоутворення – це основа усього дизайну одягу як тривимірного, так і реального. Форма одягу повинна найбільш чіткіше передати основну ідею дизайну, бути естетичною і відповідати новітнім тенденціям моди і технологіям. Основою для будь-якої 3D моделі є полігональна сітка, вона створює поверхню форми моделей. Ця сітка складається із полігонів, які можуть мати форму трикутників, чотирикутників чи багатокутників. Полігон складається в свою чергу з вершин, граней та площин, які створюють плоский n-кутник. Кількість полігонів на моделі визначає її деталізацію, якщо полігонів мало, то і відтворити деталі на моделі буде неможливо. Усі ці обмеження по кількості полігонів пов'язані з потужностями обладнання, тому що комп'ютеру у реальному часі потрібно прораховувати усі координати та малювати зображення.

Необхідність створення більш деталізованих об'єктів створила розробки карт нормалей (normal map) та карти зміщення (displacement map). Подібні карти працюють за рахунок обману зору. За допомогою світла та тіні створюється ефект висоти та глибини, об'єму. Якщо подивитись на край предмета то там не буде текстури. Карта нормалей (normal map) створює ілюзію об'єму за рахунок трьох карт, червоного, зеленого та синього кольорів. Червоний колір показує для комп'ютера зміни у горизонтальному напрямку, чим світліше колір, тим сильніше нахилена поверхня вправо, темніше – вліво. Зелений колір так само працює але по вертикалі. Синій канал показує поглиблення у об'єктах. Карти зміщення (displacement map) створюють детальність за рахунок деформування об'єкта, на який вони назначаються. Найчастіше їх використовують для створення суттєвих змін, наприклад щоб показати в'язаний візерунок на тканині. Ці карти – чорно-білі зображення, де чорний показує область яка знаходиться нижче, а білий – вище, ще такі карти несуть у собі дані про висоту об'єкта. Усі ці карти застосовують з метою додати реалістичності зображенню не жертвуючи кількістю полігонів. У той час як карта нормалей створює тільки ілюзію глибини, карта зміщення створює випуклі та поглиблені ділянки. Крім того, важливо враховувати загальні вимоги до формоутворення одягу. Процес розробки моделі у програмі дуже схожий на шиття і конструювання і має правила, які застосовуються також до реального одягу. Потрібно знати основи конструювання, розуміти як зшиваються деталі, пам'ятати про конструктивні вузли при пошитті одягу. Також важливими знаннями для розробки одягу є знання дефектів, що виникають при конструюванні та як їх виправляти. На рівні з технічними знаннями необхідно знати композицію костюму, одяг постійно видозмінюється, але головні композиційні прийоми залишаються майже незмінними. Це усе відіграє важливу роль в утворенні форми майбутньої моделі одягу та залучається в програмному середовищі проєктування нових рішень моделей одягу.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. Борисенко Д.В.

Хайнус А. С.

АНАЛІЗ МОДНИХ ТРЕНДІВ У РІШЕННІ ШТОР

Штора є однією із найдавніших винаходів людини. Ще в доісторичні часи у людей були шкури, якими завішували проходи в печерах. Як елемент захисту і декорування, штори використовували ще в Древньому Єгипті, і можна стверджувати, що з тих пір вони ніколи не виходили з моди, хоча сама мода на штори постійно змінюється. Часи Греції і Риму подарували нам класичні складки, стягнуті внизу шнурком або паском. Від Візантії нам дісталися важкі розкішні штори, прикрашені вишивкою і драпіровками, на сьогоднішній день які зустрічаються дуже рідко. В епоху Відродження було придумано два види штор: важкі завіси, які закривали не тільки сонячне світло, але і приховували від сторонніх поглядів, а поруч з ними з'явилися тонкі завіси з батисту або дорогоцінного шовку. Слідом і французи внесли свій стиль. Прийшов час бароко, рококо, ампіру, а за ним стилі модерн і постмодерн. Технологічність нашого часу привела до використання сучасних матеріалів, світловідбивних і поглинаючих технологій, велику популярність мають напівавтоматичні системи управління шторами, рулонних штор, жалюзі і т.п.

На сьогодні серед трендів в рішенні штор можливо виокремити:

- Залучення екостилю, який домінує в перевагах. Натуральні тканини все частіше використовують в оформленні віконного прорізу. Залежно від стилістичного трактування, це: льон, бавовна, натуральний шовк, рогожка, бамбукові ролети.
- Переважає гамма природних, природних відтінків, коричневих, зелених тонів. В сучасну стилістику вписуються відтінки сірого з відливом «металік». Свіжість морської хвилі і горнового повітря привнесуть пастельні відтінки, блакитний, лазурний колір.
- Монохромний білий колір часто застосовують дизайнерами для декорування віконного отвору. Використовують для цих цілей полотна з цікавою текстурою, гардини з красивим плетінням тканини. Білі фіранки візуально розширюють простір, заповнюють кімнату світлом, відчуттям «свіжості».
- У моді комбіноване оформлення прорізу вікна. Наприклад, на створи вішають рулонні або римські однотонні штори, а доповнюють ансамбль прості за формою фіранки на люверсах (кільцях в полотні) з яскравим принтом.
- Завдяки сучасним технологіям, на шторних полотно наносять фотодрук (2D та 3D штори). Вертикально розташований малюнок візуально «піднімає» стелю. Залежно від тематики зображення завіси з фотодруком, привносять той чи інший настрій в інтер'єр, створюють певну атмосферу в приміщенні».

Підсумовуючи, в рішенні штор на сьогодні реалізується поєднання історичних стилів, їх комбінаційні моделі та залучення інноваційних матеріалів. При цьому, залишається актуальним еко напрям та перехід до нетканних матеріалів – паперу та папероподібних варіацій, бамбуку та ін.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. Борисенко Д.В.

Хайнус А. С.

ІСТОРИЧНЕ СТАНОВЛЕННЯ РЕКЛАМИ В СТАРОДАВНЬОМУ СВІТІ

Реклама — це інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі або спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів в певній сфері. Це унікальний напрям популяризації товару або послуги, розкриття інформації широкій аудиторії про унікальні відомості про продукт чи послугу, демонстрація позитивних сторін. Даний напрям пройшов тривале історичне становлення, особливу роль при цьому займає ранні форми її реалізації. На ранніх етапах розвитку реклами – вона була вербальною та враховувала поведінковий аналіз суспільства, впливу на людей умовлянь та надання додаткової інформації.

Потреба передачі інформації в Стародавньому світі деяким групам людей була запорукою створення протореклами. Протореклама містила в собі елементи стимулювання збуту, була першою інтегрованою формою комерційних комунікацій. Вона об'єднувала прості комунікаційні засоби, що отримали з часом самостійний розвиток.

В наступний етапах історичного розвитку потреба реклами у вербальному впливі на споживачів збільшується та породжує інститут глашатаїв, перших фахівців в галузі реклами продукту та послуг. Глашатай – це спеціально найнята торговцем людина, яка зазивала покупців та хвалила товар наймача. Використання сповіщувачів надавало важливу перевагу, яка полягала віддалено рекламувати товар усної протореклами. Сповіщувачі почали з’являтися у стародавніх єгиптян, а від них послідовно перешло до древніх євреїв, греків і римлян.

До організованою вербальної комунікації відносилася також чутка, інформація що передавалася людьми «з вуст в уста» про тих чи інших ремісників, торговців, політичних діячів і т. д. Відомості про якість товарів, які продавалися, поширювалися на досить великі відстані, що стимулювало древніх підприємців турбуватися про те, що про них будуть казатимуть, про свою репутацію. Формування похвали про продавця спочатку було однією з основних цілей протореклами. Надалі ця репутація працювала на його власника. Наприклад, відомий трактат письменника і державного діяча Стародавнього Риму Марка Порція Катона (234-149 рр. до н. е.) «Про землеробство» містить вказівки місцевостей, де ремісники перевищували за якістю своїх конкурентів, і згадки про конкретних виробників того чи іншого товару.

Важливим фактором формування комерційних комунікацій в Стародавньому світі стало зародження ярмарків в Стародавньому Римі з V - початок III в. до н. е., як були унікальними умовами для реалізації рекламних стратегій та додаткового вивчення поводження споживачів. Ярмарки вигідно відрізнялися від звичайних торжище прив'язкою до загальновизнаних, особливо шанованих святилищ і храмів. Загалом, на ранніх етапах розвитку реклами прослідковується велика аналітична робота та налагодження тісного контакту без використання надскладних технологій.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. Борисенко Д.В.

Шацько О. гр., Сінітенкова М.

ХАРАКТЕРИСТИКА МАТЕРІАЛІВ ТА ФУРНІТУРИ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ПІЖАМ «КІГУРУМІ»

Дитячий організм знаходиться в стані постійного зростання і розвитку. Швидке охолодження дітей відбувається через тонкого епітелію і незначної кількості крові, що протікає в товщині шкіри. Тому шкіра у дітей в значно меншій мірі, ніж у дорослих, захищає організм від коливань температури зовнішнього середовища. Внаслідок цього дитячий одяг повинен бути більш теплим ніж у дорослих, в холодну пору року і не повинен створювати перешкод для тепловіддачі влітку і взимку. Важливим є відповідність одягу росту і розміру дитини. Значна маса одягу при великій рухливості дітей і слабкому розвитку м'язів призводить до стомлення дитячого організму. Для зниження маси дитячого одягу і забезпечення основних гігієнічних вимог до неї необхідно прийняти тканини раціональних структур і полегшеної маси.

На сьогоднішній день текстильна промисловість має великий асортимент тканин, для виготовлення якісної піжами «Кігурумі». Проаналізувавши матеріали, які можна використати для виготовлення піжами «Кіругумі», найкращім вибором є саме матеріал – фліс, хоча він є синтетичною тканиною, при виготовленні якої використовується поліестер та інші штучні нитки, але саме ця тканина найпопулярніша та зручна у використані.

Різновидів цієї тканини багато, так як вони відрізняються як по щільності, так і за зовнішнім виглядом. Перший показник може варіюватися від 100 до 600 гр/м^2. Може бути однаковим за зовнішнім виглядом з обох сторін або ж відрізнятися по висоті ворсу і «пухнастості».

Сировина, що використовується для виробництва флісу, повністю з синтетичного волокна, як первинне, так і вдруге перероблення (пластикові пляшки, плівка). Він прийшов на заміну вовняним матеріалам, але властивості їх абсолютно унікальні і не ідентичні. Фліс широко застосовується для виготовлення спортивного та дитячого одягу (комбінезони, штани, толстовки, термобілизна) аксесуарів (рукавиці, шапки, шкарпетки), як утеплювач для верхнього одягу (курток, брюк, шапок), а також предметів домашнього текстилю (халати, ковдри, покривала). Сучасна мода з різноманіттям пропонованих дизайнерами ідей вимагає все більше цікавих і вишуканих фактур і матеріалів для їх волання (особливе місце в цьому ряду відводитися шкірі як матеріалу, неперевершеному за своєю якістю, що дозволяє створювати найсміливіші колекції). Також застосовуються в процесі виготовлення піжам «Кігурумі» - прокладкові матеріали – це матеріали, які використовують для надання деталям верху жорсткості, пружності, формостійкості; для запобігання окремих ділянок від розтягування. Прокладка також повинна володіти високими гігієнічними властивостями, мати товщину відповідно до матеріалу верху і якісний клейовий шар. До оздоблення призначеної для з'єднання деталей домашнього одягу відносять: ґудзики, кнопки та застібку-блискавку.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н., доц. каф. ТіД Нікуліної А.В.

Ядерна А.В.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТРАНСФОРМАЦІЙ В ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Потреба в новизні та інноваціях спонукала споживачів часто купувати нові швейні вироби та утилізувати різноманітну кількість одягу, який використовується недостатньо. Трансформовані швейні вироби пропонують альтернативний варіант для споживачів, які бажають змінити різні стилі без придбання нових товарів. За допомогою різних маніпулятивних методів, таких як загортання, скручування, складання або збирання, трансформований одяг забезпечує два або більше функціональних та / або альтернативних естетичних стилів.

Хоча дизайн трансформованого одягу привернув увагу як у промисловості, так і в наукових колах, загалом бракує досліджень щодо впливових факторів на намір споживачів придбати трансформовану продукцію одягу. Якісне дослідження за участю студенток показало, що приблизно половина учасниць віддають перевагу ідеї трансформованого одягу. Однак жодні емпіричні дослідження не визначили мотивації та бар'єри для молодих споживачів для придбання трансформованого одягу.

Задачі даного дослідження включають

1.Визначити вплив ставлення та соціальних факторів на намір придбати трансформовані швейні вироби.

2. Визначити прямий вплив знань особистих цінностей на намір споживачів придбати трансформовану одяг.

Трансформована мода - це загальний термін для будь-якого предмета одягу, розробленого таким чином, що його зовнішній вигляд може бути легко змінений, або користувачем, або спеціалізованим постачальником послуг.

Трансформований одяг пропонує два або більше функціональних та / або альтернативних естетичних стилів за допомогою різних маніпулятивних методів, що вважається стійкою альтернативою в індустрії моди для зменшення надмірного споживання одягу. Дослідження має на меті виявити вплив знань про екологічний одяг, екологічних переконань та особистих цінностей на намір споживачів придбати трансформовану одяг. Теорія аргументованих дій (ТАД) була застосована як основа концептуальної бази, яка вважала ставлення та соціальні фактори ключовими факторами, що впливають на намір. Дані були зібрані від студенток Харкова за допомогою онлайн-опитування. Запропоновані гіпотези були перевірені за допомогою моделювання структурних рівнянь (МСР). Результати підтвердили позитивний вплив тенденції до творчого вибору, екологічних переконань, знань про екологічний одяг та ставлення до намірів студенток коледжу придбати трансформовані одягові вироби. Крім того, були обговорені також практичні та теоретичні наслідки, засновані на результатах.

Робота виконана під керівництвом д.т.н., проф. М.Л.Рябчикова

СЕКЦІЯ ХАРЧОВИХ ТА ХІМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Аксакова Н.О.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОРИСТОСТІ КЕКСІВ ДЛЯ ХВОРИХ НА АНЕМІЮ

За результатами досліджень Всесвітньої організації охорони здоров'я на анемію страждає близько 24,8% населення планети. Така ж ситуація зберігається і серед населення України. Однією з причин залізодефіцитної анемії є порушення та неповноцінність харчування, низька харчова та біологічна цінність раціону харчування населення, недостатнє надходження цього есенціального мікроелементу в організм з їжею, порушення всмоктування та засвоєння. Покращити стан та вилікувати залізодефіцитну анемію можна шляхом оптимізації й корекції раціону харчування, додаванням до раціону харчових продуктів, багатих на залізо, вживання функціональних та оздоровчих продуктів спрямованої дії. Було запропоновано рецептуру та технологію кексів для хворих на анемію, що містять борошно гречане, борошно горохове, олія гарбузова, какао-порошок, пюре чорної смородини. Вивчали пористість експериментальних зразків та порівнювали з контрольним, який було виготовлено за рецептурою кексу «Столичного». Отримані дані представлені в таблиці та на рис.1.

Таблиця - Дослідження пористості кексу з біологічно активною добавкою

Показник	Контрольний зразок	Експериментальний зразок 1	Експериментальний зразок 2	Експериментальний зразок 3
Пористість	60,72	72,4	79,11	78,28

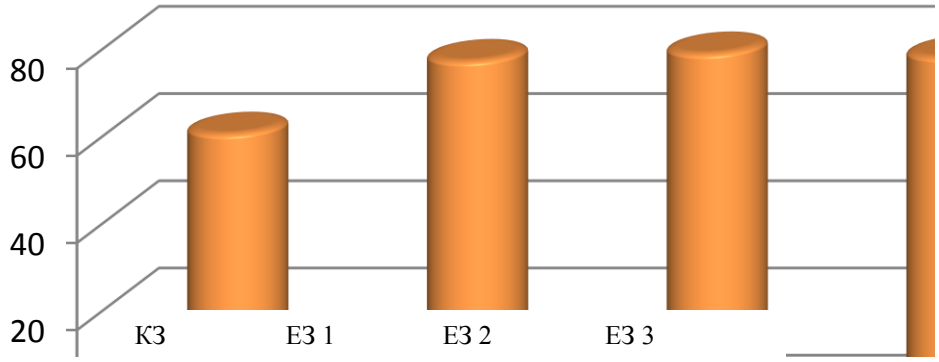

Рис. 1. Дослідження пористості готових виробів

Аналіз отриманих даних свідчить про вплив добавок на пористість готових виробів. Це пов'язано із збільшенням кількості білків у експериментальних зразках порівняно з контрольним. Так, білки пшеничного та горохового борошна при тепловій обробці денатурують та утворюють бажаний каркас м'якіша. Але у експериментальному зразку №3 спостерігається погіршення пористості, що може бути обумовлено впливом пюре чорної смородини.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т.А.

Грибова С.П.

ДОСЛІДЖЕННЯ НАМОЧУВАНОСТІ ЗБОДНОГО ПЕЧИВА З ПОРОШКОМ ГАРБУЗА

Здобне печиво це продукт, який має високу калорійність і гарні органолептичні властивості, але разом з тим містить незначну кількість білків, вітамінів, мінеральних речовин, харчових волокон і його біологічна цінність, як правило, невисока. Способи підвищення харчової цінності здобного печива досить різноманітні. Найбільш раціональним з них є введення в рецептуру нетрадиційних натуральних продуктів рослинного походження, що містять значну кількість білків, незамінних амінокислот, вітамінів, мінеральних речовин і харчових волокон, здатних підвищити якість продукції і його харчову цінність. Останнім часом використання овочевих порошків в рецептурах борошняних кондитерських виробів набуває все більшої популярності. Для отримання здобного печива високої якості та біологічної цінності доцільним є використання овочевих порошків з вітчизняної сировини, а саме гарбузового порошку. Було розроблено рецептуру та технології здобного печива, до складу якого внесли порошок гарбузу. Одним із показників якості печива є намочуваність, дослідження якої здійснювали за стандартизованою методикою. Отримані результати дослідження намочуваності виробів представлено у таблиці та на рис.1.

Таблиця - Результати дослідження намочуваності здобного печива з гарбузовим порошком

Показник	Контрольний зразок	Експериментальний зразок 1	Експериментальний зразок 2	Експериментальний зразок 3
Намочуваність, %	129,5	122,8	115,9	108,9

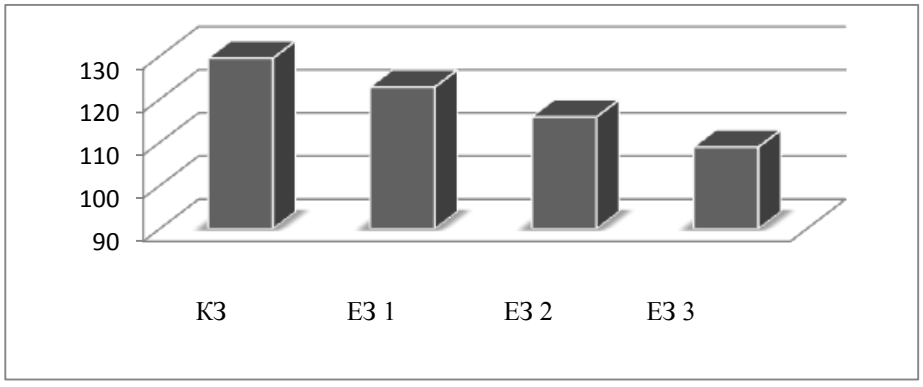

Рис. 1. Результати дослідження намочуваності здобного печива з гарбузовим порошком

Отже, зі збільшенням концентрації гарбузового порошку зменшується намочуваність виробів. Зниження даних показників пояснюється збільшенням вмісту харчових волокон. Додавання гарбузового порошку призводить до зниження вмісту вуглеводів та незначної кількості білків, що може впливати на намочуваність виробів.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т.А.

Крайнюк А.А.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДЙОМНОЇ СИЛИ ДРІЖДЖІВ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ЗБАГАЧЕНИХ ВИСОКОБІЛКОВОЮ РОСЛИННОЮ СИРОВИНОЮ

Білки є важливою складовою продуктів харчування та є джерелом замінних та незамінних амінокислот. В організмі людини білки виконують важливі функції: є основним будівельним матеріалом для утворення нових клітин; у складі ферментів прискорюють біохімічні реакції в процесі обміну речовин; регулюють водний баланс, є енергетичним матеріалом;підсилюють імунну систему та приймають участь в утворенні антитіл. Дефіцит білка в раціоні харчування населення може привести до розвитку багатьох захворювань. Основними джерелами білка рослинного походження є олійні, зернові та зернобобові культури, горіхи, м'ясо та м'ясопродукти, риба та рибопродукти. Для створення хлібобулочних виробів збагачених високобілковою рослинною сировиною значний інтерес в якості нетрадиційних видів сировини представляють борошно горохове та зародки пшениці. Було розроблено рецептуру та технологію хлібобулочних виробів збагачених високобілковою рослинною сировиною. Вивчали вплив горохового борошна та зародків пшениці на властивості хлібопекарських пресованих дріжджів та оцінювали їх підйомну силу за стандартизованою методикою. Отримані результати визначення підйомної сили дріжджів представлено у таблиці та на рис. 1.

Таблиця - Дослідження підйомної сили дріжджів

Показник	Контрольний зразок	Експериментальний зразок 1	Експериментальний зразок 2	Експериментальний зразок 3
t, хв	11	10	9	8

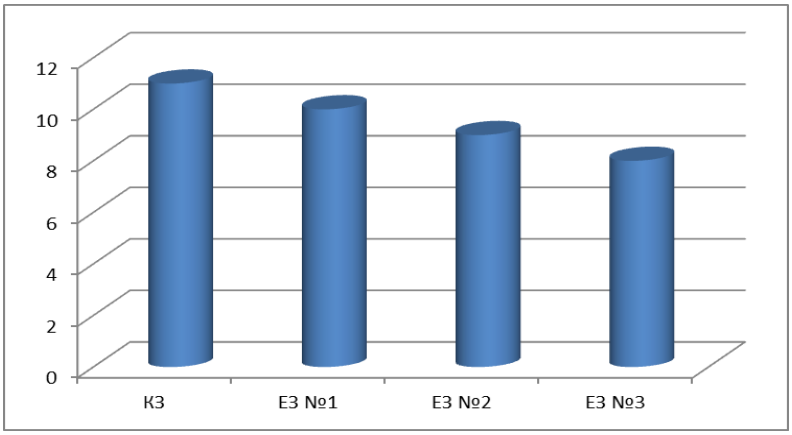

Рис. 1. Дослідження підйомної сили дріжджів

Наявність у суміші тіста горохового борошна та зародків пшениці приводить до покращення показників підйомної сили дріжджів. Це пов'язане з внесенням разом з ними додаткової кількості амінокислот, цукрів, вітамінів та мінеральних речовин, покращення поживного середовища для дріжджів і активізації їх життєдіяльності.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т.А.

Любченко А.В.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИГОТОВЛЕННЯ МАРМЕЛАДУ ЗБАГАЧЕНОГО ФРУКТОВО-ОВОЧЕВИМИ СОКАМИ

Мармелад продукт драглеподібного стану, який поділяють на фруктово-ягідний, желейний, желейно-фруктовий і жувальний.Желейний мармелад різниться за видом використаного драглеутворювача (агар, агароїд або пектин). Желейний мармелад в залежності від сировини, застосованої для формування желейної (драглеподібної) структури, виготовляють:

- на агарі, який випускають з драглеподібною основою із сухого агару;
- на пектині, який випускають з драглеподібною основою із сухого пектину або рідкого пектинового екстракту;
- на агароїді, який випускають з драглеподібною основою із сухого агароїда або агара, виготовлений із балтійських водоростей.

У виробництві мармеладу перспективним є збагачення фруктово-овочевими соками, а саме морквяного, гарбузового, апельсинового, чорноплідної горобини у співвідношенні 1:1:1:1. Сік з чорноплідної горобини є чудовим вітамінним засобом для зміцнення організму і підтримки його в тонусі. Особливо в період вірусних епідемій, людям, що піддаються регулярним емоційним і фізичним навантаженням та стресам, мешкають в місцевості з поганою екологією. Він сприяє поліпшенню стану при деяких захворюваннях: гіпертонії, атеросклерозу, ревматизмі, алергічних реакціях, корі, скарлатині, йододефіциті, крихкості капілярів, застуді; зміцнює стінки судин, сприяє насиченню крові киснем, допомагає уникнути накопичення холестерину; покращує роботу кишківника, печінки і жовчного; чинить м'яку антибактеріальну дію.

Апельсиновий сік містить значну кількість вітамінів та мінеральних речовин та сприяє зниженню рівня холестерину в організмі, зменшує ризик виникнення жовчних каменів, закупоренню судин та порушенню обміну речовин, покращує кровообіг, зміцнює імунітет і бореться з вірусними інфекціями, допомагає при втомі, усуває слабкість у тілі, сприяє оновленню клітин, омолоджує організм та захищає від передчасного старіння, стимулює роботу мозку. Гарбузовий сік завдяки вмісту в ньому вітаміну С, допомагає у зміцненні імунної системи організму. Наявні в його складі речовини і мікроелементи роблять корисним в якості допоміжної терапії при анемії, здатний виводити з організму шлаки і токсини, прискорює роботу нирок, будучи сечогінним засобом, нормалізує роботу нижніх відділів кишечника. Володіючи незначною послаблюючою дією, він допомагає позбутися від запорів. Нормалізація обміну речовин в організмі завдяки пектину, що міститься в соку з гарбуза, робить можливим його застосування для профілактики діабету.

Отже, збагачення мармеладу фруктово-овочевими соками, а саме морквяним, гарбузовим, апельсиновим та чорноплідної горобини дозволить розширити асортимент виробів оздоровчого призначення. Такі вироби можна рекомендувати для лікувально-профілактичного харчування різним верствам населення.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н.,проф. Лазаревої Т.А

Войтенко А.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ЗЕФІРУ ДЛЯ ВЕГАНІВ

Зефір - солодкий десерт, в основу якого входить яєчний білок, тож здавалося б він не підходить для веганів. **Веганським замінником яєць є аквафаба.**

Аквафаба (від лат.*aqua* — вода, *faba* — квасоля, боби) — це назва в'язкої рідини, отриманої в результаті відіварювання плодів бобових культур таких, як нут, квасоля, горох.

Завдяки своїй здатності імітувати функціональні якості яєчного білка аквафаба може бути використана як пряма заміна їх у деяких кулінарних рецептах. Її склад особливо добре підходить для використання людьми, які дотримуються дієти, за етичними та релігійними причинами, щоб уникнути використання яєць.

Приготування аквафаби здійснюється таким чином: замочують нут на 8 годин у воді, воду зливають, заливають нут свіжою водою так, щоб рідина покривала його, потім варять його на середньому вогні до готовності, отриману рідину зливають та уварюють до густого стану.

Готовий відвар охолоджують і проціджують. Аквафабу збивають на високій швидкості до появи великої піни протягом 15-20 хвилин, в залежності від потужності збивального агрегату. Як тільки аквафаба почне густіти, необхідно додати в неї цукор. Робити це краще в кілька етапів, продовжуючи збивати масу. За цей час вона загусне і побіліє. В кінці слід додати лимонний сік і ванілін для приємного аромату.

Окремо готують цукровий сироп для зефіру. Для цього в іншій ємкості змішують агар-агар і воду та нагрівають на повільному вогні до загусання. Потім вводять цукор і продовжують нагрівання до утворення, так званих ниток, не забуваючи при цьому постійно перемішувати сироп, щоб не утворилося грудчок. Гарячий сироп відразу вливають тонкою цівкою в ємкість зі збитою масою з аквафаби. При цьому слід добре розмішати масу міксером, так як агар-агар дуже швидко застигає.

Отриману білу масу відразу перекладають в кондитерський мішечок і за допомогою спеціальної насадки формують на деко зефір. Деко попередньо краще застелити пергаментом. Дають постояти зефіру кілька годин, поки він остаточно не застигне. При бажанні готовий зефір можна присипати цукровою пудрою.

Такий зефір буде корисним вегетаріанцям та тим, хто не переносить яєчні білки або має алергію на них.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т. А.

Рожко І.

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ МАФІНІВ ДЛЯ ХВОРИХ НА ДІАБЕТ

Надмірне і часте споживання вуглеводів викликає порушення обміну речовин (метаболічний синдром) і зв'язаними з цим цукровий діабет, ожиріння, захворювання серцево-судинної системи. Тому особливий інтерес викликає створення нових видів збагачених продуктів, та функціонального призначення з повною або частковою заміною цукру на натуральні замінники. Для хворих цукровим діабетом розроблені спеціальні кондитерські вироби, що не містять цукор і не викликають гіперглікемію. До їх складу входять цукрозамінники, як натуральні (фруктоза, глюкозно-фруктозний сироп, ксиліт, сорбіт та інші) так і синтетичні, одержані хімічним шляхом.

Було досліджено хімічний склад та технологію мафінів, визначено проблему створення виробів для хворих на діабет. Теоретично обґрунтовано та доведено доцільність використання функціональної добавки на основі кукурудзяного борошна, фруктози та моркви.

Кукурудзяне борошно має досить багатий склад. У ньому присутні важливі мінеральні речовини, такі як магній, залізо, кальцій, калій, фосфор, і вітаміни Е, А, РР, деякі вітаміни групи В. Також присутні необхідні для правильної роботи організму амінокислоти. Фруктоза – ізомер глюкози, природний моносахарид, що міститься у фруктах, овочах, який людина отримує природним шляхом при вживанні цих продуктів. За солодкістю перевершує сахарозу в 1,5 рази. Головною позитивною властивістю, що відрізняє вживання фруктози від сахарози і інших вуглеводів, є те, що фермент фруктокіназа, що фосфолірірує фруктозу в процесі обміну, не залежний від інсуліну. Завдяки цьому фруктоза має низький глікемічний індекс, що дорівнює 20. Морква позитивно впливає на стан шкіри, слизових оболонок, нігтів і волосся. Вона поставляє клітковину, яка регулює роботу кишечника та дає довшу ситість після їжі.Проведено дослідження органолептичних показників якості борошна пшеничного та кукурудзяного, вологості борошна,. Визначено вологість, лужність та пористість трьох досліджуваних зразків мафінів для хворих на діабет з функціональною добавкою та контрольного зразку мафіну.

Теоретично обґрунтовано рецептуру і технологію приготування мафінів з додаванням кукурудзяного борошна, фруктози та моркви та розроблено технологічну схему виробництва продукту.

Досліджено хімічний склад та енергетичну цінність мафінів з додаванням кукурудзяного борошна, фруктози та моркви. Виявлено, що розроблені зразки мафінів характеризуються низьким значенням глікемічного індексу та енергетичної цінності, що позитивно впливає на стан хворих на діабет.

Обґрунтовано економічний ефект при впровадженні інноваційної технології виробництва мафінів для хворих на діабет з додаванням функціональної добавки, проведено калькуляцію вартості сировини і матеріалів та встановлено, що 1 кг такого продукту буде коштуватиме 27 грн. та 59 коп.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т. А.

Карагодіна Ю.Т.

ОБҐРУНТУВАННЯ ТА РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ЗЕФІРУ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Використання рослинної сировини для підвищення харчової цінності збивних кондитерських виробів є дуже актуальною на наш час. Сучасні технології додання рослинної сировини до збивної продукції здатне підвищити біологічну та енергетичну цінність продуктів, наближаючи кондитерські вироби до статусу «продуктів здорового харчування».

Журавлина - це цілий вітамінний комплекс, подарований нам природою. Користь організму принесе як свіжа ягода, сушена, так і добавлена у напої та різноманітні блюда. За вмістом вітамінів і мінералів журавлина є найкориснішою з дикорослих ягід і застосовується для лікування простудних захворювань. Особливість цієї ягоди в тому, що вона зберігає свої корисні властивості досить довго, навіть до нового врожаю. Тому цілий рік цей дієтичний продукт здатен надати допомогу організму людини.

Фруктоза - це сучасний та натуральний замінник цукру, який є менш калорійний, також фруктоза не потребує інсуліну, що є її вирішальною властивістю в приготуванні діабетичних продуктів.

Піноутворююча здатність білково-фруктозних розчинів вище ніж білково-цукрових. Встановлено оптимальні режими процесу отримання пінообразної маси на фруктозі: час збивання 15 хв, температура збивання 29 ° С, масова частка сухих речовин 63%. Аналіз властивостей фруктози дає змогу припустити, що при її використанні у виробництві желейних мас буде сповільнюватися процес студнеутворення і відбуватися зниження міцності студню.

Результатом роботи є розроблення рецептури зефіру на основі фруктози та з оптимальною кількістю додання до рецептури журавлиного пюре 40% від кількості яблучного пюре. Оптимальна кількість журавлиного пюре визначалась методом органолептичної оцінки якості виготовлених зразків виробу, які мають співвідношення журавлиного пюре, до яблучного у кількості 20%, 40%, 50%, 60%. Визначалась харчова та біологічна цінність інноваційного зефіру та порівнювалась з зефіром, виготовленим за класичним рецептом.

Зефір на фруктозі з доданням журавлини, виготовлений за новою рецептурою, відрізняється від класичного зефіру підвищеним вмістом вітаміну Н, вітаміну К, В2, РР та кількістю йоду. Калорійність зефіру за новою рецептурою є нижчою у порівнянні з класичним рецептом за рахунок зменшеної кількості вуглеводів. Вміст таких мінеральних речовин як Са, Fe, Р є вище у рецептурі класичного зефіру ніж зефірі на фруктозі з доданням журавлини.

Виконано економічне обґрунтування впровадження інноваційної рецептури зефіру та підрахування собівартості сировини. Інноваційний продукт можна вживати людям з такими хворобами як ожиріння і цукровий діабет, а вміст журавлини допоможе наситити організм вітамінами і мінералами.

Робота підготовлена під керівництвом д.пед.н., проф. Лазарєвої Т. А.

Глущенко А.А., Шарко А.А.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЛЬНЯНОГО БОРОШНА У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА КЕФІРУ

Харчова промисловість – галузь народного господарства, яка займається виготовлення страв та напівфабрикатів для забезпечення суспільства необхідною кількістю продукції для споживання. Велику перспективу для нових інвестицій має молочна підгалузь, оскільки молочна продукція має ряд переваг, серед яких дієтичні та лікувальні властивості, що сприяє попиту з боку населення.

Молочна підгалузь має широкий асортимент продукції, а саме: молоко, кисломолочні продукти, масло вершкове, вершки, сир, згущене молоко, сир твердий та морозиво. Кисломолочні вироби постають одними з найважливіших типів продукції, оскільки забезпечують споживачів товарами, які задовольняють їх потреби у здоровому, якісному та різноманітному харчуванні. У свою чергу вони класифікуються на сир, сметану, кисле молоко, кефір та йогурти. Одним з найпопулярніших кисломолочних продуктів є кефір. Кефір – це кисломолочний напій, який отримують з коров'ячого молоко (цільного або знежиреного) шляхом кисломолочного та спиртового бродіння з використанням кефірних «грибків» молочнокислих стрептококів і паличок, оцтовокислих бактерій та дріжджів. Свою репутацію даний продукт отримав за свої унікальні властивості: позитивний вплив на кишківник, метаболізм та мікрофлору, забезпечення організму тваринним білком, зміцнення кісток, допомога при стресі, безсонні, нормалізація роботи серця, покращення стану шкіри, високий вміст вітамінів групи В, А, С, кальцію, фосфору, натрію, магнію, а також глюкози, молочної кислоти та молочних бактерій. Суттєвим недоліком цього продукту є те, що він має тваринне походження, тому у ньому відсутні рослинний білок та клітковина, а також він має низький вміст жирів. З метою підвищення харчової цінності кефіру є перспективним використання рослинних добавок, а саме льняного борошна.

Льняне борошно – продукт, який виготовляють з насіння льону. Воно має високу харчову цінність та масу корисних властивостей. Зокрема, насіння льону позначається якісним хімічним складом – великий вміст рослинного білка, жирів та харчових волокон, майже 30% чистої клітковини, вітаміни групи В та РР, калій, магній, марганець, фосфор, залізо, мідь, селен та цинк, а також Омега-3 та Омега-6. Завдяки такому складу, насіння льону позитивно впливає на роботу шлунково-кишкового тракту, зміцнює серце та стінки судин, має антибактеріальну, противірусну та антиоксидантну дії, покращує репродуктивну функцію жіночого організму, покращує метаболізм та сприяє схудненню. Варто зауважити, що перемелене насіння льону більш корисне, ніж у цільному вигляді, яке шлунок може не переварити, тому доцільно використовувати саме льняне борошно. Додавання льняного борошна у кефір є перспективним, тому що таким чином підвищується харчова цінність продукту, що сприяє більш якісному харчуванню населення, а також розширюється асортимент товарів такого типу.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н, ст. викл. Благий О.С.

Григоренко Н.В., Ліберман В. В.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ АКВАФАБИ У СКЛАДІ ВЕГАНСЬКИХ ПРОДУКТІВ

Зростання попиту на веганські продукти харчування активізують необхідність розширення асортименту кулінарних та кондитерських виробів. Перспективним напрямом удосконалення рецептурного складу таких продуктів вважаємо заміну яєчних продуктів аквафабою з льону. Аквафаба з льону має високу харчову та біологічну цінність, а саме містить білки з повноцінним амінокислотним складом, поліненасичені жирні кислоти, харчові волокна, вітаміни та мінеральні речовини. Численні дослідження науковців підтверджують оздоровчий вплив льону на обмінні процеси в організмі споживачів. З метою підтвердження доцільності повноцінної заміни яєць курячих аквафабою з льону представимо порівняльну таблицю їх нутрієнтного складу.

Таблиця - Порівняльна характеристика нутрієнтного складу яєць курячих та аквафаби з льону

Нутріент	**Кількість**		**РДП**	**% від РДП**	
	Аквафаба з льону	**Яйця курячі**		**Аквафаба з льону**	**Яйця курячі**
Калорійність (ккал)	534	157	1537	35	10
Білки (г)	18.3	12.7	92	20	14
Жири (г)	42.2	11.5	67	63	17
Вуглеводи (г)	1.6	0.7	140	1.1	0.5
Харчові волокна (г)	27.3	0	20	137	0
B1 (мг)	1.644	0.07	1.5	110	4.7
B2 (мг)	0.161	0.44	1.8	8.9	24
B6 (мг)	0.473	0.14	2	24	7
C (мг)	0.6	0	90	0.7	0
PP (мг)	3.08	3.6	20	15	18
K (мг)	813	140	2500	33	5.6
Ca (мг)	255	55	1000	26	5.5
Mg (мг)	392	12	400	98	3
Fe (мг)	5.73	2.5	18	32	14
Zn (мг)	4.34	1.11	12	36	9.3
Холестерин (мг)	0	570	max 300	~	190
Мононенасичені жирні кислоти (г)	7.527	4.97	min 20.2	37	25
Поліненасичені жирні кислоти (г)	28.73	1.26	від 13.5 до 24.7	116	9.3
Омега-3 (г)	22.8	0.1	1,1…4,5	507	9.1
Омега-6 (г)	5.9	1.8	5,6…20,2	100	32

Висока харчова та біологічна цінність аквафаби з льону зумовлює перспективність її використання у складі веганських харчових продуктів.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н, ст. викл. Благий О.С.

Позднякова К.С., Крівіч В. В.

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ШОКОЛАДУ

Шоколад є розповсюдженим товаром масового споживання. І якщо раніше шоколад вважався розкішшю, то сьогодні він є невід`ємною частиною денного раціону сучасної людини.

Шоколад викликає відчуття насолоди, стимулюючи секрецію церебральних ендорфінів - вироблюваних гіпофізом гормонів, що володіють знеболюючими властивостями. Тонізуюча дія може бути пояснено впливом гліціди, що також входять до складу шоколаду.

За змістом какао - порошку шоколад поділяється на: гіркий - більше 60%; півгіркій (десертний) - близько 50%; молочний - близько 30%. Плитка молочного шоколаду містить 15% какао-масла, 35% цукру і 20% молочного порошку, півгіркого - 45% цукру і до 5% какао-масла, а гіркого - 40% цукру.

Шоколад класифікується: за формою і розмірами; в залежності від його складу і способу обробки шоколадної маси. За походженням какао-боби поділяють на три групи: американські; африканські; азіатські.

Аналізуючи переваги споживачів щодо вибору типу шоколаду можна простежити певні тенденції: 44,5% споживачів віддають перевагу молочному шоколаду, 33,3% – чорному і 5,7% – білому.

Залежно від способу випуску шоколад буває плитковим, фігурним і в порошку; за складом — без начинки і з начинкою, без добавок і з добавками; за складом і способом обробки шоколадної маси — звичайним і десертним.

Основна та допоміжна сировина, що використовується у виробництві шоколаду - кава натуральна, масло вершкове, сіль поварена, рослинні жири, какао терте, какао-масло, молоко знежирене сухе, горіхи волоські, мигдаль, фундук, цукор. Основною сировиною для виробництва шоколаду є какао-боби – насіння какао-дерева, що росте в тропічних районах земної кулі.

До органолептичними показниками, які характеризують якість шоколаду, відносять зовнішній вигляд, форму, консистенцію, структуру, смак і запах. Зовнішній вигляд повинен бути блискучим або матовим, залежно від виду шоколаду. Шоколад з неподрібненими включеннями і пористий може мати нерівну поверхню нижньої сторони плитки. Форма – правильна, консистенція – тверда при температурі 1б ± 2° С. Структура повинна бути однорідною, злам матовий у шоколаду без додавань. Смак і запах – властиві виду шоколаду.

При органолептичної оцінки шоколаду керуються: ГОСТ 5897–90, при визначенні ступеня подрібнення – ГОСТ 5902–80, масової частки начинки – ГОСТ 5897–90, золи – ГОСТ 5901–87, токсичних елементів – ГОСТ 26927–86, ГОСТ 26930 – 86–26934–86.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н, ст. викл. Благий О.С.

Штукань І. В.

АНАЛІЗ ШЛЯХІВ СТВОРЕННЯ МОРОЗИВА ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Морозиво – це найулюбленіший та найпопулярніший продукт десертного ряду. До складу входять наступні продукти: молоко, плодів й ягід, сахарозу, стабілізатори. В деяких рецептурах – яєчні продукти, смакові і ароматичні речовини. В багатьох рецептурах використовується одночасно молочна і рослинна сировина.

Проте на ринку відсутнє морозиво з овочевої сировини. Овочі надають продукту не тільки приємних органолептичних якостей, а й корисних властивостей. Наприклад, обираємо буряк та броколі. Буряк – це джерело вітамінів А,Е,Д,РР й мінералів. В складі є важливі для організму людини компоненти: залізо, кальцій, йод, магній, фосфор, сірка. Цінність обумовлена високим вмістом клітковини. В свою чергу, хімічний склад броколі представлений бета- кератином (вітамін А), фосфором, калієм, магнієм, цинк, залізом. Цінується продукт за вміст клітковини та фолієвої кислоти. Вітамінний склад - РР, групи В, С, К ,Е. У 100 гр. броколі – до 150 гр. аскорбінової кислоти. Для добової потреби людині, необхідно лише 50 гр. продукту. А при термічній обробці капусти вітамін С не руйнується, тобто його кількість не зменшується. Виробництво морозива передбачає: перший етап – приготування молочної сировини, другий – приготування овочевої суміші. Співвідношення броколі та буряку 1:1. Встановлено, що додавання овочевої сировини дозволять підвищити вмісту вітаміну С на 14 мг, а також знизити енергетичну цінність на 30,84 ккал.

Інноваційним технологічним рішенням є застосування природних біополімерів , які містяться у рослинній сировині і переходять у активний стан під час теплового і механічного оброблення суміші перед фризеруванням. Наприклад, застосування вівсяних висівок та порошку з гарбуза (повна заміна стабілізатора на природний пектин). В сучасному світі все частіше зустрічаються люди з непереносимістю лактози. Альтернативою коров‘ячого молока може бути мигдальне. Насіння представленого солодкого горіху містять олію, білок, сахарозу, глюкозу, вітаміни групи В, РР, С, каротин, 18 макро- і мікроелементів. Можна запропонувати рецептуру з використанням мигдального молока та насіння чіа, а також пюре з манго. Даний склад має корисні властивості, в його багатому мінеральному складі є вітаміни: К, Е, С, В9, В6, В5, В2, В1, А, мінерали: калій, фосфор, кальцій, магній, залізо і ін. Використання такого рецептурного складу дозволяє: задовольнити попит різних верств населення, можна запропонувати вегетаріанцям та людям, які не переносять лактози. Нині тема оздоровчого харчування є дуже актуальною та розвивається в наш час. У результаті роботи було запропоновано декілька продуктів оздоровчого призначення. Це дозволить розширити асортимент морозива та контингент, що зможе вживати його. Даний десерт – це не тільки ласощі, а й збагачення організму всіма корисними та необхідними речовинами.

Робота виконана під керівництвом к.пед.н, ст. викл. Благий О.С.

Ескузян К.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА ВТРАТУ ВОЛОГИ ЖЕЛЕЙНИМ МАРМЕЛАДОМ ПРОТЯГОМ ЗБЕРІГАННЯ

Зменшення маси дослідних зразків желейного мармеладу пов'язане з втратою ними вологи. З плином часу волога випаровується з поверхні дослідних зразків, зменшується їх об'єм, збільшується щільність. Ці процеси зрештою призводять до втрати зразками товарного вигляду, смакових якостей і робить мармелад непридатним для вживання.

З метою впливу харчової добавки «Магнетофуд» на кінетику втрати дослідними зразками желейного мармеладу вологи було проведено спостереження за масою дослідних зразків, які зберігалися у кімнатних умовах: t=20-25°C та відносної вологості повітря φ=(65±5)%. На рисунку наведено вплив масової частки харчової добавки «Магнетофуд» (ХДМ) на втрати вологи дослідними зразками желейного мармеладу на основі апельсинового та яблучного соку й яблучного пектину.

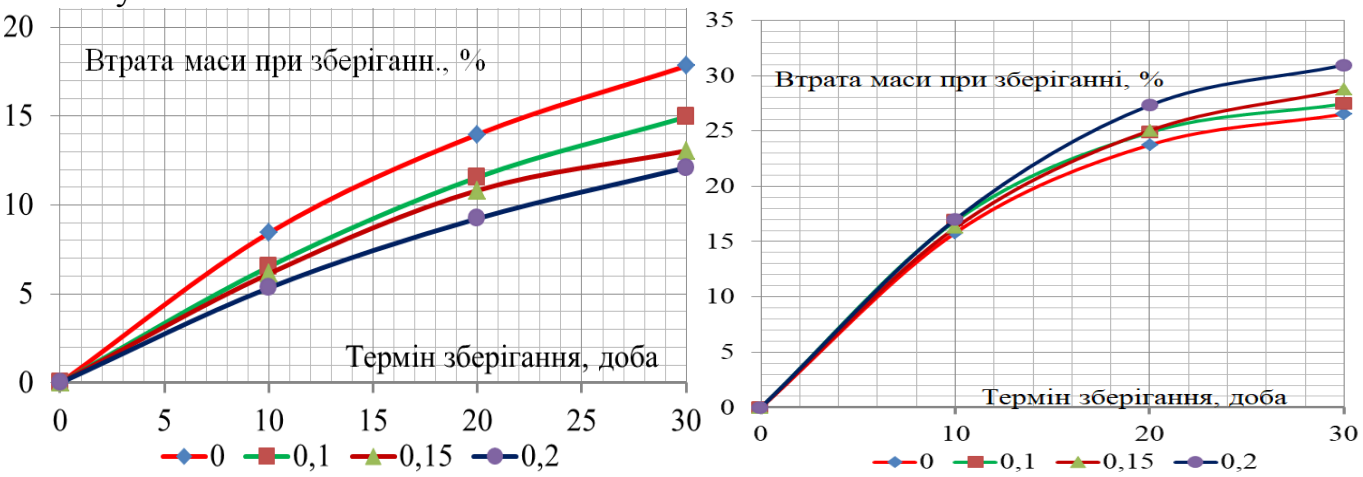

Рис. Залежність втрати вологи протягом зберігання дослідними зразками желейного мармеладу від масової частки ХДМ: а – на апельсиновому соці; б – на яблучному соці

Аналіз отриманих даних свідчить про уповільнення втрати вологи дослідними зразками желейного мармеладу при введенні ХДМ у кількості 0,1%; 0,15%; 0,2% порівняно з контролем. Це пов'язано зі вологоутримуючою дією наночастинок «Магнетофуд». У випадку яблучного соку здатність утримувати вологу мармеладом без «Магнетофуд» практично у півтора рази гірше ніж для подібних зразків апельсинового мармеладу. При вмісті добавки 0,2%, здатність апельсинового мармеладу вже практично у два рази більше ніж яблучного. Очевидно власний пектин апельсинового та яблучного соку по різному впливає на формування драглів.

У разі яблучного соку ХДМ, імовірно, зміцнює структуру драглів, що призводить до явища синерезісу. Виштовхнута вода легко випаровується, а консистенція мармеладної маси стає більш щільною. Випаровування води відбувається достатньо швидко, так що намокання зразків не спостерігається.

Робота підготовлена під керівництвом к.хім.н., доц., зав. каф. Александрова О.В.

Шарко А.А.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА СТРУКТУРНО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОСЛІДНИХ ЗРАЗКІВ ЯГІДНО-ПЛОДОВОГО МУСУ НА ОСНОВІ ЖЕЛАТИНУ

Від структурно-механічних властивостей багато в чому залежить позитивне сприйняття споживачем харчового продукту. Для мусів основними структурно-механічними показниками є консистенція і текстура. Консистенція є ступінь щільності. Текстура в свою чергу – це фізико-структурна властивість продукту, що сприймається органами зору і дотики і викликає у людини певні відчуття при споживанні (відкушуванні, розжовуванні, ковтанні). Тому, для визначення технологічних параметрів та режимів виробництва ягідно-плодового мусу на основі желатину досліджено вплив харчової добавки “Магнетофуд” (ХДМ) на збитість та стабільність піноподібної структури дослідних зразків мусу.

На рисунку наведено вплив кількості ХДМ та тривалості збивання на піноутворюючу здатність дослідних зразків збитого десерту – мусу на основі желатину (рис., а) та піностійкість зразків мусу протягом зберігання (рис., б).

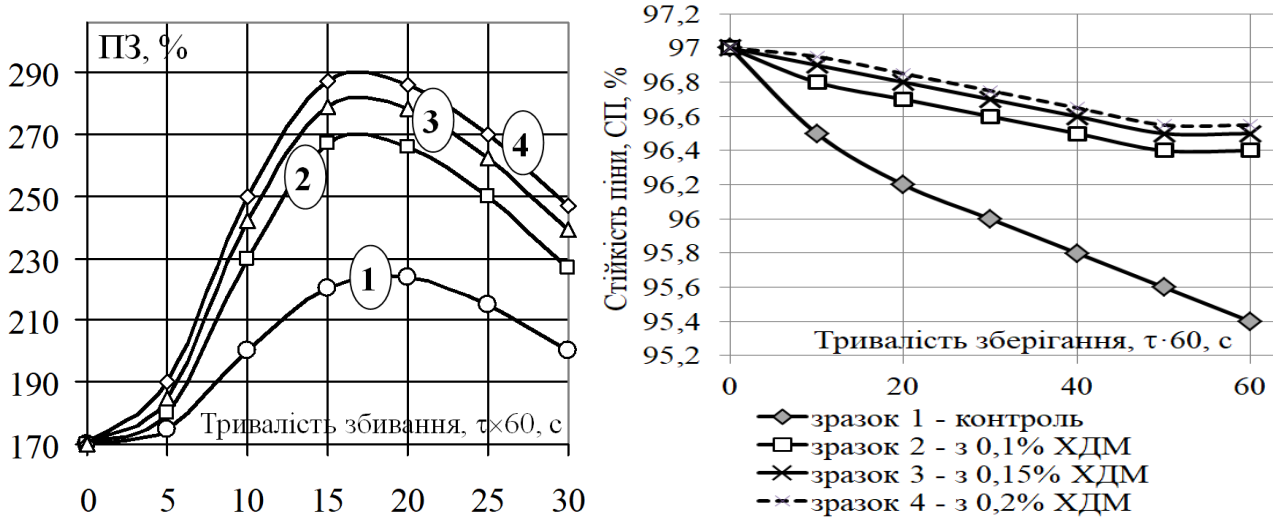

Рис. Піноутворююча здатність (а) та піностійкість (б) дослідних зразків ягідно-плодового мусу на основі желатину з різною масовою часткою ХДМ (в %) : 1 – зразок 1 – контроль;
2 – зразок 2 – з 0,1%; 3 – зразок 3 – з 0,15%; 4 – зразок 4 – з 0,2%

З даних рисунку видно, що при введенні ХДМ в рецептуру ягідно-плодового мусу збільшується його піноутворювальна здатність в 1,22…1,32 раза порівняно з контролем; стійкість піни в усіх дослідних зразках становить на рівні (96±1)% (рис.3.7). При чьому, введення добавки «Магнетофуд» в кількості 0,1…0,2% збільшує стійкість піноподібної структури ягідно-плодового мусу на (1,13…1,22)% на протязі всього терміну зберігання – 60 хв порівняно з контролем. Це можна пояснити формуванням стійкого просторового каркасу внаслідок магнетофудово-білково-вуглеводного комплексоутворення (за допомогою молекулярних та міжмолекулярних зв’язків).

Робота підготовлена під керівництвом д.техн.н., проф. Цихановської І.В.

Ніколов К.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ «МАГНЕТОФУД» НА РЕОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДОСЛІДНИХ ЗРАЗКІВ ЯГІДНО-ПЛОДОВОГО МУСУ НА ОСНОВІ ЖЕЛАТИНУ

На рисунку представлено результати дослідження впливу ХДМ на ефективну в'язкість дослідних зразків мусу в діапазоні швидкостей зсуву від 1,8 $с^{-1}$ до 25,0 $с^{-1}$ протягом зберігання (1; 12; 24; 36 год)) за температури (2–4) °С.

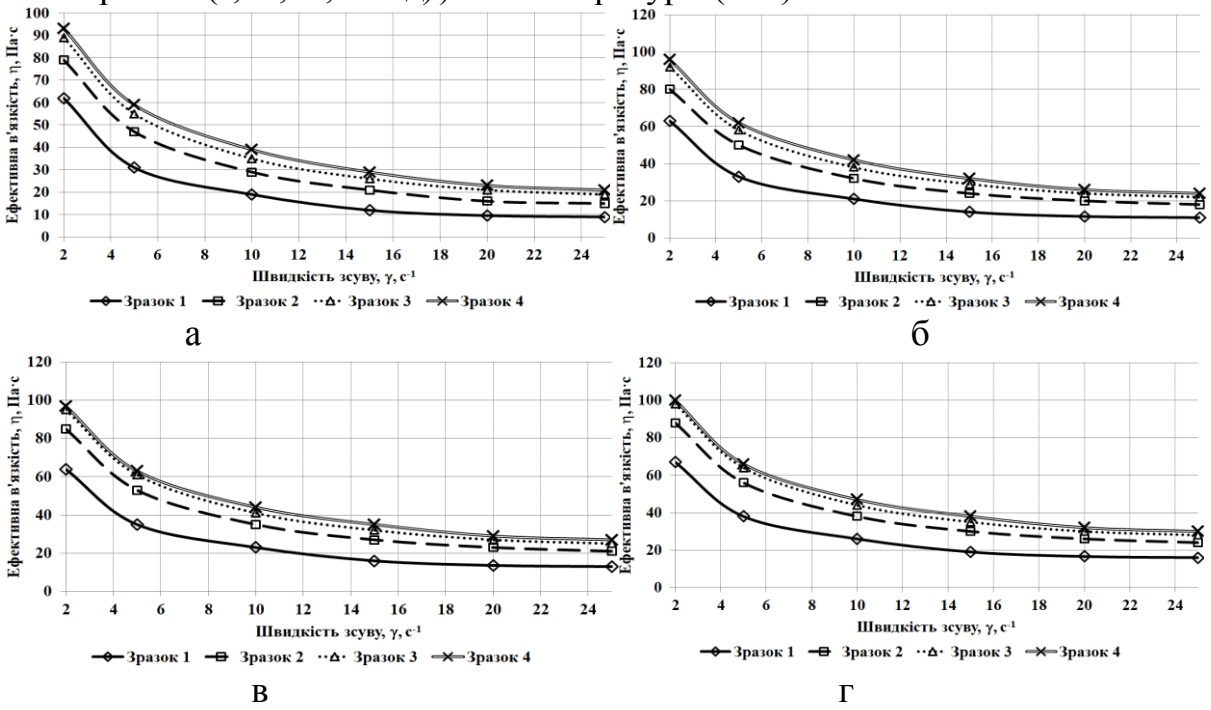

Рис. Ефективна в'язкість в діапазоні швидкостей зсуву (1,8–25,0)$с^{-1}$ дослідних зразків мусу, що зберігались за температури (2–4) °С протягом: *а* – 1 год; *б* – 12 год; *в* – 24 год; *г* – 36 год

Як видно з рисунку, реологічні криві дослідних зразків мусу на основі желатину свідчить про їх псевдопластичність, так як зі збільшенням градієнта швидкості зсуву їх в'язкість знижується. При малих швидкостях зсуву дослідні зразки ягідно-плодового мусу володіють плинністю і здатністю до відновлення. Зі збільшенням швидкості деформації в діапазоні (1,8…8,1) $с^{-1}$ відбувається зниження в'язкості, ймовірно, за рахунок деформації кулястих пухирців повітря в еліпсоїдні. При швидкості зсуву, що перевищує 8,1 $с^{-1}$, інтенсивність зниження в'язкості дослідних зразків мусу порівняно мала, тобто в'язкість практично перестає залежати від швидкості зсуву. Для цих ділянок характерно поступово зростаюче число зруйнованих повітряних бульбашок. Горизонтальні ділянки кривих відповідають в'язкості дослідних зразків мусу з повністю зруйнованою структурою. Слід зазначити, що введення в рецептурний склад харчової добавки "Магнетофуд" в кількості (0,10–0,20) % від рецептурного складу сприяє збільшенню ефективної в'язкості зразків мусу в середньому на 30…34 Па·с порівняно з контролем.

Робота підготовлена під керівництвом к.техн.н., ст. викл. Гонтар Т.Б.

СЕКЦІЯ: ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ, ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Burlachka A.

ENGLISH IN THE PROFESSION OF A PROGRAMMER

The modern world is an information society. In times of tremendous speed and globalization, the ability to obtain information, as well as to navigate in numerous information sources, becomes vital.

The development of the latest information and computer technologies, the emergence of the global Internet network have had a huge impact on the formation of the so-called lingua france - the language of international communication for people for whom it is not native. Emphasizing the relevance of the chosen topic, I would like to note that in the modern world, English has become such a language. The advancement of the English language to this role is due historically: the expansion of trade and economic ties, the dominance of the United States in the world economy and politics, etc. Thus, interest in English as a means of communication with other cultures is growing. There are great opportunities for visiting English-speaking countries. Young people are fond of pop culture (music, cinema), produced in English. The desire to communicate and understand peers leads to an increase in the percentage of communication through computer and information technology.

It is impossible to imagine modern areas of production, science, culture, sports and economics, where computers would not be used. Computers help people in work, play, education and research. And everything that a person faces at a computer is the result of the work of programmers. Well-coordinated work, picture quality, and the ability to surf the Internet are the result of many years of intense development of this profession. And every programmer who plans to develop his skills and keep them up to date must at least understand English, however, this applies to specialists in any field.

English is the world's international language. If you write code in English, then even comments on the code, due to good programming tone, do not need to be left in Russian. Also, all literature, all technical information, documentation - in English. If you work for an international company, business correspondence, terms of reference, communication with the customer must also be in English.

The profession of a programmer has always been and will be directly related to knowledge of languages - programming languages and, of course, English. This is also due to the fact that most of the innovative solutions, inventions and achievements often come to us from America and Europe.

The Internet led to the widespread use of computers, which in turn led to the creation of IT technologies. The main specialists in this industry were programmers who created various software shells, the programs themselves for ease of use, as well as creating new computing capabilities of the computer. Having analyzed the programming languages, we can conclude that the English language serves as the basis with which all commands are associated.

Роботу виконано під керівництвом ас. кафедри ІП, ЄІ
та МС Подорожної А.О.

Danylenko M.

THE IMPORTANCE OF SPORTS IN OUR LIFE

Nowadays, sports and games have a great importance. Every day we come across the images of top sportsman and women who take part in games and win medals. For many years it has brought people together all around the world. Participation in sport is important, and should be encouraged more. Young people need to do sports so that they develop good habits that they can continue when become adult.

The importance of sports in the life of a young student is priceless and goes further than the common answer that "it just keeps children off the streets." Where else can young, open-minded people learn values like discipline, responsibility, confidence and the ability to work in a team?

They need good coaches that understand the great responsibility to help prepare these student athletes in sports and in their everyday lives.

The second component also involves the coaches. They capture the admiration and the trust of the athletes. If you can capture a person's admiration and trust you can motivate them to perform at a higher level not only in sports and in their own lives. If the athletes believe in you and your philosophies you can start seeing great changes in grades and behaviour. It all starts with coaches that have a plan and good methodology behind the principles they teach.

The third is the support that comes from the community, and administration. Student athletes need to know they are appreciated and there is no greater way than for the community to show that appreciation than to get involved in youth athletics.

The fourth reason is that sports and games are the ways to improve children's mental and physical growth. Sports help them to build the character and give them energy and strength. When a person keeps to a healthy diet and has active lifestyle it will give good results for the mind and body.

Sport develops a sense of friendliness among the children and their team spirit. It helps children with their mental and physical strength.

Finally, sport eliminates mental exhaustion of children. Education cannot be complete without sports. These days sports are an integral part of the education. Children are taught in schools some kinds of games in very early stages to keep their value in life. College sports are also a part of academic curricula. Different researches showed that in public schools, half of the students have problems with extra weight.

Many people do sports on their own initiative. They go in for skiing, skating, table tennis, swimming, volleyball, etc. There are all necessary facilities for them: stadiums, sport grounds, swimming pools, skating rinks, football fields. Sport is paid much attention to in the educational establishments. Physical culture is a compulsory subject at schools and colleges [1].

Practically all kinds of sports are popular in Ukraine but football, gymnastics and tennis enjoy the greatest popularity.

References:

1. https://www.newtimes.co.rw/section/read/187850

Роботу виконано під керівництвом ас. кафедри ІП, ЄІ та МС Титаренко М.О.

Goloborodko A.

IT MAKES A DIFFERENCE!

As they are growing older, most people come to realize that it is an absolute must for them to brush up on their practical skills so that they can land well-paid jobs in industry. Creative people rarely receive support in the traditional education system; subsequently, they try to succeed in art, design, music and other Humanities. As a result, the world divides into business people, who are highly execution-oriented, and creative ones, who do not always gain their place in the sun as subjects of creative activity. A person of imagination is flexible, creative, open-minded and chefs under restrictive rules and overbearing people. They take a longer while and want more freedom than most in order to exercise their imagination and give it free rein at times. Most creative approaches today are not about getting the results you want. Human activity is on by thought and emotion, which are not objects. However, we began to forget that any of our thoughts are material.

Actions, including unconscious actions and behaviors, come from decisions. Decisions are the results of thought and imagination. Reality does not actually consist of what surrounds us, but it does with considering and priority. The more you can imagine, the more you activate cognitive processes, and enrich your mind space. Do not just imagine, but also use the power of the five senses. Imagination is often associated with the visualization of an idea. In order to make the power of the unconscious contribute to the imagination, it is important to use the five senses to imagine as vividly as possible, as if it were real. The belief that imagination is somehow inferior to logical reasoning often kills, stifles or smothers potential great ideas. Not only can this belief hinder great ideas but it also shows a lack of understanding about the important role that imagination plays in human life. Thinking plays an important role nowadays. The importance of imagination skills cannot be overstated. The act of imagining may start as fanciful and maybe even feel a bit indulgent, but our imagination it is a powerful force and it helps us generate great ideas. The human ability to imagine can propel us into action and bring about change. Creativity and empathy are a very powerful combination. If you look back at some of the great leaders of the past, most of them had a purpose; something bigger than what they wanted to achieve for themselves.

In the end, the most important thing is to believe that it is possible. Remember us, when we were kids? We lived in dreamland and everything was possible. No matter how hard it was, we travelled the oceans, we met new species, we find out more and more about surrounding world. So why did we become too old for the imagination? Why do we try so little to imagine? People can imagine everything that is in their experience, and still, feel comfortable. But why should you stop yourself to imagine? Nevertheless, the whole point is how we look at the world now - Using an internal resource, or not. Like John Lennon said, “Reality leaves a lot to the imagination.”

Роботу виконано під керівництвом кан. філол. наук, доц. кафедри ІП, ЄІ та МС Таукчі О.Ф.

Kazmirchuk A.

THE NATURE OF CONFLICTS

The social processes can broadly be divided into two categories. One is an associative social process and the other is a dissociative one.

The processes that make special contribution towards social differentiation, antagonism and division are called dissociative. Conflict, competition and mutual opposition are qualified as dissociative processes.

Like co-operation conflict is also regarded as a basic action. In this context A.W. Small says that conflict is the fundamental form of opposition oriented relationship and dissociative interaction [1]. Karl Marx, George Simmel, Rulf Dahrendorf analysed the role of conflict in social structure [2].

A.W. Green says that "Conflict is the deliberate attempt to oppose, resist or force the will of another or others" [3].

Characteristics of Conflict

1. Universal Process

Conflict is a universal process. It is found everywhere and at all times. It exists in each and every part of human society. In some societies conflict may be very acute while in some other societies it is very mild.

2. Conscious Process

Individuals or groups who are involved in a conflict are aware of the fact that they are conflicting. The attention of every individual is fixed on his rival rather than on the reward.

3. Personal Activity

Conflict is a personal activity in which the aim of one party is to eliminate the opposite party. The conflicting parties personally know each other. When competition is personalised it leads to a conflict.

4. Intermittent process

A conflict never takes place continuously. It takes place occasionally.

5. Emotional process

The basis of any conflict lies in emotion. Due to their emotional nature, people get involved in conflicts. Subsequently, the individual uses not only fair but also unfair means to attain the end.

6. Conflict May Be Violent and Non-violent

Conflict may be violent or non-violent in nature. Normally conflict is associated with violence. When it is violent, it retards progress of society and when it is non-violent it brings development in society.

Роботу виконано під керівництвом ас. кафедри ІП,
ЄІ та МС Титаренко М.О.

Krotova *Y.*

AN OVERVIEW OF THE PHENOMENON OF ANIMATED FILMS

The present paper is an overview of the nature of animated films. It is a well-known fact that computer animation, especially the animation used in animated films, appeals to everyone. Children have fun watching cartoons due to their brightness, beauty and meaning. Moreover, there are a lot of adults who are also keen on animations and cartoons because the latter bring colorfulness and food for thought in their everyday life. Probably, animated films present a so-called bond between the past and the present which helps dive into sweet childhood memories and relax in a hilarious and aesthetically pleasant way.

Cinemas do not miss any of the cartoons and show them in every country. Among the top animations, which have broken the box office film gross records, the overall winner is *Frozen 2*. According to online recourses (Cohn, 2019; Sweney, 2019), Disney's *Frozen 2* has become the most viewed animated film of all times. Cartoon makers needed four years to create the film and, when finally released in November 2019, it received more attention than any of its predecessors. The previous record holders were the cartoon *Incredibles 2* (with $ 1.243 billion) and the first part of the *Frozen* story (with $ 1.281 billion).

Obviously, the process of making animated films is daunting and time-consuming. It involves a whole team of people working on them, including designers, actors, artists, songwriters, composers, etc. Animated films used to be hand-drawn but now they are mainly computer-generated, with only a few objects being still animated manually. Nowadays, pictures are made using real objects or people and after then transferred to a computer. Actors involved in the process have special costumes with sensors. When a human is moving, sensors connect with the program on the screen and record every move. The moves are then applied to a cartoon character. After a number of changes, a character is ready. Finally, the dialogues are voiced and the songs are recorded.

It is worth mentioning that every year animation is improving and becoming an amazingly breathtaking form of art. Although it is very difficult to make a good cartoon with an interesting plot, the world of computer-enhanced animation is bound to never exhaust its creativity.

References:

1. Cohn, G. (2019). ‘Frozen 2’ Opens to $127 Million. *The New York Times*. URL : https://www.nytimes.com/2019/11/24/movies/frozen-2-box-office.html (Accessed on 20/11/2020).

2. *Sweney, M. (2019). Frozen* 2 *breaks record* after raking in a cool $350m at the box office. *The Guardian*. URL : https://www.theguardian.com/film/2019/nov/25/frozen-2-record-box-office-debut-disney-opening-weekend (Accessed on 20/11/2020).

Роботу виконано під керівництвом кан. пед. наук, доц. кафедри ІП, ЄІ та МС Корнющ Г.В.

Loboiko M.

VIRTUAL REALITY.

Science does not stand still every day. Evolution and human labor, inventions are constantly moving progress forward. Moreover, now, during quarantine, we can observe the constant improvement of what we have. An excellent solution to being alone in quarantine, the need for communication, keeping a distance, the augmented reality technology began to develop especially quickly. Virtual reality is a great solution for the current situation. In virtual reality, you can try yourself in different portfolios, draw and sing, dance and, finally, learn something new while relaxing in parallel. Of course, in order to experience reality augmentation, you need special equipment: glasses, motion detectors, joysticks and, accordingly, it costs a lot of money. That is why the virtual reality cafe was invented, in which everyone can test this novelty on themselves. By the way, now in America and Western Europe, Virtual reality is being actively introduced into education in schools and universities, in science, construction and medicine. The history of virtual reality is incredibly long. Starting back in 1957 with the «Sensorama» device, a spoiled helmet in 1967, the simply incredible «Ehe Aspen Movie Map» in 1977 and so on, and far from ending with the current virtual reality devices, this simply amazing invention is really already, right now, changing our present and future. Thanks to virtual reality, you can not only visually memorize the material, improve your skills in memorization and reflexes, but also develop non-standard thinking. Not a single invention can do without minuses too, of course, severely spoil your nervous system and in addition to everything, severe disorientation, confusion and inability to distinguish reality from the game can develop. Of course, these are the most dangerous factors that can affect your choice: whether to use time or not, but now for residents of Ukraine, the biggest problem is the high price of equipment. Speaking of dangers, in 2012 A-1 Pictures Inc. released an anime called Sword Art Online. The plot of the anime was very non-standard and outstripping all the progress of that time: people who entered the game on the first day of its launch in Japan could no longer leave it, because the helmet affected the brain. Death in the game meant death in real life. Unfortunately, nowadays we cannot say that this will not happen in our time, however, the anime is very interesting and I strongly recommend it for watching. Of course, virtual reality is an incredible breakthrough in progress, but this does not mean that you have to completely renounce your gray reality, going into such a bright virtual one. We can make the most of our virtual reality experience while making our real life brighter. Virtual reality can be used to enhance student learning and engagement. Virtual reality education can transform the way educational content is delivered; it works on the premise of creating a virtual world — real or imagined — and allows users not only see it but also interact with it. Being immersed in what you are learning motivates you to fully understand it. It'll require less cognitive load to process the information.

Роботу виконано під керівництвом ст. викл. кафедри ІП,
ЄІ та МС Бринцевої О.В.

Movchan D.

SCIENCE, EDUCATION, INNOVATION

Among concepts such as education and innovation, innovations are decisive since they determine the competitiveness of the nation and its national economy. Innovation - a new or significantly improved product or process introduced into use, a new sales method or a new organizational method in business practice, workplace organization or in external relations. Innovation refers to innovation in the creation and development of new commodities for consumers, new technological processes, new equipment as well as new materials.

The role of innovation for the economy and firms, regardless of their owners, maybe described in four dimensions:

- innovation as a regular way of keeping or expansion by any firm or the national economy of its share on the market;
- innovation as a way to maximize current and expected monopoly profits;
- innovation as a growth method property values;
- innovation as a basis for crisis management and financial recovery of firms.

All these innovations allow you to maintain and expand your share in product markets where consumer needs are rapidly changing or where consumers are so experienced or limited in means that they choose the item of purchase carefully enough.

Science is a sphere of human activity aimed at developing and systematizing objective knowledge about reality. Science in a market economy is seen rather as a factor of innovation. Applied science as a factor of specific innovations is financed from funds allocated by investors. The most natural customers for applied research and development should be industrial enterprises that plan to win an innovation monopoly.

Education - a system of upbringing and training a person, as well as a set of acquired knowledge, skills, attitudes, values, functions, experience and competencies. Being in the same category system with innovation and science, education should be seen primarily as one of the main ways to implement scientific results in the interests of competitive innovation through carriers built on the same scientific results of education.

Good education at the firm level will affect the emergence of a valuable intangible asset, usually accounted for as selected and trained personnel. Insufficient level of development of science, education and business hinders the transition of the economy of some countries to an innovative way of development.

From this we can conclude: the innovative basis ensures the integration of the innovative potentials in science and education in order to enhance innovative activity in the country's economy.

Роботу виконано під керівництвом кан. пед. наук, доц. кафедри ІП,
ЄІ та МС Тупченко В.В.

Papazian O.

THE STANFORD PRISON EXPERIMENT

In 1971, a psychologist Philip Zimbardo and his colleagues set out to create an experiment that looked into the impact of becoming a prisoner or prison guard. The researchers wanted to know how the participants would react when placed in a simulated prison environment. “Suppose you had only kids who were normally healthy, psychologically and physically, and they knew they would be going into a prison-like environment and that some of their civil rights would be sacrificed. Would those good people, put in that bad, evil place - would their goodness triumph?” - said Zimbardo in an interview. The researchers set up a mock prison in the basement of Stanford University's psychology building and then selected 24 undergraduate students to play the roles of both prisoners and guards. The volunteers agreed to participate during a one to two-week period in exchange for $15 a day. The simulated prison included three six by nine-foot prison cells. Each cell held three prisoners and included three cots. Other rooms across from the cells were utilized for the jail guards and warden. One tiny space was designated as the solitary confinement room, and yet another small room served as the prison yard. The 24 volunteers were then randomly assigned to either the prisoner group or the guard group. The prisoners were “arrested” at their homes and “charged” with armed robbery. The local police department assisted Zimbardo with the simulated arrests and conducted full booking procedures on the prisoners, which included fingerprinting and taking mug shots. Prisoners were to remain in the mock prison 24-hours a day during the study. Guards were assigned to work in three-man teams for eight-hour shifts. After each shift, guards were allowed to return to their homes until their next shift. Researchers were able to observe the behavior of the prisoners and guards using hidden cameras and microphones. The researchers provided the guards with wooden batons to establish their status, clothing similar to that of an actual prison guard, and mirrored sunglasses to prevent eye contact. Prisoners wore uncomfortable, ill-fitting smocks, as well as a chain around one ankle. Guards were instructed to call prisoners by their assigned numbers, sewn on their uniforms, instead of by name. While the Stanford Prison Experiment was originally scheduled to last 14 days, it had to be stopped after just six due to what was happening to the student participants. The guards became abusive, and the prisoners began to show signs of extreme stress and anxiety. For instance, guards forced the prisoners to repeat their assigned numbers to reinforce the idea that this was their new identity. Guards soon used these prisoner counts to harass the prisoners, using physical punishment such as protracted exercise for errors in the prisoner count.

The Stanford Prison Experiment is frequently cited as an example of unethical research. The experiment could not be replicated by researchers today because it fails to meet the standards established by numerous ethical codes, including the Ethics Code of the American Psychological Association.

Роботу виконано під керівництвом кан. філол. наук, доц. кафедри ІП, ЄІ та МС Таукчі О.Ф.

Pashchuk R.

ENGLISH IN THE PROFESSION OF A PROGRAMMER

The twenty first century is a century of technologies, computers and technology. The role of the computer in our lives is currently growing from day to day. It can be explained by the fact that computers help people to do their work much more easily and quickly.

Computers can be characterised, as very comfortable, reliable and accurate. The biggest advantage is the price of computers, they are quite cheap. They give people very quick and quality information, so in such a way people don't have to spend their time, turning leaves of dozens of books.Computers are easy to use, so you don't have to be a genius to be able to work on it. And even if it is hard for you to learn it, you can buy some videos and books that will help you to do it.

Benefits of a computer in everyday life You can exchange information electronically Internet users can enjoy online media and help other people solve their problemsExpands our knowledge and awakens our curiosity. You can meet different interesting people.The Internet also informs us about new trends.The computer enables us to communicate with friends on the Internet.Lets you use less TV and watch only the movies you want.In addition, with the help of certain computer skills, you can find a good job.Lets you use less TV and watch only the movies you want.In addition, with the help of certain computer skills, you can find a good job.

Information technology in educationThe positive properties of introducing a computer into the education system include enhancing the intelligence of a student by involving him in solving more complex problemsdeveloping logical and operational thinking, increasing student self-esteem and his confidence in the ability to solve complex professional problems. All this leads to the formation of positive personality traits, such as, for example, business orientation, accuracy, neatness, self-confidence, which are transferred to other areas of life.

Future profession I live at a time when technology is developing rapidly. Until a few decades ago, it was difficult to imagine the widespread use of computers in society. Now the virtual world allows you to communicate with friends, play, find useful information.I would like to create various algorithms to solve specific problems. I believe this will be my calling. An important factor when choosing a profession is that the profession of a programmer is well paid. In order to become one, you need a higher education, so now I am studying at the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy with a degree in Professional Education. Computer techologies".

Conclusions: The influence of information technology on human life shows both positive and negative sides. The most significant negative feature of the influence of information technology, due to their development, is the ability to completely copy the information found and pass it off as the result of one's own activities. New communication opportunities using the Internet are changing the approaches and attitudes of people to self-development.

Роботу виконано під керівництвом ас. кафедри ІП,
ЄІ та МС Подорожної А.О.

Shushpan A.

THE BIGGEST AND EXPENSIVE COMPANY ALL OVER THE WORLD-APPLE

And for today I prepared presentation about the biggest and expensive company all over the world It is **APPLE.** I named this presentation (name presentation here.

Company was founded 2 friends **Steve Jobs** and **Steve Wozniak.** They are 2 geniuses in IT Industry. Jobs genius in design. Wozniak genius in technical part and when they teamed up and created **APPLE-1** In **1976**.

And year later came out **APPLE 2** The main differences of this computers is All components for APPLE-1 you must buy separately

- Monitor
- Keyboard
- Sound

All this stuff. But all this stuff we have on APPLE-2. And how you could understand design APPLE-2 created Jobs but all inside system created Wozniak. It was revolution for company. And there you can see characteristics these computers.

They 2 geniuses in IT but we don't know about their art side.

On the next slide you can see what kind of music 2 Steve's loved. And maybe the main fact for us Ukrainians- Wozniak from Ukraine.

And maybe main moment of APPLE CO it is story about Macintosh. Xerox and Apple made a deal Xerox buying some shares of Apple but Apple get access of all Xerox development's.

And Jobs saw interesting technology it is Graphical design. He took the best engineers in company including Wozniak and they created first MAC it was 1984. At the photo you can see all team and everyone sighted inside MAC. Jobs thought all peoples who worked with MAC they are artist.

1985 Jobs leaved company and created new company **NEXT** and 1999 he with old team who created MAC in 1984 and with new developers from NEXT created new MAC **Power Macintosh G3.**

And new revolution for me was when Jobs created I Pod. I think it is the new revolution after Walkman Sony's music player.

The last technology what created Steve was I phone.

In 5th of October 2011 Steve Jobs died and now company rule Tim Cook .

And now apple is expensive company al the world.

Роботу виконано під курівництвом ас. кафедри іноземних мов Вем`ян В. Г.

Sleptsov A.

WHAT IS THE ROLE OF MASS MEDIA?

The mass media play an important role in our life. They inform us about different events that take place in our country and in the world. The mass media give us different kinds of information: news, weather forecast, horoscopes, review of books, etc. We can imagine our life without the mass media today because information is very important in the modern society.

The mass media has evolved significantly over time. Have you ever wondered how the latest news and information was communicated in the past? Well, before there was the Internet, television, or the radio, there was the newspaper. The newspaper was the original platform for mass media. For a long period of time, the public relied on writers and journalists for the local newspapers to provide them with the latest news in current events. Centuries later, in the 1890s, came the invention of the radio. The radio would soon supersede the newspaper as the most pertinent source for mass media. Families would gather around the radio and listen to their favorite radio station programs to hear the latest news regarding politics, social issues, and entertainment.

Today, the Internet is the most relevant form of mass media and has become a major tool for news outlets. Since the evolution of the Internet, the general public is now able to access those same news outlets in an instant with just a click of a mouse, instead of having to wait for scheduled programs.

Mass media can be used for various purposes: for business and social concerns. This can include advertising, marketing, propaganda, public relations, and political communication. Entertainment, Traditionally, through performances of acting, music, and sports, along with light reading; since the late 20th century also through video and computer games.

In the 20th century, these were mainly used for music. Video and computer uses followed. Film, most often used for entertainment, but also for documentaries. The Internet which has many uses and presents both opportunities and challenges. Examples can include Blogs and podcasts (such as news, music, pre-recorded speech, and video) Mobile phones, which can be used for rapid breaking news and short clips of entertainment like jokes, horoscopes, alerts, games, music, and advertising. Publishing, including electronic publishing Video games, which have developed into a mass form of media since cutting-edge devices such as the PlayStation 3, X Box 360, and Wii broadened their use.

Millions of people watch TV and read newspapers during their spare time. The daily paper dominates family life at breakfast. Most of people can't do without a newspaper in the underground or during the lunch break.

NEW MEDIA as a medium of Development Communication: New media or computers started creeping in the Indian Society around 1986. The actual transition in India happened after 1996 when several independent media houses brought out news website. Today, new media has become an active tool in the run to development communication. This takes various forms like E-Governance, E-Choupal, Telecentres etc.

Роботу виконано під курівництвом ас. кафедри ІП, ЄІ та МС Вем`ян В. Г.

Vashenko A.

PLASTIC POLLUTION

Plastic pollution is the accumulation of plastic on earth which is negatively impacting the environment and living beings. Plastic is non-biodegradable and takes approx 500 to 1000 years to completely degrade.

Causes of Plastic pollution:

- Usage of plastic products in increased multifold, and hence the production of plastic is rapidly increased.
- There are no cheap alternatives to plastic bags and other plastic products. Plastic is very inexpensive, and hence is being used by almost everyone.
- There is no proper awareness among the public about the ill-effects of plastic usage.
- Though there are bans on plastic bags, the alternatives are not encouraged enough.
- There is no responsibility assigned to manufacturers of plastic products and hence the production of plastic is still high. Many things such as food items, cosmetic products are all wrapped in plastic because once the products are sold, there is no responsibility of the plastic wastage on manufacturers.
- Only 21% of the plastic is recycled (till 2017) and all the remaining plastic garbage is polluting air, land and oceans. Recyclable plastic items are also thrown into the garbage and are not being recycled.
- Single-use plastic items constitute half of the plastic pollution..

Best Practices worldwide:

- Rwanda banned plastic since 2008 and is likely to become the first plastic-free country in the world. The plastic ban in Rwanda is effective because the punishments of selling and using plastic are severe. People are fined, jailed and even forced to make public confessions if they use plastic.
- Approx 40 countries like India, England, China, Australia etc imposed partial bans and heavy taxes on plastic.
- Sweden is the best country in effectively recycling almost everything including plastic.
- In Ireland, plastic bags are made very expensive. This step worked well and the usage of plastic bags reduced drastically.

Along with implementing bans on plastic goods, alternative eco-friendly materials should be encouraged. People should feel responsible for the plastic waste they are throwing. To make everyone feel responsible, extensive awareness programs are needed. Eliminating the need for plastic goods and recycling & upcycling of the plastic waste will save earth from plastic pollution.

What is your opinion on this topic? Express your thoughts in the comment section below. Subscribe to our blog to read answers to trending GD topics.

Роботу виконано під курівництвом ас. кафедри ІП, ЄІ та МС Вем`ян В. Г.

Zabelina O.

NONVERBAL COMMUNICATION AND BODY LANGUAGE

Body language is a form of non-verbal communication, which consists of body posture, gestures, facial expressions, and eye movements. Humans send and interpret such signals almost entirely subconsciously. People socialize all the time when they are not alone even if they are keeping silence. This non-verbal communication is possible because we use body language, unconsciously accept it and respond to it. When we go for an interview, most of us think carefully about what to wear and what to say but hardly ever about how to act – in other words, what our body language is telling the interviewer.

Body language is an important part of any interaction, so every person should develop an ability to read other people signals and interpret them so as to be aware of their unconscious feelings and emotions.

Body language isn`t always just one movement. Very often it is more than one, but you can be assured that if your non-verbal signals are out of kilter with your spoken message, the people listening to you will feel uncomfortable, or may not believe, or may not be interested, etc. According to experts, body language accounts for 55% of the effect we have when communicating. Tone of voice accounts for 33% and words just 7% - so what you say matters much less then how you behave.

Employers nowadays are cautious about the fast-talking interviewee but they look increasingly for their signs which will show a person`s character and ability – such as body language. You should always smile when you enter the interview room and when the interview has finished because first and last impressions count. Moreover, you should also try to maintain eye-contact with the interviewer but not for too long. Once you are sitting down, your hands should generally stay loosely in your lap. Never raise them above shoulder level.

In fact, body language is vital – so, at an interview, take the trouble to get it right.

Moreover, I do believe that some of these interpretations are generalized and only partly try as every person is unique and his gestures and body language should be interpreted in a particular situation. I`m personally keen on twisting my hair, thus I can`t say that I`m always nervous. On the contrary,

I`m an extremely self-confident person. However, we shouldn`t underestimate the importance of our body language as it can tell us more, than words can do. Body language can be complex and difficult to understand. In fact, there’s an entire field of study, called kinesics, devoted to understanding nonverbal communication.

Generally speaking, you can’t get a complete picture of what others think and feel based on their body language alone. When you put body language in the context of their words, you may get a lot more information than you would when considering either type of communication alone.

Роботу виконано під курівництвом ас. кафедри ІП, ЄІ та МС Вем`ян В. Г.

Zholudiev V.

AN OVERVIEW OF THE ESSENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

This paper is based on a number of electronic recourses, mostly online articles [1; 2; 3], and deals with the notion and competitive advantages of artificial intelligence.

Artificial intelligence (AI) can be defined as a system or machine that imitates human behaviour in order to perform tasks and gradually learn using the information it collects. AI is an attempt to replicate or simulate human intelligence in machines. It allows the computer to learn from its own experience, adapt to the set parameters and perform tasks that were previously only possible for humans. From AI chess players to self-driving cars, deep learning and natural language processing is essential. Due to these technologies, computers can be "taught" to perform specific tasks by processing large amounts of data and data in them patterns.

Machines operated with AI are often represented as humanoid robots taking over the world in science fiction films and novels. However, AI technology is not nearly as scary or as smart at this stage of its development. On the contrary, the development of artificial intelligence allows this technology to bring real benefits in many areas. More and more companies are learning about the competitive advantages of AI for business and are making the adoption of this technology as a priority. For example, AI offers many tools and opportunities to reduce costs and reduce risks. AI in healthcare can find wide application in the creation of new medicines, the creation of effective antibiotics, and will help to increase the accuracy of diagnosing various diseases. AI is widely used in the fields of economics, marketing, entertainment, and so on. AI also has widespread use in voice assistant apps such as Siri from Apple, Cortana from Microsoft, and Google Assistant. Due to the rapidly growing amount of information and the need to analyse it, AI looks very promising these days. If we consider the field of entertainment, then AI helps in the selection recommendations of content to the user in various streaming services or when choosing what to buy in a store.

Obviously, AI is a complex discipline with many theories, methodologies and technologies but, to put it simply, it just helps to make life easier.

References:

1. *Artificial Intelligence*. URL : https://www.ibm.com/cloud/learn/what-is-artificial-intelligence (Accessed on 20/11/2020).

2. *Artificial Intelligence. What it is and why it matters.* URL : https://www.sas.com/en_be/insights/analytics/what-is-artificial-intelligence.html (Accessed on 20/11/2020).

3. Sharma, R. (2020). *What is Artificial Intelligence? How does Artificial Intelligence work and how is AI used?* URL : https://medium.com/@raghav0278/what-is-artificial-intelligence-how-does-artificial-intelligence-work-and-how-is-ai-used-95803f7da570 (Accessed on 20/11/2020).

Роботу виконано під керівництвом кан. пед. наук, доц. кафедри ІП, ЄІ та МС Корнюш Г.В.

Zinchenko D.
,DISTANCE EDUCATION.

Faced with the threat of coronavirus infection on the recommendation of the Ministry of Education and Science, Ukrainian higher education institutions have taken the decision to cross over to distance learning. In this connection, all face-to-face lectures, including lecture studies, practical classes and even laboratory sessions were moved to online environment. The teachers had to organize academic process by means of distance learning techniques based on various ways electronic content delivery and available instruments for communication of students and teachers in electronic information-educational environment.

At a university, the distance learning is one of the newest formats of foreign languages teaching, successfully complementing intramural and extramural education. Attending the distance learning course, future specialists can consult with a teacher, pass tests and exams, using their personal computers in comfortable environment and time. A teacher provides educational activities in a traditional training model, but in a system of the distance learning, as a rule, the specially established structure (tutors, system administrators, administrators of the separate systems) is responsible for this activity. They provide the students by various resources of a higher education institution and manage their independent work, using educational tools, computer programs, but also a teacher retains the overall leadership role. Direct interactive collaboration between a teacher and a student is considered as a main principle of the distance learning. The methodology of foreign languages distance learning mainly aims at providing the students by understanding, comfortable classes in a traditional form, that take place virtually as Internet videoconference. Effect of face-to-face class is created through synchronous transmission of the image, mimic, sound, graphical and slide information from a teacher to a student and vice versa.

The effectiveness of any kind of foreign languages distance learning depends on the following: the successful interaction of a student and a teacher, applied pedagogical techniques in the training process, used effective methodological materials, the efficiency of feedback.

That is, the quality and efficiency of foreign languages distance learning at a higher education institution, depends mainly on effectively organized course; pedagogic mastery of teachers, taking part in the given process; qualitative methodological content, used in the training process.

References:

1. Fee, K. (2009). Delivering e-learning: a complete strategy for design, application and assessment. London: Kogan Page.

Роботу виконано під керівництвом ст. викл. кафедри ІП, ЄІ та МС Бринцевої О.В.

СЕКЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

Арзамасцев В.О.

ВПЛИВ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА НА РІВЕНЬ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

Українське законодавство визначає умови для професійного розвитку працівників, метою якого є підвищення їхньої конкурентоспроможності відповідно до суспільних потреб, що досягається шляхом сприяння роботодавцю в ефективному використанні праці та забезпечення можливості отримання персоналом належного фахового рівня. Разом із тим, незважаючи на заходи, що вживаються на виробництві, з кожним роком, у різних галузях промисловості зростає рівень виробничого травматизму, у тому числі зі смертельними наслідками, і кількість профзахворювань. Причому це стосується і тих підприємств, де питанням безпеки праці приділяється, здавалося б, підвищена увага. Саме тому актуальним є підвищення рівня безпеки праці, завдяки удосконаленню організаційно-технічних факторів. Зробити це можливо через функціонування системи управління охороною праці (СУОП). При цьому треба пам'ятати, що СУОП є складовою загальної системи управління виробництвом (якістю продукції, що виробляється) і спрямована не тільки на створення оптимальних умов праці, але й на використання резервів виробництва, підвищення продуктивності праці та значне покращання якості продукції. Завдяки цій системі забезпечується вирішення таких основних завдань, як: професійний добір працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки з урахуванням стану їхнього здоров'я та психофізіологічних показників; навчання та пропаганда питань з охорони та безпеки праці; забезпечення належного рівня безпеки обладнання, виробничих процесів, будівель та споруд; наявність засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) працівників; забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних умов праці; оптимальні режими праці та відпочинку; лікувально-профілактичне та санітарно - побутове обслуговування працюючих [1].

Для вирішення цих завдань необхідно: встановити єдиний порядок з планування, організації і контролю з охорони праці (умови праці, безпека праці, за дотриманням технологічних норм, правил експлуатації машин, механізмів, засобів виробництва, використання ЗІЗ); організувати збирання інформації про фактичний стан охорони праці; постійно інформувати працівників підприємства про стан умов праці, причини і наслідки аварій і нещасних випадків на робочих місцях, про результати профілактики роботи; використовувати економічні методи для підвищення зацікавленості працівників у впровадженні у виробництво безпечної техніки, технології, в дотриманні вимог правил, норм та інструкцій з охорони праці. Таким чином, СУОП фактично є цільовою підсистемою загальної системи управління підприємством [2].

Позитивна дія впровадження систем управління охороною праці (СУОП) на рівні організації впливає як на зниження небезпек і ризиків, так і на продуктивність. Роль цієї системи нині визнана урядами, роботодавцями і працівниками.

Література

1. «На допомогу спеціалісту з охорони праці»: Наук. - виробн. журнал. К.: ДП «Редакція журналу «Охорона праці», 2014. – № 4. – с. 16-18.
2. BS OHSAS 18001:2008 «Occupational health and safety management systems - Requirements»

Робота виконана під керівництвом доц. каф. ОПСтаС, Артюх С.М.

Карпенко С.Л.

ЗАХОДИ З ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ ГІГІЄНИ І БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ

Виробнича діяльність кожного працівника відбувається в певних умовах. Для того, щоб визначити, чи є ці умови праці небезпечними, роботодавець має провести атестацію робочих місць. Цього вимагає ст. 13 Закону України «Про охорону праці», і передбачає Конституція України, гарантуючи право кожного громадянина на належні, безпечні й здорові умови праці. Саме тому в інтересах роботодавця проводити атестацію умов праці, навіть якщо, на його думку, вони є безпечними для працівників. Окрім того, Україна ратифікувала Конвенції Міжнародної організації праці, чим зобов'язала себе розробити та удосконалювати національну політику в галузі безпеки й гігієни праці, розвивати національну систему безпеки та гігієни праці, проводити національну програму з безпеки та гігієни праці [1].

Показники, що характеризують стан умов праці, визначаються кількістю працівників, які працюють у несприятливих умовах та які отримують за це пільги та компенсації. Це: – кількість працівників, зайнятих в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам за окремими видами економічної діяльності та регіонами; – кількість працівників, що працюють під впливом перевищення гранично допустимих рівнів чи концентрацій: шкідливих хімічних речовин; пилу переважно фіброгенної дії; вібрації; шуму, інфразвуку, ультразвуку; температури зовнішнього повітря або атмосферного тиску; важкості праці; робочої пози; напруженості праці; – кількість працівників, які отримують пільги чи компенсації за роботу зі шкідливими умовами праці [3].

Розподіл працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, за окремими видами економічної діяльності свідчить, що понад 75% становлять працівники промисловості. Так, питома вага працівників промисловості від загальної кількості працівників, зайнятих у шкідливих умовах, становили у 2013 р. – 76,1%, 2015 р. – 77,2, 2017 р. – 77,4, у 2019 р. – 64,5%. [2]

Узагальнюючи результати дослідження умов та безпеки трудової діяльності, слід визнати, що комплекс нерозв'язання проблем у сфері охорони праці, формування сучасного безпечного та здорового виробничого середовища, потребує переосмислення концептуальних засад управління охороною праці з орієнтацією на норми ЄС та урахуванням сучасного стану і перспектив розвитку національної економіки.

Література

1. ТаіроваТ.М. Проблемні питання охорони праці в Україні. *Проблеми охорони праці в Україні*. 2016. Вип. 32. С. 3-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pop_2016_32_3.
2. Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань за 9 місяців 2017 року URL: http://www.fssu.gov.ua/fse/coritrol/niaia/uk/publishyarticle/ 951827.
3. Програма гідної праці МОП для України на 2016-2019 роки URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/genericdocument/wems_470684.pdf

---

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОПСтаС, Артюх С.М.

Гордієнко А. В.

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НАГРІВАННЯМ ІНДУКЦІЙНОЇ ПЕЧІ ШЛЯХОМ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На сьогоднішній день, основним перспективним напрямком розвитку виробництва є підвищення якості продукції, що випускається за коштами автоматизації обладнання. Це дозволяє скоротити собівартість і виключити людський фактор на певних операціях технологічного процесу. З ростом обсягів виробництва, на всіх існуючих підприємствах України, обладнання яке було випущено в 70х-80х роках XX століття вимагає заміни і модернізації як для підвищення якості продукції, що випускається, так і більш високої надійності самого обладнання[1,2]. Цілями проекту є, модернізація існуючої системи управління індукційними печами, з заміною морально застарілого обладнання на сучасні аналоги з сучасної елементної базою і розробка спрощеної схемотехніки системи управління обладнанням, зрозумілою і ясною фахівцям без досвіду роботи.

В даний момент на підприємстві ТОВ «Завод Укрелектроремонт» встановлені прилади контролю та регулювання КСП-3 1975-1984 рр. випуску (деякі прилади, підсилювач яких спроектований із застосуванням електровакуумних підсилюючих ламп). Недостатня надійність даних приладів полягає в тому, що механічні вузли приладу часто виходять з ладу зриваючи цим терміни поставки продукції замовнику. Це тягне за собою додаткові витрати на виправлення забракованої продукції і на ремонт приладів з подальшою перевіркою в ДП «Харьковстандартметролія». Згідно зі статистичними даними, зібраних з 2015 року, був виявлений вихід з ладу приладів типу КСП-3 2-3 рази на рік.

У роботі детально описується принцип роботи автоматичної системи управління нагрівом індукційної печі побудованої на сучасних засобах автоматики, зокрема, приладу ДТЦ-4.1-В в якому застосована сучасна компонентна база і відсутні механічні вузли комутації, які можуть вийти з ладу. Прилади ДТЦ-4.1-В випускаються в г. Харьков ТОВ фірма «Ергос». Даний прилад підтримує зв'язок з ПЕОМ по каналу RS485, передаючи дані по кручений парі. Це дозволяє дистанційно провести аналіз нагріву, вмикати та вимикати нагрів. Програмне забезпечення ErgosSCADA дає можливість наочно стежити за зміною температури і станом нагріву печі. Грунтуючись на цьому, прилад ДТЦ-4.1-В має безсумнівні переваги в експлуатації, в порівнянні з КСП-3.

Література

1. Обработка изделий машиностроения с применением индукционного нагрева / А . И. Гордиенко [и др.]. – Минск: Белар. навука, 2009. – 287 с.

2. Актуальные проблемы прочности / А . И. Гордиенко [и др.]; под ред. В . В. Клубовича. – Витебск: УО «ВГТУ», 2010. – 435 с.

3. Будник А. Ф. Типове обладнання термічних цехів та дільниць : навч. посіб. / А. Ф. Будник; Сум. держ. ун-т. - Суми, 2008. - 212 с.

4. Удосконалення конструкції і режимів роботи газових камерних печей задля підвищення їх енергоефективності : автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.14.06 / Ю. Б. Ліуш; Одес. нац. політехн. ун-т. - Одеса, 2015. - 20 с.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОПСтаС, Грінченко Г.С.

Ковріжкіна Е.А.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ ТА ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНОГО УСТАТКУВАННЯ

В даній роботі розглянута загальноприйнята бірочна система допуску до робіт, пов'язаних з ремонтом та технічним обслуговуванням технологічного та технічного обладнання на підприємствах чорної металургії (НПАОП 27.5-6.01-79), її недоліки та способи покращення ефективності цієї системи за рахунок впровадження додаткової системи безпеки «Блокування-Маркування-Перевірка» на прикладі діючої системи, впровадженої на підприємстві ПрАТ «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат». Проаналізовано бірочну систему (НПАОП 27.5-6.01-79) та систему БМП, розробленої на основі стандартів OSHA 1910.147. (The OSHA standard for The Control of Hazardous Energy (Lockout/Tagout)), обґрунтовано доцільність впровадження системи БМП та наведені приклади використання її в дії. В роботу включено нормативні документи ПрАТ «ІнГЗК», положення та витримки з документації Міністерства праці США, та діючі каталоги засобів захисного блокування.

Недоліки бірочної системи допуску: відсутність впевненості у відключенні поступаючої енергії на обладнання до моменту відвідування робочого місця, можливість збору схеми запуску обладнання при відсутності ремонтної бірки, за обставинами – відсутність можливості узгодження дій поміж ремонтними бригадами, працюючими на одному чи на суміжних механізмах, можливість помилкового збору (розбору) схеми поступання енергії на привід механізму.

Для удосконалення діючої системи безпеки та усунення недоліків пропонується впровадження системи «Блокування-Маркування-Перевірка» з використанням спеціальних засобів електричного та механічного блокування, що застосовуються в процессі ізоляції джерел небезпечної енергії на час ремонту та технічного обслуговування електромеханічного устаткування.

Література:

1. Нормативна документація ПрАТ «ІнГЗК»: Положення про систему блокування-маркування-перевірки устаткування в ПРАТ «ІнГЗК» — НАКАЗ № 507 від 02.06.2020 р.

2. Нормативна документація ПрАТ «ІнГЗК»: Дополнение к «Положению о бирочной системе допуска к ремонтам технологического оборудования с электроприводом в ЧАО ИНГОК» при производстве работ на РОФ-1, РОФ-2 — Приказ № 543 от 11.06.2020г. «О введении в действие Дополнений к «Положению о бирочной системе допуска к ремонтам технологического оборудования с электроприводом в ЧАО «ИНГОК».

3. ОСТ 14.55-79 Бірочна система на підприємствах чорної металургії. Основні положення. Порядок застосування. НПАОП 27.5-6.01-79 [Електронний ресурс]: Режим доступу — https://dsp.gov.ua/fond-npaop/

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОПСтаС, Грінченко Г.С.

Кононов Є.А.

ВПРОВАДЖЕННЯ РИЗИК-ОРІЄНТОВАНОГО МИСЛЕННЯ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Проблема якості освіти в даний час набуває особливої актуальності у зв'язку зі зростаючими вимогами абітурієнтів, студентів та потенційних роботодавців, а також через швидко мінливі тенденції у зовнішньому середовищі. Розробка системи управління якістю є стратегічним рішенням закладу вищої освіти, оскільки це сприяє підвищенню ефективності управління та якості освітніх послуг. Заклад вищої освіти при впровадженні системи управління якості отримує важливі переваги, такі як забезпечення відповідності якості освіти вимогам споживачів, законодавчим та нормативним актам, забезпечення моніторингу результативності, що дозволяє підвищувати задоволеність студентів і співробітників, здійснювати постійну оцінку ризиків і можливостей, пов'язаних з цілями освітньої організації і середовищем її функціонування.

Одним з інструментів розробки і впровадження системи управління якості є відповідність внутрішніх документів закладу вищої освіти міжнародним стандартам ISO серії 9000, які орієнтовані на підвищення якості роботи будь-якої організації, в тому числі і освітньої. Стандарт ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги» вимагає від організації чіткого розуміння своїх обставин і виявлення ризиків як основи для планування системи управління якістю [1]. Застосування ризик-орієнтованого мислення може допомогти організації розвинути проактивну і попереджувальну культуру, орієнтовану на те, щоб покращувати як окремі речі, так і роботу в цілому.

Першим етапом ризик-менеджменту є ідентифікація ризиків: зовнішних та внутрішних. До зовнішніх ризиків у закладі вищої освіти можна віднести: залежність від світових тенденцій; конкуренція; скорочення контингенту абітурієнтів; перехід на нову систему фінансування; зменшення бюджетної складової фінансування; скорочення обсягів фінансування госпдоговірних і держбюджетних НДР; економічний кризи. До внутрішніх ризиків у закладі вищої освіти можна віднести: структура управління навчальним закладом; недостатній розвиток матеріальної бази; висока ціна освітніх послуг; забезпечення належного рівня якості освітніх послуг; імідж навчального закладу на ринку; неефективне використання позабюджетних коштів для стимулювання професорсько-викладацького складу і адміністративно-управлінського персоналу.

Отже для успішного здійснення освітньої діяльності необхідно своєчасно ідентифікувати ризики і підвищувати ефективність управління ними. Для об'єктивної і незалежної оцінки системи управління, включаючи управління ризиками, необхідно проведення внутрішнього аудиту для виявлення, оцінки та моніторингу ризиків, визначення можливостей, а також дає об'єктивну оцінку практичної ефективності застосовуваних способів оптимізації ризиків.

Література:

1. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT), прийнятий наказом Науково-дослідним інститутом метрології вимірювальних і управляючих систем (ДП «НДІ «Система») від 31.12.2015 № 221.

Робота виконана під керівництвом ас. кафедри ОПСтаС, Черняк О.М.

Н. А. СОРОКОЛАТ, І. В. КАНИЦЬКА

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОБЄКТІВ КВАЛІМЕТРІЇ МЕТОДОМ ІНТЕГРУВАННЯ

Кваліметрія міжгалузева наукова дисципліна, тому з низки завдань суміжна зі стандартизацією, метрологією, економікою, правом, психологією тощо [1]. Об'єкт кваліметрії різної природи - будь-який предмет або процес, який може бути: живий (людина) або неживий (автомобіль); продукт праці (будинок) або продукт природи (рельєф місцевості); матеріальний (промислове підприємство) або ідеальний (художній твір); продукція (предмет одягу) або послуга (медичні послуги); предмети (автошляхи) або процеси (процеси життєдіяльності).

У кваліметрії є ряд наукових напрямків дослідження, які стосуються усіх об’єктів, не залежно від їх природи серед яких задачі приведення різнорозмірних показників якості об’єктів до єдиної безрозмірної шкали та об’єднання оцінок показників якості у єдину (комплексну) оцінку об’єкту кваліметрії.

Для узагальненого оцінювання якості об’єктів кваліметрії пропонується визначати оцінку якості кожної характеристики окремо та визначати єдину (комплексну) оцінку. Для цього пропонується застосовувати інтегрування методом трапецій [2]. Тобто пропонується знаходити площу під ламаною кривою, яка формується через об’єднання показників якості (Рисунок).

Рисунок – Часовий ряд зміни показників якості з часом.

Площа першої трапеції: $S_1 = k\frac{y_1+y_2}{2}$, а площа *i*-ої трапеції: $S_i = k \cdot \frac{y_{i-1}+y_i}{2}$, де $k = \frac{b-a}{n}$, а *y* – показник якості на безрозмірній шкалі.

Складемо площі всіх елементарних трапецій і отримаємо:

$$\int_a^b f(x)\,dx = k \cdot \left(\frac{y_0+y_n}{2} + y_1 + y_2 + \cdots + y_{n-1}\right)$$

Таку методику можна застосовувати для багатокритеріального оцінювання якості об’єктів кваліметрії, якщо замість часової шкали застосовувати шкалу одиничних оцінок різних критеріїв, якими характеризується об’єкт. У такому випадку отримаємо багатокритеріальну оцінку якості об’єкту кваліметрії. Також, для інтегрування, можна застосовувати інші методи, що дасть можливість визначити найбільш ефективний з них.

Література:

1. Основи теорії кваліметрії [навч. посіб.] / В. Т. Циба. – Київ : Інститут змісту і методів навчання МО України, 1997. – 160 с.

2. Клепко В. Ю., Голець В. Л. Вища математика в прикладах і задачах: Навчальний посібник. 2+ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 594 с.

Робота виконана під керівництвом проф. кафедри ОПСтаС, Тріщ Р.М.

Рудіна В.О.

ОЦІНКА ЯКОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ САЛОНОМ КРАСИ «КУАФЕР»

Забезпечення якості послуг має прямий вплив на виробничо-господарську діяльність будь-якого бізнесу. В умовах зростаючої конкуренції необхідно шукати шляхи та застосовувати всі наявні можливості, щоб вплинути на рівень якості послуг в сфері краси.

Для підприємств, які займаються наданням послуг в сфері краси, запорукою ефективності роботи є підтримання високої їх якості. Якість послуг, що надаються в сфері краси, складається з багатьох факторів. Це й локація салону, його дизайн, специфіка послуг, матеріали та обладнання, що використовуються, і саме головне – це робітники. Якою б шикарною не була обстановка салону, наявність сучасного обладнання та високоякісні матеріли, це все стане нічим, якщо клієнт не отримає того, що він очікував, тобто майстерства, вміння і навичок співробітників, що надають послугу.

Об'єктом дослідження є управління якістю роботи салону краси, а предметом дослідження є оцінка якості послуг салону краси «Куафер».

В роботі пропонується проводити узагальнену оцінки якості послуг салону краси, що визначена за запропонованими одиничними показниками, які впливають на результативність його роботи.

Вирішується задача визначення одиничних показників, які на наш погляд, є основними, що впливають на якість надання послуги майстром-перукарем. Це такі показники, як: рівень професіоналізму, дотримання дисципліни, коректність спілкування, рівень комунікабельності, швидкість знаходження рішення в складній ситуації, об'єм виконаних робіт (грн.).

Всі запропоновані одиничні показники мають різні одиниці виміру. Багато з них мають оцінку за бальною шкалою від мінімальної кількості балів до максимальної. Слід відмити такий показник, як об'єм виконаних робіт, що розраховується в грн. Це та сума коштів, що отримає каса салону від клієнтів окремого майстра. Саме цей показник і є основним індикатором ефективності бізнесу. Тобто враховується не тільки дисципліна, коректність і професіоналізм, а й кількість клієнтів, які бажають отримати послугу саме в конкретного майстра, від чого й залежить його виручка.

Запропоновано нормування всіх одиничних показників для переходу їх в безрозмірні одиниці, а потім з використанням функції Харрінгтона, що має вигляд:

$$\Phi(x) = \exp(-\exp(-x)) \qquad (1)$$

оцінити за шкалою від дуже добре до дуже погано якість надання послуг майстром-перукарем в салоні «Куафер»

Практична цінність отриманих результатів складається з використання запропонованої методики оцінки якості надання послуг майстрами салону.

Це дає можливість дати конкретну оцінку кожному майстру та прийняти правильне управлінське рішення господарю бізнесу, що стосується кадрової політики.

Робота виконана під керівництвом проф. кафедри ОПСтаС, Ламнауер Н. Ю.

Заіка С.О.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИРОБІВ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ОБРОБЦІ ОТВОРІВ В СИСТЕМАХ БЕЗ НАПРАВЛЕННЯМ РІЖУЧОГО ІНСТРУМЕНТУ

В роботі розглянуті різні схеми обробки отворів і фактори, що визначають точність координованих розмірів між цими отворами. В результаті експериментальних досліджень отримані емпіричні залежності для розрахунку координованих розмірів при попередньому кернение і зацентровке, а також при двоперехідній обробці: керніння - свердління і зацентровка - свердління.

Метою наших досліджень було визначення оптимальних параметрів обробки координованих отворів при кернінні і керніння з подальшим свердлінням.

Матеріалом в експериментах використовувалися заготовки зі сталі 45 (НВ = 2000 МПа - 22000 МПа) сірого чавуну СЧ 15 (НВ = 1000 МПа - 1200 МПа) і алюмінієвого сплаву АКЧ (НВ = 500 МПа - 550 МПа).

Дослідженню піддавалися наступні фактори: кут при вершині керна α = 60 ° і α = 90 °, а також твердість оброблюваного матеріалу (НВ). Величина зазору між керном і отвором виправляє втулки Ts = (5 ÷ 10) мкм, довжина направляючої втулки прийнята була максимальною lвт = 50 мм, виліт керна за торець втулки l_X = (10 ÷ 12) мм.

В результаті проведення повного факторного експерименту і математичної обробки даних експериментів отримані наступні у рівняння оптимізації для визначення діаметра відбитка dотп і глибини його Lотп:

$$d_{\text{ОТП}} = 1387 \frac{P^{0,2} \cdot \alpha^{0,426}}{HB^{0,32}} \quad (1)$$

$$l_{\text{ОТП}} = 1057{,}3 \frac{P^{0,205}}{\alpha^{1,21} \cdot HB^{0,32}} \quad (2)$$

де Р - зусилля деформування матеріалу при кернінні.

Питома вага факторів в рівнянні (1) зусилля деформації Р = 22%, а кут керна α = 32%, твердість оброблюваного матеріалу НВ = 46%.

Дані результати вказують на те, що глибина від печатка збільшується більш істотно зі збільшенням зусилля керніння і зменшенням кута керна. Мінімальні кути α, рекомендовані для відносно м'яких матеріалів (сірого чавуну і алюмінієвого сплаву) α_{min} = 60 °, а для сталі α_{min} = (70 ÷ 75) °. Однак технологічно більш важливо забезпечувати певний діаметр відбитка для подальшого переходу свердління отворів.

Література:

1. Бурдейная, В.М. Особенности обеспечения точности координированных размеров при использовании типовых технологических схем / В.М. Бурдейная, Р.М. Трищ // Технологический аудит и резервы производства. 2014. №3/4 (17). С. 14-18.

2. Пащенко, Е. А**.** Исследование точности обработки деталей на агрегатных станках с применением различных технологических схем Отчет о НИР. / Э. А. Пащенко, В. А. Чепела, Н. В. Латышев- *УЗПИ* // Инв. № В 979436, Харьков, 1980. 132 с.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОПСтаС, Бурдейна В.М.

Тімохіна Ю.О.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КАПСУЛЬОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ТОВ «КАПСУЛАР» ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОГО МЕТОДУ ПАСТЕРИЗАЦІЇ

Виробництво капсульованої продукції зараз стає дуже актуальним, бо така продукція має маркетингову та інноваційну привабливість, окрім того все більш популярною стає продукція здорового харчування з високим ступенем готовності. Збільшення попиту на капсульовані види продукції ставить перед виробником задачі зі збільшення об'ємів виробництва, але при цьому конкурентоспроможній виробник повинен виробляти безпечну продукцію і постійно підвищувати її якість [1]. Метою даної роботи є впровадження на підприємстві ТОВ «КАПСУЛАР», що сертифіковано з ISO 9001 та ISO 22000 нового методу пастеризації, задля підвищення якості продукції, що виготовляється.

На сьогоднішній день підприємство виготовляє різні види капсульованої продукції. Дуже важливим етапом виробництва, що робить продукт безпечним є процес пастеризації. Цей етап також є критичною контрольною точкою, а отже дуже важливий з точки зору безпечності продукції [2]. Відомо, що при існуючому методі пастеризацій в пастеризаційних установах існують, так звані, «зони перегріву», які мають вплив на якість продукції. До недоліків існуючого методу можна віднести:

1. недосконалість органолептичних показників продукції, що виробляється, зокрема нерівномірність забарвлення готового продукту в деяких одиницях споживчої тари, виникнення браку продукції;
2. недосконалість зовнішнього вигляду споживчої тари, зокрема потрапляння часток продукту на зовнішню поверхню споживчої тари під час пастеризації, виникнення браку продукції;
3. відсутність можливості пастеризації більших обсягів продукції.

Пропонується впровадити новий метод пастеризації, де теплоносієм є водне середовище, за допомогою нового методу планується:

1. позбавитися так званих «зон перегріву», в яких спостерігається виникнення продукції з нерівномірним забарвленням, а отже покращити органолептичні показники продукції та зменшити кількість забракованої продукції;
2. зменшити обсяги забракованої продукції, що має не товарний вигляд, з причини потрапляння часточок продукції на споживчу тару під час пастеризації продукції, що потрапила в «зони перегріву»;
3. за рахунок зміни конструкції та методу пастеризації мати змогу збільшити обсяги продукції, що пастеризується за один цикл.

Література:

1. Березовая, С. С. Необходимость внедрения в Украине систем управления
безопасностью пищевых продуктов на основе принципов HACCP / С. С. Березовая // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2015. – № 2. – С. 43-48.
2. Мельник, Е. Системы управления пищевых предприятий / Е. Мельник // Мир продуктов. – 2014. – № 6. – С. 6 - 9

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОПСтаС, Грінченко Г.С.

Черкашина О.С.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ УЧБОВОГО ЗАКЛАДУ

Ефективність роботи будь-якого підприємства чи організації тісно пов'язана з характеристиками його працівників. Поняття ефективності персоналу тотожне поняттю якості працівників. Для того щоб усвідомити на скільки якісним (ефективним) є персонал необхідно проводити його оцінку.

Забезпечення якості освіти не можливе без якісних викладачів. Якісні викладачі – це основа якісних знань. А знання майбутніх спеціалістів є важливою складовою розвитку країни. Тільки в суспільстві, яке має високий рівень освіти можна чекати кращого майбутнього. Тому оцінка якості саме співробітників учбових закладів є досить актуальною.

Об'єктом дослідження в роботі є управління якістю роботи викладачів учбового закладу. Предметом дослідження є оцінка якості викладачів учбового закладу.

Пропонується застосування узагальненої оцінки якості викладача, що визначена за запропонованими одиничними показниками, які впливають на ефективність його професійної діяльності.

Оцінка повинна бути такою, що включає в себе показники, найбільш вагомі для виконання тієї чи іншої діяльності. Потрібно мати на увазі, що в процесі оцінювання досить часто спостерігається зміщення акцентів на другорядні в професійному відношенні якості. Ті якості, які можуть бути «флагманом» для однієї професії, стають практично не потрібними в іншій.

Виділені основні критерії для оцінки якості викладача. Всі запропоновані одиничні показники (критерії R) мають різні одиниці виміру та потребують переведення їх в безрозмірні за принципом нормування. Тому пропонується застосування формули, що уявляє собою ділення відрізку в даному відношенні:

$$\lambda = (R - \min) / (\max - R). \qquad (1)$$

Потім отримавши λ можна розрахувати безрозмірний критерій якості за формулою:

$$x = (-3 + 3\lambda) / (1 + \lambda) \qquad (2)$$

Далі, отримавши цифрові значення за шкалою функції Харрінгтона кожного з критеріїв якості, знаходимо узагальнений показник якості роботи викладачаг як середньо геометричне значення:

$$K = \sqrt[m]{\prod_{i=1}^{m} K_{j_i}} \qquad (3)$$

де $K_{j1}, K_{j2}, ..., K_{jm}$ – критерії якості, m – кількість показників якості K_j.

Практична цінність отриманих результатів складається з використання запропонованої методики оцінки якості роботи викладача освітнього закладу.

Це дає можливість дати більш об'єктивну оцінку кожного викладача та підіймати рейтинг закладу освіти за рахунок працівників, що мають високу комплексну оцінку.

Робота виконана під керівництвом проф. кафедри ОПСтаС, Ламнауер Н. Ю.

Чистякова А.Є.

ФАКТОРИ РИЗИКУ В СИСТЕМІ «СТУДЕНТ-ТЕХНІКА-СЕРЕДОВИЩЕ»

Життя та здоров’я людини, створення належних безпечних і здорових умов праці є основною метою системи менеджменту охорони здоров´я та безпеки праці.

В оцінках студентів рейтинг факторів, які найбільш впливають на здоров'я, виглядає наступним чином: спосіб життя, стан природного навколишнього середовище, шкідливі звички, умови життя, спадковість, зусилля самої людини, якість медичного обслуговування, техногенне середовище, соціальне, соціально-політичне середовище. Велика частина респондентів у досягненні життєвого успіху поставили здоров'я на перше місце (63,2%), потім - здібності, талант, силу характеру, матеріальні статки, освіта [1].

Аналіз процесу навчання дає можливість виділити такі основні фактори ризику, як підвищене психоемоційне напруження, статичне навантаження, великий обсяг інтенсивної зорової роботи, відсутність стабільного режиму роботи протягом дня та семестру. Серед чинників, не пов'язаних з навчальним процесом, виділяються - режим харчування, рухова активність, організація дозвілля, наявність або відсутність шкідливих звичок.

Досить технічно новим рішенням є використання системи дистанційного навчання. Позитивною рисою системи дистанційного навчання є її гнучкість, зручність, модульність, інтерактивність [2]. Стосовно її використання студентами є фактори ризику, а саме, збільшення кількості годин, які потрібно провести за комп'ютером для роботи на заняттях, виконання завдань, тестів, що призводить до перевантаження зорової системи, високого психоемоційного та нервового напруження студента, що в подальшому може негативно вплинути на стан його здоров'я.

Невід'ємною частиною робочого місця студента є комп'ютер. Виникають фактори ризику, пов´язані з роботою за комп´ютером, а саме, нервово-емоційні перевантаження, перевантаження зорового аналізатору, акустичний шум, малорухома поза, гіподинамія, нераціональна організація робочого місця [3,4].

В діагностичний комплекс визначення рівня здоров'я були включені опитувальник для оцінки гострого розумового стомлення та гострого фізичного стомлення, тест «САН», для оцінки функціонального стану системи кровообігу - проби Штанге та проби Генчі, для виявлення психічного напруження і стану тривожності - методика Спілбергера-Ханіна.

Спосіб і якість життя впливають на розвиток і збереження ресурсів, є важливим фактором стресостійкості. Для оцінки якості життя застосовувався загальний опитувальник якості життя MOS SF-36 (Medical Outcomes Study-Short Form), який є одним із методів вимірювання якості життя, пов'язаного зі здоров'ям [5,6]. Для оцінки основних та узагальнених показників якості життя була використана комп'ютерна модель опитувальника SF-36 «Test SF-36 by JR ver.1.2», а для порівняння - результати вивчення якості життя із застосуванням SF-36 [7]. Аналіз показав, що фізичний та психологічний компонент здоров’я опитуваних нижче відповідних показників якості життя здорових осіб.

Визначення факторів ризику, рівня здоров´я, психофізіологічного стану, стресового напруження дозволить виявляти групи ризику, розробляти заходи покращення безпеки та здоров'я студентів.

Література:

1. Чистякова Н., Лис Ю. Здоров´я та безпека студентів у процесі навчання/ Н. Чистякова, Ю. Лис //Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 42. -С.603-606

2.Дистанційна освіта. Вища освіта (2011-2018). Вилучено з http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro

3. Луц Т.Є. Вплив персональних комп'ютерів на стан здоров'я людини та вимоги до режимів праці та відпочинку при роботі з ПК / Т.Є. Луц, Б.П. Топорівський // Проблеми охорони праці, промислової та цивільної безпеки : збірник матеріалів Восьмої науково-методичної конференції, м. Київ, 14-15 травня 2013 р. - К. : НТУУ "КІЛ", 2013. - С. 102-106

4.Варавін, А., Рибалка, О., Ушакова, Н. (2017). Вплив комп'ютера на здоров'я людини // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Валеологія: сучасність і майбутнє», 21, 34-37. https://periodicals.karazin.ua/valeology/article/view/8519

5.Шевченко Ю.Л. и др. Руководство по исследованию качества жизни в медицине. М.: ЗАО «Олма Медиа Групп», 2007. 320 с.

6. Ware J.E., Snow K.K., Kosinski M., Gandek B. SF-36 Health Survey. Manual and interpretation guide //The HealthInstitute, New England Medical Center. Boston, Mass.-1993.

7. Фещенко Ю. І., Мостовой Ю. М., Бабійчук Ю. В. Процедура адаптації міжнародного опитувальника оцінки якості життя в Україні. Досвід застосування у хворих на бронхіальну астму // Укр. пульмонол. журн. 2002. №3. С. 9-11.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ОП,С та С Лис Ю.С.

СЕКЦІЯ КРЕАТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Ахметова Г.В.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОБ'ЄМУ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: КОМП'ЮТЕРНА ПРОГРАМА vs. ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР

В даній роботі зроблено порівняльний аналіз об'єму правової охорони таких об'єктів права інтелектуальної власності, як літературний твір та комп'ютерна програма, досліджено та визначено спільні та відмінні риси у правових режимах обох об'єктів авторського права, охарактеризовано основні переваги та недоліки способів набуття правової охорони щодо досліджуваних об'єктів.

При цьому, звернуто особливу увагу на специфіку правового регулювання щодо надання більш комплексного та всеохоплюючого правового захисту комп'ютерній програмі, яка є дуалістичною за своєю природою. З одного боку, така програма є зовнішнім об'єктивним вираженням творчого задуму її автора, що сформований у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів, та придатний для зчитування комп'ютером. У цьому сенсі українським законодавством вона прирівнюється до літературного твору, відтак може захищатися нормами авторського права, у порядку, що передбачений для отримання правової охорони об'єктами авторського права, зокрема на підставі Закону України «Про авторське право та суміжні права» [1], а також відповідних підзаконних актів.

Але з іншого боку, потребує більш глибокого та структурованого захисту, оскільки будь-яка комп'ютерна програма включає як невід'ємну складову, своє функціональне наповнення, яким є алгоритм роботи комп'ютерної програми, як спосіб вирішення конкретного завдання. Відтак, такий захист може бути повно забезпечений лише шляхом застосуванням норм права промислової власності, а точніше, патентного права, на підставі, зокрема Законів України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» [2], «Про охорону прав на промислові зразки», інших підзаконних актів. Крім того, у роботі звернуто увагу, що сама назва комп'ютерної програми чи доменне ім'я є тими ж складовими комп'ютерної програми, атрибутами, які дозволяють здійснити комерціалізацію цього об'єкта авторського права з максимальною користю для її автора чи правоволодільця, та які доцільно захистити як торгову марку на підставі Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [3], та інших відповідних підзаконних актів.

У цьому контексті проаналізовано також схожі та відмінні риси режимів правової охорони вказаних об'єктів інтелектуальної власності відповідно до положень законодавства ЄС та США, розкрито проблематику питань, що виникають у процесі реалізації норм авторського права та права промислової власності суб'єктами таких прав в Україні.

Література:

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text

2. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text

3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text

Бондаренко А. А.

САМООСВІТА ТА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Законодавство України в сфері інтелектуальної власності включає низку нормативно-правових актів, на підставі яких здійснюється вирішення і нормативне урегулювання будь-яких галузевих питань [1]. На світовому та вітчизняному ринку у результаті стрімкого розвитку науки і техніки, інформаційних технологій і діджиталізації майже усіх сфер діяльності людини, появою нових технологій та інноваційних галузей, з'являються нові продукти інтелектуальної праці підприємців, винахідників і раціоналізаторів.

Проте слід зазначити, що існує проблема недостатньої обізнаності виробників та підприємців, що створюють об'єкти інтелектуальної власності, з нормативно урегульованим порядком та процедурою оформлення відповідної документації на результати їх праці, зокрема, нормативного оформлення охоронних документів. Таким чином набуває актуальності підготовка та введення до штату організацій підприємців та винахідників висококваліфікованих спеціалістів у сфері інтелектуальної власності, які будуть забезпечувати інтереси виробників нових об'єктів інтелектуальної власності та супроводжувати процес охорони прав інтелектуальної власності, стануть гарантами його нормативності.

Сфера інтелектуальної власності, як наука і як сфера діяльності людини, досить молода та знаходиться у стадії сталого розвитку, з'являються нововведення, вдосконалюються процедури і механізми. В Україні у 2019 році розроблена Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності [2]. Відповідно до завдань цього документу відбувається вдосконалення системи. З огляду на це, дипломовані фахівці, що опікуються питаннями забезпечення права інтелектуальної власності та його охорони в організації, мають постійно підвищувати свій власний рівень професійної компетентності. Самоосвіта фахівців є однією із вагомих складових системи підвищення рівня професійної компетентності фахівців і включає, на нашу думку, такі напрями діяльності фахівця: систематичний моніторинг оновлення галузевих нормативно-правових документів; досконале вивчення нових нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності та внесення змін до раніше виданих; відвідування науково-практичних конференцій з питань забезпечення права інтелектуальної власності та його охорони; вивчення оприлюдненого досвіду інших суб'єктів інтелектуальної власності щодо розгляду та вирішення спірних питань з предмету їх професійної діяльності; розроблення чітких алгоритмів та інструкцій виробничого характеру для організації, в якій працює фахівець, для забезпечення легітимності та прозорості процесів. Таким чином, набуває значимості самоосвіта та розвиток професійної компетентності фахівців як складових системи післядипломної освіти в сфері інтелектуальної власності.

Література:

1. Законодавство у сфері інтелектуальної власності. − Режим доступу: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=f282e17e-9c14-4b88-9450-8f7cc12c158e&title=ZakonodavstvoVSferiIntelektualnoiVlasnosti&isSpecial=true

2. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності/ Київ, 2019. − Режим доступу: https://intelvlas.com.ua/wp-content/uploads/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82_%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%86%D0%A0_new.pdf

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Фесенко Н.С.

Бондаренко А.О.

ТАТУЮВАННЯ ЯК ОБ'ЄКТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Питання про те, що являє собою татуювання в сучасному світі, спричиняє чимало суперечок між людьми різних вікових категорій і світоглядів, але, мабуть, найгостріший з них - чи є татуювання мистецтвом. І в своїй роботі я ставлю за мету визначити татуювання як об'єкт авторського права і як результат творчої діяльності людини, який відповідно заслуговує охорони авторським правом.

У ст. 54 Конституція проголошує, що громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості. Держава гарантує захист інтелектуальної власності, авторських прав громадян, їх моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Татуювання - це зображення, знак на тілі людини. Пункт 8 статті 12 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі по тексту - Закон № 3792-XII) передбачає, що об'єктами авторського права є твори образотворчого мистецтва, а також ілюстрації та ескізи (пункт 12), що є результатом творчої діяльності незалежно від призначення, достоїнства твору, а також від способу і матеріалу його вираження.

Варто розглянути дві форми авторства на татуювання:

Автором є особа, яка наносила татуювання (майстер із татуювання / виконавець) або ж автором є особа, яка замовила татуювання. Від цього залежать види і форми захисту.

Дуже важливо ще на етапі створення татуювання подбати про всі можливі варіанти та елементи його захисту.

Класичний паперовий варіант втілення татуювання якихось особливостей не несе і охороняється за аналогією зі звичайним малюнком (яким в принципі і є). А ось тіло людини, як матеріал для втілення об'єкта інтелектуальної власності, явище досить незвичне і тягне за собою ряд особливостей. Автор або інший власник авторського права може розпоряджатися своїми правами шляхом укладення договорів.

У наближенні до сфери мистецтва можна виділити три основні типи договорів, використання яких залежить від конкретної ситуації щодо створення і передачі прав на об'єкт ІВ:

• ***Ліцензійний договір*** – за своєю суттю нагадує оренду.

• ***Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності*** – нагадує підряд.

• ***Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності*** – аналог купівлі-продажу.

В Україні такі договори повинні укладатися в письмовій формі, хоча допускається укладення в усній формі.

Література:

1. Закон України «Про *авторське* право і суміжні права»
2. Авторське право і суміжні права в Україні : навчальний посібник / Т.М. Вахонєва. – Київ : Дакор, 2019. – 576 с.
3. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту : монографія / Штефан А. С. ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ ітелект. власності. - Київ : Інтерсервіс, 2017. – 148 с.

Брижашова Є.М.

МОЛОДІЖНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

Розвиток молодіжного підприємництва є одним із найважливіших напрямків економічної політики країни. Проте на сьогодні цей процес відбувається в Україні дуже повільно. Лише 10% молодих людей віком від 18 до 28 років займаються підприємницькою діяльністю. У державному секторі зайнятість молоді за останні роки скоротилася майже в 1,5 рази, причому зберігається тенденція переміщення молоді з державного сектора в приватні акціонерні та особисті підприємства. До того ж у молодіжному середовищі зростає соціальна напруженість, що викликана підвищенням загального рівня безробіття. У такій ситуації створення сприятливих умов для розвитку молодіжного підприємництва та реалізації підприємницького потенціалу молоді може дати позитивний соціальний ефект.

Проблеми працевлаштування молоді та особливості молодіжного підприємництва в Україні досліджували такі вітчизняні вчені: О. Тринчук, І. Найда, Л. Кудіна, Л. Яцюк, а також О. Костенко, Я. Немирівський, О. Пустовойт, О. Яременко і багато інших, які зробили вагомий теоретичний вклад у вивчення багатьох аспектів розвитку молодіжного підприємництва, як перспективного шансу для молодих спеціалістів.

Молодь – це та категорія населення, від якої безпосередньо залежить розвиток нашої країни. Молоді люди володіють необхідним потенціалом, реалізація якого найближчим часом може істотно поліпшити соціально-економічне становище суспільства і відродити національні та духовні надбання українського народу.

Проте, на сьогоднішній день існує ряд проблем, що мають вплив на важливі аспекти життєдіяльності молодого покоління.

Однією з найважливіших проблем є молодіжне безробіття. Понад 40% української молоді прагнуть влаштуватися на роботу за кордоном через фінансовий песимізм і зневірення у фінансову спроможність у своїй країні, і тим самим вкладають свій потенціал у розвиток іншої країни [1].

З метою розвитку молодіжного підприємництва необхідно впроваджувати зміну в кожну з його функцій. Так економічна функція в молодіжному підприємництві проявляється в самому факті функціонування цієї діяльності в умовах обмеженості зайнятості, а також фінансових, інформаційних, майнових ресурсів певного регіону. Зазначимо, що реалізація економічної функції молодіжного підприємництва ускладнюється через відсутність відрегульованої правової захищеності молодого підприємця [2,3]. Поняття «молодіжне підприємництво» відсутнє у Цивільному, Бюджетному й Податковому кодексах України. Тобто необхідно на законодавчому рівні внести відповідні зміни у зазначені кодекси та інші нормативні документи.

Соціальна функція молодіжного підприємництва характеризується забезпеченням зайнятості молоді, створенням умов для реалізації її потенційних можливостей. Соціальна функція молодіжного підприємництва проявляється у формуванні нової верстви людей: ініціативних, здатних домагатися поставленої мети. Для підвищення дієвості цієї функції у молоді слід формувати механізм прийняття рішення про підприємницьку діяльність. На мою думку, у наведену структуру з урахуванням сучасних тенденцій та молодіжної політики слід додати: участь у наукових клубах, як стартап-центрів, бізнес-клубів та бізнес-інкубаторів, та

тенденції розвитку галузей народного господарства, що суттєво впливає на вибір сфери діяльності.

Креативна функція молодіжного підприємництва характеризується тим, що молодіжне підприємництво може стати тією суспільною силою, економічні інтереси якої повністю збігаються з інтересами регіону й держави. Саме молоді підприємці, зацікавлені в створенні здорового, цивілізованого економічного середовища, заснованого на здоровій конкуренції й можливості максимально реалізувати свій творчий потенціал, досягти фінансової незалежності. Для того, щоб не стати на заваді реалізації цієї функції через бюрократизовану процедуру відкриття та ведення власної справи, слід надавати молоді повну інформацію щодо послуг, які надаються різними державними інституціями.

На мою думку, платформою для розвитку практичної підприємницької діяльності серед студентської молоді може послужити тенденція, що сформувалася в останні роки, коли більшість студентів прагне знайти роботу вже під час навчання у ЗВО. Реальну конкурентоспроможність на ринку праці більшість студентів пов'язують не тільки з дипломом про вищу освіту, а й з наявністю досвіду роботи в певній сфері. Необхідність пошуку роботи під час навчання зумовлена також прагненням студентів самостійно заробляти на життя й придбати практичні навички для успішного просування по кар'єрних сходах в майбутньому [4].

Молодь – це потужний людський ресурс. Підтримка молодих людей, їхнє залучення до творчої, активної участі в житті суспільства – це інвестиції в розвиток стратегічних ресурсів держави. Підтримка розвитку малого підприємництва, і безпосередньо малого бізнесу серед молоді, в умовах економічної кризи – вкрай важливий напрямок державної політики.

Отже, підприємництво для молоді повинно стати предметом все більшої уваги з боку всіх рівнів влади, відповідального бізнесу, громадськості, оскільки воно сприяє формуванню середнього класу, стабілізації суспільства, забезпеченню зайнятості молоді та вирішенню інших соціально-економічних завдань.

Література:

1. Романська О. Молодіжне підприємництво – реалії та перспективи [Електронний ресурс] / О. Романська // Національна платформа малого та середнього бізнесу. – 2017. – Режим доступу : https://platforma-msb.org/molodizhne-pidpryyemnytstvo-realiyi-ta-perspektyvy/

2. Куцоконь М.П. Молодіжне підприємництво та активізація суб’єктивного підприємницького потенціалу молоді: навчально-методичний посібник / за ред. проф. Ґудзя П.В. – Донецьк : Юго-Восток, 2006. – 286с.

3. Левченко А.О. Молодіжне підприємництво – перспективний шанс для молодих спеціалістів / А.О. Левченко, А.В. Янішевська // Збірник наукових праць Кіровоградського національного тех. ун-ту. – 2009. – Вип. 15. – С. 45-49.

4. Волошко А.О. Підприємництво як життєва перспектива сучасної молоді та ресурс модернізації національної економіки [Електронний ресурс] / А.О. Волошко, Л.Б. Волошко, Н.В. Левошко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/4_SND_2014/Economics/10_150361.doc.htm

Васіщева В. М.

ФОРМУВАННЯ ІТ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ХХІ століття характеризується стрімким розвитком комп'ютерних та інформаційних технологій, які впроваджені у всі сфери людської діяльності, відповідно підвищуються вимоги до професійної підготовки фахівців, зокрема до їхньої інформаційно-технологічної компетентності.

Інформаційно-технологічна компетентність відбиває техніко-технологічний аспект ключової компетентності, вона акцентує на здатності людини не просто розв'язувати інформаційні проблеми, а долучати до цих проблем сучасні електронні інструментальні засоби обробки та передавання інформації [1].

Для формування ІТ компетентності існують критерії та відповідні їм уміння. Першим критерієм є визначення, згідно з яким набуваються уміння визначати та формулювати інформаційну проблему; ідентифікувати необхідну інформацію. Наступний критерій – це доступ, коли є уміння знаходити необхідну інформацію, використовуючи різні електронні джерела; обирати кращі з них. Далі – оцінка, яка дає можливість оцінювати якість знайденої інформації (актуальність, повноту, вірогідність, корисність тощо). Наступний – управління, коли є уміння організовувати та структурувати інформацію у вигляді, зручному для зберігання, швидкого доступу та подальшого використання. Також інтеграція - створювати інтеграційні ресурси з заданої проблеми. Створення, згідно з яким формуються уміння створювати інформатичні продукти відповідно до цілей подання інформації (вирішуємої проблеми); обирати відповідні інструменти. І передавання, коли можливо адаптувати розроблений інформатичний продукт для певної аудиторії, передавати його за допомогою засобів комунікації з відповідною анотацією (анонсом для окремої групи користувачів).

Усі вище наведені критерії були наведені українськими [2] та російськими[3] вченими для оцінки рівня інформаційно-технологічної компетентності студентів вишів та вчителів, що працюють.

Інформатична компетентність є інтегрованою здатністю людини ефективно та результативно працювати в умовах інформаційного середовища; вона проявляється під час інформаційної діяльності та оцінюється за результатами діяльності. Формування інформатичної компетентності може бути декларовано за мету інформатичної дисципліни, якщо зміст та методи навчання конструюються за методикою продуктивно-технологічного навчання.

Список використаної літератури:

1. Дорошенко Ю.О. Технологічне навчання інформатики: Навчально-методичний посібник / Ю.О. Дорошенко, Т.В. Тихонова, Г.С. Луньова.— Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 304 с.

2. Морзе Н.В. Компетентнісні завдання як засіб формування інформатичної компетентності в умовах неперервної освіти / Н. В. Морзе, О. Г. Кузьмінська, В. П. Вембер та ін. // Інформ. технології в освіті : зб. наук. пр. - 2010. - Вип. 6. - С. 23-31.

3. Бурмакина, В.Ф. Информационно-коммуникационнотехнологическая компетентность: методическое руководство для подготовки к тестированию учителей. [Электронный ресурс] / В.Ф. Бурмакина, М. Зелман, И.Н. Фалина. – М.: НФПК, 2007. – 56 с. Режим доступа: http://ifap.ru/library/book360.pdf.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Васильченко М. А.

ФУНКЦІЇ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Авторське право – це особисті немайнові та майнові права, які виникають у автора в зв'язку зі створенням ним твору і охороняються законом.

Авторське право виконує чотири функції.

1) Визнання авторства та охорона творів науки, літератури і мистецтва. Авторське право встановлює охорону цих творів з моменту їх створення. Авторське законодавство не дає загального визначення поняття твори. Під твором слід розуміти будь-яку відповідає вимогам закону ідеальну систему науково-технічних категорій (твори науки), літературних і художніх образів (твори літератури і мистецтва). В законі даються визначення лише окремих видів творів, зокрема аудіовізуального твору, бази даних, програми для ЕОМ і твори декоративно-прикладного мистецтва.

2) Проявляється у встановленні режиму використання творів. Норми авторського права передбачають, хто і на яких умовах має право використовувати охороняється твір. Володар авторського права має виключне право використання. Треті особи мають право використовувати твір лише за згодою власника виключних авторських прав. Авторське право не регламентує процедуру практичного застосування творів. Воно лише визначає, що є, наприклад, відтворенням твору, його виконанням, показом, оприлюдненням і т.п.

3) Виражається в наділенні авторів творів науки, літератури, мистецтва та інших право-власників комплексом особистих і майнових прав.

4) Захист даних прав утворює зміст четвертої функції авторського права.

- До принципів авторського права відносяться:
- свобода творчості;
- поєднання особистих інтересів Автора з інтересами суспільства;
- невідчужуваність від Автора особистих немайнових прав;
- свобода Авторського договору.
- В якості функцій / завдань авторського права зазвичай виділяють:
- стимулювання діяльності Авторів за створення творів літератури, науки та мистецтва;
- створення умов для використання авторських творів в інтересах всього суспільства

До об’єктів авторського права відносять твори у галузі науки, літератури і мистецтва. Похідні твори – сценічні обробки творів, аранжування чи оркестровки музичного твору. Переклади – за умови, що вони створені без порушення авторського права осіб, чиї твори були використані для творчої переробки; різноманітні збірники (творів, обробок фольклору, звичайних даних, енциклопедії, словники, антології, газети, журнали та інші періодичні видання), тобто складені твори.

Не є об'єктом авторського права:

а) повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;

б) твори народної творчості (фольклор);

в) видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади;

г) державні символи України, державні нагороди; символи і знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань; символіка територіальних громад; символи та знаки підприємств, установ та організацій;

д) грошові знаки;

е) розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонні довідники та інші аналогічні бази даних, що не відповідають критеріям оригінальності і на які поширюється право sui generis (своєрідне право, право особливого роду) [1].

Джерела: Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-XI [Електронний ресурс] (з наступними змінами і доповненнями). – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print

---

Робота виконана під керівництвом ст.викл. кафедри КПіІВ Черненко Ю. Ю.

Воржеінова В.В.

ПОРЯДОК НАБУТТЯ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

Промисловий зразок - це нове конструктивне рішення виробу, що визначає його зовнішній вигляд, придатне для відтворення промисловим способом.

Промислові зразки бувають об'ємними, площинними або комбінованими.

Відповідно до ст. 461 (1) ЦК «промисловий зразок вважається придатним для набуття права інтелектуальної власності на нього, якщо він відповідно до закону є новим».

Відповідно до ст. 461 (2) ЦК об'єктом промислового зразка можуть бути форма, малюнок, розфарбування або їх поєднання, що визначають зовнішній вигляд промислового зразка.

Промислові зразки за об'єктним складом поділяються на однооб'ємні і багатооб'ємні. До перших відносять площини: двовимірні (наприклад, малюнок килима) та об'ємні тривимірні промислові зразки, які є частиною виробу, призначеною для використання у складі інших виробів, яка має завершену композицію (наприклад, фара автомобіля). Сукупність предметів одного призначення, які складають єдине ціле (наприклад, набір інструментів), вважається багатооб'ємним промисловим зразком.

Під суттєвими ознаками, що визначають естетичні й (або) ергономічні особливості виробу, розуміють ознаки, властиві художньоконструкторському рішенню, кожна з яких необхідна, а всі разом достатні для створення зорового образу виробу.

Опис містить такі розділи:

- назва промислового зразка;
- прізвище, ініціали автора промислового зразка;
- призначення і галузь застосування промислового зразка;
- перелік зображень, креслень і схем, схем і карт.

До істотних ознак промислового зразка відносяться ознаки, що визначають естетичні та (або) ергономічні особливості зовнішнього вигляду виробу, зокрема, форма, конфігурація, орнамент, поєднання кольорів.

Креслення, схеми і карти включаються до складу заявки у разі потреби пояснення суті промислового зразка, визначення габаритів і співвідношень розмірів загального виду виробу або його елементів, пояснення ергономічних особливостей зовнішнього вигляду виробу і тому подібне. До істотних ознак промислового зразка можуть ставитися лінії, контури, декор вироби, текстура або фактура матеріалу виробу. При описі істотних ознак наводяться посилання на зображення зовнішнього вигляду виробу, а також на креслення загального вигляду виробу, ергономічну схему.

При характеристиці рішень зовнішнього вигляду виробів, зовнішній вигляд яких визначається двома станами: закритим (складеним) і відкритим (наприклад, шафи, холодильники, прилади в закритому корпусі, телефонні будки, шкатулки) можуть використовуватися ознаки, що характеризують як зовнішній вигляд, так і внутрішній вигляд. Креслення, схеми і карти мають бути пояснені в описі промислового зразка і відповідати зображенням виробу.

Конфекційна (виготовлення, готовий виріб) карта виробу (зразок тканини, шкіри, фурнітури, обробки і т. п.), яка рекомендується для виготовлення виробу надається, якщо промисловий зразок стосується виробу легкої і текстильної промисловості. Конфекційна карта виробу з повторюваним малюнком (килими, тканини і тому подібне) представляється у розмірі цього малюнка.

Джерела: Промисловий зразок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrpatent.org/uk/articles/industrial

---

Робота виконана під керівництвом ст.викл. кафедри КПіІВ Черненко Ю. Ю.

Горбенко В.Ю.

ПАТЕНТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Патентні пошуки (патентні дослідження, патентно-інформаційний пошук) являють собою один із сучасних інструментів аналізу патентоспроможності об’єкта інтелектуальної власності та дозволяють дослідити розвиток науково-технічних досягнень у різноманітних областях техніки.

Промислові зразки бувають об'ємними, площинними або комбінованими.

Перед подачею заявки на отримання патенту на винахід (корисну модель, промисловий зразок) важливо провести попередню перевірку відповідності об’єкту, що заявляється, необхідним критеріям патентоспроможності, що дозволить оцінити доцільність патентування, а також виявити та проаналізувати схожі об’єкти промислової власності, які можуть перешкоджати реєстрації Вашого об’єкту.

Процедура патентного пошуку полягає у:

- Визначенні об’єкта пошуку;
- Встановленні переліку країн;
- Виборі часового інтервалу;
- Пошуку аналогів та прототипу;
- Перегляді й відборі описів винаходу.

Часовий інтервал, за який здійснюється патентний пошук, як правило, при плануванні, береться в межах 7-10 попередніх років, при патентних дослідженнях – 10-15 років, при дослідженні патентоспроможності – 50 років, а при визначенні патентної чистоти – термін дії патентів.

Аналоги – об’єкти того ж призначення, що й об’єкт патентного дослідження, схожі за технічною суттю та за результатом, що досягається при їх використанні.

Прототип – найбільш близький до винаходу аналог за технічною суттю та за результатом, що досягається при його використанні.

Для пошуку аналогів та прототипу спочатку виконується аналіз технічного рішення. Для пристрою виписують всі необхідні елементи із зазначенням функцій, які виконує кожен, а для способу – ознаки, що характеризують наявність операцій та засобів, з яких складається спосіб. Далі виділяють той позитивний ефект, який є метою винаходу.

Існують два способи визначення прототипу з аналогів:

- За максимальною кількістю схожих ознак заявленого об’єкта винаходу та ознак аналогів;
- За однією-двома суттєвими ознаками, що більшою мірою від інших впливають на досягнення позитивного ефекту [1].

Таким чином патентні дослідження є одним з основ патентування, яке створює усебічний опис розвитку технологій.

Джерела: Бучинський М.Я., Горик О.В., Чернявський А.М., Яхін С.В. ОСНОВИ ТВОРЕННЯ МАШИН / [За редакцією О.В. Горика, доктора технічних наук, професора, заслуженого працівника народної освіти України]. – Харків : Вид-во «НТМТ», 2017. — 448 с.

Робота виконана під керівництвом ст. викл. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Глущенко А.А.

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Творчість – це невід'ємна складова будь-якого суспільства, тому вона є важливою частиною життя кожної людини. Прояви творчості розвивають здатність до генерування нових ідей, нестандартне мислення, фантазію, винахідливість, широке поле досвіду, словом все те, завдяки чому людство прогресує, тому вони необхідні нам так само, як і добрі стосунки з сім'єю, гарна освіта, успішна кар'єра та підтримка власного здоров'я. Більшість людей не розуміє, як реалізувати свій творчий потенціал, якщо вони не мають схильності до малювання, музики, письменництва або інших занять, які асоціюються з цим поняттям, але творчість не обмежується лише цими популярними захопленнями. Кожна професія містить у собі креативні ідеї та їх втілення, треба лише відійти від стереотипного мислення та поглянути на свою справу з іншого боку.

Харчова промисловість – це галузь народного господарства, яка зосереджена на задоволенні фізіологічних потреб населення в їжі. Даний вид діяльності надає можливість обрати власну спеціалізацію серед великої кількості різнопрофільних професій. Однією з найпопулярніших вважається кухар. Він займається виготовлення страв та напівфабрикатів на базі закладу ресторанного господарства. Прийнято вважати, що ця професія далека від поняття «творчість», оскільки в обов'язки кухара входить виготовлення продукції за стандартами ДСТУ та суворе дотримання протоколів, але на практиці ситуація зовсім інакша. Успіхів досягає саме той працівник, який може не лише повторити класичний рецепт, а запропонувати щось нове та несхоже на те, що вже існує, тим самим привернути увагу споживачів до себе та закладу, у якому він працює. Це є важливим фактором для підойми по кар'єрній драбині та у сприйнятті себе, як професіонала.

Площа демонстрації творчих навичок кухарів доволі широка, їх креативну компетенцію складає: розробка та впровадження новітніх технологій приготування страв та виробі, вдосконалення дійсних виробничих рецептур та способів приготування продукції, пошук незвичайних поєднань інгредієнтів за смаком, запахом, текстурою та іншими органолептичними показниками, виготовлення інноваційних продуктів, надання ідей щодо енерго- та ресурсозбереження, збільшення працездатності працівників та якості продукції, створення оригінального оформлення та подачі страв, формування меню та іміджу закладу та багато іншого.

Саме ці дії формують професію кухаря та дозволяють фахівцю стати конкурентоспроможним на ринку праці, і тому важливо розвивати креативність ще під час здобування спеціальності, використовуючи у процесі навчання сучасні методи, такі як мозковий штурм, евристичні питання, моделювання проблемних ситуацій, асоціативний метод, та можливості технічного прогресу – фільми, мережу інтернет, технологію віртуальної реальності і т.п.

Харчова промисловість України, як і будь-яка галузь, потребує кваліфікованих фахівців, які б змогли підтримувати якість своїх послуг на європейському рівні, тобто мати відповідні знання, навички та креативну компетенцію, які є рушійними факторами розвитку як робітника, так і особистості.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Гук Р.Е.

АСПЕКТНИЙ ПІДХІД ДО ПОНЯТТЯ «КРЕАТИВНА ОСВІТА»

Ми живемо в динамічному світі який дуже швидко змінюється. Ці зміни стосуються всіх сфер нашого життя: технологій, які нас оточують, політики світових держав, цінностей, якими керуються люди.

В системі освіти творчі можливості, закладені кожною людиною від природи, повинні бути розвинені та педагогічно скориговані, освіта повинна закласти основу для розвитку творчого потенціалу особистості та визначити стійкий напрямок цього процесу [1].

Суть креативноі освіти**:** творчість є необхідним засобом виразності особистості. Характерні особливості навчального процесу:

а) процес навчання розглядається як творчий процес, його результат - розвиток систематичного мислення та творчих здібностей;

б) передбачає перехід учня з рангу об’єкта впливу в ранг суб’єкта творчості;

в) застосування дедуктивного методу навчання як домінуючого;

г) переважне використання методів розвивального та проблемного навчання; д) пізнавально-пошукова діяльність учнів [1].

Креативна освіта визначається як: - освіта, спрямована на розвиток загальної креативності учасників педагогічного процесу;

- освіта з гнучкою системою форм організації навчального процесу, відповідно до здібностей, нахилів, потреб учнів;

- освіта, орієнтована на використання інноваційних педагогічних технологій, що забезпечують особистісний ріст та розвиток творчого потенціалу учнів.

Креативна освіта повинна відповідати такій організації навчання, виховання та розвитку творчої діяльності, при якій і вчитель, і студент мають сприятливі умови для самореалізації, прагнуть отримати творчий продукт інтелектуальної діяльності та самостійного створення нового.

Рівень реалізації потенціалу особистості багато в чому залежить від її рефлективності. Сучасні технології організації навчально-виховного процесу у значній мірі побудовані на механізмах рефлексії, коли студенти постійно розмірковують над питаннями: Що ми дізналися сьогодні? Чого не знали раніше? Що ми при цьому відчували?

Сучасний фахівець має мислити позитивно. Позитивне мислення є підґрунтям розуміння насамперед цінності життя кожної людини, її гідності, стимулює молодь набувати досвід, навіть через помилкові дії.

Отже, гармонійний розвиток суспільства - внутрішня та зовнішня злагодженість, цілісність та сумісність змісту та форми, що характеризує ефективність освіти та виховання людини у поєднанні з її духовним, інтелектуальним та фізичним потенціалом, забезпечення єдності слова та справи - головне наслідок і результат творчого розвиток [2] .

Список використаних джерел:

1. Креативна освіта для розвитку інноваційної особистості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.osvita-verh.dp.ua/files/2015/Naumuk_NV.pdf

2. Креативна освіта [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://studopedia.com.ua/1_360477_kreativna-osvita.html

Гуслєва О.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ ЯК ОБ'ЄКТА АВТОРСЬКОГО ПРАВА

У цій роботі здійснено спробу дослідити комп’ютерні програми як об’єкти інтелектуальної власності за особливими ознаками.

У ст. 1 Закону України «Про авторське право та суміжні права» та у ст. 2 Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» наведено визначення комп’ютерної програми.

Авторське право на комп’ютерні програми перебачено ст. 4 Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право та ст. 18 Закону України «Про авторське право та суміжні права», за якими комп’ютерні програми охороняються як літературні твори незалежно від способу чи форми їх вираження. Таке прирівнювання комп'ютерних програм до літературних творів не означає їх повного ототожнення, а здійснюється лише з метою їх захисту без дотримання будь-яких формальностей і з використанням міжнародної системи охорони авторських прав.

Проте комп’ютерні програми мають ряд відмінностей від традиційних об'єктів авторського або патентного права.

За результатами аналізу зазначеного об'єкту інтелектуальної власності можливо дійти таких узагальнених висновків щодо його особливостей:

Тексти комп’ютерних програм мають риси письмового літературного твору, оскільки в текстах таких програм застосовуються різні мови програмування як набори лексичних, синтаксичних та семантичних правил (Paskal, Java, Basic тощо), як і в будь-якому літературному творі українська, англійська або інші мови.

Комп’ютерні програми наділені рисами твору у галузі науки, оскільки важливим етапом розробки цих програми є виявлення проблематики та її вирішення, виходячи з потреб практичної діяльності, з використанням теорії, формул, алгоритмів тощо.

Комп’ютерним програмам характерні риси творів у галузі мистецтва, оскільки вони містять аудіовізуальні відображення, графічні, анімаційні та інші подібні елементи, які відтворюються комп’ютерною програмою та надають схожість з музичним, аудіовізуальним творами, твором образотворчого мистецтва, твором, виконаним способами, подібними до фотографії.

Комп'ютерні програми забезпечують функціонування технічного пристрою - комп'ютера, але при цьому не є рішенням технічної задачі.

Ці програми породжують візуальні зображення, але не призначені для чуттєво-естетичного сприйняття як традиційні об'єкти авторського права.

Форма вираження комп’ютерної програми дозволяє надзвичайно швидко і дешево виготовляти копії, що не відрізняються за якістю від оригіналу.

Зазначені особливості дослідженого об'єкта свідчать, що комп’ютерні програми вимагають додаткових способів охорони, серед яких особливе значення має захист від копіювання, враховуючи розширення сфери застосування цих програм.

Дворник О.М.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НЕЗАХИЩЕНИМ ВЕРСТВАМ НАСЕЛЕННЯ

В умовах побудови соціальної держави в Україні сформувалась система надання соціальних послуг [1] незахищеним верствам населення. Основою для реформування соціальної політики в Україні став саме зарубіжний досвід надання соціальних послуг людям, яким необхідна допомога.

Однією з найвищою цінністю будь-якої держави – це соціальний захист малолітніх дітей [2], а особливо дітей, які опинились у складних життєвих обставинах [3], дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей – сиріт [2].

До уваги статичні дані щодо кількості дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей – сиріт, які здобувають освіту у закладах освіти Індустріального району м. Харкова (рис.1).

Рис.1 - Кількість дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей – сиріт, які здобувають освіту у закладах освіти Індустріального району м. Харкова

Слід заначити, щороку кількість дітей, які опинились у складних життєвих обставинах збільшується, в середньому на 14,5%. Разом з тим близько 20% дітей, які опинились у складних життєвих обставинах, отримують статус дітей, позбавлених батьківського піклування. Із загальної кількості дітей, які знаходяться під опікою, близько 60% дітей є соціальними сиротами. Соціальне сирітство в Україні – це наслідок низького рівня якості життя населення, відсутність дієвих соціальних програм підтримки сімей, які виховують малолітніх дітей.

В багатьох розвинутих країнах світу управління якістю надання соціальних послуг – головний пріоритет функціонування держави. Адже налагодженість системи надання соціальних послуг населенню не лише підвищує рівень існування людини в суспільстві, а й формує у населення позитивне ставлення до державного управління і до держави в цілому. Саме тому вивчення зарубіжного досвіду має колосальне значення для побудови якісної системи надання соціальних послуг в Україні. Тому, з метою впровадження якісних соціальних послуг в Україні, проведено аналіз зарубіжного досвіду надання соціальних послуг, а саме надання підтримки сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

В процесі підготовки досліджень враховано досвід таких держав: США, Німеччини, Франції, Великобританії та Італії. Найбільш цікавим є досвід Франції, Великобританії та Німеччини.

У Франції важливу роль в наданні соціальних послуг відіграють приватні організації, які вносять нові ідеї та переконання в цьому напрямку до державного управління, внаслідок чого безпосередньо приватні організації управляють наданням соціальних послуг, а держава в свою чергу їх фінансує та контролює якість надання цих саме послуг [4].

У Великобританії існує Національна комісія зі стандартів соціального обслуговування, яка контролює якість надання соціальних послуг та несе відповідальність за реєстрацію та контроль організацій, які надають соціальні послуги населенню. Також існує оцінка ефективності діяльності надавачів соціальних послуг, що здійснюється за 50 показниками, які об'єднані у п'ятьох розділах: якість послуг для користувачів і для тих, хто надає підтримку; витрати й ефективність; ефективність надання послуг і результати; завдання; справедливий доступ [5]. Дані оцінки знаходяться у вільному доступі для населення.

У Німеччині діє принцип субсідіарності [6], тобто не держава нав'язує свої соціальні програми, а безпосередньо громадські організації, тому що вони ближче до населення і отримують інформацію саме від тієї особи, яка потребує допомогу та підтримку. Держава втручається лише тоді, коли вищезазначені організації не можуть виконати поставлену задачу. Відповідно до цього в Німеччині дуже багато волонтерських організації, які не мають офіційного статусу [7]. Соціальні послуги мають в основному лише консультативний характер, і лише тільки в добровільному порядку. З метою подальшого удосконалення соціальної політики в Україні, зарубіжний досвід управління якістю надання соціальних послуг необхідно вивчати та враховувати, а особливо в частині якості, ефективності та прозорості надання соціальних послуг незахищеним верствам населення.

Література:

1. Закон України «Про соціальні послуги» (зі змінами). – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19///

2. 3. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (зі змінами). – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15/

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг». – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-п

4. Анселен Ж. Франция: социальные услуги / Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 1–2. С. 204-–205.

5. Положительный опыт предоставления социальных услуг в странах Юго-Восточной Европы. Субрегиональное бюро МОТ в Москве. – Режим доступу: http://www.ilo.org/public/russian/region/eurpro/moscow/info/publ/rus_socserv_delivery_part.pdf

6. Субсідіарність. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki.

7. Боде И. Германия: социальные услуги // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 1 – 2. – С. 220-226.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Домаскін А.А.

ПОНЯТТЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА

Авторське право у суб'єктивному розумінні - це особисті немайнові та майнові права, які виникають у автора в зв'язку зі створенням ним твору і охороняються законом. В об'єктивному розумінні, являє собою самостійний інститут, який входить до структури права інтелектуальної власності й регулює суспільні відносини, що виникають з приводу створення і використання творів науки, літератури та мистецтва.

Суб'єктами авторського права визнаються автори творів, їх спадкоємці та особи, яким автори чи їх спадкоємці передали свої авторські майнові права (ст. 7 Закону). Первинним суб'єктом авторського права є автор твору (ст. 435 ЦК), а саме фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір. Закон не вимагає підтвердження факту створення твору і офіційного визнання авторства певної особи. Навпаки, закріплено принцип презумпції авторства (ст.11 Закону; ч.І ст.435 ЦК), який означає, що за відсутності доказів іншого автором твору вважається фізична особа, зазначена звичайним способом як автор на оригіналі або примірнику твору.

Авторами одного твору одночасно можуть бути декілька осіб, якщо твір було створено їх спільною творчою працею. Наявність співавторства визначається двома умовами: сумісна творча праця і творчий внесок кожного з співавторів; результатом співавторства завжди має бути єдиний цілісний твір, який не можливо поділити на частини без втрати ним первісного значення. Співавторство може бути двох видів - подільне та неподільне. Неподільне співавторство утворюється спільними поєднаними діями кількох авторів або об'єднанням частин, які спеціально створювалися різними особами і не мають самостійного значення. Подільне співавторство передбачає наявність частин, створених різними авторами.

Авторське право, як і будь-який інший об'єкт права інтелектуальної власності, має охоронятись як на світовому рівні, так і на рівні конкретної країни. Одним із найважливіших важелів охорони авторського права, що надається державою, є його реєстрація.

Законодавством (ст. 446 ЦКУ, ст.28 Закону) встановлено правила щодо чинності майнових авторських прав. За загальним правилом вони діють протягом усього життя автора та 70 років після його смерті. Якщо твір було створено у співавторстві, цей строк обчислюється після смерті останнього співавтора.

Джерела: Авторське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=0a5557a9-4e10-4dcb-88ca-cbc52a6bd1da&title=AvtorskePravo

Робота виконана під керівництвом ст. виклад. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Дегтярьова О.А.

ДІЛОВА ГРА ЯК ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

У світлі позитивних змін, що відбуваються у системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників, значно розширюється коло суб'єктів надання послуг з підвищення кваліфікації [2]. Це призводить до конкурентної боротьби між ними за споживачів цих послуг, яким у свою чергу надано право самостійного вибору форм, видів і суб'єктів підвищення кваліфікації. Саме це є однією з ознак переходу в освіті на закони ринкової економіки, децентралізації системи та антимонопольної політики її підсистем – післядипломної освіти та підвищення кваліфікації. Відтепер розширено не тільки перелік можливих форм підвищення кваліфікації, а й їх видів. Педагогічним працівникам зараховується як години підвищення кваліфікації не тільки обсяг годин навчання на курсах, а й кількість годин, передбачена програмами навчання на майстер-класах, участі у семінарах, вебінарах, практикумах тощо.

Набуває актуальності переорієнтація змістової складової програм навчання через призму компетентністного підходу з урахуванням практико-орієнтованої спрямованості методології професійного розвитку освітян та диверсифікації видів проведення навчальних заходів у межах підвищення кваліфікації [1]. Оптимальним і ефективним видом підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) є така форма навчання як ділова гра. Ігрові технології навчання зарекомендували себе у світі як найбільш популярні та ефективні не тільки в освіті дітей, а й в освіті дорослих. Не так давно з'явилося поняття гейміфікації (або ігрофікації) – потужного інструменту для формування та відпрацювання професійних навичок в умовах, наближених до реальних. Ділові ігри мають на меті отримання конкретного результату навчальної діяльності через занурення учасників у змодельовані ситуаційні задачі, які є приводом для гри. Беручі участь у діловій грі освітяни не тільки актуалізують набуті теоретичні знання, а й мають можливість їх прикладного застосування, отримують практичний досвід ефективного пошуку найкращих рішень та розв'язків професійних завдань різними способами, з якими мають справу у повсякденній роботі на посаді.

Особливого значення участь у ділових іграх набуває для педагогічних працівників, зарахованих до складу кадрового резерву ЗЗСО і не обіймають керівні посади. Вони фактично не мають можливості докласти здобутих знань з теорії управління та менеджменту освіти на практиці. Ділові ігри, побудовані на рольових концепціях, мають ще одну перевагу – вони дають можливість учасникам розглядати ситуаційну задачу з урахуванням різних позицій, виконуючи завдання, наприклад, як керівник, як підлеглий, як представник органу управління освітою тощо. Це сприяє розширенню поглядів на різні професійні завдання управління закладом освіти.

Отже, ділова гра, як форма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО, є корисним досвідом для її учасників і сприятиме більш глибокому розумінню підходів до вирішення професійних завдань та професійного розвитку працівників освіти.

Література:

1. Лунячек В. Компетентнісний підхід як методологія професійного розвитку працівника освіти / В. Лунячек // Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. - Рівне : РОІППО, 2020. - №2 (102). - С. 37-45.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». − Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text

Жирякова А. В.

МИСТЕЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Гарний педагог – це людина яка вносить своє креативне бачення, наповнює його своєю чарівністю, емоціями, змістом, заряджає енергетикою іншими словами своєю професійною майстерністю [1]. Далеко не кожному педагогу доступна імпровізаційна діяльність. Педагогічна творчість складний процес до якого багато викладачів не здатні, а навчальний матеріал зокрема підручники, документація методичні вказівки, досить обмежений рамками . Поняття педагогіки розуміють як науку, коли йдеться про обґрунтування, мистецтво - справжнє, хоча й своєрідне, оскільки без включення свого особистісного, творчого бачення способів реалізації тих чи інших характеристик педагог ніколи не досягне належного педагогічного ефекту. А його праця буде марною тратою часу вона перетворюється на томливе, нудне й безглузде проведення часу [1].

Для забезпечення цікавого викладу матеріла треба налаштувати педагогічний процес, застосувати педагогічні прийоми і прогностично обґрунтовані всі компоненти відповідної навчально-виховної системи - зміст, методи, засоби, цілі, форми майбутньої освітньої діяльності. Ці компоненти повинні бути скореговані , в навчально-виховному процесі наповнені змістом на основі творчого включення педагога та реалізації на практиці.

Вище зазначені якості педагога можна вмістити в поняття педагогічної майстерності яка ґрунтується на високому рівні фаху, загальній культурі та педагогічному досвіді [2]. Прояви індивідуального викладу, як самоорганізація особистості, тому визначається як вища, творча його активність, що передбачає доцільне використання методів і засобів педагогічного взаємовпливу в кожній ситуації навчання та виховання.

Складовими педагогічної технології є володіння мистецтвом спілкування з дітьми, вміння керувати своєю увагою та увагою дітей тощо. Уміння налагоджувати оптимальні взаємостосунки з дітьми, змінювати їх відповідно до розвитку учнів і їхніх вимог до вчителів є важливим компонентом педагогічної майстерності [2].

Література:

1. Елементи педагогічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/13990/

2. Холковська І.Л. Основи педагогічної майстерності / І.Л. Холковська, О.В. Волошина. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: chrome-extension://mhjfbmdgcfjbbpaeojofohoefgiehjai/index.html

Жирнова М.С.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСТНІСТЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Майбутнє країни витікає з обставин які оточують нас зараз. Якщо ми бажаємо бачити розвиток в країні, нам необхідно під призмою цієї думки приймати якість рішення, щось робити зараз, для того, щоб побачити майбутнє, так би мовити, класти фундамент майбутньому. Та, саме молодь являється тією потужною силою яка або піднімає країну або навпаки, бо, саме нове покоління як губка, яка вбирає в себе все, що їй дають. Тому сміливо можна казати, що якість освіти проектує нам майбутнє.

Існує багато методів щодо покращення процесу навчання, але розглянемо сукупність етичних принципів та правил такого поняття як академічна доброчесність, та що саме вона в себе включає. В основі академічної доброчесності лежить чесність, порядність у виконанні своїх обов'язків, довіра, справедливість, повага та відповідальність.

Стаття 42 Проекту Закону «Про освіту» визначає академічну доброчесність як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

Академічна доброчесність покликана боротися із

- плагіатом як актом шахрайства в студентських роботах, дисертаціях, наукових статтях та монографіях;
- фабрикацією та фальсифікацією результатів наукових досліджень;
- обманом, списуванням, хабарництвом. [1]

Так, останнім часом стає складно уявити як можна навчатись чесно, і при цьому не «підглядаючи» до електронних ресурсів, інших статей, чужих думок, адже, здається що всі теми обговорені, і нема про що писати, але вчитавшись уважніше до закону, можна побачити, що нас закликають бути чесними у своїх «списуваннях». А саме, дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності [2].

Отже, в наш час сайтів з інформацію багато, але чесних людей стає все менше, академічна доброчесність допоможе не тільки зробити людей чесними, справедливими а ще допоможе своєчасно підняти ,а також, в свій час не впасти країні у будь-якому сенсі, соціальному, економічному, політичному.

Джерела:

1. ІМБ Академічна доброчесність[Електронний ресурс].–Режим доступу: http://www.iir.edu.ua/education/academic_integrity/

2. Що таке академічна доброчесність[Електронний ресурс].–Режим доступу: http://aphd.ua/shcho-take-akademichna-dobrochesnist/#:~:text

Задорожня Я.В.

ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Патентне право — підгалузь цивільного права, що регулює правовідносини, пов'язані зі створенням та використанням (виготовлення, застосування, продаж, інше введення в цивільний оборот) об'єктів інтелектуальної власності, що охороняються патентом.

Слід звернути увагу на співвідношення патентного права з правом промислової власності. Визначення останнього окреслюється в Паризькій конвенції про охорону промислової власності 1883 року, у ст. 1 якої вказано, що об'єктами охорони промислової власності є патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування й вказівки про походження чи найменування місця походження, а також припинення недобросовісної конкуренції. Отже, право промислової власності охоплює ширше коло об'єктів, ніж патентне право. Тому можна сказати, що патентне право є складовою права промислової власності.

Авторське право є інститутом цивільного права і ключовою галуззю права інтелектуальної власності; воно призначене захищати зовнішню форму вираження об'єкта (твір, малюнок, збірник, фотографія та інше), тобто їхнє «матеріальне втілення». Авторське право не може використовуватись для захисту абстрактних ідей, концепцій, фактів, стилів та технік, що можуть бути використані у творі.

Авторське право виникає з моменту створення твору. Первинним суб’єктом, якому належить авторське право, є автор твору. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація твору чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей.

Суб’єкт авторського права для засвідчення авторства (авторського права) на оприлюднений чи не оприлюднений твір, факту і дати опублікування твору чи договорів, які стосуються права автора на твір, у будь-який час протягом строку охорони авторського права може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах.

Література:

1. Патентне право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Патентне_право
2. Веб-сайт Українського юридичного порталу Радник «Патентне право, його об'єкти і суб'єкти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://radnuk.info/pidrychnuku/itel-vlasnist/469-kybax/8141--vi--------1-----.html
3. Авторське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Авторське_право
4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Авторське право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=0a5557a9-4e10-4dcb-88ca-cbc52a6bd1da&title=AvtorskePravo

---

Робота виконана під керівництвом канд. екон. наук, ст. викладач кафедри креативної педагогіки і інтелектуальної власності Черненко Ю.Ю.

Зміївська О.В.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В СОЦІАЛЬНОМУ ПРОЕКТУВАННІ

Соціальне проектування являє собою творчий процес індивіда або групи однодумців, спрямований на вирішення соціальних проблем, як правило,місцевої громади. В даний час в рамках соціального проектування досить ефективно працюють різні некомерційні організації, які відіграють важливу роль в соціально-економічному розвитку країни і створюються для досягнення соціальних, культурних, оздоровчих, реабілітаційних, правових і багатьох інших інтересів громадян і спрямовані на поліпшення суспільних благ. До таких організацій належать союзи, фонди, асоціації та ін. У відповідності з поставленими завданнями, соціальні проекти за своєю суттю можна розділити на наступні форми: послуги (розробка ефективних заходів щодо підтримки окремих соціальних груп і осіб, які потрапили в складні життєві обставини); комунікаційно-культурні проекти (забезпечення залучення якомога більшої кількості людей, здатних змінити систему взаємовідносин в суспільстві для підвищення загального рівня культури і формування навичок гідної поведінки в місцевому співтоваристві; залучення молоді в громадську активність та ін.); організаційні (здійснення прогнозованого цілеспрямованого процесу, що дозволяє оптимально швидко і якісно досягти конкретного результату у вирішенні соціальних питань); правові (проектування нормативно-правових актів у сфері захисту прав громадян); освітні (рішення будь-якої соціальної проблеми за допомогою використання освітніх технологій); науково-технічні (досягнення науково-технічного результату шляхом впливу на суспільне життя) [1].

З аналізу численних джерел, присвячених дослідженням особливостей соціального проектування, можна зробити висновок, що соціальний проект - це сконструйоване ініціатором соціальне нововведення [2].

Таким чином, практично всі проекти характеризуються інноваційної компонентою. У цьому випадку, можна стверджувати, що кожен з проектів є в повній або частковій мірі об'єктами авторського і патентного права. Використання в соціальних проектах нових форм, методів, технологій, створених в результаті інтелектуальної діяльності автора або колективу авторів, дозволяє віднести їх до об'єктів авторським правом відповідно з Законом України: «Про авторське право и суміжні права». Освітні, науково технічні проекти можуть складатися, як з об'єктів авторського права, так і об'єктів патентного права, пов'язані з Законами і нормами права промислової власності. Виходячи з вищесказаного, в соціальних проектах необхідно своєчасно виявляти і забезпечувати правовою охороною об'єкти інтелектуальної власності, вміти управляти ними протягом всього життєвого циклу проекту і при його реалізації. Практичне використання результатів інтелектуальної діяльності, що є об'єктами виняткових прав, може здійснюватися третіми особами тільки за згодою правовласника. Подальші дослідження даного питання спрямовані на використанні правового режиму при соціальному проектуванні і регулюванні правовідносин між суб'єктами інтелектуальної власності.

Література

1. Безпалько О.В. Соціальне проектування: Навчальний посібник / О.В. Безпалько. – К., 2010. – 127 с.

2. Усманов Б.Ф. Социальная инноватика /Б.Ф.Усманов // Учеб. пособие / Институт Молодежи . – М.,2000.-335с.

Карцева В.В.

МІСЦЕ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СЕРЕД ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Загальновизнаним є той факт, що культура, науково-технічний рівень виробництва, ефективність економіки, добробут суспільства, соціально-економічний прогрес в цілому залежать від рівня й ефективності творчої діяльності людини, яка є однією з основних рушійних сил розвитку цивілізації.

Творча діяльність або просто творчість – це цілеспрямована діяльність людського мозку внаслідок якої створюється щось якісно нове, що вирізняється оригінальністю, неповторністю та суспільної сторичною унікальністю. Результат творчої діяльності, який відповідає вимогам законодавства, є об'єктом права інтелектуальної власності, яке закон закріплює за творцем. Цим результатом є втілений в об'єктивній формі продукт, який, залежно від змісту називають літературним або художнім твором, винаходом, корисною моделлю, промисловим зразком. Право інтелектуальної власності розповсюджується також на низку інших результатів, віднесених до права інтелектуальної власності, зокрема, таких, як ноу-хау, сорти рослин та породи тварин, а також комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення, тобто засоби індивідуалізації (ідентифікації) учасників цивільно-правового обороту, а також їхню продукцію, роботи, послуги та.

Творчість властива лише людині, мозок якої може створювати тільки ідеальні образи, а не предмети матеріального світу. Тому результати творчої діяльності, які є об'єктами права інтелектуальної власності, на відміну від об'єктів речового права, мають ідеальну природу, не зазнають зношення й амортизації та застарівають лише морально. Охорона прав інтелектуальної творчої діяльності забезпечується шляхом надання творцеві виключних прав особистого немайнового та майнового характеру щодо створеного ним об'єкта. Відповідно до цілеспрямування інтелектуальну діяльність традиційно поділяють на духовну творчість і науково-технічну творчість. З огляду на це, результатами творчої діяльності є об'єкти літературно-художньої власності, які охороняються авторським правом, та об'єкти промислової власності, які охороняються правом промислової власності. Не дивлячись на те, що згадування про інтелектуальну власність у різноманітних її проявах відносяться ще до XVIII та XIX століть, вперше офіційно всі вищезазначені права об'єднано єдиним поняттям інтелектуальна власність у статті 2 Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), підписаній 14 липня 1967 року.

Авторське право надає авторам та іншим творцям інтелектуальних творів (література, музика, мистецтво) певні права, згідно з якими вони мають можливість дозволяти або забороняти протягом певного обмеженого періоду часу ті або інші види використання їх творів. У широкому розумінні авторське право включає в себе як охорону власне авторського права, так і охорону суміжних з авторським прав, а саме: права виконавців на їх виконання; права виробників фонограм на їх фонограми і права

організацій ефірного мовлення на їх радіо- і телевізійні програми. Промислова власність охоплює охорону винаходів в усіх галузях людської діяльності за допомогою патентів; захист певних комерційних інтересів за допомогою законодавства про товарні знаки, знаки обслуговування та торгові найменування і позначення, а також законодавство про охорону промислових зразків. Складовою частиною охорони промислової власності є захист від недобросовісної конкуренції. Згідно зі вказаною статтею Конвенції інтелектуальна власність також включає право на наукові відкриття та права, які стосуються інших досягнень в промисловості, науковій, літературній або художній діяльності. Об'єднання авторського права і права промислової власності, виявлення їх спільних рис викликані потребами теорії, освіти, розвитку законодавства та правозастосування, які спрямовані на вдосконалення системи охорони результатів інтелектуальної діяльності. Об'єднати різні види права інтелектуальної власності дозволяє, насамперед, нематеріальна природа об'єктів цих прав, творчий характер діяльності їх створення, а також виключний характер прав, закріплюваних за творцями об'єктів інтелектуальної власності.

Цивільний кодекс України, який набрав чинності 1 січня 2004 року, до права інтелектуальної власності відносить право на літературний, художній та інший твір (авторське право), право на виконання, фонограму, відеограму та програму (передачу) організації мовлення (суміжні права), право на наукове відкриття, право на винахід, корисну модель, промисловий зразок, право на компонування інтегральної мікросхеми, право на раціоналізаторську пропозицію, право на сорт рослин, породу тварин, право на комерційне найменування, право на торговельну марку, право на географічне зазначення, право на комерційну таємницю та права інтелектуальної власності на інші об'єкти, що можуть бути визначені цим Кодексом та іншим законом.

Усі об'єкти права інтелектуальної власності, визначені законодавством України, на підставі спільності ознак можна розділити на наступні групи: - об'єкти авторського права – твори науки, літератури та мистецтва, а також комп'ютерні програми та бази даних; - об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, передачі організацій мовлення; - об'єкти права промислової власності (об'єкти, які використовуються у виробництві) – винаходи, промислові зразки, корисні моделі, комерційна таємниця (ноу-хау); - засоби індивідуалізації учасників цивільно-правового обороту, їх продукції, робіт та послуг – комерційні найменування, торговельні марки, географічні зазначення; - нетрадиційні об'єкти – сорти рослин, породи тварин, топографії інтегральних мікросхем.

Джерела: Бондаренко С.В. Авторське право та суміжні права. – К.: Ін-т інтел. власн. і права, 2008. – 288с.

Робота виконана під керівництвом ст. виклад. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Киченко Є.В.

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА УКРАЇНИ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Законодавчу базу складають: Конституція України; Кодекси України: Цивільний кодекс; Цивільний процесуальний кодекс; Господарський кодекс; Господарський процесуальний кодекс; Кримінальний кодекс; Кримінальний процесуальний кодекс; Кодекс про адміністративні правопорушення; Митний кодекс [1].

Спеціальні закони України: «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»; «Про охорону прав на промислові зразки»; «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»; «Про охорону прав на сорти рослин»; «Про охорону прав на зазначення походження товарів»; «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем»; «Про авторське право і суміжні права»; «Про захист від недобросовісної конкуренції, «Про захист від економічної конкуренції; «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм»; «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування».

Об'єктами авторських і патентних прав є саме результати творчої діяльності людини. Характерна риса і особливість їх - регулювання відносин, які складаються у зв'язку з творчою діяльністю людей. Ніяка інша діяльність, що не має творчою характеру, не може бути предметом регулювання цих інститутів. Тому і в авторському, і в патентному законодавстві акцентується, що творцем може бути тільки людина. Але суб'єктами авторських і патентних відносин можуть бути як громадяни, так і юридичні особи. Суб'єктом авторських прав може бути, наприклад, кіностудія, телестудія, видавництво та інші юридичні особи. Суб'єктом патентних прав можуть бути роботодавці, підприємства будь-яких форм власності та інші юридичні особи.

Винахід має бути описаний у заявці чи відображений у кресленнях. Але для надання йому правової охорони цього замало - він має бути кваліфікований Українським інститутом промислової власності саме як винахід. Без такого визнання і без державної реєстрації заявлена пропозиція не вважається винаходом і їй не надається правова охорона.

Результати творчої діяльності, які охороняються авторським правом, спеціальної кваліфікації і державної реєстрації не потребують [2].

Література:

1. Законодавча база України у сфері інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iii.ua/uk/normativno-pravova-baza (дата звернення: 23.10.2020).

2. Об'єкти авторських і патентних прав [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrpatent.org

---

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Фесенко Н.С.

Кобзар В.В.

ПАТЕНТ ТА ЙОГО ФУНКЦІЇ

Патент — документ, що засвідчує авторство на винахід та виключне право на використання його протягом певного строку.

Патент видається державним патентним відомством винахіднику або його правонаступнику. Дія патенту розповсюджується тільки на територію держави, в якій його видано. Строк дії патенту встановлюється національним законодавством (як правило, 15–20 років). Патент може бути визнано недійсним у судовому порядку на законодавчій основі. З поняттям патенту тісно пов'язаний юридичний термін «патентна чистота», який означає, що машину, прилад, технологічний процес, матеріал, продукт тощо можна використовувати (виготовити, ввезти для продажу) в цій державі без порушення прав патентовласника [1].

У широкому розумінні «патент» є комплексом виключних прав на використання винаходу, корисної моделі або промислового зразка, які держава гарантує патентовласнику, тобто винахіднику або особі, якій винахідник передав виключні майнові права. Надання виключних прав державою здійснюється на заздалегідь визначений період часу в обмін на контрольоване та публічне розкриття патентовласником суттєвих ознак винаходу.

Патент отримується шляхом подання заявки на патент до відповідного патентного відомства. Заявка на патент має містити опис винаходу та, у окремих юрисдикціях, докази його корисності. В Україні Реєстр патентної інформації є офіційним документом, призначеним для реєстрації громадян країни, які атестовані як представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені), а також внесення всіх змін стосовно їхньої реєстрації. Реєстр патентної інформації — це зброшуровані, прошнуровані та скріплені печаткою книги і разом з його копією на магнітних носіях підлягає постійному зберіганню в Державному департаменті інтелектуальної власності (далі — Департамент), що діє у складі Міністерства освіти і науки України. Здійснення реєстрації та інших дій, пов'язаних з веденням Реєстру, забезпечує Державна служба інтелектуальної власності.

Література:

1. Патент [Електронний ресурс] / Вікіпедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Фесенко Н.С.

Козіна А.І.

СУМІЖНІ ПРАВА ТА ЇХ ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Суміжні права - права, близькі до авторського права і похідні від них, однак повністю не збігаються з ним. Виникають вони в результаті прояву певних творчих зусиль.

Основне призначення суміжних прав полягає в тому, що використання третіми особами фонограм, радіо і телепрограм, а так же творчих результатів виконавця вимагає згоди відповідних правовласників. Суміжні права можна поділити на три самостійні категорії: права виконавців; права виробників фонограм; права організацій ефірного та кабельного мовлення. Цей вид інтелектуального права, як і багато інших галузей, з'явився завдяки технічному прогресу. Розвиток звукозаписних технологій, радіо, телебачення створило нову нішу суспільних відносин, яка вимагала власного правового регулювання [1].

Суттєвим моментом є значне збільшення аудиторії, яка отримує доступ до продуктів інтелектуальної діяльності. З цього моменту особи - власники суміжного права - стали значною мірою визначать, як саме споживачі будуть сприймати той чи інший об'єкт творчості [2].

Суміжні права тісно пов'язані з авторськими, оскільки покликані захистити тих осіб, які допомагають авторам творів поширювати власну творчість. Адже продукт інтелектуальної діяльності необхідно не тільки створити, але і грамотно представити широкому загалу. Механізм поширення твори отримав величезне значення у визначенні рівня його популярності.

Суміжні права, як і інші інтелектуальні права, можна розділити на кілька видів. При цьому види суміжних прав мають певну специфіку, хоча за назвами схожі з видами авторських прав. Вони діляться на такі види: Виключне право, Особисті немайнові права, Інші суміжні права.

На відміну від авторських прав термін дії суміжних прав не є єдиним. Термін дії суміжних прав (виняткового права) визначається в залежності від конкретного об'єкта. Такі відмінності не мають строго об'єктивних причин, а пояснюються необхідністю знайти баланс між інтересами правовласників, зацікавлених в збереженні виняткового права, і суспільства, зацікавленого у використанні інтелектуальної власності [3].

Джерела:

1.Поняття та види суміжних прав [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://studfile.net/preview/5760751/page:26/

2.Види суміжних права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.p-tm.ru/news/vidyi-smezhnyih

3.Смежные права: основные положения [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://sumip.ru/biblioteka/prava-smezhnye-s-avtorskimi/smezhnye-prava/

Кононенко О. М.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КЕРІВНИКА В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В даній статті розглянуті психологічні особливості керівника, які можуть забезпечити ефективну реалізацію всіх його управлінських функцій. У всі часи було актуальним питання управління людськими ресурсами. Саме розумне управління є запорукою успішної діяльності закладу. В наш сучасний час, коли все стрімко змінюється, все більшого значення набувають проблеми управління. Управління є специфічною сферою людської діяльності. Саме керівнику відводиться важлива роль в ній. Мистецтво управління людьми проявляється у тому, наскільки гнучко, доцільно, ефективно керівник використовує різноманітні методи, їхні комбінації з урахуванням конкретної виробничої ситуації [2]. А це все залежить від особистості керівника. Тип керівника це особистість, яка в узагальненій формі втілює певні характерологічні властивості. На формування типів керівників впливають низка факторів: політична система суспільства, виробничі відносини, загально людські цінності, цінності певного суспільства, психічні властивості керівника (наполегливість, рішучість), індивідуально психологічні особливості (темперамент, характер, здібності [3]. Залежно від розвитку суспільства виділяють такі типи керівників: «диктатор», «патерналіст», «маклер», «керівник XXI ст.» Залежно від управлінської культури керівника (США) – «майстри», «борці с джунглями», «люди компанії», «гравці». У вітчизняній типологізації виділяють: «опорні», «ажурні» («мораліст», «дилетант», «скептик», «попелюшка», «діловий», «себелюбець», «гравець», «енергійний», «архіваріус») [3].

Керівник повинен постійно розвиватися, тобто працювати над собою не тільки в професійному, а й в особистісному напрямку. В кожного є задатки, які у процесі діяльності стають реальними здібностями, реалізуються і перетворюються в дійсність. Одного бажання стати керівником і мати професійний успіх замало. Потрібно взяти на себе відповідальність за прийнятті рішення, вміти вести за собою підлеглих, бути обізнаним щодо вимог сьогодення, вміти пристосовуватись до різних ситуацій та змін, а також бути наполегливим у досягненні цілей [1].

Отже, на перший план постають завдання розвитку особистості керівника як до індивідуальних якостей так і професійних, що є важливим соціально-психологічним резервом оптимізації управлінської діяльності.

Література:

1. Логунова М. М. Соціально-психологічні механізми формування сучасної управлінської еліти / М. М. Логунова, Л. М. Усаченко. - Режим доступу : http://www.democracy.kiev.ua/publications/collections/conference_2005/section_7/Logunova, Usachenko.doc 2. Мігус І.П. Сучасні підходи до оцінки персоналу суб'єктів господарювання з позицій економічної безпеки / І.П. Мігус, С.А. Черненко // БІЗНЕСІНФОРМ №10, 2013. 3. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. - 179 с.

Курилко М.С.

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА КОМП'ЮТЕРНУ ПРОГРАМУ

В Україні державна реєстрація авторських прав здійснюється згідно за Законом "Про авторське право і суміжні права", постанови КМУ "Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір" Варто зазначити, що ряд питань авторського права регулюється Цивільним кодексом. На даний час, існують три реальні і дієві способи захисту програмного продукту від неправомірного використання: охороняти вихідний код програми за допомогою авторського права; охороняти алгоритми, які використовуються в програмах, як способи вирішення конкретних завдань; охороняти назву програми

Комп'ютерна програма або база даних охороняється авторським правом як літературний твір. Авторське право на такий твір, а саме комп'ютерну програму, виникає з моменту його створення і обов'язкова реєстрація його не вимагається. У Законі комп'ютерній програмі надано таке визначення, як «набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах)» [1]. Переважна більшість правовласників вважає адекватним захистом своїх прав саме реєстрацію в державному реєстрі, оскільки реєстрація авторського права надає цілий ряд незаперечних переваг, перед незареєстрованими правами.

Перш за все, в Україні існує презумпція авторства, відповідно до якої, автором є особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору. Проте, особа, яка має свідоцтво про реєстрацію авторського права, перебуває у значно вигіднішому становищі, на випадок якихось розбіжностей, несподіваних ситуацій чи зловживань. Поряд з цим, буває й таке, що авторське право реєструється з метою привласнення твору (комп'ютерної програми, бази даних тощо) з метою отримання вигоди. На підставі свідоцтва може бути складено ліцензійний договір із особами, зацікавленими використати твір, і автор, якщо вчасно не подбає про захист свого права, залишиться ні з чим. По своїй суті, свідоцтвом про реєстрацію авторського права можна захищатися, як найнадійнішим аргументом у спорі за права володіння програмними продуктами. Наявність свідоцтва дозволить вільно розпорядитися своїм правом на програмний продукт, базу даних, чи інший твір або делегувати право третій особі. Для отримання матеріальної вигоди, як правило, складається авторський договір, і як обов'язковий додаток до нього виступає свідоцтво про реєстрацію авторського права, що засвідчує авторські права на те, що він передає [1].

На сьогоднішній час в Україні, реєстрація авторського права на комп'ютерну програму або базу даних є одним з найдешевших, найнадійніших способів здійснити захист права інтелектуальної власності. Отримання охорони держави для програмного продукту і надійне підтвердження авторства відбувається дуже швидко, за стандартною процедурою реєстрації авторського права.

Література:

1. Закон України « Про авторське право і суміжні права » [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 13. – ст. 64. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12

Кутузов О.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОХОРОНОЗДАТНОСТІ СКЛАДНИХ КОМПЛЕКСНИХ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В даній роботі розглянуті особливості розробки та набуття прав на складні об'єкти інтелектуальної власності, в якості якого було обрано керівництво по фірмовому стилю. Керівництво по фірмовому стилю (брендбук) — комплексний документ, що містить систему брендування: найменування, лого/логотип/знак, додаткові графічні елементи, приклади оформлення елементів системи візуальної комунікації (фірмові бланки, візитівки, вивіски тощо) та правила її застосування.

Розробці брендбуку передує обрання найменування, яке згодом буде зареєстроване як словесна торговельна марка, тому воно має відповідати критеріям охороноздатності та володіти розрізняльною здатністю [1]. Варіанти найменування для фінального відбору мають бути обов'язково перевірені на чистоту, адже після обрання єдиного варіанту, воно має бути одразу подане на реєстрацію, щоб після отримання свідоцтва набути виключних майнових прав, в т.ч. дозволяти/забороняти використання свого найменування з метою запобігання незаконного використання [2] незалежно від процесів пов'язаних зі створенням самого брендбуку.

Розробка починається зі створення логотипу/лого/знаку як основи фірмового стилю — необхідно створити таку графіку, яка надасть наступній комбінованій та/або зображувальній торговельній марці розрізняльну здатність, а також буде логічно обумовлена певною легендою або ідеологією, яка виражатиме або цінності майбутнього бренду або натякатиме на сферу роботи чи локацію підприємства.

При розробці додаткової графіки, макетів, візуалізацій у брендбуці часто застосовуються зображення, макети, графіка, шрифти третіх осіб, тому необхідно запобігти порушенню їх прав інтелектуальної власності і використовувати лише шрифти/зображення/візуальні елементи, які поширюються за ліцензією Creative Commons, а саме «Attribution» («Атрибуція») CC BY, яка дозволяє їх вільно використовувати та змінювати.

Після закінчення розробки брендбуку, перед поданням заявок на комбіновану/ зображувальну ТМ необхідно передати усі майнові права від автора до замовника брендбуку за договором, який після підписання буде зареєстрований в НОІВ [3].

Після відчуження усіх майнових від автора до замовника брендбуку, подати на реєстрацію комбіновану та/або графічну торговельну марку на базі розробленого лого/логотипу/знаку.

Складні комплексні ОІВ потребують ретельного аналізу їх складових та розробки дорожньої карти заходів з фіксації прав відповідно до природи кожного об'єкту, що входить до такого ОІВ, яка забезпечить найповніший захист.

Література:

1. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text.

2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text.

3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text.

Лєбєдєва А. О.

ПОНЯТТЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Комерційна таємниця - це певна сукупність відомостей, знань, тобто вид інформаційного ресурсу. Відповідно до ст. 505 (1) ЦК «комерційною таємницею є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію». [1]

До видів інформації, що не можуть становити комерційну таємницю належать:
- установчі документи;
- документи, що дають право здійснювати підприємницьку діяльність;
- відомості за встановленими формами звітності про фінансово-господарську діяльність та інші відомості, необхідні для перевірки правильності обчислення, сплати податків та інших обов'язкових платежів;
- документи про платоспроможність;
- відомості про чисельність, склад працівників, їхню заробітну плату та умови праці;
- документи про сплату податків та інших обов'язкових платежів, а також

відомості про забруднення довкілля, порушення антимонопольного законодавства, недотримання безпечних умов праці, реалізацію продукції, що заподіює шкоду здоров'ю населення. [1]

Комерційна таємниця має відповідати таким вимогам:
- інформація, що становить комерційну таємницю, невідома іншим особам;
- відсутній вільний доступ до інформації на законній підставі;
- вжито заходів для охорони конфіденційності інформації.

Комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності не вимагає офіційного визнання її охороноздатності, державної реєстрації або виконання будь-яких інших формальностей, а також сплати державних зборів. В її основі лежить фізична монополія певної особи на певну сукупність знань.

Комерційній таємниці властива найбільша серед інших об'єктів інтелектуальної власності універсальність. Комерційною таємницею можуть бути визнані найрізноманітніші відомості, пов'язані з виробництвом, технологічною інформацією, управлінням, фінансами та іншою діяльністю підприємця.

Джерела: Поняття комерційної таємниці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zkg.ua/dohovory-polozhennya-pro-zahyst-komertsijnoji-tajemnytsi/

Робота виконана під керівництвом ст. викладача кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Лисокобилка А.А.

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА КОМЕРЦІЙНУ ТАЄМНИЦЮ

Комерційною таємницею є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію.

Ознаки комерційної таємниці: 1) інформація має комерційну цінність; 2) інформація, що становить комерційну таємницю, не відома іншим особам та відсутній вільний доступ до неї на законних підставах; 3) вжито заходів для охорони конфіденційності інформації [1].

Питання доцільності патентування об'єкта чи залишення відомостей у режимі секретності вирішується з урахуванням багатьох обставин, зокрема можливості: 1) паралельного винахідництва; 2) розкриття відомостей за виготовленим продуктом; 3) контролю за використанням об'єкта іншими особами. Майнові права інтелектуальної власності на комерційну таємницю належать особі, яка правомірно визначила інформацію комерційною таємницею, якщо інше не встановлено договором.

Порушенням права на комерційну таємницю є заволодіння відомостями, що становлять комерційну таємницю, за допомогою незаконних методів.

Органи державної влади зобов'язані охороняти від недобросовісного комерційного використання інформацію, що є комерційною таємницею, створення якої потребує значних зусиль і яка надана їм з метою отримання встановленого законом дозволу на діяльність, пов'язану з фармацевтичними, сільськогосподарськими, хімічними продуктами, що містять нові хімічні сполуки.

Комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності має свої особливості: 1) вона відрізняється найбільшою універсальністю, оскільки комерційною таємницею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які відповідно до закону не можуть бути віднесені до комерційної таємниці; 2) для виникнення прав на комерційну таємницю не вимагається виконання будь-яких формальностей, офіційного визнання її охороно здатності та державної реєстрації; 3) оскільки в її основу покладено фактичну монополію певної особи на деякі знання, то строк чинності права інтелектуальної власності на комерційну таємницю чітко не визначений і обмежується строком існування сукупності зазначених ознак комерційної таємниці [2].

Література:

3. Об'єкти та суб'єкти авторського права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/91213/pravo/obyekti_subyekti_avtorskogo_prava (дата звернення: 27.10.2020).

4. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю [Електронний ресурс] . – Режим доступу: zakon. rada. gov.ua

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Фесенко Н.С.

Лобач О.Є.

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ СПРЯМОВАНИХ НА ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ

Активні методи навчання – це способи активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів, які спонукують їх до активної розумової й практичної діяльності в процесі оволодіння навчальним матеріалом [1].

При ефективному застосуванні активні методи навчання вирішують одночасно три навчально-організаційні завдання: підпорядкування навчального процесу вчителю; забезпечення активної участі всіх учнів у процесі навчання; встановлення постійного контролю за процесом засвоєння навчального матеріалу. Наведемо приклади застосування активних методів навчання в таблиці.

Таблиця

Активні методи навчання

Метод навчання	Приклад
Імітаційні ігри – це процедури з виконання певних простих, відомих дій, які відтворюють, імітують будь-які явища навколишньої дійсності [2].	На уроці історії, учень не просто розповідає історичний портрет Наполеона, а виступає в його ролі. Відіграючи його основні риси характеру тощо.
Рольова гра визначає ставлення учнів до конкретної життєвої ситуації, допомогає їм набути досвіду за допомогою гри та навчатися на основі досвіду та почуттів [2].	На уроці права, учитель дає правову ситуацію, де один учень виступає в ролі злочинця, а інший – прокурора.
Метод *«Навчаючи – вчуся»* дає учням можливість взяти участь у навчанні, тобто поясненні нового однокласникам [2].	На уроці біології, вчитель ділить клас на групи, кожній групі дає тему для вивчення. Через 10 хвилин кожна група пояснює свою тему всім іншим.
Робота в малих групах допомагає учням набути навичок спілкування й співпраці.	На уроці хімії, вчитель ділить клас на 4 команди та проводить вікторину.
«Мозковий штурм» – це ефективний метод колективного обговорення, пошук рішень, що спонукає учнів проявляти уяву та творчість, що досягається на основі вільного вираження думок усіх учасників і допомагає знаходити кілька рішень з конкретної теми [2].	На уроці, етики вчитель дає класу проблему, після чого кожен висловлює думку щодо її вирішення.

Таким чином, при використанні активних методів навчання місця викладача і учня в процесі навчання змінюються. Викладач, вже не просто носій готового набору знань, а повноцінний організатор пізнавальної діяльності учнів. Учні, в свою чергу, стають рівноправними суб'єктами процесу навчання.

Використана література:

1. Активні методи навчання [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://studfile.net/preview/5458011/page:22/

2. Інтерактивні методи навчання як спосіб розвитку творчих здібностей учнів [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2257

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Лимаренко Ю.

ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Мережа Інтернет - це особлива сфера життєдіяльності, в якій існують певні «Інтернет – стосунки». Вони аналогічні реальним відносинам, що складались у звичайному житті. Отже, і неправомірні дії осіб в мережі Інтернет, що підпадають під норми будь-якого виду права (кримінального, майонового або адміністративного), будуть регулюватися чинним законодавством.

Найбільш часто через Інтернет передачі порушуються авторські права, на такі об'єкти прав: літературні, музичні та аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми, фотографії тощо. Правовідносини (об'єкти і суб'єкти авторського права) у мережі Інтернет дуже різноманітні. Перерахуємо деякі права суб'єктів прав:

- Авторські права провайдерів на комп'ютерні програми і бази даних, що реалізують сам доступ до Інтернет або розміщення веб-сайтів на їх технічних платформах (серверах);
- Авторські права власників веб-сайтів на власне контент веб-сайту, його програмну частину і інші об'єкти авторського права, на ньому розміщені - статті, зображення, музику, бази даних і т.д.

Головною причиною такого масового незаконного відтворення примірників творів, що охороняються авторським правом, можно визначити технічну простоту здійснення операції. Очевидно, що окремі правовласники фактично позбавлені можливості захищати свої права в цифровому середовищі тими ж способами, що і при звичайному використанні охороняються авторським правом об'єктів.

Визначення поняття "злочин, пов'язаний з використанням комп'ютерів" або аналогічних йому, таких як "кіберзлочини", обговорювалося протягом останніх 30 років. Вперше подібний термін був використаний в одній із доповідей Стенфордського дослідницького інституту, а потім він знову з'явився в документах 1979 і 1989 років. В данний час, розглядаючи злочини, пов'язані з використанням комп'ютерів, як заборонене законом та / або судовою практикою поведінку, яка :

а) направлена власне на комп'ютерну сферу та комунікаційні технології;

б) включає використання цифрових технологій у процесі здійснення правопорушення; або

в) включає використання комп'ютера як інструменту в процесі здійснення інших злочинів, і, відповідно, комп'ютер виступає при цьому як джерело електронних процесуальних доказів.

Отже, можна сказати, що авторське право в мережі Інтернет та його захист є однією з пріоритетних завдання кожного громадянина, чиї права були порушені.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про авторське право та суміжні права» в редакції Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право та суміжні права» від 11 липня 2001 р. // Голос України. - 16 серпня 2001 року. - № 146. - ст. 9.

2. Іванов В. Правове регулювання Інтернет. Деякі аспекти // СВіП. - ғ 3, 2002. - С.21-27.

Пастухов О.М. Авторське право в Інтернеті. - К.: Школа, 2004. – 144 с.

Робота виконана під керівництвом ст. виклад. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Любченко А.В.

ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ А.С. МАКАРЕНКО

Педагогічна творчість креативний підхід викладача до вирішення завдань ,що постають в навчально-виховному процес шляхом збагачення практики та теорії під час навчального та виховного процесу.

Педагогічна творчість має за мету створення сприятливих умов педагогічного та психологічного характеру для росту та розвитку студента (учня) під час навчально-виховного процесу.

Педагогічна творчість направлена на знаходження шляхів вирішення завдань ,що постають під час навчально-виховного процесу шляхом впровадження креативних рішень ,що є оптимальними для педагогічної індивідуальності.

До педагогічної творчості можна віднести А.С.Макаренко який створив унікальну модель виховання. Відомий німецький дослідник творчості Макаренка Г.Хілліг – віце-президент Міжнародної макаренківської асоціації – назвав цю модель «суспільним вихованням» [1].

Він зазначав, що такого роду досвід «суспільного виховання» викликає у нинішньої молоді великий інтерес, тому що «він суттєво відрізняється від добре знайомої їм практики індивідуального виховання і взагалі від життя дітей в сучасній сім'ї» [1].

У сучасному світі макаренівська педагогіка є досить незвичною і саме тому на неї слід звернути увагу ,бо вона є дуже незвичною.

Велике значення праць А. С. Макаренко полягає саме у розробці цілей виховання. За його думкою, мета виховання має визначатися діалектично інакше сказати її треба віднайти у вимогах суспільства на даний етап часу.

Педагог з неабиякою точність зазначив цілі виховання ,а також зробив завдання формування людини борця та трудівника, що має надзвичайно високі почуття соціальної відповідальності.

Педагог аргументував взаємовідношення виховання і вивчення особливості студента (учня), виховання та навчання, а також аргументував взаємозв'язок педагогіки та інших наук та розкрив шляхи взаємодії сімейного, шкільного і позашкільного виховання.

Досить часто педагог підкреслював ,що гра та виховання мають важливе місце в педагогічному процесі. Також велику увагу на думку педагога потрібно звертати на фізичне та естетичне виховання студентів (учнів).

Тому, можна сказати, що А. С. Макаренко - це справді творча людина, яка зробила досить великий вклад у педагогіку. Також є певна кількість книг, що написані А. С. Макаренком і є досить важливими для прочитання сучасних педагогів.

Використана література:

1. Педагогічна творчість Макаренка у світлі освітніх проблем 21 ст. [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://novyn.kpi.ua/2007-2-2/08_Bilyovskij.pdf

2. Педагогічна творчість, як складова професійної компетентності вчителя-словесника [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://ippo.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=553&Itemid=60

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПІВ Рубан Н.П.

Любченко О.В.

УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЕКТІ – КОНСТРУКЦІЯ «ОДНОРАЗОВЕ ЗАВАРОЧНЕ СИТО»

В даній роботі були розглянуті особливості правової охорони таких об'єктів інтелектуальної власності як винахід та корисна модель та їх відмінності, а також було досліджено доцільність формування прав інтелектуальної власності на конструкцію «Одноразове заварочне сито».

При дослідженні доцільності розробки «Одноразове заварочне сито» яка являє собою пристрій, в першу чергу були розглянуті теоретичні основи щодо оформлення прав на корисну модель та винахід, був зроблений їх порівняльний аналіз, який визначив особливості та недоліки вказаних об'єктів інтелектуальної власності, а також були досліджені можливості патентування винаходів і корисних моделей на міжнародному рівні [1]. Головними відмінностями у патентуванні таких об'єктів інтелектуальної власності як корисна модель та винахід є об'єкти, які можна відносити до винаходу та корисної моделі, критерії єдиності та критерії патентоздатності, яким повинні відповідати винахід та корисна модель, строки, в які можна отримати патенти них, а також терміни дії відповідних патентів.

Була проведена ідентифікація пристрою «Одноразове заварочне сито» як винаходу, була визначена патентоздатність пристрою шляхом проведення патентного пошуку та порівняльного аналізу вказаного об'єкта з виявленим рівнем техніки. Було визначено, що пристрій відповідає усім критеріям патентоздатності, яким повинен відповідати винахід, а саме новизні, винахідницькому рівню та промисловій придатності і на запропонований пристрій можна подати заявку на видачу патенту на винахід з очікуванням позитивного рішення експертизи [2].

Крім того, було обґрунтувано економічну доцільність комерціалізації прав на винахід «Одноразове заварочне сито» і проведено дисконтування грошового потоку і визначені економічні показники [3]. На основі організаційної моделі тривалості створення і впровадження прав на винахід «Одноразове заварочне сито» було встановлено, що для реалізації проекту розробки та введення у продаж необхідно 8,7 місяців та витрати праці 167 людино/дн. з імовірністю реалізації усіх робіт 24,8%. Одноразові витрати на створення і використання прав на винахід, тис. грн. складають 82,6 тис. грн. Термін окупності одноразових витрат на створення та реалізацію прав на винахід становить 1 рік та 6 міс.. Ринкова вартість прав на винахід отримана у рамках дохідного підходу становить 358,1 тис. грн..

Аналіз процесу створення та реалізації запропонованого винаходу свідчить про те, що він є організаційно реальним, економічно обґрунтованим та інвестиційно привабливим.

Література

1. Гаврилов П. О региональных патентных системах / П. Гаврилов // «Патенты и лицензии. Интеллектальные права». – 2013. – № 7.

2. Патентування винаходів в Україні / Крайнєв П.П. [та ін.]; за ред. П.П. Крайнєва: Монографія. - К.: Видавничій Дім "Ін Юре", 2000. – 262 с.

3. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат: Пер. з нім. / Г. Фандель — К.: Таксон, 2000. — 521 с.

Малютяк Б.Б.

ОХОРОНОЗДАТНІСТЬ ВЕБ-САЙТУ ЯК ОБ'ЄКТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Визначення поняття веб-сайту з'явилось у нашому законодавстві відносно недавно. Закон України «Про авторське право і суміжні права» визначає веб-сайт як сукупність даних, електронної (цифрової) інформації, інших об'єктів авторського права і (або) суміжних прав тощо, пов'язаних між собою і структурованих у межах адреси веб-сайту і (або) облікового запису власника цього веб-сайту, доступ до яких здійснюється через адресу мережі Інтернет.

У сучасному світі майже у кожного бізнесу є власний веб-сайт, тому його захист є надзвичайно актуальним питанням. Захищений сайт – це найкращий спосіб залишити бізнес собі, а не подарувати конкурентам. **Для того щоб зрозуміти у кого ж виникають права на веб-сайт, потрібно для початку з'ясувати хто був залучений у процес його створення.** Розробкою сайту зазвичай займаються різні спеціалісти, від веб-програміста до дизайнера. Саме у розробників творчих робіт і виникають ці права.

Кожен з нас, хто створює унікальний авторський твір, автоматично наділяється авторськими правами на створений об'єкт. Навіть в законодавстві зазначається, що реєстрація авторського права не є обов'язковою для набуття авторських прав, адже вони виникають в момент створення того чи іншого твору.

Сайт може містити у собі абсолютно різні об'єкти інтелектуальної власності, які можуть бути як спеціально створені для використання на веб-сайті, так і придбані на підставі відповідних ліцензійних договорів.

Саме тому, дуже важливо на етапі розробки сайту вирішити усі питання, що пов'язані з його захистом. А саме, підписати усі необхідні договори з учасниками творчих робіт, виокремити об'єкти авторського права, створені кожним із них, вказати про ці об'єкти в актах прийому передачі та здійснити їх фактичну передачу.

Для того щоб детальніше розібратись як захистити різні елементи веб-сайту, пропоную на прикладі розібрати чайну онлайн-крамницю «Тайстра Зілля» – https://taistrazillia.com/. Даний веб-сайт цікавий тим, що є унікальним та авторським, а також містить різні елементи творчої роботи, які потребують захисту. Отож, які способи для захисту, ми можемо рекомендувати:

1. Підписувати з усіма учасниками процесу договори-замовлення на виконання робіт не потрібно. Так як власники самостійно розробляли дизайн веб-сайту.
2. Потрібно здійснити реєстрацію назви «Taistra Zillia» і «ТАЙСТРА» як торгової марки, а також слогану «Майстри душевних чаювань».
3. Здійснити реєстрацію логотипа як промислового зразка (саме графічного елементу).
4. Провести роботу над захистом ілюстрацій, так як вони є авторськими (подати договір на реєстрацію про відчуження майнових прав), а також подати дизайн на промисловий зразок.
5. Провести роботу над захистом домену в зоні UA (подати заявку на реєстрацію).
6. Захистити авторські фото (захист як збірки зображень).

Масленнікова В.О.

АНАЛІЗ ОХОРОНИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ, ЯК ОБ'ЄКТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ – ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВ ЄВРОСОЮЗУ

В даній роботі розглянуті особливості в досвіді захисту комп'ютерної програми в Україні та європейських державах.

Особливе місце серед об'єктів інтелектуальної власності посідає комп'ютерна програма – як один із головних стратегічних ресурсів держави. Положення законодавства України у сфері інтелектуальної власності в багатьох аспектах відповідають міжнародним договорам та актам ЄС. В Європейських державах 14 травня 1991 року була прийнята Директива Ради ЄС 91/250/ЄС про правову охорону комп'ютерних програм, яка включає принципові положення, що на досягнення єдиних підходів до правового регулювання охорони комп'ютерних програм. Потрібно відмітити, що в потрібний термін не всі держави Європейського союзу змінили своє законодавство. Зразком може бути ситуація, яка виникла в Бельгії, де одночасно були прийняті два різних, але пов'язаних між собою законодавчі акти: Закон про авторське право і суміжні права та Закон про включення до права Бельгії Європейської Директиви від 14 травня 1991 р. про правову охорону комп'ютерних програм. На сьогоднішній день немає чітких та ефективних алгоритмів, щодо захисту комп'ютерних програм. Існуючи мають велику кількість недоліків та потребують значних змін і поліпшень. Варто зазначити, що правовий захист комп'ютерної програми відповідно до Директиви Європейського Парламенту від 23.04.2009 р. № 2009/24/ЄС має захищатись саме авторським правом як літературний твір. Недоліком даного підходу є те, що тільки форма вираження комп'ютерної програми, а саме запис порядку виконання дій, виконаний мовою програмування, отримує правову охорону. Ідеї, принципи, інтерфейси, які покладені в основу будь-яких елементів програми не захищаються авторським правом. Велике значення має можливість спільної роботи та встановлення зв'язків з іншим програмним забезпеченням та обладнанням, а також з користувачами.

Законодавство України не є досконалим при визначенні комп'ютерної програми як об'єкта авторського права, який потребує значного доопрацювання, більш конкретного визначення самого поняття «комп'ютерна програма», можливості віднесення її до об'єкта промислової власності. Вказане вище вказує на необхідність аналізу, перегляду вже існуючих концепцій правової охорони комп'ютерної програми, наданню нових пропозицій.

Література:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2016.
2. Директива Європейського Парламенту і Ради про правову охорону комп'ютерних програм: № 2009/24/ЕС.
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 2016.

Микитенко К. М.

ЗОВНІШНІ ПОКАЗНИКИ ВИЯВУ КРЕАТИВНОСТІ В ПОВЕДІНЦІ ТА РЕЗУЛЬТАТАХ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Креативність - це здатність створювати і знаходити нові оригінальні ідеї, відхиляючись від прийнятих схем мислення, успішно вирішувати завдання нестандартним чином. Це бачення проблем під іншим кутом та їх вирішення унікальним способом.

Креативність та креативне мислення – це ті задатки, які закладені в кожному із нас, і цього постулату додержуються практично всі дослідники психологічного розвитку. Саме ці задатки дуже важливо розвивати в собі, адже творче мислення (тобто, креативність) допоможе мислити більш вільно і приймати нестандартні рішення, знаходити вихід з будь-яких ситуацій [1]. Зазначимо, що у 21 віці саме це забезпечує успіх у багатьох сферах життя.

В якості критеріїв креативності Марина Олександрівна Холодна (доктор психологічних наук, професор інститута психології Російської академії наук) розглядає наступний комплекс властивостей інтелектуальної діяльності:

1. швидкість (кількість ідей, що виникають в одиницю часу);
2. оригінальність (здатність продукувати «рідкісні» ідеї, що відрізняються від загальноприйнятих, типових відповідей);
3. сприйнятливість (чутливість до незвичайних деталей, суперечностей та невизначеності, а також готовність гнучко і швидко перемикатися з однієї ідеї на іншу);
4. метафоричність (готовність працювати у фантастичному, «неможливому» контексті, схильність використовувати символічні, асоціативні засоби для вираження своїх думок, а також уміння в простому бачити складне і, навпаки, в складному – просте) [2].

Відповідно до класифікації Холодної М.О. можна визначити такі зовнішні показники вияву креативності, як:

1. Кількість згенерованих учнем ідей за деякий проміжок часу;
2. Оригінальність, незвичайність згенерованих ідей;
3. Приділення уваги учнем до незвичайних деталей, невизначеності в пропонованій проблемній ситуації, гнучке та швидке оперування власними ідеями;
4. Фантастичність, «неможливість» згенерованих учнем ідей, використання символічних, асоціативних засобів у вираженні власних думок.

До зовнішніх показників вияву креативності також відносимо активність учня при вирішенні проблемних ситуацій, адже, саме креативність породжує активну участь у вирішені задач. Треба відзначити, що креативність носить випадковий характер, тому не можна назвати людину не креативною тільки тому, що у відповідний проміжок часу вона не виявляє себе креативно.

Використана література:

1. Творчий підхід: куди йти за креативністю і як вона може змінити світ [Електроний ресурс] – Режим доступу: https://projects.platfor.ma/kreativna-kreativnist/
2. Зимовін О. І. Параметри, показники та кореляти креативності / О. І. Зимовін // Вісник Харківського національного університету – 2014. - №1095 – с. 16-20.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Міхно Д.Ю.

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

В даній роботі розглянуті проблеми регулювання використання результатів інтелектуальної діяльності в інформаційно-телекомунікаційних мережах, зокрема, в мережі Інтернет, а також пропозиції щодо підвищення ефективності їх правової охорони. З правової точки зору, феномен Інтернету полягає в тому, що цей універсальний майданчик абсолютно не захищає правовласників від безкоштовного копіювання та використання інформації та певного контенту (змісту) розміщеної інформації. Доволі розповсюдженою є ситуація, коли ті користувачі інформаційно-телекомунікаційних мереж, хто публікують свої авторські роботи залишаються юридично незахищеними.

В контексті даного питання проблематичним є визначення саме того, хто за законом буде нести відповідальність за правопорушення в мережі Інтернет. Так, в п. 4 ст. 40 Закону «Про телекомунікації» визначається, що «оператори, провайдери телекомунікацій не несуть відповідальність за зміст інформації, переданої їх мережами» [2]. Відповідно до п. 427 і п. 428 «Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг»: відповідальність і ризики за використання інформаційних ресурсів Інтернету несе споживач (абонент) [3]. Отже, відповідно, якщо оператори, провайдери інформаційно-телекомунікаційних мереж порушують права інтелектуальної власності (далі – ІВ) третіх осіб, відповідальність нестимуть особи, які розміщували матеріали з порушенням авторських прав. Як правило, ними є саме користувачі та споживачі Інтернет-ресурсів. З іншого боку, відбувається ситуація, що саме оператори і провайдери можуть також постраждати через розміщення користувачами певних даних з порушенням прав ІВ третіх осіб [1]. Вважаємо, що за таке розміщення провайдери можуть нести відповідальність та, в певних випадках, навіть повинні, але за умови чіткої визначеності в законі умов настання такої відповідальності. Адже тоді, правовласник буде мати більш дієвий інструмент для припинення правопорушень, оскільки провайдер буде зобов'язаний обов'язково реагувати на можливі претензії під загрозою можливості притягнення до відповідальності.

Отже, вважаємо, що розв'язанням даної проблеми в Україні послугувало б прийняття спеціального нормативно-правового акту, в якому законодавець конкретизує механізм реалізації протидії правопорушень, які мають місце в мережі Інтернет, а також налагодження співпраці правоохоронних органів і операторів (провайдерів) телекомунікацій в процесі профілактики і боротьби з такими правопорушеннями.

Література:

1. Авторське право у цифрову добу / В. О. Токарева // 2017.-Вип. 26. - С. 93-97.

2. Закон України «Про телекомунікації»; Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 12, ст.155.

3. Постанова КМУ «Про затвердження Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг» від 11 квітня 2012 р. № 295.

Олійник Г.Г.

ОХОРОНОЗДАТНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЬОЇ ЗБІРКИ «КІТ ІНЖИР» ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТІВ, ЯК ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК

З огляду на сучасні виклики, особливо важливим для автора є різнобічний захист своїх прав не лише в якості автора літературного/образотворчого твору, але і в якості особи, яка має виключні права на комерціалізацію продукту свого авторства.

Можна повністю погодитись з існуючою позицією в теорії авторського права, згідно з якою твір розглядається як такий, що має нематеріальну сутність, а форма його втілення є матеріальним носієм [1].

В 2009 році Олена Павлова, як авторка, створила літературно-художній образ та почала створювати різноманітні образотворчі та комплексні об'єкти авторського права під загальною назвою «Кіт Інжир». «Кіт Інжир» являє собою антропоморфного кота з чітко визначеним індивідуальним характером. Вирішувати проблематику захисту прав інтелектуальної власності авторки «Кота Інжира» можна двома основними способами.

Спосіб 1. Комплексний захист «Кота Інжира» як об'єкта авторського права. В цьому випадку захист відбувається за двома напрямками. Перший – реєстрація авторського права на літературно-художній образ «Кіт Інжир». Другий – реєстрація створених ілюстрацій та літературно-художніх об'єктів наскрізним персонажами яких є «Кіт Інжир».

Реєстрація права на твір дозволяє істотно скоротити судові витрати автора, забезпечити позитивний результат розгляду справи за умови можливого відшкодування витрат на адвоката, а також домогтися значного відшкодування збитків [2].

Спосіб 2. Реєстрація торговельних марок «Кіт Інжир». Йдеться про реєстрацію двох торговельних марок. Однієї словесної «Кіт Інжир», іншої зображувальної - зображення антропоморфного персонажа – «Кіт Інжир».

Перевагою такої реєстрації є максимальне закріплення прав на комерціалізацію літературно-художнього образу, надання торгівельним маркам високої розрізняльної здатності.

Проте, на нашу думку, існує одна умова, що змістовно має передувати розгляду умови розрізняльної здатності, бо вона є певною передумовою власне постановки питання про те, чи є певне позначення об'єктом правовідносин саме як торговельна марка – об'єктивованість торговельної марки як умовного позначення [3].Отже, виявлено чітке, несуперечливе обґрунтування необхідності застосування комплексного захисту прав автора, у тому випадку, якщо елементи його твору можуть використовуватись з комерційною метою і мають високу розрізняльну здатність. Таку здатність якраз і підсилює об'єктивованість результату творчої діяльності.

Література:

1. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В.. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — с. 145.

2. Штефан О. Поняття об'єкту авторського права та критеріїв його охороноздатності. Теорія і практика інтелектуальної власності, 6/2006 – с. 7.

3. Гордейчук В. Теорія і практика інтелектуальної власності, 2/2018 – с. 42.

Нєрєзова Є.В.

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ У УЧНІВ

Сьогодні сучасність вимагає від нас змін, вона змушує нас змінюватись, переглядати свої пріоритети і розвиватися. Наші потреби ростуть, а з ними наша необхідність в громадському розвитку, який впливає на розвиток матеріальної і духовної культури.

Розвиток в свою чергу залежить від появи інноваційних ідей, від створення нового знання і нових технологій. Ці технології неможливі без творчого мислення, осяяння і відкриття нового. Вони є основою розвитку всіх сфер людської культури: науки, технології, філософії, мистецтва, гуманітарних наук та інших областей[1].

Креативне мислення допомагає бачити в звичайних речах щось нове, знаходити незвичайні рішення проблеми, розум учня стає "дієвим" і "гнучким", розвивається фантазія і уява.

Постійне шаблонне виконання завдань "пригнічує" креативне мислення учня. Тому дуже важливо тренувати в учнях оригінальність мислення. І навіть в самій безвихідній ситуації він зможе знайти вихід, що дозволить домогтися успіхів у будь-якій сфері діяльності, протягом усього життя.

Оцінювання креативності в учнів впливає і стимулює на їх рівень розвитку креативності. Тому для оцінки креативності необхідно оцінювати рівень оціночних здібностей людини. Оціночні дії проводяться не тільки по завершенні роботи, але і багато разів по ходу її виконання.

Саме тому основне завдання всієї сьогоднішньої системи освіти розвинути і виховати творчу і креативну особистості.

Оцінка креативного мислення входить складовою частиною в загальноукраїнський моніторинг функціональної грамотності. Включення цього напрямку, дозволяє вносити позитивні зміни в практику навчання і освітню політику, що в перспективі буде сприяти вирішенню стратегічних завдань соціально-економічного розвитку країни[2].

За допомогою оцінювання креативності учня ми дізнаємося які здібності у нього переважають. Це можуть бути гнучкість розуму, швидкість думки, оригінальність або абстрактність. Такі дані можуть впливати на вибір професії в яких вони досягнуть успіху. Так само необхідність оцінки креативності учнів дозволяє вивчати умови, що сприяють розвитку креативності. На це може впливати статус батьків у суспільстві, або оточення в якому побуває учень. Тому оцінювання креативності дає нам можливість вивчати фактори, що сприяють її розвитку.

Тому, необхідно вести цілеспрямовану і системну роботу по максимальному розвитку мислення учнів, навчання їх продуктивним способам мислення, способам самостійного поповнення і оновлення знань, свідомого використання їх у вирішенні теоретичних і практичних завдань.

Список використаних джерел:

1. Здібності до творчості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://skiv.instrao.ru/support/demonstratsionnye-materialya/

2. Оцінка креативного мислення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://infourok.ru/statya-na-temu-kreativnoe-myshlenie-kak-vazhnejshij

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Сафонова Т.В.

УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНИХ МИСТЕЦЬКО-ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЯХ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

В даній роботі обґрунтовано актуальність та особливості дослідження проблем державного управління інтелектуальною власністю у сфері інноваційних мистецько-освітніх технологій та освітньо-мистецьких послуг. Визначено структуру інноваційної мистецької діяльності та завдання дослідження проблеми управління інтелектуальною власністю в освітньо-мистецьких технологіях в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Ключові слова: державне управління, мистецька освіта, інновації, інтелектуальна власність, мистецько-освітні технології, авторське право, патентне право, трансфер технології.

Процеси глобалізації та невпинний розвиток інформаційно-комп'ютерних технологій є невід'ємною складовою змін останніх десятиріч. Ці тотальні зміни знайшли відображення в усіх сферах суспільного життя та одночасно стали викликом та вимогою комплексних змін для освітньої галузі. Невідповідність між реальним станом навчально-виховного процесу та проблемами суспільства в якісних змінах осучаснення змісту, форм та методів навчання спонукає до впровадження інноваційних освітніх технологій, як в освіті взагалі, так і в мистецькій освіті зокрема. Особливої актуальності набуває потреба розвитку мистецької освіти в комплексі з новітніми комп'ютерними технологіями, які надають чудові можливості для інтенсифікації навчально-виховного процесу, значно збагачують та осучаснюють зміст навчання [4]. Однак необхідно пам'ятати, що мистецька освіта це автономна сфера соціуму в її різноманітних співвідношеннях з іншими сферами економіки і культури. Такий багатофакторний підхід повинен формувати систему вимог і норм до інноваційних мистецько-освітніх технологій сучасної мистецької освіти. У зв'язку з цим особливого значення набувають інноваційні процеси та інноваційна діяльність, які змогли б забезпечити мистецькій освіті стійкий поступовий розвиток [3].

У структурі інноваційної мистецької діяльності можна відповідно виділити технологічні інновації (впровадження нових методик і технологій реалізації мистецько-освітнього процесу); організаційні інновації, пов'язані зі зміною організаційних структур мистецької освіти; управлінські інновації, що визначають і змінюють компетенції працівників, їх культуру і поведінку [3].

Зважаючи на те, що Україна декларує перехід до інноваційної моделі розвитку стає нагальним потреба вирішення низки важливих завдань з формування в державі цілісної системи інтелектуальної власності як основи інноваційного розвитку, метою якої у мистецькій освіті було б перетворення нових знань у нові освітні технології, нові освітні продукти, нові освітньо-мистецькі послуги, які б не тільки осучаснили освітньо-мистецьку діяльність, але й дозволили зберегти здобутки традиційної академічної культури та водночас змогли б конкурувати на національному та зовнішньому ринку освітніх послуг. Для реалізації цих процесів головним завданням для держави є розроблення і запровадження механізмів перетворення інтелектуальних ресурсів нації, інтелектуального капіталу українського суспільства у виробництво матеріальних і духовних благ [1].

З огляду це вважаю, що основними завданнями державного управління інтелектуальною власністю в освітньо-мистецьких технологіях в умовах розвитку інформаційного суспільства є: розробки теоретико-методологічних основ дослідження інтелектуальної власності освітньо-мистецької галузі в умовах розвитку інформаційного суспільства; визначення релевантних інноваційних процесів у сфері інтелектуальної власності мистецької освіти дотримуючись принципу балансу між традицією і інновацією; уточнення державних функцій в системі управління інтелектуальною власністю; удосконалення механізмів управління інтелектуальної власністю у сфері мистецької освіти; захист прав власників інтелектуальної власності та регулювання використання авторських прав в світової мережевої інфраструктурі; регулювання процесів ефективного використання інтелектуального потенціалу і забезпечення міжнародної співпраці у сфері інтелектуальної власності й трансферу технологій [1].

Інтелектуальна власність є основою інноваційного розвитку інформаційного суспільства. Дослідження особливостей системи державного управління інтелектуальною власністю в цих умовах, для визначення оптимальних шляхів інтеграції України у міжнародний ринок інтелектуальної праці, є актуальною науково-практичною проблемою. Для вирішення даної проблеми завданнями подальших досліджень є: розкрити вміст основних категорій системи інтелектуальної власності і трансформації їх в умовах розвитку інформаційного суспільства; на основі аналізу еволюції концепцій інтелектуальної власності й теоретичних основ державного управління визначити теоретико-методологічні підходи до управлінського дослідження даного феномену; розглянути систему стосунків інтелектуальної власності як інформаційно-інноваційного об'єкта дослідження в предметному полі державного управління і дати теоретико-методологічне обґрунтування наукових досліджень управління інтелектуальною власністю; надати адекватні моделі і принципи управлінської регуляції об'єктами інтелектуальної власності в світової інформаційної інфраструктурі; визначити стійкі механізми управління системою інтелектуальної власності в сфері технологій, інформаційних продуктів та послуг; розробити практичні рекомендацій з оптимізації стосунків між державою, бізнесом і наукою у вирішенні завдань інноваційного розвитку України; надати пропозиції регулювання процесів ефективного використання інтелектуального потенціалу і забезпечення міжнародної співпраці у сфері інтелектуальної власності й трансферу технологій; дати соціально-економічну інтерпретацію результатів дослідження практичних проблем реалізації контрафактних інформаційних продуктів [1].

Література:

1. Климушин П. С. Особливості управління інтелектуальною власністю в умовах розвитку інформаційного суспільства / П.С. Климушин, М.В. Григоряк // Державне будівництво. – 2013. – №2. 1– 11 с.

2. Кучма І. Інтелектуальна власність, інновації і трансфер технологій: нові підходи / І. Кучма // Інтелектуальна власність. – 2007. – № 11. – 31–35 с.

3. Немикіна І. Н. Традиції та інновації в сучасній музичній освіті / І. Н. Немикіна // Сучасні проблеми науки та освіти. – 2015. – № 1.– 1 с.

4. Олійник В. Музична інформатика та її вплив на формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва / В. Олійник // Збірник наукових праць // Випуск 26 (1–2019) Частина 2.– 142 с.

Синяковський А.М.

УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОЕКТІ – ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКЕ РІШЕННЯ «ОДЕЖА ЯКА ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ»

В даній роботі були розглянуті особливості правової охорони такого об'єкту інтелектуальної власності як промисловий зразок і формування прав інтелектуальної власності на художньо-конструкторське рішення «Одежа, яка трансформується». При дослідженні доцільності розробки «Одежа, яка трансформується» яка являє собою художньо-конструкторське рішення, в першу чергу були розглянуті теоретичні основи щодо оформлення прав на промисловий зразок, був зроблений аналіз ролі промислового зразка в промисловій власності, та були визначені особливості складання міжнародної та Української національної заявок на промисловий зразок [2]. Головною відмінністю в отриманні прав на промисловий зразок від інших об'єктів патентування є критерії охороноздатності, строки, в які можна отримати охоронний документ, а також терміни дії охоронного документа [1].

Була проведена ідентифікація нової розробки «Одежа, яка трансформується», як об'єкту інтелектуальної власності, була визначена її охороноздатність шляхом проведення патентного пошуку та порівняльного аналізу вказаного об'єкта з подібними рішеннями. Було визначено, що вказаний об'єкт інтелектуальної власності відповідає усім критеріям охороноздатності, яким повинен відповідати промисловий зразок, а саме, відповідає новизні та має індивідуальний характер [1].

Крім того, було обґрунтувано економічну доцільність комерціалізації прав на промисловий зразок «Одежа, яка трансформується», було проведено дисконтування грошового потоку і визначені економічні показники, і були сформовані висновки про економічну доцільність розробки і комерціалізації прав на промисловий зразок «Одежа, яка трансформується» [3]. Аналіз процесу створення та реалізації запропонованого промислового зразка свідчить про те, що він є організаційно реальним, економічно обґрунтованим та інвестиційне привабливим.

На основі організаційної моделі тривалість створення і впровадження прав на промисловий зразок «Одежа, яка трансформується» було встановлено, що для реалізації проекту розробки та введення у продаж необхідно 6,2 місяців та витрати праці 148 людино/дн. з імовірністю реалізації усіх робіт 28,1%. Одноразові витрати на створення і використання прав на промисловий зразок, складають 43,748 тис. грн.. Термін окупності одноразових витрат на створення та реалізацію прав на промисловий зразок становить 3 рік та 3 міс.. Ринкова вартість прав на промисловий зразок отримана у рамках дохідного підходу становить 20,25 тис. грн..

Література

1. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 23.12.1993 № 3770-XII {із змінами від 21.07.2020 № 815-IX} // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 7. – Ст. 35.

2. Про затвердження Правил складання і подання заявки на промисловий зразок : Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.02.2002 №110 [Електронний ресурс]. − Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0226-02&print=1.

3. Фандель Г. Теорія виробництва і витрат: Пер. з нім. / Г. Фандель — К.: Таксон, 2000. — 521 с.

Сироватська І.С.

РІЗНИЦЯ МІЖ ТОВАРНИМ ЗНАКОМ І ФІРМОВИМ НАЙМЕНУВАННЯМ

Успішний розвиток бізнесу передбачає використання унікальної назви компанії і логотипу. Дані кошти дозволяють індивідуалізувати продукцію, що випускається, і отримувати прибуток при їх використанні. Але не всі підприємці розуміють правову природу фірмового найменування і товарного знака. У нашій роботі розглянемо, що являють собою ці поняття і визначимо їх відмінності.

Товарним знаком є зареєстроване деяке позначення, яке буде поширюватися на загальний обсяг товарів і послуг для його відмінності від інших. Дане позначення являє собою: комбінацію слів, кольорів або ж певних знаків[1].

Фірмове найменування являється зареєстрованим іменем компанії при її відкритті. Воно дозволяє асоціювати продукцію, що випускається продукції з самою організацією, і є самостійним об'єктом інтелектуальних прав. Фірмовим найменуванням є слово або словосполучення. Товарний знак може виражатися в наступних образах: текстова композиція (тільки шрифт) - особисті імена, девізи і слогани, абревіатури; будь-які види графічних елементів або символів, без включення тексту; комбінована форма - поєднання текстових і графічних символів в єдиному образі.

Першою ключовою відмінністю фірмового найменування від товарного знака є обов'язковість реєстрації. Отримувати захисне свідоцтво на свій бренд компанія вирішує самостійно, а ось зареєструвати ім'я необхідно при відкритті юридичної особи. Відмінність між цими об'єктами промислових прав полягає і у вимозі до змісту. Фірмове найменування має чітко і правдиво інформувати споживача про те, чим саме займається компанія. При цьому закон не встановлює прямих обмежень на вживання слів або словосполучень при виборі назви. Він передбачає лише загальні обмеження. Ще одна важлива відмінність - спосіб захисту фірмового найменування і товарного знака. Хоча для обох випадків передбачений адміністративний захист через судовий орган і службу Укрпатенту, при неправомірному використанні фірмового найменування можна також звернутися в ФАС України [2].

Джерела:

1.Товарний знак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kip.ua/?news=%uk

2. Відмінність між фірмовим найменуванням і товарним знаком [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://legal-support.ru/information/faq/trademark/firmennoe-naimenovanie-i-tovarnyi-znak-v-chem-otlichie

---

Робота виконана під керівництвом к.е.н., старшого викладача каф. КПіІВ Черненко Ю.Ю

Степанова А.О.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ МОЖЛИВОСТЕЙ УЧНІВ

На сьогоднішній день передові країни світу приділяють величезну увагу розвитку творчих можливостей та творчого потенціалу учнів, бо саме ці критерії в якості освіти відповідають за оригінальність мислення, самостійне набуття, «відкриття» нових для себе знань та широту застосування знань в нових ситуаціях. Тому так важливо знати що ж включає в себе поняття творчі можливості учня.

Творчі можливості учня – це відносно самостійна, динамічна система творчих якостей його особистості, пов'язана з інтелектом, умовами розвитку, яка формується, розвивається та виявляється у творчій діяльності і забезпечує розвивальну взаємодію особистості з довкіллям. Творчі можливості учня реалізуються не тільки в предметній діяльності, а й у процесі його життя, самореалізації як засобу самоствердження, самовираження та саморозвитку. Вони позитивно впливають на пошук шляхів для самореалізації, роблять життя нескінченно різноманітним, дозволяють реалізувати творчий задум, розвивають здатність неординарно мислити, часто почувати себе в центрі уваги й притягувати до себе оточуючих завдяки оригінальному баченню світу й непередбачуваній манері висловлювання. Творчі можливості мають цінність в бізнесі, науці, культурі, мистецтві, політиці, – словом, у всіх динамічних життєвих областях, де розвинена конкуренція [1].

Творчі можливості учня неможливо активно розкривати без постійного оновлення методів та удосконалення системи навчання. На сьогоднішній день існує чималий позитивний досвід з розвитку творчих можливостей учнів за кордоном. досвід авторських і експериментальних шкіл США, Англії, Франції значною мірою відрізняються один від одного історичними передумовами, змістом, формами, методами навчально-виховного процесу, пріоритетами в його здійсненні тощо. Однак для всіх альтернативних шкіл загальним є те, що вони намагаються максимально сприяти розвитку особистості дитини, її задатків і здібностей, створити в школі для цього найбільш комфортні умови, об'єднати зусилля вчителів, батьків, суспільства у справі виховання молоді. Яскравими прикладами є функціонування Монтессорі й Вальдорфських шкіл, дитсадкових класів, диференційованих навчальних програм, використання програми «Меріт» [2].

Україна є однією з європейських країн світу, яка не боїться змін та готова оновлювати свою систему освіти й відкрита для активного застосування в своїх освітніх закладах європейського досвіду. Так на території України вже зараз існуть та функціонують Монтессорі й Вальдорфських школи, дитсадкові класи для малечі, де змалечку вчать творчого підходу, креативності та існує стипендіальне забезпечення обдарованих дітей, які мають певні здобутки в освіті або мистецтві.

Використана література:

1. Формування творчої особистості [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://core.ac.uk/download/pdf/42974975.pdf.

2. Основи педагогічної творчості [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.nsj.gov.ua/files/1492079266%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Ткач У.В.

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕВРИСТИЧНИХ МЕТОДІВ У НАВЧАННЯ

Освіта в наш час є запорукою вихованого та висококваліфікованого суспільства, яке здатне змінювати світ, генерувати нові ідеї та реалізувати їх.

Проте сучасна освіта лише документально відповідає вимогам, а її основа будується на технології традиційного навчання, що має пригнічуваний вплив на особисту індивідуальність кожного учня, підганяючи їх під стандарти. Реалізація традиційного навчання не приносить користь ні учню, ні суспільству. Скоріше навпаки, традиційне навчання обмежує учнів, ставлячи перед ними умовні рамки, надаючи фундаментальні знання, без прав на ініціативність при засвоєнні знань, а результат - відсутність практичного застосування знань і умінь.

Час визнати освіта потребує оновлення, впровадження креативних технологій навчання, які будуть сприяти активізації учнів на «добування» знань та самореалізація за допомого генерування власного бачення або рішення.

Евристичне навчання – оригінальна форма освіти, яка є актуальною у наш час, бо проектується, як проблемне навчання, яке так необхідне соціуму, адже суспільство у більшості випадках не вміє вирішувати проблеми, відповідати на поставлені питання. А навчання, що базується на непрямому управлінні та створенні проблемних ситуацій чи питань, найкраще вчить, організовує і розвиває мислення, тим самим формуючи уміння вирішувати поставлені задачі, який в подальшому переросте у навики й легко буде здійснюватися за необхідністю. Також евристичне навчання виступає проти стереотипності, пропонує нові методи, де кожен учень самостійно для себе «відкриває двері у світ знань» та самостійно добуває їх.

Дане навчання включає в себе відповідні евристичні форми та методи, головною метою, яких є надання свободи учня в їх власному створенні освітнього продукту. Це сприяє забезпеченню ефективного сприйняття учнем інформації та його власного відтворення у вигляді винахідницької діяльності при у вирішені творчих завдань із застосуванням творчого мислення. Успішного застосування в евристичному навчанні набули методи занять, які позиціонуються – «збагачене навчання», що включають в себе коректуючи, розвивальні та інтегровані програми, і найпоширенішими є метод евристичних запитань або відкриті евристичні завдання.

Метод евристичних питань полягає у ставлення ключових питань, які здатні направити учня на правильну відповідь чи творчу ідею. Питання цього типу включають в себе необхідну інформацію, що стимулює учня до пошуку та формування власної тактики вирішення заданої творчої задачі.

Відкриті евристичні завдання принципово будуються не на традиційній складовій, вони не мають однозначної відповіді, тому результат не може бути порівняний, він виділяється, як унікальний прояв самовираження учня. Метою відкритих завдань є не визначення рівня інтелектуальних здібностей, а творчого мислення, тому такі завдання спрямовані на розкриття особистісних евристичних якостей учня, і від них залежить рівень самореалізації учня у творчому плані.

Доцільність впровадження креативних технологій навчання очевидна, бо саме методи цього навчання не «ламають» індивідуальність учня, а допомагають розвивати творче мислення і навчає генерувати креативні ідеї для вирішення задач.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Харченко С.М.

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗА ІГОРЕМ ВОЛКОВИМ

В педагогіці виділяють технологію формування творчої особистості за Ігорем Волковим. Вона заснована на спільній творчості педагога і учня, що допомагає вирішити усі творчі проблеми. Він пояснював так: щоб дитина могла виконувати практичні завдання, необхідно мати цілу систему продуманих дій. В основі діяльності педагогічної лабораторії І.П. Волкова – колективна співтворчість учителя та учнів : разом працюємо, роздумуємо та оцінюємо результати діяльності.

Співпраця, за І.П. Волковим, – це не просто відвертість і настроєність педагога на успішну навчально-виховну роботу з дітьми, це ще і здатність через певну систему принципів, методів і прийомів організувати спільну творчість. Це – захопленість дітей яскравою, цікавою, перспективною спільною діяльністю, визначення індивідуальних зон творчого розвитку колективу загалом і кожної дитини окремо; обговорення загальних підходів до організації майбутньої діяльності; обговорення умов майбутньої діяльності, а також розгляд варіантів реалізації задач; організація творчого обміну ідеями, способами роботи; діалогічність процесу обговорення результатів спільного творчого процесу. Таким чином, у процесі організації навчально-пізнавальної діяльності кожному учневі надається можливість самовираження у творчості [1].

Досвід практичної роботи І.П. Волкова свідчить про те, що немає учнів, взагалі не здатних до співтворчості з учителем. Згідно з його поглядами , ефективний шлях розвитку індивідуальних здібностей лежить через самостійну діяльність учнів під керівництвом учителя, він вважає, що для розвитку творчих можливостей дітей необхідно розбудити в кожній дитині творця, навчити працювати самостійно, допомогти зрозуміти і знайти себе, зробити перші кроки до творчості [2].

Застосування технології формування творчої особистості в освітньому процесі має досить позитивний результат. Серед переваг технології є: спільна творча робота між викладачем і учнем, прагнення учня до вирішення складних практичних завдань, формування інтересу до навчання, всебічний розвиток того, хто навчається, проста програма навчання за всіма освітніми стандартами.

Отже, можна зробити висновки, що технологія формування творчої особистості є однією із перспективних в педагогіці. Технологія Ігоря Волкова допомагає знайти спільну мову з учнями, вирішувати творчі завдання будь-якої складності та розвиває індивідуальні та розумові здібності всіх, хто навчається. Тим самим безсумнівно дана технологія доводить, що до кожного учня треба знайти індивідуальний підхід, щоб в нього з’явився інтерес до навчання по даній дисципліні.

Використана література:

1. Педагогічна технологія Ігоря Волкова [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.novapedahohika.com/noloms-167-1.html

2. Технологія формування творчої особистості [Електронний ресурс]- Режим доступу до ресурсу: https://studepedia.org/index.php?vol=1&post=61005

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Хижняк В. О.

МАЙНОВІ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Майновими правами інтелектуальної власності є права, які мають економічний зміст. Всі майнові права можна поділити на виключні і невиключні. До виключних прав відносяться: право дозволяти використання об'єкта інтелектуальної власності і право перешкоджати неправомірному використанню такого об'єкта. До невиключних майнових прав відносяться: право на використання об'єкта права інтелектуальної власності та інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

Використання об'єкта права інтелектуальної власності може здійснюватися будь-яким способом в межах закону. Право дозволяти використання об'єкта інтелектуальної власності полягає в праві суб'єкта права інтелектуальної власності розпоряджатися таким об'єктом на свій власний розсуд. Виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єктів права інтелектуальної власності полягає також в можливості забороняти таке використання.

Чинне законодавство України може передбачати винятки та встановлювати обмеження у використанні майнових прав, однак у будь-якому випадку творець повинен мати можливість для нормальної реалізації прав інтелектуальної власності. Крім того, у передбачених законом випадках суб'єкт права інтелектуальної власності може бути позбавлений цих прав [1].

Частина 3 коментованої статті визначає, що майнові права інтелектуальної власності можуть відповідно до закону бути вкладом до статутного капіталу юридичної особи, предметом договору застави та інших зобов'язань, а також використовуватися в інших цивільних відносинах. Для цього їх вартість повинна бути визначена в грошових одиницях. Порядок оцінки майнових прав інтелектуальної власності визначається Національним стандартом N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності", затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. N 1185 [2]. Відповідно до зазначеного нормативного акта для проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності застосовуються дохідний, порівняльний і витратний методичні підходи. Об'єктами оцінки є майнові права інтелектуальної власності, які належать до об'єктів у нематеріальній формі.

Слід відзначити, що нормативно-правовими актами з питань оцінки можуть встановлюватись особливості застосування та порядок визначення оціночної вартості майнових прав інтелектуальної власності.

Джерела:

1. Майнові права інтелектуальної власності. Стаття 424. Юрисконсульт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk/79-gk/786-425.html.
2. Про затвердження Національного стандарту N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності"[Електронний ресурс]: Liga360. Постанова Кабінету Міністрів України №1185 від 3 жовтня 2007 року. – Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/kp071185?an=3.

Робота виконана під керівництвом ст.викл. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю.Ю.

Чистякова А.Є.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ

Технології навчання є однією з важливих складових навчального процесу та основою для його продуктивного функціонування не лише для навчальних закладів в Україні, але й всього Європейського простору також. Освітня політика передових держав акцентує увагу на розвиткові особистості, її якостей, талантів і здібностей. Характеризуючи стан освіти, вчені зауважують у ній кризові явища, які є наслідком відставання освіти від науки і виробництва. У теорії і практиці середньої і вищої школи існують суперечності, які зумовлюють необхідність пошуку нових технологій навчання. Що ж стосується самого поняття технології навчання, то це упорядкована сукупність і послідовність методів і процесів, які забезпечують реалізацію проекту дидактичного процесу і досягнення діагностованого результату. Технології навчання умовно розділяють на традиційні та інноваційні [1].

Найбільш ефективними та часто вживаними є інноваційні технології навчання, бо саме вони допомагають при виборі методики, яка забезпечує подолання прогалин у знаннях і в досвіді учнів усього класу та при контролі якості засвоєння матеріалу. Інноваційні технології навчання сприяють інтенсивному педагогічному спілкуванню, допомагають в побудові довірчих відносин між учнями та педагогом та індивідуалізують навчальну діяльність. Однією з таких є технологія проектного навчання. Проектна технологія - освітня технологія, спрямована на здобуття учнями знань у тісному зв'язку з реальною життєвою практикою, формування в них специфічних умінь і навичок завдяки системній організації проблемно-орієнтованого навчального пошуку [2].

Застосування проектної технології в освітній практиці має досить ефективний та позитивний характер. До основних переваг застосування даної технології можна віднести: можливість організувати навчальну діяльність, дотримуючись розумного балансу між теорією і практикою, легко вписується в навчальний процес, ця технологія дозволяє досягати поставлених будь-якою програмою, стандартом освіти цілей з будь-якого навчального предмета, зберігаючи при цьому досягнення вітчизняної дидактики, педагогічної психології, приватних методів та дозволяє змістити акцент з процесу пасивного накопичення учнем суми знань на оволодіння ним різними способами діяльності в умовах доступності інформаційних ресурсів.

Отже, можна зробити висновок, що залучення інноваційних технологій навчання є одним з перспективних та справді необхідних напрямків розвитку освіти. Метод проектних технологій навчання є необхідним для оптимізації навчального процесу, він допомагає вчитися на власному досвіді і досвіді інших у конкретній справі та формувати інформаційні, комунікативні та соціальні компетенції.

Використана література:

1.Технологія навчання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/14051003/pedagogika/tehnologiyi_navchannya#:~:text=%D0%A2%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8

2. Проектна технологія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakinppo.org.ua/onlajndovidnik-klasnogo-kerivnika/vihovni-tehnologii-ta-formi-roboti/1256-proektna-tehnologija

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Швецова В. О.

ПОНЯТТЯ «ТОПОГРАФІЯ (КОМПОНУВАННЯ) ІНТЕГРАЛЬНИХ МІКРОСХЕМ (ІМС)»

Топографія (компонування) ІМС – зафіксоване на матеріальному носії просторово-геометричне розміщення сукупності елементів інтегральної мікросхеми та з'єднань між ними. ІМС – мікроелектронний виріб кінцевої або проміжної форми, призначений для виконання функцій електронної схеми, елементи та з'єднання якого неподільно сформовані в об'ємі і (або) на поверхні матеріалу, що становить основу такого виробу, незалежно від способу його виготовлення. Відносини, які виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням права власності на топографії (компонування) ІМС в Україні, регулюються Цивільним кодексом України та Законом України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" (далі – Закон України). [1]

Право на реєстрацію топографії (компонування) ІМС має її автор та інші особи, які набули право на топографію (компонування) ІМС за договором чи законом.

Реєстрація топографії (компонування) ІМС надає її (його) власнику такі права:
- забороняти іншим особам використовувати топографію (компонування) ІМС без його дозволу;
- передавати на підставі договору право власності на топографію (компонування) ІМС будь-якій особі, яка стає правонаступником власника зареєстрованої топографії (компонування) ІМС;
- видавати будь-якій особі дозвіл (ліцензію) на використання зареєстрованої топографії (компонування) ІМС на підставі ліцензійного договору.

Під використанням топографії (компонування) ІМС слід розуміти таке:
- копіювання топографії (компонування) ІМС;
- виготовлення ІМС із застосуванням цієї топографії (компонування);
- виготовлення будь-яких виробів, які містять такі ІМС;
- ввезення таких ІМС та виробів, які їх містять, на митну територію України;
- пропонування для продажу, у тому числі через Інтернет, продаж та інше введення в цивільний оборот або зберігання в зазначених цілях ІМС, виготовлених із застосуванням топографії (компонування) ІМС, та будь-яких виробів, які містять такі ІМС;

ІМС визнається виготовленою із застосуванням зареєстрованої топографії (компонування), якщо при цьому використано всі елементи, які визначають топографію (компонування) ІМС оригінальною. [1]

Джерела: Поняття «топографія (компонування) інтегральних мікросхем (ІМС)» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=cd7e72b3-d326-47b6-b838-b166a2db1319&title=TopografiiIntegralnikhMikroskhem

Робота виконана під керівництвом ст.викл. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Шепелєва О.О.

ТЕСТОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ: ВСІ «ЗА» І «ПРОТИ»

Використання тестів у навчальному процесі надійно увійшло у світову педагогічну практику. В Україні цей процес також набуває сил: розвиваються наші уявлення про призначення та педагогічні можливості тестів, форми тестів, формати запитань, методи обробки результатів тестування та їх інтерпретації. Сьогодні існує міфічна думка про те, що для складання тестового інструменту не потрібні спеціальні знання. Доказом цього є величезна кількість книг із тестами, більшість яких є поза критикою. Відомо, що тільки правильно складений тест дає можливість повністю відповідати сучасним цілям навчання й освіти. Часто під час складання тестів виникають труднощі з правильною подачею відповідей, матеріальним наповненням і коректно поставленими питаннями. Таким чином, можна констатувати, що в цьому плані необхідні певні рекомендації [1].

Тестова система оцінювання засвоєння навчального матеріалу дає змогу перевірити знання учнів і студентів не тільки в цілому, а й індивідуально. Крім того, перевірка тестами допомагає відстежувати прогрес (чи регрес) знань, інтелектуальний розвиток та орієнтування в певних темах, дисциплінах, областях. Як відомо, існує чотири рівні засвоєння знань: впізнавання, репродуктивна діяльність, суб'єктивно-продуктивна діяльність і об'єктивно-продуктивна (творча) діяльність.

Недоліки тестового контролю: відсутність можливості перевірки розвитку мислення; невеликий обсяг змісту навчального матеріалу, що перевіряється, порівняно з матеріалом усієї дисципліни. Форма тестових завдань залежить від їх змісту. У процесі створення тестових завдань структурується навчальна інформація, встановлюються внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки [2].

Наявність еталонів відповідей при тестуванні та критеріїв оцінок для викладачів створює однакові умови для контролю студентів, що надає можливості аналізу досягнень у навчанні студентів у різних групах..

Отже, тестова система оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу є зручним і ефективним методом моніторингу прогресу та інтелектуального розвитку студента, але не може дати об'єктивної і – головне – повної оцінки знань, умінь, навичок в певних темах, дисциплінах, областях.

Список використаних джерел:

1. Педагогическая диагностика [Електроний ресурс]. - Режим доступу: http://www.educationua.net/silovs-1069-1.html

2. Методичні рекомендації з організації тестового контролю освітньопрофесійної підготовки вчителя [Електроний ресурс]. - Режим доступу: http://diplomba.ru/work/102458

Робота виконана під керівництвом доцентадоцента кафедри КПІВ Рубан Н.П.

Штих О.В.

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ І ТВОРЧОСТІ СТУДЕНТА

Людина народжується як індивід, як суб'єкт суспільства, з притаманними їй природними задатками. Особистість – соціальний індивід, що який формується в результаті засвоєння людиною суспільних форм свідомості і поведінки. Структура особистості багатогранна. Найхарактернішими її компонентами є: скерованість (вибіркове ставлення людини до дійсності); можливості (сукупність здібностей, що забезпечують успіх діяльності); характер (комплекс сталих психічних властивостей людини, що виявляються в її поведінці та діяльності, у ставленні до себе, до суспільства); самоуправління («Я») – утвердження самосвідомості особистості. Із утворенням «Я» дитина починає виділяти себе з предметного світу і людського оточення. Це і є початок формування особистості – перехід від індивіда до власне особистості. Своєрідність психіки, особистісна неповторність індивіда визначає індивідуальність – це цілісна характеристика окремої людини, її оригінальність, самобутність її психічного стану. Більшість вчених дотримуються думки, що особистість неповторна у своїй індивідуальності. Як висловився **О. Асмолов,** «індивідом народжуються, особистістю стають, індивідуальність набувають»[1].

Творчі здібності властиві тільки людині як представнику Homo sapiens. В освітньому контексті вони представлені в категоріях «креативне Я», «творчий потенціал», «креативність». Деякі вчені вважають, що не існує будь-яких здібностей, що відрізняють людей творчих від людей нетворчих. Психологи прийшли до висновку про те, що творчість таких «гігантів», як Ейнштейн, Кюрі, Моцарт, можна розглядати як продовження звичайних, повсякденних розумових процесів. Таким чином, можна стверджувати, що більшість студентів володіють всім тим, що необхідно для творчості, потрібно тільки навчитися це робити.

Творчість (креативність) можна описати за допомогою трьох складових: чутливості, синергії, інтуїції. Рішення задач і творче мислення взаємозалежні, що підтверджується змістом цих процесів. Так, творче мислення створює щось нове, але і рішення задачі передбачає пошук невідомого результату. Отже, рішення задач володіє деякими рисами творчості. Всі великі винахідники – великі майстри ставити перед собою завдання.

Вчені прийшли до висновку про те, що значна частина того, що відбувається в школі або на роботі не сприяє розвитку творчості. У той же час творчі особистості розглядають свою роботу як улюблене заняття, вони трудяться годинами, рухомі цікавістю і бажанням досягти поставленої мети. У більшості навчальних закладів і практично на всіх виробництвах присутня тільки зовнішня мотивація – учням вчителі ставлять позначки, працівникам виплачується зарплата. Тому, для розвитку творчості студента слід організувати діяльність так, щоб вона сприяла прояву творчості. Не можна стати здатним вченим, великим письменником або талановитим художником, не володіючи необхідними знаннями і навичками [2].

Використана література:

1. Розвиток, виховання і формування особистості [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://d-learn.pnu.edu.ua/data/users/9980/
2. Личность и творчество [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://works.doklad.ru/view/yLURD8FGkvk.html

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Штукань І.В.

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Узагальнення наукової педагогічної літератури з проблеми творчості дозволяє констатувати, що креативність – це здатність створювати і знаходити нові оригінальні ідеї, що відхиляються від прийнятих схем мислення. Дає можливість успішно вирішувати поставлені завдання нестандартним чином, а також здатність вирішувати проблеми [1] .

Орієнтація сучасних освітніх реформ ставить вимоги до підготовки педагогів, особливо в аспекті професійно-педагогічної творчості [2]. Пріоритет надається творчому розвитку майбутнього викладача, його відкритості до інновацій, експериментуванню, педагогічному артистизму, здатності до самопізнання, саморозвитку та самоактуалізації у професійній діяльності. Слід підкреслити залежність від викладу матеріалу педагогом з евристичними питаннями до розвитку уміння самостійно осмислювати навчальний матеріал та знаходити технічні рішення. Важливо робити висновки, помічати помилки, виконувати нестандартні завдання тощо.

Креативний вчитель - це вчитель, який має власний стиль викладання, який формується під впливом як внутрішніх (попередніх знань, досвіду, професійних якостей), так і зовнішніх факторів (нормативних засад професійної діяльності, необхідності постійного підвищення кваліфікації). Креатвне мислення у педагогічній діяльності потребує формування у майбутніх педагогів широкого кола професійно-творчих, фахово-методичних вмінь, навичок й здібностей [3]. Професійно-педагогічна діяльність майбутніх педагогів відзначається різноманітністю. Всі види педагогічної діяльності потребують високого рівня педагогічної майстерності [4]. Варто створювати та впроваджувати в освітній процес предмети та завдання, які мають опір на формування творчого мислення. Навчання майбутніх педагогів за такою методикою забезпечить готовність майбутніх педагогів до розвитку креативного мислення.

Використана література:

1. Креативність головна якість людини в 21 столітті. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://creativecountry.org/aboutcreate/

2. Дубасенюк О. А. Креативний підхід до професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів / О. А. Дубасенюк // Креативна педагогіка. – 2011. – № 4. – С. 23-28.

3. Державна національна програма “Освіта” (Україна XXI століття). – К. : Райдуга, 1994. – 61с.

4. Креативний вчитель – креативний учень. [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://sacina.at.ua/load/tvorcha_laboratorija_zastupnika/kreativnij_vchitel_kreativnij_uchen/15-1-0-125

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри КПіІВ Рубан Н.П.

Фениич Х.В.

ПОШИРЕННЯ ПАТЕНТНОГО ТРОЛІНГУ В УКРАЇНІ

Патентні тролі - це організації або приватні підприємці, які використовують права на інтелектуальну власність з метою отримання вигоди. Це єдиний рід діяльності патентних тролів, більше вони нічого не вигадують, не виробляють і не надають ніяких послуг. Вони лише подають позови до суду за порушення своїх патентів. При цьому вони не ризикують нічим, адже їм неможливо подати зустрічний позов - вони нічого не виробляють, отже, не можуть порушити нічиїх авторських прав

Дуже часто патентні дилери просто подають заявки на реєстрацію патентів на все підряд. Звертаються вони в патентне бюро, або роблять все самі, схеми використовуються одні й ті ж. За допомогою них правовласник намагається по-новому описати вже існуючий на ринку продукт, щоб отримувати за нього відрахування. Це виходить далеко не завжди, адже відповідні органи уважно вивчають заявку, перш ніж затвердити її [1].

Ще одна область, з якої черпають натхнення патентні тролі - винаходи, які, можливо, будуть створені в майбутньому. Зрозуміло, в таких випадках формулювання теж бувають неоднозначними, адже це лише приблизний опис того, чого ще не існує. Тут тролі намагаються ткнути пальцем в небо, але іноді потрапляють в яблучко.

Дії патентних тролів можна розділити на два основних етапи. Перший - одержання права на винахід, корисну модель або промисловий зразок. Другий - взаємодія з учасниками ринку, які використовують відповідний об'єкт інтелектуальної власності, з метою подальшого отримання прибутку. Превентивні механізми боротьби з патентними тролями можна умовно розділити на два основних види: здійснювані державними органами і які здійснюються суб'єктами підприємницької діяльності [2].

У першому випадку основна увага повинна бути приділена ретельній перевірці того, чи дотримані всі вимоги до заявки на видачу патенту і чи відповідає сам результат інтелектуальної діяльності всім умовам патентоспроможності, так як в переважній більшості випадків це дозволяє припинити дії патентних тролів ще на початковому етапі, або на етапі отримання патенту.

Можливо, одним із способів попередження троллінгу буде також свого роду громадський контроль одержуваних патентів і оспорювання їх видачі в разі виявлення порушень законодавства, однак це вимагає занадто великих тимчасових і фінансових ресурсів, а тому в багатьох випадках не буде доцільним і ефективним.

Таким чином, наявні в країні правові механізми в цілому можуть бути використані для ефективного захисту від дій патентних тролів, а тому хочеться висловити надію, що патентний троллінг, як, безумовно, виключно негативне явище, не отримає великого поширення [2].

Джерела:1.Тролінг вищого рівня: як заробляють патентні тролі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://style.rbc.ru/items/571639da9a79472acdb35708 2.Патентні тролі: поняття, види , механізми боротьби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ipcmagazine.ru/yaa/patent-trolls-concept-fight-mechanisms

Робота виконана під керівництвом ст.викл. кафедри креативної педагогіки та інтелектуальної власності Черненко Ю. Ю.

Яценко Т.В.

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ КАРАНТИНУ СПРИЧИНЕНОМУ COVID-19 У ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ МОСКОВСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА ХАРКОВА

В даній роботі розглянуті особливості надання соціальних послуг вразливим верствам населення (особи похилого віку та особи з інвалідністю) у карантинних умовах.

Постановка проблеми. Україна, як і весь світ, в березні 2020 року ввела карантинні заходи спричинені коронавірусною хворобою COVID-19. Ця подія не могла не внести зміни в процес надання соціальних послуг в закладах соціальної сфери, і в територіальних центрах надання соціальних послуг Московського району міста Харкова також. В дуже короткі строки потрібно було знайти нові методи надання соціальних послуг в умовах карантину, бо особи похилого віку саме та категорія отримувачів соціальних послуг яка знаходиться в зоні ризику та найбільш потребує уваги.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Впровадженням інновацій в надання соціальних послуг на рівні держави активно займається Міністерство соціальної політики України, на рівні міста Харкова – Харківська міська рада.

Основний матеріал. Попередження коронавірусної інфекції та організація якісного обслуговування стало пріоритетним завданням для працівників територіального центру надання соціальних послуг Московського району міста Харкова. Адміністрацією терцентру виконуються всі необхідні заходи посилення соціальної підтримки громадян в умовах поширення коронавірусу щоб жодна людина, яка потребує соціальних послуг, не залишилась без соціальної допомоги. В якості інновацій першу чергу, налагоджена співпраця з підприємствами міста, волонтерськими, благодійними та релігійними організаціями, приватними особами для створення бригад швидкого реагування, які за допомогою соціально-відповідального бізнесу оснащені засобами індивідуального захисту та забезпечені транспортом для швидкої доставки ліків та продуктів харчування тим хто потребує цієї допомоги. Збільшено кількість гарячих телефонних ліній, у тому числі і мобільного зв’язку. Впроваджена робота в дистанційному режимі, так послуга «соціальна адаптація» (лекції в університеті третього віку, майстер-класи, лікувальна фізкультура та інше) і консультації психолога надаються з застосуванням сучасних гаджетів та соціальних мереж [1]. Всі ці інновації розроблені з ціллю обмеження соціальних контактів та покращення психо-емоційного стану громадян, які заходяться на самоізоляції.

Висновки. Таким чином ми обґрунтували що короновірусна хвороба дала поштовх щодо впровадження інновацій у сферу надання соціальних послуг. Це свідчить про те соціальна сфера України знаходиться на інноваційному шляху розвитку, відкрита для будь-яких нововведень і завжди готова прийти на допомогу тим, хто її потребує, як би складно це не було.

Список використаних джерел:

1. Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг) : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 р. №1417. Офіційний вісник України. 2010. №1. С. 33. Ст. 10.

СЕКЦІЯ: ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І МАТЕМАТИКИ

Анісімов О.О.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ АЛГОРИТМІВ СТИСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДАНИХ ЦИФРОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ

В роботі була розроблена інформаційна модель, яка дозволяє узагальнити інформацію про різні параметри репродукційного процесу й надалі розробляти методи для забезпечення якісного перетворення колірної інформації з необхідною точністю.

В процесі обробки зображень для поліграфічного репродукування відбуваються перетворення колірних просторів. Первинний колірний простір RGB перетворюється в колориметричний колірний простір LAB, потім в колірний простір CMYK - простір поліграфічного синтезу. Найбільш важливим у процесі колірного перетворення є перетворення з колориметричного колірного простору LAB в колірний простір CMYK. Колориметричний простір LAB має необмежене колірне охоплення. Колірний простір CMYK має обмежене колірне охоплення. У більшості випадків при переході від колориметричного простору в простір поліграфічного синтезу відбувається стиснення інформації від колірного охоплення оригіналу до зменшеного колірного охоплення відбитка.

Крім узгодження кольору між різними пристроями, існує також необхідність оптимального перетворення колірного змісту оригіналу Очевидно, що ті кольори оригіналу, які не входять до охоплення тріади неминуче «загубляться», що рівносильне явному браку при друкуванні. Тому оригінал необхідно піддавати перетворенню – стисненню.

Існуюче в даний час програмне забезпечення, яке повинно допомагати нам здійснювати стиснення колірного охоплення, може полегшити завдання, однак рекомендації щодо застосування того чи іншого алгоритму носять занадто загальний характер. Необхідно вивчити реальні перетворення в залежності від умов проведення процесу, з'ясувати, які реальні можливості дають алгоритми перерахунку при різного ступеня стисненні в залежності від умов проведення процесу перетворення: зіставити результати, які одержують при автоматичному перетворенні з результатами, можливими при ручній адресній корекції кольору. Потрібна розробка моделі по стадійного перетворення кольорових зображень.

Вперше було систематизовано і побудовано процес потоків даних в репродукційної системі що дозволяє проаналізувати та узагальнити інформацію про різні параметри репродукційного процесу. Також розроблена інформаційна модель дозволить реалізувати технологію пріоритетного кольоровідтворення, залежно від мети репродукційного процесу, що підвищує точність перетворення колірної інформації оригіналів та, відповідно, якість виробництва друкованих видань.

Література:

1. Александров Д. Современные системы управления цветом. //MacUp.-2002.-№19.
2. Ден.М. Photoshop 6 для профессиоалов классическое руководство по цветокоррекции – М (РТВ-Медиа).-2001.
3. Кнабе Г. А. Энциклопедия дизайнера печатной продукции: М., Диалектика.- 2006.
4. Самарин Ю.Н., Синяк М.А. Управление цветом. Полиграфист и Издатель, 2003.-№ 1.-С. 49-58.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Чернишенко О.В.

Артем'єв О.О.

МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК SPORT MONITOR ДЛЯ ВІДСТЕЖЕННЯ СПОРТИВНОГО ПРОГРЕСУ НА БАЗІ ПЛАТФОРМИ XAMARIN

Вихідні передумови. В даний час відбувається постійне зростання вимог до фізичних, моральних та морально-вольових якостей людини. Заняття спортом дають можливість людині адаптуватися до складних життєвих умов. Безумовно, спорт – явище культурного життя. У ньому людина прагне розширити межі своїх можливостей, народжуваних успіхами. Здоровий спортивний спосіб життя має широкий позитивний вплив на різні сторони прояву організму і особистості людини. Мотивація до спорту – важливий аспект, в ряді випадків не поступається за значимістю з процесом тренування. Початковий емоційний поштовх з часом вичерпається, а бажання віддавати себе тренуванням, поступово піде на спад. На допомогу прийде мотивація – ідея або процес психологічного характеру, яким рухається людина на шляху до своєї мети. Саме тому багатьом користувачам потрібен простий й швидкий спосіб контролювати свої спортивні заняття, використовуючи смартфон. З цією метою й розроблено мобільний додаток Sport monitor, який в легкій і інтуїтивної формі дозволяє підтримувати мотивацію занять спортом. Таким чином розроблення мобільного додатку з відстеження спортивного прогресу є актуальним та своєчасним.

Постановка завдання. Загальне завдання дослідження може бути сформульоване таким чином: з урахуванням наявних підходів до розроблення мобільних додатків та особливостей комфортного сприйняття користувачами особистої інформації треба розробити технологію відстеження спортивного прогресу у вигляді мобільного додатка на базі платформи Xamarin, що буде швидким, зручним та легким для сприйняття користувачами.

Результати. В рамках виконання кваліфікаційної магістерської роботи було розроблено мобільний додаток для відстеження спортивного прогресу за допомогою смартфону. На основі аналізу наявних підходів до реалізації технологій відстеження спортивного прогресу запропоновано оригінальний мобільний додаток на базі платформи Xamarin. Мобільний додаток має оригінальний, доступний, інтуїтивно зрозумілий інтерфейс користувача. Мобільний додаток Sport monitor може бути впроваджено в процес повсякденної спортивної підготовки. Завдяки додатку, користувачі мають змогу підтримувати мотивованість спортивних занять, ставити цілі та об'єктивно слідкувати за власним фізичним ростом. Використання мобільного додатку з відстеження спортивного прогресу, побудованого за результатами аналізу наявних підходів до спортивного моніторингу, має сприяти збільшенню спортивних досягнень й підвищенню мотивованості значної кількості користувачів.

Висновки. Мобільний додаток Sport monitor не є завершеною версією програмного продукту. У перспективі модернізація його функціоналу з метою підтримки різноманітних видів спорту. Також планується впровадження технології GPS. Тоді користувач зможе переглянути на мапі пройдений шлях та замиряти прогрес з нової сторони.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Ящун Т.В.

Безотосний Н.

TOUR CREATOR — ГАРНИЙ СПОСІБ ПРОГУЛЯТИСЬ В БУДЬ-ЯКІЙ ТОЧЦІ СВІТУ, ЗНАХОДЯЧИСЬ У СЕБЕ ДОМА ЗА КОМП'ЮТЕРОМ

Уявіть собі, що ви підете в готель перед тим, як замовити його, або побачите ваш новий офіс до вашого першого виходу на роботу або попередньо переглянете квартиру, перш ніж купити або орендувати її. Віртуальна реальність (VR) перенесе вас на місце і дозволить вам випробувати те, що в звичайному житті або занадто далеко, дорого або навіть неможливо в реальному світі. А якщо ви хочете, щоб будь-який користувач, незалежно від його місцезнаходження побував у вашому приміщенні, ви можете створити тур за допомогою Tour Creator[1], який запустила компанія Google і який дозволяє будь-якому користувачеві створювати власні VR-сервіси для демонстрації своїх можливостей і переваг.

Tour Creator з легкістю може використати кожен користувач. Для цього лише потрібно стабільний зв'язок з інтернетом та створити аккаунт Google, після цього нас вітає зручний інтерфейс у якому не буде багато труднощів, щоб розібратись.

Tour Creator має ряд переваг від інших сервісів Це, безумовно, краща платформа для тих, хто хоче створити свій власний тур без будь-яких знань в області дизайну та VR. Однак для цього потрібно створити якісні панорамні фото, що зробити без 360-камери дуже важко. По моєму досвіду треба використувувати спеціальну програму, наприклад «360» для IOS, а потім дуже довго прибирати різні помилки системи через ефект паралакс.

Значними позитивними можливостями Google Tour Creator є:

Простий процес установки і створення. На відміну від багатьох інших систем, Tour Creator вимагає мінімального налаштування, ви можете зареєструватись майже одним клацанням миші без завантаження різноманітних програм.

Легкість в управлінні. Вам не потрібні професійні знання для того, щоб створити свій перший невеликий онлайн-тур.

Готові панорамні фото. З тисячами готових 360-фото. Ви можете легко підібрати місця, які вам сподобались найбільше та розробити.

Спеціальні функції. Ви можете добавляти різні кнопки, за допомогою яких можно поділитись будь-якою інформацією з користувачем вашого туру.

Легкість у відправленні. Вам ніколи не доведеться платити за використання сервісу, а також за можливість швидко ділитися своїми віртуальними турами з іншими. Це можно зробити різними способами:

- на особисту сторінку Facebook
- у «Twitter»
- додати до «Google Expedition»

скопіювати код для додавання на будь-яку сторінку вашого сайту

Але є й певний недолік у цієї платформи - це те, що немає можливості додати кнопки переміщення у віртуальному турі саме на фотографію, переміщення може бути тільки за допомогою навігації знизу.

Література

1. Tour Creator. Google Tour Creator – безкоштовний сервіс створення віртуальних турів. [Електроний ресурс]. – Режим доступу : https://arvr.google.com/tourcreator/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

Венжин К.

РОЗРОБКА МОБІЛЬНОГО ДОДАТКУ ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ “KHAITEDU”

Проблема вибору вищого навчального закладу є одним із ключових життєвих етапів абітурієнта. Від цього вибору залежить майбутня спеціальність, робота, життєвий шлях. Уперше питання вибору майбутної професії постає перед школярами після закінчення 9 класу [1], і саме тоді формується бачення свого майбутнього, вибір подальшого направлення навчання та поглиблена підготовка з предметів за якими будуть складатись ЗНО. Согодні дуже великий вибір спеціальностей, за якими можна отримати освіту, але звичайно ж комп’ютерні спеціальності є лідерами. І тут знов постає питання – комп’ютерна галузь дуже велика – це і системні адміністратори, програмісти (за різними напрямками), веб-дизайнери, тестувальники програмного забезпечення, SEO-спеціалісти, архітектори віртуальної реальності та багато інших. І по кожній спеціальності є багато профільних і непрофільних вищих навчальних закладів. Як же не помилитись і вибрати саме ту спеціальність і саме той ВНЗ, завдяки яким майбутній студент отримає знання та практичні навички для подальшої роботи та кар’єри в ІТ-сфері.

Існує багато сайтів на яких можна знайти перелік ВНЗ та спеціальностей, є сайти з відгуками, де випускники та студенти можуть залишити свої коментарі звязані з ВНЗ, крім того в інтернеті є багато спеціалізованих форумів де студенти, батьки та випускники мають змогу поспілкуватись на тему вибору вищого закладу для отримання освіти. Крім того кожен ВНЗ проводить дні відкритих дверей, де абітурієнти можуть побачити аудиторії, обладнання, поспілкуватись з викладачами та поставити питання.

В умовах сучасності, а саме пандемії, вибір майбутнього ВНЗ практично повністю переноситься до мережі інтернет.

Сучасна молодь все більше для пошуку інформації використовує не тільки персональний комп’ютер, а і інші засоби – плантеши та мобільні пристрої.

Розроблений додаток “KHAITEDU” дає майбутнім абітурієнтам можливість швидкого пошуку ВНЗ по обраним спеціальностям, містить посилання на сайти навчальних закладів та обраних спеціальностей.

Основні можливості додатку:

додаток допомагає вибрати спеціальність у найбільш перспективній сфері праці;

опис специфіки роботи для кожної спеціальності;

детальний опис необхідних навичок для одержання робочого місця по даній спеціальності;

рівень зарплат у Харкову для junior / middle / senior для даних фахівців;

додаток містить дані по фахівцях не тільки технічної спрямованості, але й інших затребуваних в ІТ фахівців.

Перелік напрямків: розробка додатків / web / ігор / універсальні фахівці

Література

1. Василенко О. ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ВИБОРУ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ ВИПУСКНИКАМИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ У СУЧАСНИХ УМОВАХ. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України Серія: педагогічні науки. №2(4). 2016. ст. 62-71

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

Воронцов Р. В.

НАВЧАЛЬНЕ ІГРОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА СЦЕНАРІЄМ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНДІ-ГРИ MINECRAFT

Вихідні передумови. Вивчення англійської мови є сьогодні одним з основних напрямків освітньої індустрії. Англійською мовою спілкується понад 20 відсотків населення Землі. Вивчення англійської мови доцільно починати з дитинства. Наявні різні методики навчання англійській мови дітей. Одним із сучасних підходів є використання ігрового навчання. З іншого боку стрімко розвивається й набуває широкої популярності ігрова платформа Minecraft. Комп'ютерна гра Minecraft викликає зацікавленість у більшості дітей, в деяких передових країнах активно реалізується навчання за допомогою гри Minecraft. Отже сучасним й актуальним є вибір в якості засобу навчання англійській мові гри Minecraft й побудова відповідного навчального середовища, що дозволить індивідуалізувати сприйняття інформації кожною дитиною.

Постановка завдання. Загальне завдання дослідження може бути сформульоване таким чином: з урахуванням наявних підходів до представлення навчальної інформації з англійської мови, особливостей її сприйняття дітьми молодшого шкільного віку, навчальних можливостей ігрової платформи Minecraft треба розробити навчальне ігрове середовище для вивчення англійської мови на базі гри Minecraft.

Результати. В рамках виконання кваліфікаційної магістерської роботи було розроблено навчальне ігрове середовище для навчання англійській мові за сценарієм комп'ютерної інді-гри Minecraft. Ігрове середовище складається з 3-х рівнів, на кожному з яких користувач виконує певні завдання, здобуваючи початкові знання з англійської мови. По завершенню кожного з рівнів користувачу пропонується переглянути здобуті навчальні досягнення. Деякі фрагменти квест-сценаріїв гри зображено на рисунку.

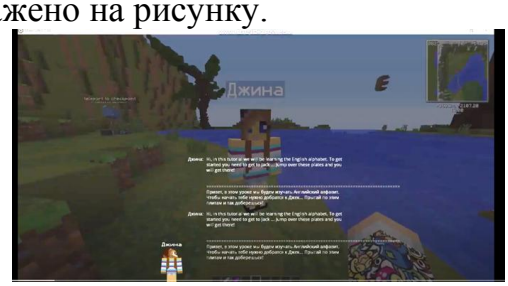

а) постановка завдання учню

б) виконання завдання

в) вивчення англійських слів

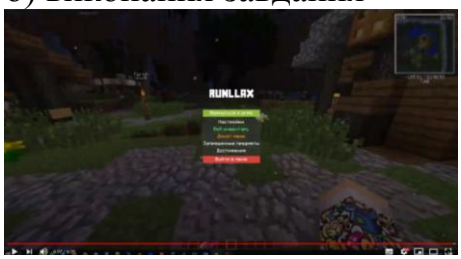

г) меню гри

Рис. Інтерфейс навчального середовища

Висновки. Навчальне ігрове середовище ефективне для використання в навчальному процесі на заняттях з англійської мови дітей молодшого шкільного віку.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Ящун Т.В.

Головіна Д.А.

НАВЧАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ НА ВЕБ-ПЛАТФОРМЕ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ ПОЧАТКОВИМИ НАВИЧКАМИ ТАНЦІВ З ВОГНЕМ ФАЄР-ШОУ

Постановка проблеми. Інформаційно-освітні середовища активно використовуються в навчальному процесі закладів вищої освіти, але при цьому практично не приділяється уваги тому, що такі середовища можуть відігравати також велику роль у вихованні молоді, організації корисного дозвілля. За опитуванням студентів було визначено, що одним із варіантів виховних заходів, що будуть цікавими та корисними для них, може бути залучення їх до субкультури фаєр-шоу шляхом формування у них навичок танців з вогнем. Специфіка навчання елементам фаєр-шоу потребує пошуку одночасно ефективних та максимально наочних способів організації навчального процесу.

Результати роботи. Специфіка елементів танців з вогнем через свою високу динамічність у часі та просторі є складною для опису словами та представлення у вигляді малюнків або схем. Друковані посібники не можуть забезпечити необхідної наочності, розуміння порядку оволодіння необхідними рухами. Тому популярності серед тих, хто бажає освоїти такі навички, набули наразі відео-уроки, що викладено в Інтернеті. Але аналіз цих відео-уроків, а також малочисельних веб-сайтів виявив їхній основний недолік – недостатня інтерактивність та відсутність зворотного зв'язку. Було поставлено за мету створити таке навчальне середовище на веб-платформі, яке б реалізувало систему активного зворотного зв'язку «наставник-учень» під час оволодіння студентами початковими навичками танців з вогнем фаєр-шоу. Сформовані технічні вимоги до цього навчального середовища у вигляді веб-сайту обумовили обрання програмних засобів реалізації цього проєкту. Для початкової розробки сайту на мовах HTML, CSS та JavaScript було обрано програму Notepad++. Для обробки зображень та дизайну веб-сайту використовувалася програма Adobe Photoshop. Для продовження розробки на мові PHP, роботи з базою даних та розміщення веб-сайту обрано веб-хостінг Zzz.com.ua. Це високоякісний безплатний хостінг з програмним забезпеченням на Linux (Unix) платформі. Для платформи Linux найбільш популярною технологією є PHP і база даних в MySQL, які були обрані для розробки веб-сайту. Розроблений веб-сайт «Fire Castle» має таку структуру та такі функціональні можливості, які забезпечують ефективне оволодіння користувачем окремими елементами фаєр-шоу на різних рівнях майстерності під дистанційним керівництвом наставника, яке включає оцінку успіхів учня, поради, роз'яснення, відповіді на запитання. Для оцінки створеного сайту було використано метод експертних оцінок. Загальний показник експертної оцінки склав 8,8 з 10 балів, що свідчить про доцільність використання такого навчального середовища у виховній роботі зі студентами.

Висновки. Як показало практичне випробування сайту, основна ідея – реалізація системи активного зворотного зв'язку «наставник-учень» при створенні навчального середовища на веб-платформі для оволодіння навичками танців з вогнем була досягнута. Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення думки користувачів створеного сайту «Fire Castle» та визначення шляхів його удосконалення та доповнення новими функціями.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Громова Є.В.

Голуб А.В.

ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС З ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ І КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Дистанційна освіта є високотехнологічним продуктом науково-технічної революції, що широко використовує ідею маркетингового підходу до обслуговування студентів, чим і пояснюється її активне розповсюдження у всьому світі. Сьогодні дистанційне навчання органічно вбирає в себе інформаційно-комп'ютерні і комунікаційні Internet-технології навчання. На сьогоднішній день існує значна кількість систем дистанційного навчання, які досягли зараз такого рівня підготовки учнів до здачі іспитів на отримання атестатів, дипломів і ступенів, який не поступається рівню, який забезпечується традиційними навчальними системами, а також відповідає всім встановленим державою вимогам до змісту, умов і вартості навчання. Проте кожна з існуючих систем має свою специфічну тематичну спрямованість, присвячена вивченню деякої дисципліни або прикладного програмного продукту. Можливості використання таких систем для дистанційного навчання студентів конкретної спеціальності досить обмежені і вимагають значної адаптації систем до навчального плану підготовки студентів.

Завдання дослідження сформульовано таким чином: враховуючи важливість і своєчасність реалізації дистанційного навчання студентів з одного боку, і відсутність навчально-методичних і інструктивних матеріалів для дистанційного навчання студентів з іншого боку, можна зробити об'єктивний висновок про актуальність дослідження «Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни «Інформаційні і комунікаційні технології» для іноземних студентів першого курсу Української інженерно-педагогічної академії.

З урахуванням існуючих вимог до навчально-методичних матеріалів для дистанційного навчання було розроблено та науково обґрунтовано комплекс навчально-методичних, інструктивних, контролюючих, комунікаційних засобів і технологій дистанційного навчання з дисципліни «Інформаційні і комунікаційні технології» з використанням системи навчального менеджменту Moodle.

Проведене авторами дослідження дозволяє зробити висновок, що побудова науково й методично обґрунтованого електронного навчально-методичного комплексу з дисципліни «Інформаційні і комунікаційні технології» для іноземних студентів сприяє посиленню ефективності його використання в процесі дистанційного навчання, а урахування особливостей дисципліни при розробленні методичного наповнення курсу – підвищенню якості його сприйняття студентами.

Література

[1] Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення [Электронный ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://mon.gov.ua/ua/npa/list-mon-19-434-vid-09072018-roku-shodo-rekomendacij-z-navchalno-metodichnogo-zabezpechennya

---

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Гусєв М. І.

ВИБІР ТА ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ДІЮЧОЇ МОДЕЛІ АВТОМАТУ ОСВІТЛЕННЯ АКВАРІУМУ З ДОДАТКОВИМИ ФУНКЦІЯМИ НА ПЛАТФОРМІ ARDUINO.

Постановка проблеми. Серед широкого різноманіття засобів навчання на уроках інформатики присвячених основам програмування особлива роль відводиться наочним засобам навчання. Завдяки наочним демонстраційним засобам навчання в учнів формується наочне уявлення про натуральні предметах, явищах, процесах в залежності від конкретних навчально-виховних завдань. В окремих випадках демонстрація передбачає постановку дослідів, проведення нескладних експериментів. Ілюстрації і демонстрації слід поєднувати з словесними методами, які активізують пізнавальну активність учнів, або використовуватися при повторенні і закріпленні знань. Наочні засоби навчання при вивченні основ програмування мають свою специфіку, отже дослідження в цій сфері є актуальними, а найбільш актуальним напрямком є розроблення діючих моделей з програмним керуванням.

Результати роботи. В роботі були розглянуті різні підходи до використання наочних засобів при вивченні програмування, й було встановлено, що найбільш ефективними є діючі моделі. Було сформовані вимоги до такого моделі та проаналізовано апаратні та програмні засобі для їх реалізації, а саме типи контролерів та їх функціональні можливості, засобі програмування та взаємодії. Таким чином, було обрано відкриту архітектуру платформи Arduino. Arduino - це електронна плата з встановленим на ній мікропроцесором фірми Atmel, з якою можна з'єднати різні пристрої і змусити їх працювати разом за допомогою програми, яка написана на мові Ардуіно в спеціальному середовищі програмування. В якості практичної складової моделі було обрано автомат освітлення великого акваріума, бо такий автомат має як досить зрозумілі візуальні сигнали, так й достатньо різноманітні елементи управління в апаратній та програмній складових. Також цей автомат при певній реалізації має достатню кількість варіантів реалізації, щоб охопити основні теми шкільного курсу з основ програмування. В функціональні можливості макету також введено й навчально-демонстраційні функції, такі як – прискорений режим роботи, великий текстовий екран з відображенням технічних особливостей роботи, та, за потреби, й інструкцій про особливості роботи автомату, додаткові органи управління (сенсорні кнопки та енкодер), датчики (температурні) та кулер.

Висновки. Наочність збільшує ефективність навчання, допомагає учневі засвоювати матеріал більш зрозуміло і з великим інтересом. Значення наочності бачать зараз в тому, що вона мобілізує психічну активність учнів, розширює обсяг матеріалу, що засвоєно, знижує стомлення, тренує творчу уяву, полегшує весь процес навчання. При використанні платформи Arduino в навчальному процесі, учні можуть проектувати, збирати і програмувати будь-які пристрої, починаючи від домашньої автоматики і закінчуючи повнофункціональними роботами. Частина цих пристроїв так само можливо застосовувати як демонстраційні моделі для більш молодших класів.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Громова Є.В.

Єгорова Є.

САЙТ ПРОФСПІЛКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ДОНЕСЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДО ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛКИ

В даній роботі розглядається питання донесення інформації до членів профспілки (абітурієнтів, студентів та викладачів) за допомогою власного сайту Первинної профспілкової організації(ППО) вищого навчального закладу. Сучасний світ потребує змін в розповсюдженні інформації між ППО та її членами. Раніше поширення інформації в межах навчального закладу відбувалося лише за допомогою друкованого матеріалу або особисто, з уст в уста. Щоб отримати відповіді на питання щодо пільгового проїзду, соціальної допомоги, відвідування галерей та вистав або отримати допомогу у захисті прав студентів та викладачів доводилось відвідувати особисті консультації з головою або заступником ППО, друкувати та надавати особисто безліч документів. В умовах сучасного прогресу будь-хто може самостійно, швидко та якісно створити сайт для інформування певної категорії людей, а отже у наш час кожна Первинна профспілкова організація повинна мати, підтримувати та наповнювати свій особистий сайт.

Повноцінний сайт профспілкової організації повинен бути основним засобом інформування студентів та викладачів про свої можливості та свою діяльність. В роботі проведено аналіз існуючих сайтів Первинних профспілкових організацій вищих навчальних закладів України, їх структури та змісту. Аналіз сайтів викладачів представлений на рис. 1.

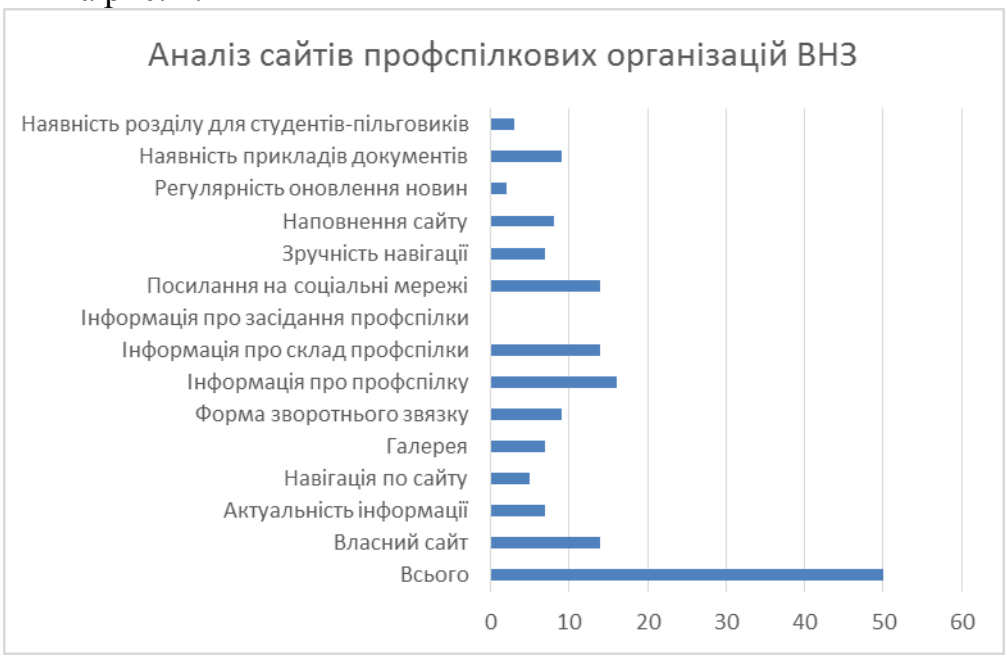

Рис. 1. Аналіз сайтів профспілкових організацій ВНЗ

В результаті аналізу 50 ВНЗ України [1] на предмет донесення до членів профспілки інформації було зроблено були зроблені такі основні висновки: більшість профспілкових організацій не мають власного сайту, а більшість з тих, які є мають дуже малу інформаційну навантажність.

Література:

1. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/guide/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

Кальницький О. С.

РОЗРОБКА САЙТУ ОНЛАЙН-МАГАЗИНУ З ФУНКЦІЄЮ АДАПТАЦІЇ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Основою сучасної цивілізація є торгівля. Останні роки, а особливо під час карантину, спричиненого пандемією COVOD-2019, значне поширення отримали «онлайн-магазини» – це сайти, які продають товари, послуги та інше. Подібний сайт має простий і зрозумілий для звичайної людини інтерфейс. Проте у світі є люди з особливими потребами, які теж здійснюють покупки в подібних онлайн-магазинах. Внаслідок проблем із здоров'ям деяким з таких людей незручно використовувати стандартний інтерфейс користувача в зв'язку з їх особливостями, до яких відносять проблеми із зором, слухом і координацією.

Для роботи магазину комп'ютерної техніки FATCAT буз створеній сайт на WordPress. Сайт тимчасово розташований за адресою http://akadem1ekz.beget.tech/ і містить основний функціонал онлайн-магазину: можливість виконувати пошук товару з строки пошуку або за каталогом, інформацію про кожен вид товару, можливість обрати товар і перенести його в корзину. Сторінка з товаром містить короткий та повний опис товар, фото товару, кнопку для додавання товару до корзини покупок, Відгуки до товару доступні зареєстрованим користувачам. Реалізоване створення рекомендацій покупцям, що формуються на основі аналізу переваг більшості користувачів. На сайті доступна реєстрація користувачів. Сайт має адаптивний дизайн, що дозволяє зручно користуватися їм з будь-яких пристроїв. Функціонал покупок реалізований за допомогою плагінів Elementor, WooCommers, Contact Form 7, Fami Sales popup та інших.

Для людей з особливими потребами було вбудовано спеціальний плагін, який містить потрібні налаштування (рис. 1). Плагін дозволяє автоматично змінити функції сайту для задоволення таких людей. Є можливість зміни розміру шрифту, колірної гами сайту, розміру зображень, інтервалу і кернінга, має вбудований синтезатор мови і може відключати вбудовані елементи (відео, картинки та інше.). Присутня можливість повернутись до стандартних налаштувань.

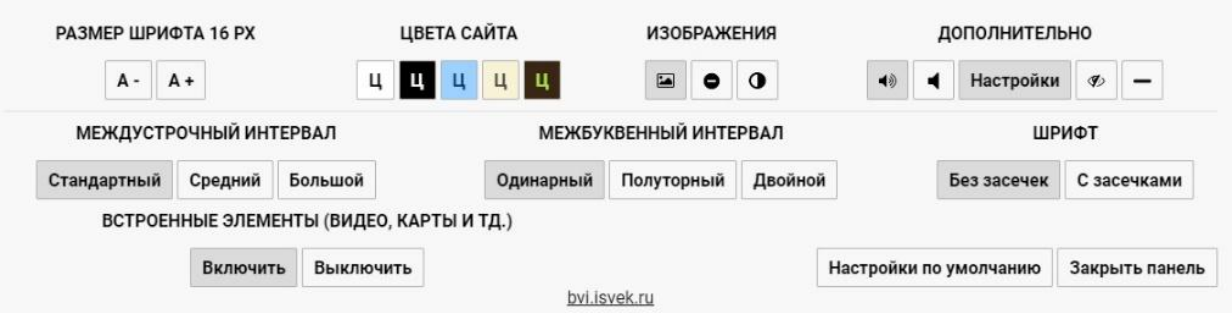

Рис. 1. Налаштування плагину для людей с особливими потребами

Плагін на сайті розміщується у верхній частині сторінки і доступний в будь-який момент як для зміни налаштувань, так і для користування. Сам процес використання плагіна простий і інтуїтивний. Необхідні налаштування позначені мітками, підписані і мають свої відповідні іконки. Плагін вартий того, що б його додавати на всі сайти, так як інтернет для всіх людей має бути доступний.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ІКТіМ Купріянова О. В.

Квітка К.

РОЗПІЗНАВАННЯ ОБ’ЄКТІВ ЗАСОБАМИ ПРОГРАМУВАННЯ

В сучасному світі все більше розвиваються методи розпізнавання об’єктів в зображенні та відео. Розпізнавання об’єктів є дуже важливою темою тому що це наше майбутнє. Виявлення об'єктів - це комп'ютерна технологія, пов'язана з комп'ютерним зором і обробкою зображень, яка пов'язана з виявленням примірників семантичних об'єктів певного класу (таких як люди, будівлі або автомобілі) в цифрових зображеннях і відео. Добре вивчені області виявлення об'єктів включають в себе виявлення осіб і виявлення пішоходів. Виявлення об'єктів знаходить застосування в багатьох областях комп'ютерного зору, включаючи пошук зображень і відеоспостереження. Методи розпізнавання також використовуються в сучасних смартфонах та інших електронних приладах, що дає можливість ідентифікації об’єктів.

Візуальне розпізнавання об'єктів є надзвичайно складною обчислювальною проблемою [1]. Основна проблема полягає в тому, що кожен об'єкт в світі може накладати на сітківку нескінченну кількість різних двовимірних зображень, оскільки положення об'єкта, його поза, освітлення і фон змінюються відносно глядача. І все ж мозок вирішує цю проблему без особливих зусиль. Прогрес в розумінні рішення мозку для розпізнавання об'єктів вимагає створення систем штучного розпізнавання, які в кінцевому разом прагнуть наслідувати нашим власним візуальним здібностям, часто з біологічним натхненням.

Ідея полягає в тому, щоб максимально автоматизувати студентський контроль. Це реалізувано таким чином: програма весь час аналізує відео або фото і розуміє всіх людей, які знаходяться в аудиторії. Таким чином можна зрозуміти, чи усі студенти зараз присутні на парах (рис.1).

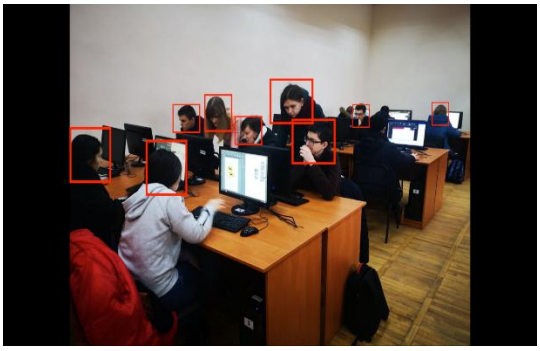

Рис. 1. Приклад роботи програми по розпізнаванню

Література

1. Примеры нечетких экспертных систем [Электронный ресурс]. – Режим доступа к источнику: inf.susu.ac.ru/~pollak/expert/fuzzy/doc2.htm.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

Kovalchuk K.G.
(TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY, FACULTY OF PHYSICS, GROUP 5A)

TESTING A CUBATURE FORMULA FOR APPROXIMATE CALCULATION OF TRIPLE INTEGRAL USING WOLFRAM MATHEMATICA

Mathematical modeling is an important part of modern scientific research. Modeling in scientific research has been used since ancient times and gradually captured all new areas of scientific knowledge. One of the most important and most frequently seen problems in mathematical modeling is the problem of numerical integration. That is why it is essential to highlight modern algorithms in numerical integration, to analyze known results and obtain new ones. The main goal of the work is to present the results of approximate calculation of triple integral

$$I^* = \int_0^1 \int_0^1 \int_0^1 f(x,y,z)dxdydz$$

by cubature formula:

$$\Phi^* = \int_0^1 \int_0^1 \int_0^1 Jf(x,y,z)dxdydz,$$

$$Jf(x,y,z) = J_1 f(x,y,z) + J_2 f(x,y,z) + J_3 f(x,y,z) -$$

$$-J_1 J_2 f(x,y,z) - J_2 J_3 f(x,y,z) - J_1 J_3 f(x,y,z) + J_1 J_2 J_3 f(x,y,z),$$

$$J_1 f(x,y,z) = \sum_{k=1}^{\ell} f(x_k,y,z)h_{1k}(x),\ J_2 f(x,y,z) = \sum_{j=1}^{\ell} f(x,y_j,z)h_{2j}(y),$$

$$J_3 f(x,y,z) = \sum_{s=1}^{\ell} f(x,y,z_s)h_{3s}(z),$$

$$X_k = [x_{k-1/2}, x_{k+1/2}],\ Y_j = [y_{j-1/2}, y_{j+1/2}],\ Z_s = [z_{s-1/2}, z_{s+1/2}],$$

$$h_{1k}(x) = \begin{cases} 1, x \in X_k, \\ 0, x \notin X_k, \end{cases}\ h_{2j}(y) = \begin{cases} 1, y \in Y_j, \\ 0, y \notin Y_j, \end{cases}\ h_{3s}(z) = \begin{cases} 1, z \in Z_s, \\ 0, z \notin Z_s. \end{cases}$$

Calculations were made in Wolfram Mathematica and are shown in the Tab. 1.

Table 1.

Numerical calculation I^* for $f(x,y,z) = \sin(x+y+z)$ by Φ^*

	Exact value of integral I^*	Approximate value of integral Φ^*	Approximation error $\left\|I^* - \Phi^*\right\|$	Estimation of error $\frac{M}{64\ell^3}$
	0,879354930645401	0,879354946260593	$1{,}56 \cdot 10^{-8}$	$2{,}44 \cdot 10^{-4}$
	0,879354930645401	0,879354930888389	$2{,}42 \cdot 10^{-10}$	$3{,}05 \cdot 10^{-5}$
0	0,879354930645401	0,879354930645662	$2{,}61 \cdot 10^{-13}$	$1{,}56 \cdot 10^{-5}$

The next step of the research is testing of cubature formulas for approximate calculating of integrals of highly oscillating functions of many variables, because such integrals are widely used in digital signal and image processing, astronomy, physics and in optic research.

Kuznetsova A.D.

DEVELOPMENT AND PROMOTION OF A WEB-SITE FOR LEARNING BASIC ENGLISH

Formulation of the problem. Nowadays there is a need to learn English at a completely different level. Knowledge of a foreign language has a significant impact on personal and professional life, it promotes self-actualization, self-realization in society and communication between nations, because it is a globalized language. That is why the problem of modernity pushes us to new ways of learning a language. After all the modern world is not just a command of a foreign language - it is a huge space of information in which a personal computer is needed for free orientation. Therefore, it is necessary to combine these two factors.

Results of work. The web site for learning basic English allows to increase the level of knowledge of a foreign language, mainly the vocabulary, which has one of the most important roles in studying English. It is up to date and user-friendly. The use of the website does not require any payments, it is publicly available for everyone who wants to learn something new.

The site was established from the scratch, using HTML, CSS and JavaScript. Code was written in a Sublime Text. It is a sophisticated text editor for code, markup and prose. Currently, the site is on the Internet in free access. Link to the web site: https://goo-gl.su/bright_inside

The site has three main pages: “Home”, “Topics” and “About us”. All these pages you can find in Menu of the web site.

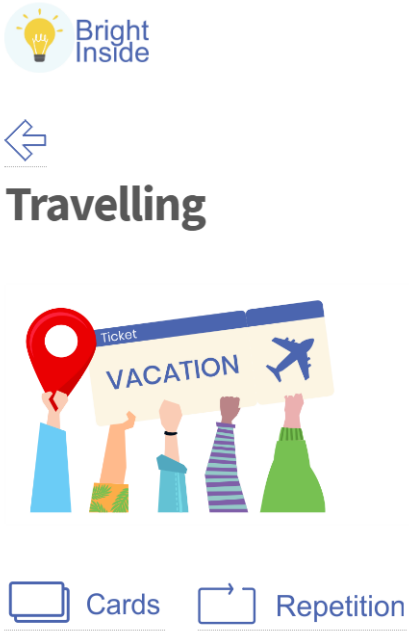

Pic. 1 – One of the topics

Page “Home” is the first page users will see when they open the web site. It includes basic information about the features of the site, to make users understand what is going on at this site and interest them to stay and continue using it.

Page “Topics” has a list of topics for studying. Users can choose any of it to learn. In each topic you can view a complete list of words, and also learn them by using flashcards. A flashcard is a card bearing information on both sides, which is used to help memorize words. To know your knowledge of a topic and check how well you memorized the words you can pass test (pic. 1).

Page “About us” has information about web site, what it was made for.

Promotion of the website for learning basic English is taking place on Instagram. The purpose of promotion is to attract the audience to the site. An Instagram page should get people interested in going to the site to start learning English.

Conclusions. During the creation of the site and its promotion were determined the best ways of creating the site by analyzing the existing options. The promotion was created taking into account the concept and goals of the site. The promotion provided an increase in site traffic, which confirms that the chosen methods were correct.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ІКТіМ Купріянова О.В.

Курилко М. С.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗАПИСУ ТА РЕДАГУВАННЯ РЕКЛАМНИХ ВІДЕОСЮЖЕТІВ ДЛЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Постановка проблеми. Наразі існує багато різних технологій зйомки і редагування рекламних відеосюжетів. Тому, сьогодні можливо записати якісний рекламний відеосюжет на звичайний смартфон. Крім того, редагування відзнятого відеосюжету також найчастіше здійснюється за допомогою стандартних редакторів на смартфонах. Але під час створення рекламних відеосюжетів саме для соціальних мереж постає проблема з правильним вибором технології запису і редагування відео. Таким чином, виникає необхідність у такому універсальному рекламному відеосюжеті, який підходить для розповсюдження у всіх популярних соціальних мережах, не потребуючи при цьому істотних змін у розмірі, типі і розширенні.

Результати роботи. Процес зйомки рекламного відеосюжету – непростий процес, який вимагає належної підготовки. Для того, щоб отримати позитивний кінцевий результат – якісний рекламний відеосюжет – необхідно дотримуватися певних правил під час зйомки. В ці правила входить використання таких допоміжних матеріалів і інструментів, як продуманий сценарій, додаткові джерела світла (LED-лампи), належний фон для відео, засоби запису звуку і голосу (мікрофони). Також важливим моментом є написання тексту, який буде озвучено у відеосюжеті. Текст має нести одну головну думку і бути чітким та переконливим.

Використання різних технологій для запису і редагування рекламних відеосюжетів для розповсюдження в соцмережах дозволило порівняти різні методи запису та редагування відео. Виявилося, що відео, яке було відзняте на смартфон, підходить для розповсюдження в деяких соціальних мережах краще за такими критеріями: розмір готового відео, співвідношення сторін відзнятого матеріалу, належна якість кінцевого результату. Крім того, було виявлено, що за допомогою стандартної програми для редагування відео на смартфоні цілком можливо виконати всі необхідні зміни: монтаж відео, накладання фільтрів, додавання музичного супроводу. Тому, головним інструментом для подальших експериментів зйомки і редагування рекламних відеосюжетів було обрано смартфон.

Висновки. Під час зйомки і редагування рекламного відеосюжету для розповсюдження в соцмережах виявилося, що головними умовами досягнення вдалого кінцевого результату є належна підготовка необхідних інструментів: засобу запису відео, допоміжних інструментів, підготовка сценарію і написання тексту для реклами. Також, під час редагування відео слід враховувати особливості його використання для різних цілей і зробити його максимально універсальним для розповсюдження у різних соцмережах. Як наслідок дотримання всіх необхідних правил і умов запису і редагування відео, отримали рекламний відеосюжет, який можна використовувати для розповсюдження у різних соціальних мережах.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Громова Є.В.

Куркіна О.М.

GEOGEBRA 3D - ОСВІТНЯ МАТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА

Онлайн-уроки, карантин та необхідність організації дистанційного навчання дещо змінили в житті викладачів та здобувачів освіти. З'явилась величезна кількість інформації та вимог. Потрібно зрозуміти як організувати on-line заняття або лекцію, які використовувати для цього цифрові засоби навчання; платформи, що надають змогу проводити відео конференції; програмні засоби для більш сучасного проведення навчального процесу. Існує багато програм, використання яких на занятті дає змогу перейти від традиційних технологій навчання до STEAM технологій. А це, в свою чергу, дає змогу побудови інтегрованих уроків/занять, що сприяє розвитку особистості всебічно розвиненої, креативної, з уміннями адаптувати набуті знання в реальному житті.

Таких сучасних програм існує доволі багато. Наприклад, GeoGebra 3D – це освітня математична програма, що поєднує в собі геометрію, алгебру і математичні обчислення [1]. GeoGebra 3D - вільно-розповсюджуване динамічне геометричне середовище, яке дає можливість створювати «живі креслення» в планіметрії, стереометрії, зокрема, для побудов за допомогою циркуля і лінійки. Крім того, у програми багаті можливості роботи з функціями (побудова графіків, обчислення коренів, екстремумів, інтегралів і т.д.) за рахунок команд вбудованої мови (яка дозволяє управляти і геометричними побудовами). Програма написана Маркусом Хохенвартером на мові Java (додаток підтримує роботу в різних операційних системах: Windows, Mac OS X, Linux, Android.). Переведена на 39 мов. Програмне середовище GeoGebra3D може бути швидко освоєно людьми, що мають елементарні навички роботи на комп'ютері, що, безсумнівно, є великою перевагою даного програмного продукту. До ще одного аргументу на користь GeoGebra 3D можна віднести її просту та інтеграцію з офісними додатками - всі креслення легко можуть через буфер обміну бути перенесені для подальшого використання як в текстові редактори, що підтримують роботу з зображеннями, так і в графічні редактори.

Його можна встановити на комп'ютер, використовувати on-line, або на гаджетах з операційною системою Android.

Зокрема, версія програми GeoGebra 3D Graphing Calculator використовується в операційній системі Android. Призначена для вивчення математики з використанням 3D-графіки, дозволяє розв'язувати математичні задачі, будувати функції в 3D. З цією програмою динамічної математики легко розв'язувати тривимірні математичні задачі, будувати тривимірні графіки функцій й поверхонь, створювати тривимірні геометричні конструкції, зберігати та ділитись своїми результатами. Використовуючи функції доповненої реальності можна розміщувати математичні об'єкти на будь-якій поверхні й розглядати їх з різних ракурсів.

Тож, доволі простий інтерфейс програми GeoGebra 3D, але, одночасно багатий функціонал, доступність і безкоштовне розповсюдження зробили цю програму дуже популярною для вивчення математики і природніх наук.

Література

[1] GeoGebra [Электронный ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://wiki.geogebra.org/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Липовський О.І.

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАПІВТОНОВОЇ ГРАФІКИ, ОТРИМАНОЇ СПОСОБОМ ЦИФРОВОГО ДРУКУ

В даній роботі розглянуті різні підходи до створення методики комплексної оцінки показника якості цифрового другу в умовах офісу з використанням різних цифрових друкарських машин.

В теперішній час не зважаючи на те, що є низка стандартів Європейського союзу та інших країн стосовно оцінки якості друкованої продукції, немає стандартів та методів оцінки з використанням числових показників якості, та всі вони мають різні методики та підходи в оцінювання якості. Таким чином, у зв'язку з широким впровадженням офісних технологій друку постало питання про оцінювання якості цифрового друку. Оскільки всі цифрової друкарської машини (ЦПМ), що експлуатуються в Україні, імпортуються, а також через відсутність вітчизняних стандартів на цифровий друк (виключення на репрографію) ускладняється аналіз якості, який носить суб'єктивний характер.

За основний показник якості пропонується використовувати комплексний числовий показник тестування обладнання на предмет якості отримуваних відбитків, дозволить керівникам фірм зробити однозначний вибір на користь придбання тої чи іншої ЦДМ, а замовникові послуг визначитися з вибором відповідної поліграфічної бази.

Алгоритм розрахунку комплексного показника пропонується автоматизувати, що значно скорочує часові і трудові витрати дослідників на аналіз якості друку. За допомогою цього алгоритма буде встановлено закономірності впливу конструкції машини і складу витратних матеріалів на якість відбитків. Такий аналіз є важливим як на стадії контролю якості механізмів машини, так і на вихідному контролі якості готових комплексів і налаштуванні ЦДМ у виробничих умовах.

Методику комплексного аналізу цифрового друку пропонується опробувати на тестуванні ЦДМ за допомогою тестової смуги, яка має всі необхідні тест-об'єкти для оцінки показників властивостей цифрового друку. Показники властивостей визначені з такою метою, щоб виявити характерні на сьогодні недоліки цифрових технологій (наприклад, критичність до відтворення пам'ятних кольорів).

Література:

1. Александров Д.М. Контроль качества цветовоспроизведения в офсетном производстве на основе применения оптико-электронных спектрофотометров. – СПб.: СПб МГУП, 2001.

2. ГОСТ 13.2.001–2001. Репрография. Копирография. Аппараты копировальные электрофотографические. – Взамен ГОСТ 13.2.001–90; введ. 2002–07–01. – Минск: Межгос. Совет по стандартизации, метрологии и сертификации; М.: Издательство стандартов, сор. 2001.

3. Задесенец Е.Е. Количественная оценка потребительских свойств промышленных изделий. Сборник статей «Качество продукции и техническая эстетика». – М.: Изд-во стандартов, 1971. – С. 35–48.

4. Кацман В.Д., Позняк Е.С. О методике оценки разрешающей способности цифровой системы вывода // Известия ВУЗов. Проблемы полиграфии и издательского дела. – 2005. – №3. – С. 50–56.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Чернишенко О.В.

Павленко О.В.

РОЗРОБЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Вихідні дані. Досягти необхідного рівня в організації роботи ЗП(ПТ)О можна лише за умов постійного та систематичного контролю усіх її складових. Таким чином, виникає необхідність удосконалити, модернізувати та цифровізувати систему роботи ЗП(ПТ)О. Постійне удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження сучасних технологій у роботу є одним з визначальних чинників успіху в будь-якій галузі діяльності. В цьому плані принципово нові можливості відкривають інформаційні системи ЗП(ПТ)О, що забезпечують зберігання інформації, подання даних для потенційних користувачів і підтримку багатьох інших процесів. Крім того, інформаційні системи складають основу різноманітних наукових проєктів, вони дозволяють накопичувати інформацію.

Постановка завдання. Розкриття сутності інформаційної системи закладів професійної (професійно-технічної) освіти, значимості та поетапності її створення.

Результати. Інформаційна система закладів професійної (професійно-технічної) освіти накопичує, автоматизує і прискорює обмін інформацією між керівними та педагогічними працівниками, студентами і абітурієнтами.

Розроблена інформаційна система відкриває можливості для звичайного користувача у вигляді віддаленого доступу до бази даних ЗП(ПТ)О, пошуку інформації за різними критеріями, можливості зв'язку з закладами освіти.

Процес створення інформаційної системи ЗП(ПТ)О включає наступні етапи: • огляд системи управління базами даних, обґрунтування вибору СУБД і мови програмування; • висування вимог до системи; • формування структури та подальше створення інформаційної системи; • експериментальна перевірка розробки інформаційної системи; • аналіз результатів впровадження інформаційної системи.

Висновки. Активне використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі, в управлінському та інформаційному забезпеченні діяльності системи професійної (професійно-технічної) освіти сприяє вирішенню широкого кола питань за рахунок розповсюдження якісних навчальних матеріалів на цифрових носіях, зростанню ефективності управлінської діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

За допомогою інформаційної системи «Професійно-технічна освіта Харківської області» здійснюється:

- формування інформаційної культури педагогічних та керівних працівників, забезпечення їх інформаційних потреб;
- інтенсифікація навчання і виховання за рахунок використання ІКТ;
- удосконалення науково-методичного забезпечення освітнього процесу;
- оптимізація управління освітою на основі використання ІКТ.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Бондаренко Т. С.

Пащук Р.С.

FIGMA-СЕРВІС ДЛЯ РОЗРОБКИ ВЕБ-ДИЗАЙНУ

Figma - онлайн-сервіс для розробки інтерфейсів і прототипів. Інструмент для веб-дизайнерів і розробників. Сервіс доступний за передплатою, передбачений безкоштовний тарифний план для одного користувача. Ключовою особливістю Figma є її хмарність. Також Figma має оффлайн-версії для різних платформ (Windows, macOS, Linux).

Сервіс має широкі можливості для інтеграції з корпоративним месенджером Slack і інструментом для високорівневого прототипирования Framer.

Figma підходить як для створення простих прототипів і дизайн-систем, так і складних проектів (мобільні додатки, портали, складні і високонавантажені інтерфейси) [1]. У 2018 році платформа стала одним з найбільш швидко розвиваються інструментів для розробників і дизайнерів.

Figma має ряд переваг, а саме:

Спільне редагування. Google Docs відмінно показали, що групова робота над документами полегшує комунікацію і прискорює результат. За допомогою Figm'и дизайнери, проектні менеджери і клієнти можуть одночасно коментувати, ставити запитання і правити макети. Крім того, ви можете обмежити статус для кожного учасника, наприклад read-only, що не переживаючи, що хтось порушить гармонію в дизайні. Для спільної роботи потрібен лише інтернет і браузер.

Актуальність версій. Всі версії і зміни зберігаються в Figma і ви можете в будь-який момент повернутись до потрібної. Вам більше не потрібно зберігати десятки файлів на комп'ютері і пам'ятати, в якому файлі дизайн був з тим елементом, який прибрати, а тепер хочете повернути.

У Figma, на відміну від Photoshop, складно намалювати щось, що потім буде неможливо зверстати. Не можна сказати, що це конкурентна перевага перед аналогами, так як у них робота будується за тими ж принципами, але перед давнім Photoshop точно..

Зручний вбудований режим для розробників, в якому вони не можуть впливати на дизайн, але можуть отримати з макета все необхідне їм для подальшої роботи: зображення, властивості об'єктів і відстані між ними, тексти і т.д.

Інтерактивні прототипи і анімовані переходи. Фігма намагається охопити всю область роботи з прототипами, тому з перших версій тут є функції інтерактивних прототипів, які стабільно регулярно обростають новими фішками. Зараз це і анімовані переходи між макетами, і фіксація блоків при прокручуванні, і можливість відразу подивитися макет на мобільному телефоні через додаток.

Figma постійно розвивається і вводить поновлення. Поступово недоліків перед конкурентами у цього додатка для дизайну стає все менше. Наприклад, раніше в Figma не можна було користуватися плагінами: їх просто не було. І це було одним з основних мінусів програми. Але нещодавно розробники Figma допомагли людям використовувати можливість користуватися стандартними плагінами і створювати свої. А ще нещодавно стало можливим додавати в Figma анімацію. Також в Figma постійно з'являються нові інтеграції зі стороннім софтом, наприклад з Flinto і Principle.

Література

1. Figma. Figma – сервіс для розробки веб-дизайну. [Електроний ресурс]. – Режим доступу : https://www.figma.com/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Руденко І.С.

ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ ЧАТ-БОТУ КАФЕДРИ ІКТІМ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З АБІТУРІЄНТАМИ

Вихідні дані. Необхідний рівень комунікації з абітурієнтами на сьогодні досягається завдяки різним каналам зв'язку, найпопулярнішим наразі є мережа Інтернет, а саме сайти. Постійне удосконалення інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові шляхи взаємодії з абітурієнтами. В цьому плані принципово нові можливості у масштабах та глибині дослідження з'являються з впровадженням технологій створення чат-боту для кафедри у соціальній мережі для ефективної взаємодії з абітурієнтами.

Постановка завдання. Описати технологію створення чат-боту кафедри ІКТіМ у соціальній мережі для ефективної взаємодії з абітурієнтами.

Результати. Взаємодія у соціальній мережі з абітурієнтами за допомогою чат-боту кафедри ІКТіМ, зробленого на мові програмування Java, зі складальником проєкту – maven, бібліотекою для парсингу новин – jsoup та використанням Telegram bot Api, як одна з форм ефективної взаємодії з абітурієнтами, об'єднує в собі і переваги вже традиційної взаємодії (особисті зустрічі, дзвінки та чати з представниками кафедри ІКТіМ), і переваги автоматизованої взаємодії (через сайти кафедри або академії розміщені у мережі Інтернет).

Процес створення чат-боту кафедри ІКТіМ у соціальній мережі для ефективної взаємодії з абітурієнтами, зробленого на мові програмування Java, зі складальником проєкту – maven, бібліотекою для парсингу новин – jsoup та використанням Telegram bot Api включає наступні етапи: збір і обробка вимог; отримання графічних макетів, візуальних форм, розробка інтерфейсів; створення індивідуального стилю; написання вихідного коду; створення токена через telegram bot Api; розгортання на сервері написаного коду разом з токеном; перевірка програми на відповідність всім висунутим до неї вимогам.

Висновки. Особливості технології створення чат-боту кафедри ІКТіМ у соціальній мережі для ефективної взаємодії з абітурієнтами потребують середовища соціальної мережі, що має можливість створення чат-ботів. Досвід показав, що для вирішення цієї задачі доцільно використовувати мову програмування Java, зі складальником проєкту – maven, бібліотекою для парсингу новин – jsoup та використанням Telegram bot Api.

Такий підхід до технології створення чат-боту кафедри ІКТіМ у соціальній мережі для ефективної взаємодії з абітурієнтами має такі переваги: перш за все це створення відповідних форм і збереження результатів, обробка результатів на основі використання мови програмування Java; використання складальника проєкту maven дозволяє автоматизувати процес складання проєкту; бібліотека для парсингу новин jsoup дозволяє витягти необхідні дані, використовуючи DOM, CSS; Telegram bot Api дозволяє безпосередньо працювати з чат-ботами у соціальній мережі Telegram.

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Бондаренко Т. С.

Саба Л.В.

АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЦЕНТРІ ДОВУЗІВСЬКОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В.Н. КАРАЗІНА

В сучасних умовах ефективне управління являє собою цінний ресурс організації, поряд з фінансовими, матеріальними, людськими та іншими ресурсами. Отже, підвищення ефективності управлінської діяльності стає одним з напрямків вдосконалення діяльності в цілому. Найбільш очевидним способом підвищення ефективності протікання процесу аналізу якості освіти є його автоматизація. Бурхливий розвиток інформаційних комп'ютерних технологій, вдосконалення технічної платформи і поява принципово нових класів програмних продуктів привело в наші дні до зміни підходів до автоматизації управління якості освіти. Впровадження автоматизованих систем контролю якості освіти ставить нові завдання перед закладами позашкільної освіти.

Актуальність роботи визначається:

- вимогами, що пред'являються на сучасному етапі до змісту і якості навчальних і тестових матеріалів;
- необхідністю підвищення якості навчання здобувачів освіти;
- прагненням до формування технології підготовки фахівців, що забезпечує викладацькому складу можливість самостійно проектувати і реалізовувати обробку інформації щодо поліпшення якості освіти.

В доповіді представлена розробка та впровадження автоматизованої системи оцінювання якості підготовки здобувачів освіти у Центрі довузівської освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Об’єкт дослідження є якість опрацювання даних оцінювання знань здобувачів освіти за різними напрямками ЦДО. Предметом дослідження є автоматизована система збору та опрацювання даних оцінювання знань здобувачів освіти за різними напрямками ЦДО.

В процесі дослідження вирішувалися наступні завдання:

1. Провести аналіз організації навчального процесу в Центрі довузівської освіти ХНУ імені В.Н. Каразіна.

2. Обґрунтувати вибір середовища для розробки АСКЯО.

3 Провести аналіз методів обробки даних використовуваних в роботі, обґрунтувати допущення і обмеження

4. Провести розробку, впровадження та оцінку ефективності АСКЯО.

Система контролю якості освіти в закладі позашкільного навчання розроблялася за допомогою сучасних інформаційних технологій, а саме мови програмування Python.

Автоматизовану систему впроваджено у Центрі довузівської освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Система дозволила скоротити робочий час, який витрачається методистами на роботу з паперовою документацією. Крім того було підвищено надійність результатів обробки інформації через усунення впливу людського фактора, забезпечено швидкість і безпомилковість збору і оперативного опрацювання даних щодо успішності здобувачів освіти.

Робота виконана під керівництвом професора кафедри ІКТіМ Нечуйвітер О.П.

Сівіцкий В.В.

OCULUS & UNITY: ПРОЕКТУВАННЯ І РОЗРОБКА ІГОР ДЛЯ VR

Unity - це ігровий движок, що дозволяє створювати ігри під більшість популярних платформ. За допомогою даного движка розробляються ігри, які запускаються на персональних комп'ютерах (які працюють під Windows, MacOS, Linux), на смартфонах та планшетах (iOS, Android, Windows Phone), на ігрових консолях (PS, Xbox, Wii) [1].

Oculus VR - американська компанія, заснована Пальмером Лакі, Бренданом Ірбігом, Майклом Антоновим и Нейтом Мітчелом в ліпні 2012 року в Ірвіні. Зараз штаб-квартира компанії знаходиться в Менло-Парку. Oculus VR спеціалізується в створенні апаратного та програмного забезпечення для віртуальної реальності [2].

VR-технології створюють віртуальний простір, що занурює студентів в світ будь-якої теми, допомагаючи сконцентруватися на її вивченні. Вивчаючи хімічне рівняння в класній кімнаті, обладнаній із застосування VR-технологій, студенти потрапляють всередину хімічної реакції, спостерігаючи з'єднання частинок.

Застосування технологій віртуальної реальності в навчанні дозволяє:

• дати студенту безпосередній, а не теоретичний, досвід;

• зменшити вплив відволікаючих чинників, що перешкоджають сприйняттю інформації;

• пояснити складні для розуміння явища и предмети [3].

У цьому всеосяжному курсі від Oculus и Unity ви дізнаєтеся, як крок за кроком створювати імерсійні VR-ігри. Мета цього курсу, призначена для людей із середнім рівнем знань Unity, - навчитися проектувати, розробляти й розгортати додатки VR. Ви зможете вивчити широкий спектр принципів и передових практик: від пересування і присутності рук до оптимізації й тестування, роботи з комерційним користувачем і стратегії виходу на ринок.

Під керівництвом експертів з Oculus і Unity ви створите вертикальний фрагмент на протязі всього курсу. Хоча курс спрямований на розробку для Oculus Rift, описані принципи також застосовні до Oculus Quest, і ви навчаєтесь унікальному вирішенню деяких поширених помилок, які, як ми бачимо, відчуває розробник при відправці свого додатку в Oculus Store. Підвищуйте свої навички віртуальної реальності на новий рівень за допомогою цього глибокого занурення в принципи розробки віртуальної реальності.[4].

Можна зробити висновок, що проект OCULUS & UNITY для безкоштовного навчання розробці VR-додатків добре підходить для людей з середнім рівнем знань Unity.

Література

[1] Unity [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: https://itkeys.org/about-unity

[2] Вікіпедія. Oculus VR [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Oculus_VR

[3] Віртуальна реальність в навчанні [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: h https://webinar.ru/blog/virtualnaya-realnost-v-obuchenii/

[4] Oculus і Unity [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: https://learn.unity.com/course/oculus-vr/?tab=overview/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Скребцова О.В.

CLASSTIME В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Пріорітетом розвитку сучасної освіти України є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує вдосконалення освітнього процесу, доступність та ефективність освіти. Наразі є дуже актуальним впровадження цифрових освітніх ресурсів для використання при дистанційній та змішаній формах навчання.

Classtime — це платформа для створення інтерактивних навчальних додатків, яка дозволяє вести аналітику навчального процесу й реалізовувати стратегії індивідуального підходу, що розроблена компанією Pollock Technologies. Програма дуже доступна і проста у використанні, заощаджує час, зусилля і забезпечує відстеження роботи учнів протягом всього заняття.

Для початку роботи з Classtime викладачеві можна використовувати дані облікового запису Google або Facebook. Потім увійти у вкладку "Бібліотека", обрати "Нова група питань", задати назву для цієї групи питань і приступити до створення інтерактивних матеріалів [1].

До кожного питання / завдання можна додати відео або картинку. Наприклад, для питань з математики, використовуючи вбудовану функцію LaTeX, можна вписувати математичні формули. Зовсім нескладно технічно розробити навчальний матеріал з інтерактивними завданнями. А ось з методичної точки зору все не так просто. Ми вміємо створювати завдання в вигляді тесту або вікторини, які перевіряють вміння вирішувати щось або фактичне знання учня. Створення ж інтерактивного матеріалу, який допоможе учневі досліджувати тему, вивчити новий матеріал, вчитися на своїх помилках, дається вже набагато складніше.

Принцип роботи платформи Classtime можна сформулювати у вигляді послідовності таких кроків: викладач розробляє інтерактивний навчальний матеріал для своїх учнів з певної теми (або використовує вже готові матеріали з бібліотеки); учні отримують доступ до цього навчального матеріалу і приступають до роботи; викладач в режимі реального часу відстежує прогрес кожного учня. У Classtime є можливість спостерігати за траєкторією руху кожного учня і виходячи з аналітики вибудовувати далі індивідуальну навчальну траєкторію для кожного учня або групи учнів.

Classtime дає можливість: відстежувати усі відповіді у гарному огляді, що дає миттєве розуміння продуктивності учнів; оптимізувати своє викладання; зберегти свій час з автоматизованим тестуванням: додати до кожного питання відповідну кількістю балів для автоматизованої оцінки; автоматично згенерувати Excel та PDF звіти - це найшвидший спосіб зберігати та поширювати результати сесій з учнями, батьками чи адміністрацією навчального закладу; використовувати функції перемішування та налаштування часу, щоб зменшити обман студентів у підсумкових роботах.

Таким чином, функція перевірки завдань делегована системі - комп'ютер займається рутинною роботою. Викладачі, завдяки Classtime, можуть більше часу присвятити наданню індивідуальної роботи з учнями, відстежувати прогрес, спостерігати за труднощами, які виникають в учня, і надати підтримку.

Література

1. Classtime [Электронный ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://help.classtime.com/en/articles/1401849- як-розпочати-користуватись

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Суркова А.

ОГЛЯД ДИСТАНЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КУРСУ «ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ»

В даній роботі розглянуті особливості створення курсу «Основи інформаційної безпеки» в середовищі Moodle для студентів комп'ютерних спеціальностей. Курс основи інформаційної безпеки безумовно є одним із фундаментальних курсів для майбутніх спеціалістів в комп'ютрній галузі і його викладання формує навички сучасної інформаційної безпеки, без якого не обходиться жодне підприємство. Сучасна освіта потребує від викладача нових знань та навичок. Пандемія внесла багато корективів в сучасний світ і насамперед в світ науки та навчання. В умовах, коли неможливо проводити заняття в офлайн режимі з'являється виклик для педагогів – як викладати матеріал так, щоб не знизити рівень оволодіння студентами знань з дисципліни. Приймаючи виклик часу більшість викладачів уже оволоділи та оволодівають різноманітними дистанційним платформи для якісного проведення занять. Наведемо приклад найбільш популярних систем та їх характеристики.

1. Moodle - безкоштовна платформа із широкими можливостями кастомизації. Установлюється тільки на свій сервер. Є безліч плагинів для розширення функціоналу. 2. iSpring - платформа, орієнтована для корпоративного сектору. Готова до роботи відразу після реєстрації. Підтримка всіх видів навчальних матеріалів, вебинари, докладна статистика й редактор курсів, що дозволяє швидко створити курси. Платформа платна. Мінімальна вартісь на рік становить прибзино 7500 грн. 3. WebTutor-Модульна Hrm-Платформа, що дозволяє вибудувати курси навчання, складна система із широкими можливостями. Вартість дистанційної системи від 55000 грн на рік 4. Teachbase - хмарна платформа для навчання. Є вбудований редактор курсів — сторінка з курсом збирається на Tilda, як звичайна посадкова сторінка. Є можливість продавати курси. Вартість від 15000 грн на рік для 30 користувачів.

З вищевказаного можна зробти висновок, що найбільш ідеальна платформа для створення курсу «Основи інформаційної безпеки» є Moodle. Фінансові витрати будуть пов'язані тільки на хотінг та доменне ім'я, що на сьогоднішній день буде становити приблизно 800 грн на рік. Крім того, система Moodle за роки існування зарекомендувала себе дуже зручною для користування як для викладача так і для студента. Велика кількість налаштувань, включаючи розподіл студентів на групи, розподілений доступ до курсів, можливість проведення опитувань, тестувань, викладення матеріалів в різноманітних форматах – все це дає можливість викладачу максимально просто і швидко налагодити курс і створити студентам можливість вивчення матеріалів як самостійно так і за підтримки викдадача.

Крім того, слід зауважити велику кількість безкоштовних форумів по даній системі де можна знайти відповіді практично на всі питання по розробці та супроводу створених курсів. Тож використання системи Moodle для розробки та впровадження в навчальний процес є дуже актуальним питанням.

Література:

1. MOODLE Руководство преподавателя. [Электронный ресурс] URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/31864/mod_resource/content/4/MOODLE.pdf

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

Чайка А.В.

ДОДАТОК ДЛЯ РОБОТИ З ДОПОВНЕНОЮ РЕАЛЬНІСТЮ – WIKITUDE STUDIO

Wikitude Studio – це простий інструмент, що дозволяє більш ефективно додавати, видаляти, редагувати і підтримувати цільові зображення, об'єкти і сцени.

Wikitude Studio - орієнтується на надання можливостей за допомогою доповненої реальності. По-перше, компонент Studio (раніше Target Manager) був розроблений для оптимізації проектів для Wikitude SDK і мінімізації зусиль при створенні цільових колекцій зображень (WTC) і цільових колекцій об'єктів (WTO). По-друге, інтеграція зі Studio Editor дозволяє швидко додавати доповнення до ваших цілей, а також тестувати і робити можливості AR доступними для клієнтів всередині програми Wikitude, або всередині вашого власного додатку, створеного за допомогою Wikitude SDK.

Wikitude Studio має багато корисних можливостей, а саме:

Моніторинг та відстеження. У Wikitude Studio є засоби відстеження і складання звітів, включаючи кількість кліків, відстеження індивідуальних доповнень і багато іншого.

Додавання місця для зберігання. Незалежно від того, чи використовуєте ви Wikitude's Studio для простого розміщення і управління вашими цілями, для редагування вашого досвіду доповненої реальності або для того і іншого, опція Storage Add On дозволяє вам «рости по ходу».

Працює з розпізнаванням і відстеженням зображень. Щоб це зробити потрібно завантажити цільові зображення в редактор разом з бажаним цифровим оверлеєм.

Розпізнавання об'єктів і сцен. Одним з основних поліпшень нового редактора Studio є функція розпізнавання об'єктів і сцен на основі SLAM. Інтерфейс дозволяє створити тривимірну точкову карту вашої мети, просто знімаючи її, або за допомогою SDK 8, фотографуючи її.

Розпізнавання зображень.

В ядрі Wikitude Studio є Power Search. Це шлюз за допомогою якого в цифровій формі доповненого контенту можна побачити щось нове навколо користувача. Наприклад, компанії можуть надати Вам код пошуку, які безпосередньо призводять до певного досвіду AR. Просто потрібно ввести його в поле пошуку у верхній частині.

Wikitude Studio дозволяє побачити трішки більше, ніж ваші очі можуть захопити. Цей додаток як «комп'ютерний зір». Технологія як магія і з'єднує користувачів з абсолютно новим світом. Додаток використовується в якості інструменту, щоб випробувати доповнену реальність контенту: кампанії, проекти, акції, ігри та багато іншого за допомогою простого сканування.

Отже, Wikitude Studio робить створення доповненої реальності доступним для всіх. Додаток має зрозумілу навігацію, дозволяє додавати зображення, об'єкти і сцени, а також розміщення в додатку-зразку і багато інших функцій. Це підходить для початківців, які ще не вміють програмувати, але хочуть попрацювати з доповненою реальністю.

Література

[1] Wikitude. Wikitude Studio [Електорнний ресурс]. – Режим доступу до русурсу: https://www.wikitude.com

---

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Сажко Г.І.

Яресько О.

ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ ВИКЛАДАЧА ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ЗІ СТУДЕНТОМ

В даній роботі розглядається питання коммунікації зі студентом за допомогою персонального сайту викладача. Сучасний світ потребує змін в комунікації між викладачем та студентом. Раніше спілкування між викладачем та здобувачами освіти відбувалось виключно офлайн, тобто вживу. Щоб отримати відповіді на питання з предмету або отримати консультацію потрібно було домовлятись з викладчем, або відвідувати ті консультації які він призначав. Але світ швидко змінюється. І сьогодні вже не потрібно навіть відвідувати навчальний заклад для спілкування з виклдачем. Є багато можливостей спілкування онлайн – це і телефон, і сучасні месенжери, і системи зворотнього зв'язку на дистанціних курсах, і електронна пошта.

В умовах сучасного навчання багато уваги приділяється самостійній роботі студента [1], а в процесі самостійної діяльності виникає багато питань, відповіді на які можна дізнатись тільки у викладача.

Одним з методів комунікації між студентом та викладачем є персональний сайт. В роботі проведено аналіз існуючих сайтів викладчів, їх стуктуру, та зміст. Аналіз сайтів викладачів представлений на рис. 1.

Рис. 1. Оцінка сайтів викладачів

В результаті аналізу були зроблені висновки щодо критеріїв, які необхідні для успішної комунікації зі студентом. Насамперед це гнучка та проста система керування сайтом, посилання на соціальні мережі , адаптація сайту для різноманітних пристроїв (згідно з дослідженнями близько 53% запитів здійснюється з мобільних пристроїв, а 92% користувачів інтернету мають можливість використовувати інтернет з телефонів [2]), оптимізація для пошукових систем.

Література

1. Ковтонюк Г.М. Персональний сайт викладача як ефективний засіб організації самостійної пізнавальної діяльності майбутніх учителів фізико-математичних дисциплін // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 4(14). – С. 205-208.

2. URL: https://www.web-canape.ru/business/internet-2020-globalnaya-statistika-i-trendy/

Робота виконана під керівництвом доцента кафедри ІКТіМ Трохимчука С. М.

СЕКЦІЯ МАШИНОБУДУВАННЯ, ТРАНСПОРТУ І ЗВАРЮВАННЯ

Гулько Д.Г.

ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ НА ЦІЛІСНІСТЬ АЛМАЗНИХ ЗЕРЕН У ПРОЦЕСІ СПІКАННЯ ШЛІФУВАЛЬНОГОКОЛА.

У роботі приведені дослідження елементів системи "зерно – зв'язка". Аналіз здійснювався шляхом 3D моделювання напружено-деформованого стану (НДС) алмазоносного шару, який виникає при його спіканні. Теоретичні розрахунки в пакеті прикладних програм дозволили в комп'ютерному режимі кількісно оцінити напруги в елементах що спікаються.

Проведені теоретичні дослідження показали, що температура спікання алмазоносного шару впливає на НДС алмазне зерно-зв'язування незалежно від виду зв'язування. Збільшення напруг у зернах спостерігається по контуру сфери, уписаної в октаедр, і в місцях зосередження металофази в зерні. Наявність великої кількості металевих включень у кристалах приводить до зниження їх міцності й особливо термостійкості. Відомо, що нагрівання синтетичних алмазів, починаючи з температури 850^{o}С може привести до зниження їх міцності[1].

Причиною цього є різне значення коефіцієнтів лінійного розширення металофази і алмазного зерна. Як правило, коефіцієнт лінійного розширення металофази набагато вище, чим в алмаза. Тому при нагріванні відбувається, як би розрив алмазного зерна зсередини. На рис. 1 представлений вплив температури спікання на напруги, що виникають у зерні для алмазних кіл на різних видах зв'язувань.

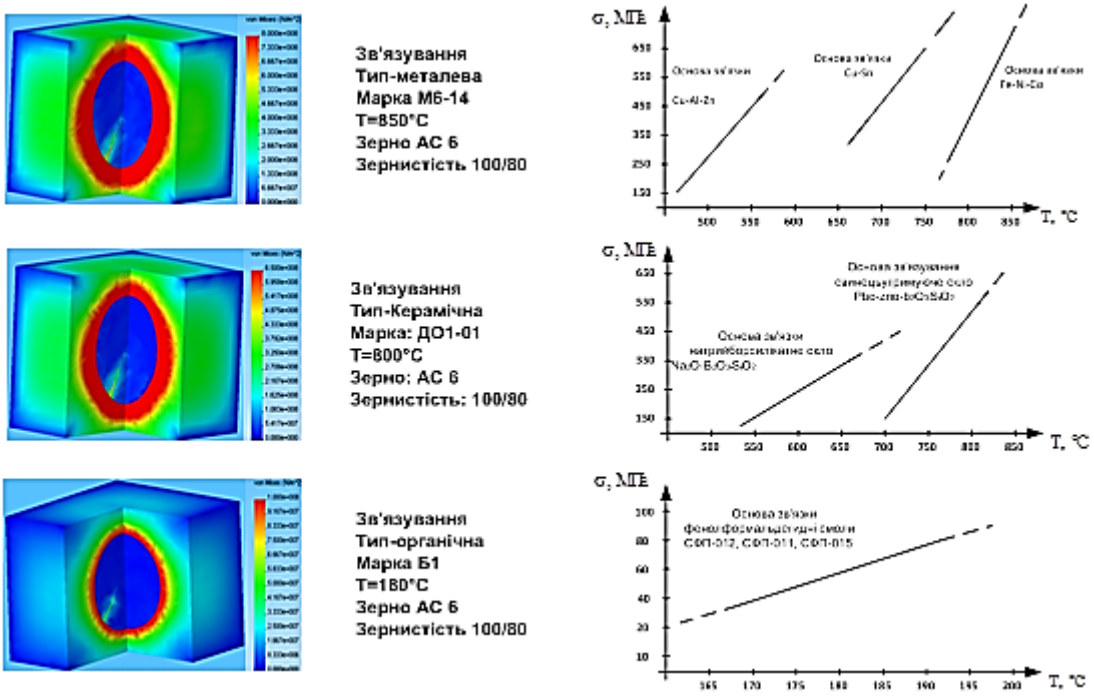

Рисунок 1 - Залежність наведених напруг від температури для кіл на різних видах зв'язувань.

Література:

1. Грабченко А.И., Доброскок В.Л., В.А. Федорович 3D моделированиеалмазно-абразивныхинструментов и процессовшлифования. – Харьков: НТУ «ХПИ», 2006. -364с..

Робота виконана під керівництвом доц. каф. МТіЗ Кондратюка О.Л.

Вусик І. І.

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ВХІДНИХ ФАКТОРІВ НА КОЕФІЦІЄНТ ШЛІФУВАННЯ Й ЕНЕРГОЄМНІСТЬ ПРОЦЕСУ

Вивчення силових залежностей, що характеризують напруженість процесу шліфування, дозволяє оцінити оброблюваність матеріалів. Одним з найпоширеніших критеріїв оцінки є коефіцієнт шліфування. Коефіцієнт шліфування відбиває процес різання в динаміку, вплив температурно-швидкісного фактора, характеризує властивості оброблюваного матеріалу, внедряемость рельєфу в матеріал, а значить і порівняльну ріжучу здатність кола, і стан розвиненості його рельєфу. Розглянутий критерій менше одиниці й за певних умов обробки може наближатися навіть до коефіцієнта тертя пари – шліфувальне коло – оброблюваний матеріал.

При більших значеннях коефіцієнта шліфування взаємодія абразивного інструмента з матеріалом більш ефективно, тому що при цьому тангенціальна складова сили різання, яка визначається сумарним миттєвим перетином зрізу більше, що говорить про перевагу процесу різання над процесом ковзання.

Коефіцієнт шліфування визначається зі співвідношення:

$$К_{ш} = \frac{P_z}{P_y} \qquad (1)$$

де P_z – тангенціальна сила;

P_y – радіальна сила.

Коефіцієнт шліфування оцінювався при шліфуванні, тобто при сумарному масовому впливі алмазних зерен на поверхню оброблюваного матеріалу.

Для порівняння велася обробка пластин НМ «WC» і твердого сплаву ВК6.

Дані досліджень по оброблюваності НМ «WC», представлені у вигляді графіків залежності коефіцієнта шліфування від нормального навантаження, швидкості шліфування, концентрації алмазів, зернистості й часу шліфування [1].

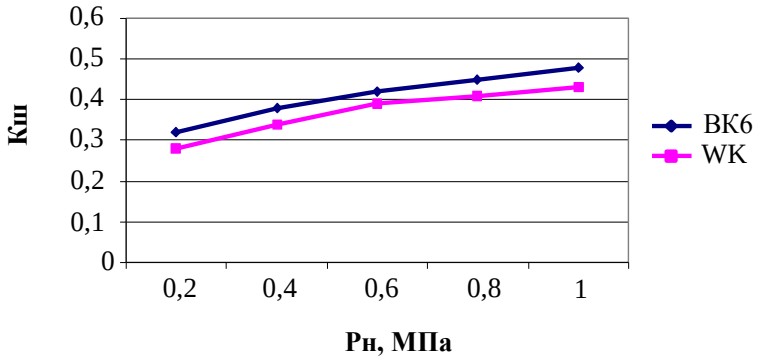

Рисунок 2.8 – Вплив нормального тиску на коефіцієнт шліфування при АІШ: ВК6; WC; Умови шліфування: V=25 м/с; коло 12А2-450 АС6 100/80 М1-01-4.

Література:

2. Узунян М. Д. Алмазно-іскрове шліфування твердих сплавів. – Харків: НТУ“ХПІ”,2003. – 359 с.

Робота виконана під керівництвом доц. каф. МТіЗ Кондратюка О.Л.

Моргуль В.О.

ЗАСТОСУВАННЯ КОМБІНОВАНОГО ДВОДУГОВОГО СПОСОБУ НАПЛАВЛЕННЯ В АРГОНІ

Об'єктом дослідження є наплавлений шар бронзи.

Мета роботи – підвищення якості наплавленого шару шляхом використання комбінованого аргоно-дугового способу наплавлення.

При наплавленні бронзи на низьковуглецеву сталь традиційними способами в результаті протікання термодеформаційних процесів у зоні сплавки висока ймовірність утворення тріщиноподібних дефектів у матеріалі підложки, що різко знижує експлуатаційні властивості всього виробу.

Застосування комбінованого дводугового способу наплавлення в аргоні, дозволяє одержувати гранично низьку зону сплавки.

Основні завдання роботи зважувалися на основі сполучення теоретичних і експериментальних методів дослідження. Для визначення внутрішніх і зовнішніх дефектів у наплавленому металі й зоні сплавки застосовували методи капілярної й ультразвукової дефектоскопії. Структуру наплавленого шару досліджували за допомогою оптичної металографії.

Проведений аналіз показав, що більшість способів наплавлення не забезпечують можливість одержання антифрикційних властивостей бронзового покриття за один прохід. Альтернативою традиційним є комбінований дводуговий спосіб наплавлення, що дозволяє гнучко регулювати величину тепловкладення як в основний метал, так і в присадковий дріт.

Проведені досліди показали, що зниження ступеня зосередженості дуги, за рахунок використання як електрода (катода) циліндричного плоско заточеного вольфрамового прутка, приводить до підвищення технологічних характеристик наплавленого шару.

Застосування комбінованого аргоно-дугового способу наплавлення алюмінієвої бронзи на низьковуглецеву сталь дозволяє гнучко регулювати тепловкладення в основний метал і присадковий дріт, що підвищує якість антифрикційного шару.

Розроблено практичні рекомендації й технологію по використанню процесу комбінованого аргоно-дугового наплавлення.

Показано, що зі збільшенням кута заточення робочої частини вольфрамового електрода, що не плавиться, за рахунок зниження ступеня зосередженості тиску дуги спостерігається плавний характер формування наплавленого шару.

Визначено режими дугової обробки наплавленого шару з метою подальшого його згладжування, без погіршення якості наплавленого шару.

Створено технологічне устаткування для реалізації способу комбінованого аргоно-дугового наплавлення.

Робота виконана під керівництвом к.т.н., доц. кафедри МТіЗ Каліна М.А.

Алексейцев Ю.О.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІКРОЛЕГУВАННЯ ЗВАРЮВАЛЬНОГО ДРОТУ НА КОРОЗІЙНУ СТІЙКІСТЬ ЗВАРНИХ З'ЄДНАНЬ

Об'єкт дослідження - корозійна стійкість металу шва при зварюванні дротом, мікролегованим РЗМ.

Мета роботи - дослідження впливу мікролегування зварювального дроту на корозійну стійкість зварених з'єднань сталей 09Г2Д и Вст.3сп і 12Х18Н10Т.

Для дослідження впливу церію на корозійну стійкість зварених з'єднань пластини зі сталі 09Г2Д зварювали стандартним дротом 08Г2СЦ і цим же дротом, легованої церієм.

Введення ітрію в метал шва здійснювали через електродне покриття фтористо-кальцієвого типу за допомогою лігатури алюмоітрію (50 % Al + 50 % Y). Дослідні електроди виготовляли зануренням, стрижня - хромонікелевого дроту Св-07Х19Н10Б.

Використані методи дослідження: випробування на суцільну корозію, електрохімічні дослідження корозійної стійкості, металографічні дослідження зварених з'єднань, дослідження розподілу потенціалів на поверхні зварених зразків.

Наявність церію в металі шва зварених з'єднань стали 09Г2Д при зварюванні електродом 08Г2СЦ із добавками церію й у металі шва зварених з'єднань стали Вст.3сп, зварених дротом Св-14Г2Сц із 0,07 % церію приводить до здрібнювання структури шва й навоколошовної зони й робить зварені з'єднання більше гомогенними.

Легування металу шва церієм підвищує корозійну стійкість зварених з'єднань стали 09Г2Д и зварених з'єднань стали Вст.3сп в умовах впливу атмосферної й морської корозії, тому що церій викликає більша перенапруга водню й гальмує анодне розчинення металу.

Показано, що модифікування зварених швів зі сталі 12Х18Н10Т ітрієм 0,010-0,027 % сприяє більше повному переходу легуючих елементів (хрому, нікелю, алюмінію, ніобію) і знижує зміст шкідливих домішок у наплавленому металі.

Модифікування ітрієм (0,010-0,020 %) підвищує корозійну стійкість наплавленого металу й зварених з'єднань, тому що ітрій сприяє зниженню струму корозії, прискоренню пасивації, гальмуванню активного розчинення металу шва.

Термічна обробка – аустенізація при (1070 ± 25)оС сприяє стрибкоподібному підвищенню корозійної стійкості наплавленого металу, модифікованого ітрієм у лужних середовищах.

У результаті проведених досліджень було доведено, що: легування металу шва церієм підвищує корозійну стійкість зварених з'єднань сталі 09Г2Д и зварених з'єднань стали Вст.3сп в умовах атмосферної й морської корозії.

Робота виконана під керівництвом к.т.н., доц кафедри МТіЗ Ізотової К.О.

Корнілов А.С.

ВИКОРИСТАННЯ ВУГЛЕЦЮ В ЯКОСТІ ДЕШЕВОГО Й ЕФЕКТИВНОГО РОЗКИСЛЮВАЧА ПРИ ЗВАРЮВАННІ ПЛАВЛЕННЯМ

Основною причиною обмеження застосування електродів з кислим видом покриття, зокрема, ільменітових електродів для зварювання відповідальних конструкцій є підвищений вміст кисню й неметалічних включень у металі шва.

Використання зв'язаного вуглецю в складі Fe-C сплаву, наприклад, у вигляді чавунного порошку, у якості розкислювача в електродних покриттях ільменитового виду дозволить підвищити якість металу шва, що виражається в підвищенні пластичних властивостей і ударної в'язкості за рахунок зниження кількості неметалічних включень і кисню в наплавленому металі й поліпшити зварювально-технологічні властивості електродів, забезпечивши стабільність повторного запалювання дуги й підвищення продуктивності зварювання.

Об'єктом дослідження є наплавлений метал дослідних електродів.

Метою даної роботи є підвищення якості металу шва й зварювально-технологічних властивостей електродів з кислим покриттям шляхом удосконалювання системи розкислення за рахунок використання вуглецю в складі чавунного порошку як розкислювача при зварюванні плавленням.

У роботі розвивається новий напрямок використання вуглецю в якості дешевого й ефективного розкислювача при зварюванні плавленням.

Розроблено методику розрахунку рівноважного вмісту C и Mn у наплавленому металі, що дозволяє визначити максимально припустиму кількість вуглецю, що вводиться через чавунний порошок, в електродних покриттях залежно від вмісту ільменіту й феромарганцю в покритті або марганцю в наплавленому металі.

Досліджено механізм і запропонована схема процесу розкислення металу шва ільменітових електродів чавунним порошком. Установлено, що втрати вуглецю на окислювання, у складі чавунного порошку в 1,5 рази вище, ніж графіту, а швидкість окислення вуглецю на стадії краплі більше в 2 рази.

Результати аналізу хімічного складу й випробувань механічних властивостей наплавленого металу показують, що при використанні чавунного порошку в кількостях, що не перевищують розрахункові, навуглецювання металу шва вище 0,12 % не відбувається, а механічні властивості перебувають на рівні вимог до типу Э46 за ГОСТ 9467.

Розроблені ільменітові електроди із чавунним порошком на базі нової мінеральної сировини України. Цеоліт і мергель уведені з метою заміни відповідно слюди й магнезиту. Електроди мають підвищені зварювально-технологічні властивості.

Практична цінність роботи полягає в можливості підвищення якості металу шва й зварювально-технологічних властивостей більш дешевих ільменітових електродів до рівня властивостей рутилових електродів, без використання дорогих компонентів.

Робота виконана під керівництвом к.т.н., доц. кафедри МТіЗ Каліна М.А.

Олексюк Б.Є.

РОЗРОБКА ПОРОШКОВОГО ДРОТУ, МІКРО ЛЕГОВАНОГО ЦИРКОНІЄМ

Об'єкт дослідження - наплавлений метал порошковим дротом, мікролегованим цирконієм.

У процесі виконання роботи вирішувалося завдання розробки состава шихти самозахисного порошкового дроту, що дозволить збільшити довговічність цих деталей.

Мета роботи – розробка порошкового дроту, мікро легованого цирконієм, для наплавлення деталей, які працюють в умовах абразивного зносу.

Використано методи дослідження: металографічний і фазовий аналізи, визначення твердості металу й технологічних властивостей дроту, випробування на абразивне зношування

Тугоплавкі рідкісні метали у силу їхньої високої спорідненості до сірки й кисню роблять на сплав вплив, що рафінує, очищаючи границі зерен від плівок сульфідів і окислів, зміцнюючи тим самим міжатомні зв'язки.

Матриця наплавленого металу здобуває більшу пластичність і в'язкість, що забезпечує надійне закріплення в ній зміцнюючої фази. Це дозволило збільшити в наплавленому металі кількість зміцнюючої карбідної фази до 40 - 45 %. Надлишкові карбіди, що мають середній розмір 0,18 - 0,24 мкм, досить рівномірно розподілені в обсязі наплавленого металу.

Наявність марганцю й нікелю забезпечує появу в зоні сплавки легованого аустеніту, що сприяє створенню міцного зв'язку наплавленого металу з основним. Нікель у кількості 1 – 4 % , що забезпечує утворення в наплавленому металі 10–20 % аустеніту, сприяє також підвищенню зносостійкості наплавленого металу за рахунок кращого закріплення в матриці карбідів.

У результаті проведених досліджень розроблений новий наплавочний матеріал - порошковий дріт, що володіє підвищеною стійкістю в умовах абразивного зношування.

Обрано систему легування наплавленого металу, у яку входять тугоплавкі рідкісні метали, які дозволяють значно збільшити кількість зносостійкої карбідної фази, і сприяють формуванню пластичної й грузлої матриці, здатної надійно втримувати підвищену кількість карбідів.

Досліджені зварювально-технологічні властивості дослідного порошкового дроту й вплив режимів наплавлення на формування структури наплавленого металу.

Проведено випробування на зносостійкість у порівнянні із промисловим дротом. Обрані оптимальні режими й відпрацьована технологія напівавтоматичного наплавлення.

Застосування досвідченого наплавочного дроту дозволить збільшити зносостійкість деталей у два рази.

Робота виконана під керівництвом к.т.н.,доц. кафедри МТіЗ Ізотової К.О.

Гапонько М.В.

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ РЕЖИМІВ РОБОТИ ДВИГУНІВ АВТОМОБІЛЬНИХ КРАНІВ.

В ході проведення ізносних стендових випробувань встановлено, що зміна коефіцієнта динамічності пружних моментів приводу автомобільного крана від 1,5 до 4,5 підвищує знос більш ніж в 3 рази. Мікрометричний обмір деталей двигуна показав, що знос гільз циліндрів зростає в 3 - 4 рази, верхніх компресійних кілець в 3 - 3,6 рази, поршнів - в 2,2 - 2,8 рази, шийок колінчастого вала в 2,8 - 3, 5 рази.

Встановлено що, на знос гільз деталей привода автомобільного крана істотно впливає швидкість зміни навантаження і прискорення, так зміна навантаження з інтенсивністю від 0,05 до 0,3 Мн/м^2 ×с (за 1 × 10^5 од. ум. роботи) призводить до збільшення зносу 2,8 рази, робота приводу при зміні прискорення від 5 до 20 1/с^2 (за 1 × 10^7 од. ум. роботи) призводить до збільшення зносу деталей двигунів ЯМЗ - 236 і КАМАЗ - 740 - в середньому в 2,2 рази, ЗІЛ - 130 - в 2,3 рази.

Отримані узагальнені математичні моделі, що дозволяють встановити закономірності зношування приводів автомобільних кранів, що враховують не тільки роздільний, але і спільний вплив коефіцієнта динамічності, навантажувальних, швидкісних та температурних режимів.

Список використаних джерел

1. Подоляк О.С. Особенностиработы привода автомобильныхкранов при эксплуатационных режимах / О.С. Подоляк, О.А Мельниченко, А.О. Павлова // Вісник національного технічного університету «ХПІ»: збірник наукових праць / Тематичний випуск: Машинознавство та САПР. – Харків: НТУ «ХПІ».- 2008. - № 2. – С. 120-125.

Робота виконана під керівництвом к.т.н. доц. каф. МТіЗ Подоляка О.С.

Наукове видання

\

Збірник тез доповідей LV наукової студентської конференції
Української інженерно-педагогічної академії

За заг. ред.
О. В. Чернишенко

Підписано до друку 20.01.2021 Формат 60х84/16 умов. Друк. Арк.
Тираж прим.
Українська інженерно-педагогічна академія
м. Харків, вул. Університетська, 16